

Til formandskabet i Hovedstadens Letbane:

Jakob Thomasen, formand
Trine Græse, næstformand
Nicolai Kampmann, næstformand

Indkaldelse til formandskabet

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane den 24. marts 2022 kl. 10.30 – 11.30.

Interessentskabsmødet afholdes via Teams. Der er fremsendt links i den elektroniske mødeindkaldelse for mødet.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./. Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Henrik Plougmann Olsen, Adm. direktør

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

2022-03-10

Til interessenterne i Hovedstadens Letbane:

Region Hovedstaden
Lyngby-Taarbæk Kommune
Gladsaxe Kommune
Herlev Kommune
Rødovre Kommune
Glostrup Kommune
Albertslund Kommune
Brøndby Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Hvidovre Kommune
Vallensbæk Kommune
Ishøj Kommune
Transportministeriet (*tilskudsmyndighed*)

Indkaldelse interessenter

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane den 24. marts 2022 kl. 10.30-11.30.

Interessentskabsmødet afholdes via Teams. Der er fremsendt links i den elektroniske mødeindkaldelse for mødet.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./ Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

2022-03-10

Til revisor i Hovedstadens Letbane

Indkaldelse revisorer

Hermed indkaldes til interessentskabsmøde i Hovedstadens Letbane den 24. marts 2021 kl. 10.30 – 11.30.

Interessentskabsmødet afholdes via Teams. Der er fremsendt links i den elektroniske mødeindkaldelse for mødet.

Interessentskabsmødet er Hovedstadens Letbanes øverste myndighed, og interessenterne (de 11 kommuner og regionen) udøver deres beføjelser på interessentskabsmøderne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende Hovedstadens Letbane på interessentskabsmøderne.

./. Der er vedlagt dagsorden med tilhørende bilag til mødet.

Med venlig hilsen

Johan Emil Settergren, direktionssekretær

**Hovedstadens
Letbane**

Metrovej 5
DK-2300 København S
dinletbane.dk

T +45 3311 1700
E info@dinletbane.dk

2022-03-10

**Ordinært interessentskabsmøde nr. 8 i Hovedstadens Letbane den 24.
marts 2022**

Dagsorden	Bilag
1. Velkomst og godkendelse af dagsorden	-
2. Godkendelse af årsrapport 2021 - Årsrapport 2021	108-02-01 108-02-02
3. Godkendelse af CSR-rapport 2021 - CSR-rapport 2021	108-03-01 108-03-02
4. Orientering om gennemførelse af compliancetest for Hovedstadens Letbane 2022 - Opfyldelse af anbefalinger i forhold til statens ejerskabspolitik - Opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse - Kompendium for god selskabsledelse 2022	108-04-01 108-04-02 108-04-03 108-04-04
5. Klimapåvirkning fra Letbanen i Ring 3 – selskabets viden og indsats	108-05-01
6. Fremdrift for letbanen på Ring 3 Status Letbane – februar 2022 Kommune- og regionsorientering – februar 2022	108-06-01 108-06-02 108-06-03
7. Evt.	-

[Der afholdes møde i Borgmesterforum umiddelbart efter interessentskabsmødet]

Godkendelse af årsrapport for Hovedstadens Letbane I/S for 2021

Indstilling

Det indstilles, at årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S for 2021 godkendes, og at der meddeles decharge til bestyrelsen.

Sammenfatning

I henhold til selskabets vedtægter skal bestyrelsen for Hovedstadens Letbane ./. godkende årsrapporten for Hovedstadens Letbane for 2021 (vedlagt) inden denne forelægges ejerne på selskabets årlige interessentskabsmøde (generalforsamling). Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane har godkendt årsrapporten for 2021 på bestyrelsesmødet den 8. marts 2022 og selskabets revisorer har forsynet årsregnskabet for 2021 med en revisionspåtegning uden forbehold eller fremhævede forhold. I henhold til selskabets vedtægter udgør årsrapporten tillige kvartalsrapport for 4. kvartal 2021.

Tabel 1- Hovedtal (mio. kr.)

	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021
Resultat før nedskrivninger og hensættelser (EBITDA)	-2	-3	-4	-3	-5
Nedskrivninger/tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser	-99	-4.479	-115	120	-329
Finansielle poster	71	92	11	21	-26
Markedsværdiregulering	0	-75	-416	-303	190
Årets resultat	-30	-4.466	-525	-166	-169
Egenkapital ultimo	3.035	-1.054	-1.579	-1.745	-1.915
Korrigerede egenkapital ultimo	3.035	-979	-1.087	-950	-1.309
Soliditetsgrad	77 %	-27 %	-36 %	-44 %	-51 %
Korrigerede soliditetsgrad	77 %	-25 %	-25 %	-24 %	-35 %

Realiseret resultat før nedskrivninger og hensættelser for 2021 udgør et underskud på 5 mio. kr., hvilket er i niveau med det budgetterede resultat for perioden.

Nedskrivning udgør en udgift på 329 mio. kr. vedrører anlæg af letbane og er udtryk for ændringen i den opgjorte regnskabsmæssige værdi af letbanen som følge af den generelle prisudvikling.

De finansielle poster udgør en samlet udgift på 26 mio. kr. og markedsværdireguleringen for 2021 udgør en indtægt på 190 mio. kr.

Markedsværdireguleringen kan primært henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning og udgør en indtægt som følge af, at renten er steget fra ultimo 2020 til ultimo 2021. Markedsværdireguleringen er alene en regnskabsmæssig registrering uden likviditetsmæssig betydning og har ikke betydning for selskabets evne til at servicere sine forpligtelser, da aftalerne beholdes til udløb. Årets resultat udgør herefter et underskud på 169 mio. kr. Årets resultat er i overensstemmelse med forventningerne.

Resultatet for 2021 vil tilgå selskabets egenkapital, der er negativ og udgør -1.915 mio. kr. ultimo 2021. Selskabets korrigerede egenkapital, hvor der er korrigeret for markedsværdireguleringen, er ligeledes negativ og udgør -1.309 mio. kr. ultimo 2021.

Hovedstadens Letbane er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. Selskabets negative egenkapital medfører ikke behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane fortsat kan servicere sin gæld.

Udviklingen i selskabets økonomi i 2021 er i overensstemmelse med de gældende forventninger, jf. selskabets langtidsbudget.

Hovedstadens Letbane I/S skal indsende årsrapporten for 2021 til Erhvervsstyrelsen. Ifølge Erhvervsstyrelsen skal årsrapporten for 2021 indsendes i en særlig elektronisk udgave (XBRL-format). Denne indberetning kan alene indeholde tekst og tal. Det betyder, at indberetningen vil bestå af årsrapporten (vedlagt) uden billeder, grafer, tabeller og figurer mv.

Hovedstadens Letbane I/S Årsrapport 2021

Indhold

Forord	3	Årsregnskab	35
2021 i korte træk	5	Regnskabspraksis	36
Ledelsesberetning	6	Regnskab	39
Et klimavenligt alternativ	7	Ledelsespåtegning	57
Fremdrift af anlæg af letbanen	9	Den uafhængige revisors revisionspåtegning	58
Arbejds miljø	12	Bilag til ledelsesberetning	61
Kommunikationsindsats	14	Langtidsbudget	62
Letbanens kontrol- og vedlige- holdelsescenter i Glostrup blev bygget færdigt i 2021	17		
Tidslinje	19		
Økonomi	20		
Virksomhedsledelse	25		
Compliance og CSR-rapport	27		
Hovedstadens Letbanes bestyrelse	29		
Hovedstadens Letbanes direktion	34		

Hovedstadens Letbane I/S
Metrovej 5
2300 København S
CVR-nummer: 36032499

T +45 7242 4500
E info@dinletbane.dk

Læs mere om Hovedstadens Letbane
på dinletbane.dk

ISBN-nummer: 978-87-92378-48-4

Forord

Når Hovedstadens Letbane åbner for passagerer i 2025, bliver det nemt og hurtigt for passagererne at komme rundt på tværs af hovedstadsområdet. Letbanen bliver koblet til et omfattende net af kollektiv trafik og vil på en bæredygtig og attraktiv måde udvikle hovedstadsområdet med kollektiv transport i topklasse. Letbanen vil medvirke til at skabe mindre trængsel på vejene og sikre byudvikling langs hele den 28 kilometer lange strækning.

Med anlægsbyggeriet i fuld gang på næsten hele strækningen fra Ishøj i syd til Lyngby i nord, er der allerede fuld gang i byudviklingen langs letbanes linjeføring.

Letbanen kommer til at køre på tværs af hovedstadsområdet - et område fyldt med virksomheder, boliger, hospitaler, uddannelsesinstitutioner og handelsliv. Derfor har de fleste kommuner langs strækningen også store planer for udviklingen af områderne omkring de kommende letbanestationer. For eksempel er der store igangværende projekter med Herlev Bymidte og i Lyngby Centrum, som vil se helt anderledes ud, når letbanen begynder at køre i 2025, end for bare få år tilbage. Der er fortsat stor interesse i

erhvervslivet og i letbanens ejerkommuner for at udvikle områderne langs letbanen.

Anlægsarbejdet på letbaneprojektet er omfattende på nuværende tidspunkt. Fra første kvartal i 2022 bygges der på hele strækningen. Dette er naturligvis til gene for cyklister, gående, busser og bilister i de berørte kommuner. Derfor arbejder Hovedstadens Letbane tæt sammen med vores entreprenører for at overholde projektets overordnede tidsplan samtidig med, at selskabet hele tiden kommunikerer med naboer, borgere og trafikanter om situationen i netop deres område.

På et kompliceret projekt som letbanebyggeriet kan det ikke undgås, at der indimellem opstår uforudsete udfordringer, der besværliggør projektet. Som meget andet anlægsarbejde har byggeriet af Hovedstadens Letbane også været hårdt ramt af COVID-19-krisen. Pandemien har medført benspænd og krævet avanceret projektstyring under yderst vanskelige vilkår. Projektet har derfor kørt for nedsat kraft i perioder, og det har været en stor udfordring at holde produktionen i gang og sikre fremdrift, samtidig med at medarbejdernes sundhed naturligvis har været helt afgørende.

Sammen med vores entreprenører etablerede selskabet i januar 2021 testfaciliteter på projektet, så medarbejderne har kunnet blive testet løbende. Men løbende restriktioner, sygdomsfravær, ændrede velfærdsfaciliteter og afstandskrav har desværre skabt ekstremt svære arbejdsbetingelser. Projektet er også udfordret af det høje aktivitetsniveau indenfor anlægssektoren i 2021 med stor efterspørgsel og mangel på arbejdskraft til følge. COVID-19 har dertil lagt udfordringer med tiltagende forsinkelser på diverse materiel og materialer, som bruges under anlægsarbejdet. Dette har selskabet fortsat stort fokus på sammen med entreprenørerne og de myndigheder, der er involveret i projektet.

Hovedstadens Letbane har en vision om, at alle skal kunne arbejde sikkert uden ulykker. Selskabet er ansvarlig for alle de medarbejdere, der arbejder på projektet, og bekymrer sig om medarbejderne. Derfor er selskabets engagement i sikkerhed ufravigeligt. Arbejdsmiljøsituationen har desværre i 2021 langt fra været tilfredsstillende. Trods en målrettet indsats for en styrket sikkerhedskultur, er ulykkesfrekvensen på letbaneprojektet steget i 2021 sammenlignet med tidligere år. Hvor der i 2020 ikke skete ulykker med fravær, er der i alt sket 12 ulykker med fravær i 2021. Det er helt

uacceptabelt, og det vil selskabet i samarbejde med entreprenørerne arbejde målrettet og intensivt for at få ændret.

I tæt samarbejde med entreprenørerne vil selskabet identificere og sætte de rigtige initiativer i gang, for at vende den kedelige tendens. En ændring i arbejdsmiljøkulturen er ikke noget, der kan ændres over en nat. Det kræver en stor indsats og et tæt samarbejde med alle involverede parter. En stærk sikkerhedskultur er forudsætningen for at lykkes, og det vil Hovedstadens Letbane arbejde målrettet for hver dag gennem vores vision ”Safety on the right track”.

Når letbanen begynder at køre, vil den være et grønt og klimavenligt alternativ til biltrafikken. Men der pågår samtidig et arbejde for at optimere

letbanens drift løbende, så den bliver så klimavenlig som muligt. Derfor vil selskabet have et øget fokus på både direkte og indirekte CO₂-udledninger i klimainsatsen, når letbanen driftes og vedligeholdes.

Et andet vigtigt område for Hovedstadens Letbane er at medvirke til at øge interessen for erhvervsuddannelser blandt unge i kommunerne på strækningen. Selskabet arbejder derfor tæt sammen med projektets entreprenører, uddannelsesinstitutionerne og en række andre centrale aktører på området for at skabe større opmærksomhed omkring mulighederne for at tage en erhvervsuddannelse. Dette samarbejde går rigtig godt, og det er indtil videre resulteret i, at målene for antal lærlinge på letbaneprojektet

allerede er næsten fuldt opnået i 2021 – hele fire år før, at letbanen går i drift.

I denne årsrapport kan du læse mere om Hovedstadens Letbanes aktiviteter i 2021.

Tak for året, der er gået, til alle samarbejdspartnere og ansatte.

God læselyst!

Jakob Thomasen
Formand for bestyrelsen

Henrik Plougmann Olsen
Administrerende direktør

2021 i korte træk

Kendskab til letbanen

84 % (2020) → **90 %** (2021)

Flere lærlinge på letbanen end påkrævet

47,7

Læringsårsværk påkrævet
i perioden 2018-2021

55,5

Læringsårsværk på
projektet per 31/12-2021

Arbejdsulykker med fravær

0 (2020) → **12** (2021)

Svarende til en
ulykkesfrekvens for år
2021 på

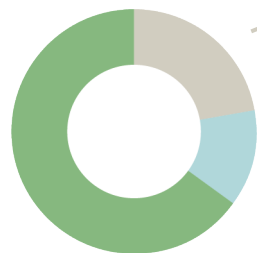
33,2

Tilfredshed med information blandt naboer og virksomheder i 1. og 2. række til letbanen

65 %

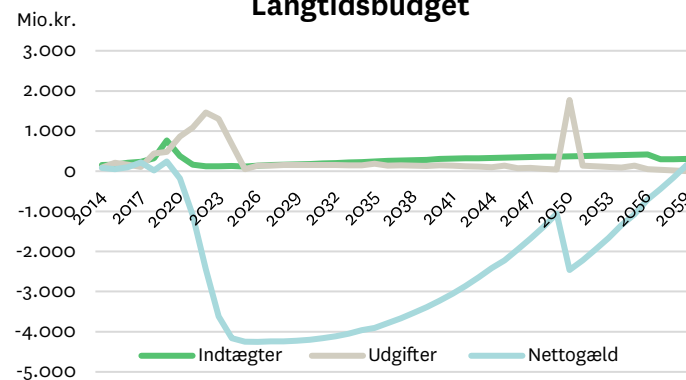
Er tilfredse
(57 % i 2020)

22 %
Er hverken tilfredse
eller utilfredse /
ved ikke
(24 % i 2020)

13 %
Er ikke tilfredse
(17 % i 2020)

Langtidsbudget

2

Ledelsesberetning

Letbane – et klimavenligt alternativ på Ring 3

Hvorfor en letbane?

Hovedstadens Letbane bygges, fordi der er et stort behov for infrastruktur, som kan understøtte en udvikling på tværs af kommunerne i hele hovedstadsområdet. Der er befolkningstilvækst i og omkring København, samtidig med at væksten i biltrafikken fra 2010 til 2019 (før COVID-19) har været større på tværs af de store indfaldsveje end på indfaldsvejene ind og ud af København. Så byggeriet af Hovedstadens Letbane skal både styrke den kollektive transport på tværs, modvirke trængsel og understøtte vækst og udvikling i hele hovedstaden.

Letbanen binder fem S-togslinjer og regional-togtrafikken sammen på tværs og bidrager til et sammenhængende, brugervenligt og kollektivt trafiksystem i en region, som i dag er præget af store mobilitets- og trængselsudfordringer. Hovedstadens Letbane er således et af midlerne til at fremme mobiliteten og udviklingen i hovedstadsområdet. Letbanen gør det nemmere at komme på tværs af hovedstaden til arbejde, fritid, kultur og natur. Det bliver både nemmere for studerende at komme til DTU i Lyngby og de store erhvervsuddannelser i Glostrup, Albertslund og Ishøj. Det bliver også nemmere for patienter og

pårørende at komme til de store hospitaler i Herlev og Glostrup, og virksomheder og store arbejdspladser får mulighed for at fastholde og tiltrække nye medarbejdere.

Letbanens ejere består af Region Hovedstaden og 11 kommuner, som sammen er med til at realisere letbaneprojektet. For ejerne vil letbanen betyde øget tilgængeligheden til og fra byområderne langs Ring 3 og giver nye muligheder for byudvikling. Kommunerne er i gang med at udnytte pladserne omkring de kommende stationer på en ny måde ved at skabe nye byrum og samlingspunkter, og letbanen kan medvirke til at tiltrække nye virksomheder og borgere, som ønsker at bo eller drive erhverv tæt på god offentlig transport.

Et klimavenligt alternativ

Ud over de samfundsmæssige effekter af bedre infrastruktur, mindre trængsel og mere byudvikling langs linjeføringen arbejder Hovedstadens Letbane for, at letbanen bliver en klimavenlig transportform, og at klimapåvirkningen løbende optimeres, når banen går i drift.

Letbanen kører på el. Derfor vil letbanen i drift være en mere klimavenlig transportform end fossile biler. Fra alle eldrevne transportformer er der dog også en klimapåvirkning forbundet med at anlægge den vej eller de skinner, som transportformen benytter, ligesom de materialer og processer det kræver at fremstille selve køretøjet, har et indlejret CO₂-aftryk. Da letbanen bygges til at have en lang levetid og gennem sin levetid vil få en mere intensiv udnyttelse end en almindelig personbil, vil den relative klimapåvirkning (mængden af CO₂ pr. passagerkm.), fra samlet set at producere og drive den, være mindre fra letbanen, end fra en nyproduceret elbil.

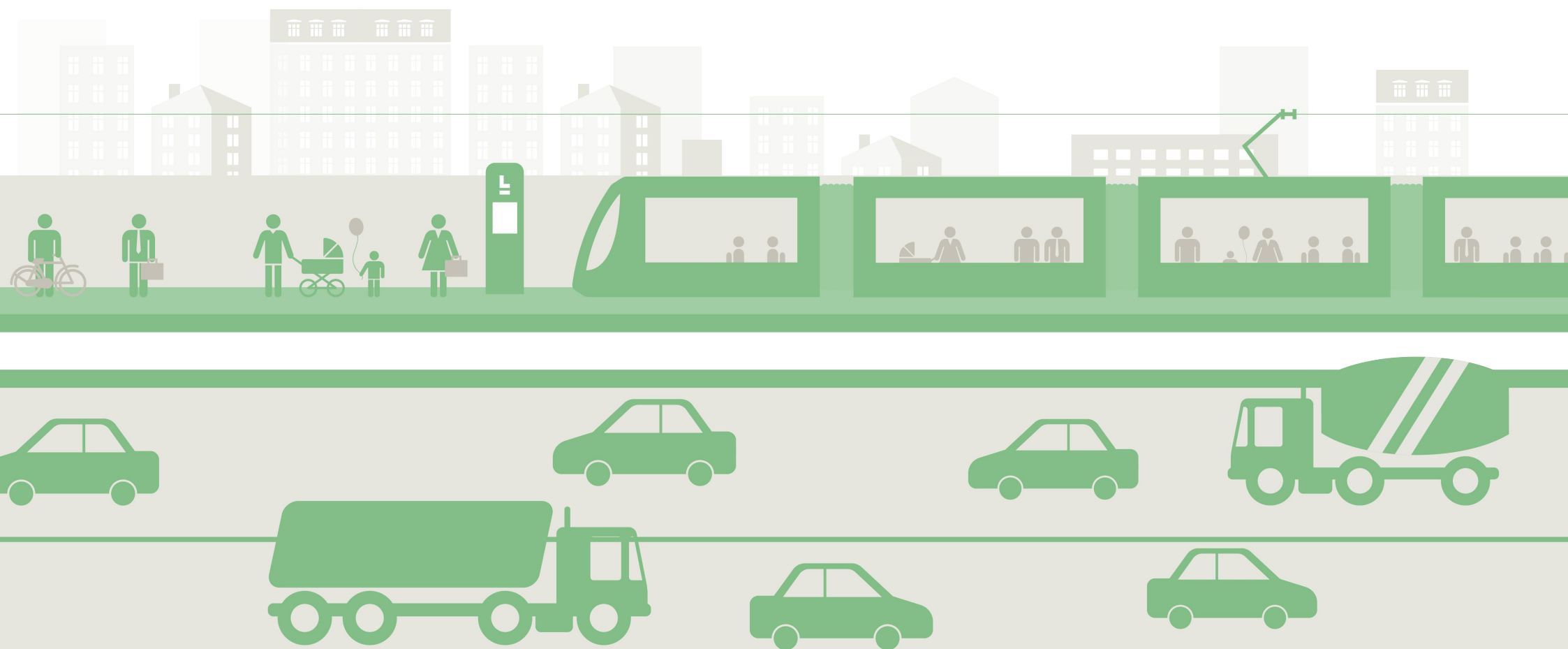
Klimainsats frem mod åbningen i 2025

De kilder til klimapåvirkning fra letbanens drift, som selskabet i de kommende år har mulighed for at adressere, vil være energiforbrug til at drive tog og stationer, samt ressourceforbruget fra vedligehold af letbanesystemet. Det sidste vil f.eks. bestå af løbende udskiftning af skinner, vedligehold af tog, og reparation eller udskiftning af stationsinventar. De materialer og processer som indgår i vedligeholdet, har et såkaldt "indlejret"

niveau af CO₂, fra den proces som det kræver at producere dem.

Hovedstadens letbane ønsker at bidrage til den grønne omstilling, ved at have fokus på at optimere forbruget af energi og ressourcer fra letbanens drift, og det CO₂-aftryk der kommer derfra.

Fremdrift af anlæg af letbanen

Omfattende vejarbejde, brobyggeri i stor skala, støbning af fundamenter til kommende letbanestationer og nu meget tydelige spor af letbanens kommende linjeføring i bybilledet.

Byggeriet af Hovedstadens Letbane har fyldt meget på strækningen i 2021. På store dele af den 28 kilometer lange strækning fra Ishøj i syd til Lyngby i nord har letbanens kommende rute været præget af store tunge maskiner, vejarbejde og

afspærringer, som har gjort det vanskeligt for bilister, cyklister og fodgængere at komme frem og tilbage. Projektet generer også de mange mennesker, som bor langs ruten. Året har stået i anlægsbyggeriets navn, hvor Hovedstadens Letbane i tæt samarbejde med entreprenørerne M. J. Eriksson A/S, CG Jensen A/S og Per Aarsleff A/S har udført anlægsarbejder af omfattende og forskelligartet karakter med stigende udbredelse og intensitet i løbet af 2021.

Selvom arbejdet er fremskredet på nuværende tidspunkt, har der været udfordringer med manglende fremdrift i 2021. Således har der været lokale forsinkelser, bl.a. som følge af forsinkelse af de nødvendige forudgående ledningsomlægninger, og entreprenørerne har i flere omgange måtte accelerere byggeriet med henblik på at mindske forsinkelserne mest muligt.

COVID-19 har påvirket projektet i 2021. Som resten af samfundet har letbaneprojektet skulle tilpasse sig pandemiens faldende og stigende smitte. Selskabet har arbejdet tæt sammen med entreprenørerne om testtiltag og forbyggende indsatser, der har haft til hensigt at mindske påvirkningen fra COVID-19.

Anlægsbyggeriet på strækningen

Sammen med omfanget og kompleksiteten af anlægsbyggeriet har myndighedstilladelser og ledningsomlægningerne i 2021 været letbaneprojektets primære udfordringer.

Overordnet set er ledningsomlægningerne flere steder i den afsluttende fase, men arbejdet med at omlægge ledninger har flere steder været forsinket, hvilket påvirker letbaneentreprenørernes mulighed for at komme i gang med selve letbanearbejdet.

Myndighedstilladelser og ledningsomlægninger er en forudsætning for et byggeri som letbanen. Der hvor letbanen kommer til at køre, skal der først flyttes forsyningsledninger til bl.a. internet, vand, varme og strøm. Derfor kræver det et stort koordineringsarbejde med bl.a. forsyningselskaber og lignende at sikre, at ledningerne bliver omlagt rigtigt og til den rette tid.

Der er mange myndigheder langs letbanestrækningen. Det betyder, at letbaneprojektet løbende har brug for forskellige former for myndighedstilladelser, der skal sikre, at projektet lever op til myndighedernes krav. Det drejer sig om tilslutningstilladelser, udledningstilladelser, gravetilladelser og lignende. At få letbaneprojektet til at imødekomme alle myndighedernes krav er en stor opgave, da kravene ofte varierer fra myndighed til myndighed. Letbaneprojektet har således brugt mange ressourcer på løbende at sikre, at bl.a. letbanens afvandsdesign har kunne leve op til myndighedernes krav til en tilslutningstilladelse. Konkret har projektet

således skulle sikre, at både vandmængder og tilslutningspunkter har været i overensstemmelse med myndighedernes krav og forventninger. Dette er flere steder mundet ud i lokale forsinkelser. Det er centralt for Hovedstadens Letbane, at projektet fastholder et tæt samarbejde med myndighederne, så forsinkelserne i fremtiden kan holdes på et minimum.

Den manglende fremdrift har Hovedstadens Letbane og entreprenørerne CG Jensen og Per Aarsleff naturligvis været meget optaget af i årets løb. Der er blevet taget diverse tiltag på både ledelsesniveau og på byggepladserne for at opdatere tidsplaner og forhandle om mitigerende tiltag, der kan øge fremdriften. Der er iværksat tiltag med ændrede arbejdssekvenser og parallelt udførte arbejder for at øge projektets fremdrift. Der har også været afholdt en serie af workshops for bedre og hurtigere at kunne udarbejde tidsplaner, som overholder projektets generelle tidsplan. De største udfordringer kommer fra enkelte vanskelige konstruktioner, koordinering med ledningsarbejder samt hensyntagen til trafikrestriktioner.

Dertil kommer, at projektet er udfordret af det høje aktivitetsniveau indenfor anlægssektoren i 2021 med stor efterspørgsel på arbejdskraft og derfor mangel af arbejdskraft til følge. COVID-19 har dertil lagt udfordringer med tiltagende forsinkelser på diverse materiel og materialer, som bruges under anlægsarbejdet.

Hovedstadens Letbane forventer, at der i 1. kvartal i 2022 vil være anlægsarbejde langs hele den 28 kilometer lange strækning fra Ishøj til Lyngby.

Dermed vil letbaneprojektet i 2022 nå et toppunkt i forhold til omfanget af aktiviteter på strækningen.

Letbanen kan nu "ses" i Lyngby

I området omkring Lyngby rådhus har entreprenøren Per Aarsleff siden juni måned været i gang med at lægge fundamentet til letbanens spor - de såkaldte "slab tracks" - der består af store, robuste betonelementer med indbyggede eller påsatte skinner.

Selvom skinnerne først monteres senere, er disse fundamenter første tydelige tegn på letbanen, og medvirker til at formidle budskabet om, at letbanen er på vej.

Prototypestationen Glostrup Ejby

I 2021 blev den første af letbanens 29 stationer bygget færdigt. Det er stationen Glostrup Ejby, som er bygget som en prototypestation med sideperroner med let adgang for alle via niveaufri adgang til fortovet eller vejen.

Prototypestation er bygget allerede nu, og tidligere end de øvrige 28 stationer, for løbende at kunne bruges til at teste design, funktionalitet og tilgængelighed frem mod etableringen af letbanens øvrige stationer. Hovedstadens Letbane samarbejder blandet andet med et såkaldt tilgængelighedspanel. Panelet består af repræsentanter fra forskellige handicap- og ældreorganisationer, som har hjulpet med nyttig sparring om designet på både letbanetog og stationer.

Når letbanen åbner i 2025, vil borgere med fysiske handicap eller andre mobilitetsmæssige vanske-

ligheder i højere grad få mulighed for at kunne være selvhjulpne, når de rejser med letbanen, fordi de for eksempel ikke er afhængige af ramper eller hjælp fra en chauffør. Der er i 2021 desuden truffet beslutning om, at alle letbanestationerne skal have monteret en hjertestarter (AED).

Håndtering af COVID-19

Hovedstadens Letbane har i samarbejde med entreprenørerne i 2021 indført et COVID-19 testsystem på letbaneprojektet. Testsystemet baserer sig på en ugentlig test af alle medarbejdere på letbaneprojektet for at minimere risikoen for smittespredning og dermed forsinkelser af projektet. Det er sket ved at tilbyde PCR-test for COVID-19 på en række byggepladser tæt på projektet.

Testsystemet har således taget højde for at gøre det nemt for medarbejderne at lade sig teste og dermed kun i mindre omfang at forstyrre arbejdet på letbaneprojektet. Der er blevet testet for COVID-19 fra januar til oktober og igen i december måned. Genindførelsen af testsystemet i december 2021 har således i høj udstrækning fulgt myndighedernes vurdering af COVID-19 som en samfundskritisk sygdom.

Der er i 2021 i alt gennemført 7997 COVID-19 test, og heraf er der konstateret ni positive smittetilfælde.

Hovedstadens Letbanes COVID-19-testindsats har i 2021 medvirket til at påvise de enkelte smittetilfælde på projektet, så de hurtigt har kunnet isoleres og dermed forhindre, at der er opstået smittekæder på byggepladserne. Det har

givet entreprenørerne et sikkerhedsnet og et arbejdsværktøj, som de har kunnet omsætte til et bedre arbejdsflow på byggepladserne, hvor testene er blevet foretaget under kontrollerede forhold. Indsatsen er planlagt i samarbejde med entreprenørerne på projektet og får opbakning fra medarbejderne.

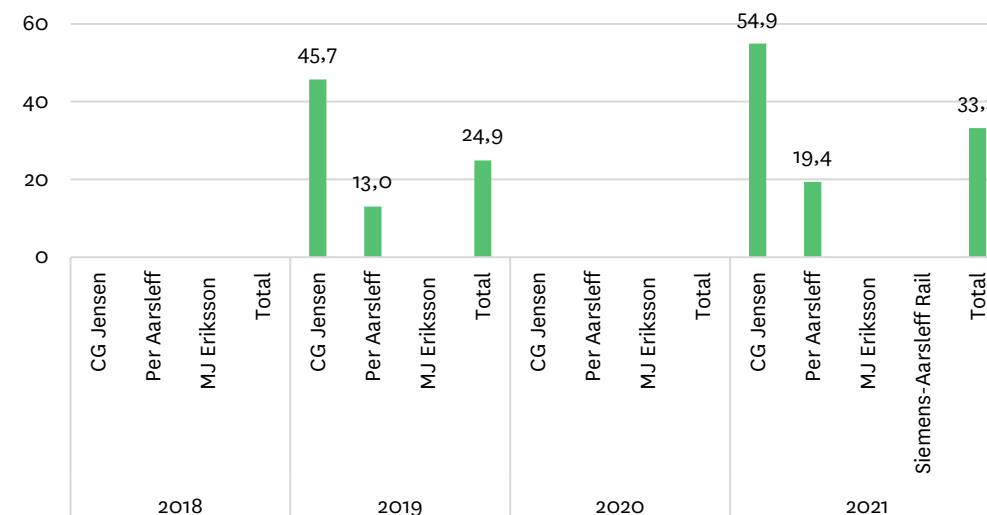
Arbejdsmiljø

På Letbaneprojektet blev der i 2021 gjort en ambitiøs indsats for sikkerhed og arbejdsmiljø. Selskabets vision og strategi for arbejdsmiljø, ”Sikkerhed på rette spor”, udgør den ramme der arbejdes ud fra i udviklingen af en stærk sikkerhedskultur. Det er en kultur, hvor alle på projektet både trænes i og forventes at bidrage aktivt, hvor ulykker og hændelser underlægges professionel efterforskning, og hvor målrettet udvikling af samarbejde og relationer mellem bygherre og entreprenør prioriteres højt i bestræbelserne på at opnå en fælles sikkerhedskultur på projektet. Denne strategiske omstilling af sikkerhedskulturen blev iværksat i 2018, og indsatsen evalueres, revurderes og fornyes hvert andet år.

Stigende antal ulykker i 2021

Trods en målrettet indsats for en styrket sikkerhedskultur, er ulykkesfrekvensen på letbaneprojektet steget i 2021 sammenlignet med tidligere år. Hvor der i 2020 ikke skete ulykker med fravær, er der i alt sket 12 ulykker med fravær i 2021. Den årlige ulykkesfrekvens for arbejdere er derved steget betydeligt og lå i 2021 på 33,2. Til sammenligning var den gennemsnitlige ulykkesfrekvens for arbejdere i bygge- og anlægsbranchen i Danmark på 30,3 i 2020 (DA Ulykkesstatistik).

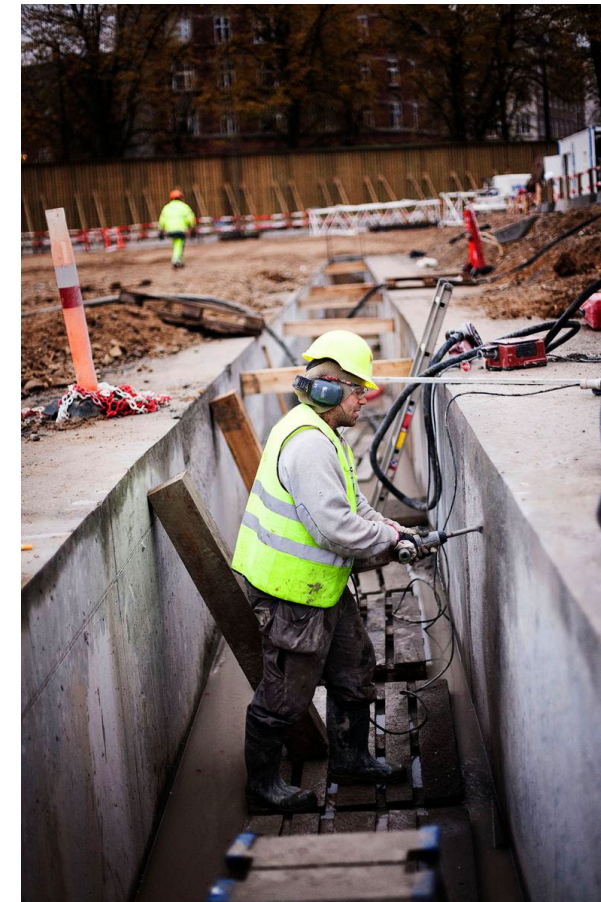
Der har været en betydelig variation i sikkerhedspræstationen i 2021 blandt de forskellige entreprenører. Således havde Siemens-Aarsleff Rail en ulykkesfrekvens på 0, mens CG Jensen havde en ulykkesfrekvens på 54,9. Per Aarsleff præsterede i 2021 en ulykkesfrekvens på 19,4. M. J. Eriksson havde ikke fysiske aktiviteter på projektet i 2021. Af figuren nedenfor fremgår de årlige ulykkesfrekvenser fordelt på entreprenører.

Figur 1 Årlige ulykkesfrekvenser fordelt på entreprenører på Letbaneprojektet.

Den akkumulerede ulykkesfrekvens for hele projektet var på 20,2 med udgangen af 2021.

Ulykkesfrekvensen betragtes som uacceptabel og selskabets fokus vil være på at identificere tiltag i samarbejde med entreprenørerne, for at vende den stigende tendens.

Særlige indsatser i 2021

Tæt trafik er en særlig risiko på Letbane-projektet. Hovedstadens Letbane arbejder derfor målrettet på at forebygge trafikrelaterede ulykker ved projektets byggepladser i samarbejde med entreprenørerne. Indsatsen har i 2021 bestået af flere tiltag, herunder kampagner målrettet forskellige typer trafikanter.

Hovedstadens Letbane har i oktober 2021 gennemført en undersøgelse om trafikikkerhed blandt entreprenørernes medarbejdere på projektet. Besvarelserne viste, at tilfredsheden med selskabets trafikikkerhedsindsats er stigende.

Safety Academy

Hovedstadens Letbanes omfattende træningsprogram, Safety Academy, har været aktivt i hele 2021, trods COVID-19 restriktioner. Træningen er en hjørnesten i selskabets indsats for arbejdsmiljø, og det har derfor været en tydelig prioritet at fortsætte kurserne, men uden at bidrage til øget smittespredning.

Kommunikationsindsats

Inden Letbanen fra 2025 gør det nemt at rejse på tværs af hovedstadsområdet vil naboer, trafikanter og andre berørte opleve vejarbejde, køkørsel og øvrige situationer, hvor tålmodighed er en dyd. God kommunikation i anlægsfasen er derfor afgørende for at undgå unødige gener, sikre løbende opbakning til projektet og en succesfuld overgang fra nabo til passager. De berørte skal opleve, at selskabets kommunikation og dialog er relevant og retvisende, så de kan indrette deres hverdag derefter.

Hovedstadens Letbane informerer løbende om anlægsarbejdet via blandt andet infoservicemails, SMS-varslinger, hjemmeside, sociale medier og trykte varslingsopslag, og indgår desuden i dialog med borgere for at svare på spørgsmål og løse problemer.

I 2021 har selskabet genoptaget indsatsen med fysiske arrangementer i de perioder, hvor COVID-19 har tilladt dette. I 2021 blev der afholdt kaffevognsarrangementer i Lyngby-Taarbæk, Glostrup, Herlev og Vallensbæk med i alt ca. 750 deltagere.

I takt med at anlægsarbejdet fylder mere på Ring 3, har selskabet skruet op for visionskommuni-

kationen langs strækningen, der beskriver gevinsterne ved en letbane i hovedstadsområdet. Derudover har selskabet opsat visionsskilte langs entreprenørernes byggepladser, som giver forbi-passerende fakta om letbanen og gevinsterne ved den.

2022 bliver året, hvor Hovedstadens Letbane i en anlægsmæssig sammenhæng opnår maksimal synlighed i gadebilledet. Derfor bliver kommunikationsopgaven også stor i 2022, hvor selskabet vil informere om letbanen overfor et bredt og i stigende grad nysgerrigt publikum, fx via videoer, fotos og gode historier i både digitale og trykte kanaler.

Hovedstadens Letbane har målt kommunikationsindsatsen på fire punkter. Seneste måling blev foretaget i oktober 2021 og viste fremgang på alle målepunkter i forhold til 2020. Tre af de fire mål blev opnået, og det sidste var meget tæt på.

Se mere om målingerne i selskabets CSR-rapport for 2021. Her kan du også læse mere om arbejdet med målsætninger for kommunikationsarbejdet i 2022, og ambitionen om at fastholde eller forbedre resultaterne.

Mål for 2021	Måling 2019	Måling 2020	Måling 2021
Mindst 85 pct. har kendskab til letbaneprojektet (virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer)	74 pct.	84 pct.	90 pct.
Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet (1. og 2. række til letbaneprojektet)	55 pct.	57 pct.	65 pct.
Maks. 15 procent er utilfredse.	20 pct.	17 pct.	13 pct.
Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbane-strækningen via disse kanaler.	29 pct.	43 pct.	49 pct.

Oversigt over antallet af henvendelser og klager til Hovedstadens Letbane fra 2016 til 2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Klager	174	321	422	66	628	637
Henvendelser	n/a	n/a	n/a	67	320	550
Total	174	321	422	68	948	1187

1. Oversigten viser alene antallet af henvendelser indkommet via mailen info@dinletbane.dk eller via nabotelefonen på 7242 4500. Selskabet oplever også at modtage henvendelser mundtligt ved borgermøder og lignende.
2. Opgørelsen af klager er påbegyndt den 25. marts 2019.
3. Fra 1. oktober 2020 opgøres henvendelser om bygningskader som "klager" i stedet for "henvendelser".

Tilmeldte til Infoservice (tilmeldte mailadresser per 31/12 2021)

Kommune	Antal til- meldte
Ishøj	680
Vallensbæk	816
Brøndby	892
Albertslund	531
Glostrup	1266
Rødovre	754
Herlev	1302
Gladsaxe	1388
Lyngby-Taarbæk	1812

Følgere på digitale medier

	Dinletbane.dk	Facbook	Instagram
Antal følgere /besøgende i 2021	4.290 pr. måned	6.751 (+12 pct. i forhold til 2020)	899 (+25 pct. i forhold til 2020)

Hovedstadens Letbane har afholdt kaffevognsmøder for at informere naboer og borgere om projektet - bl.a. her i Herlev.

Letbanens kontrol- og vedligeholdelsescenter i Glostrup blev bygget færdigt i 2021

Når letbanen går i drift i 2025 bliver kontrol- og vedligeholdelsescentret på Ejby Mosevej i Glostrup det centrale omdrejningspunkt for den daglige drift. Det er her, letbanetogene vil blive rengjort, vedligeholdt og repareret. Det er også her, letbanedriften vil blive overvåget, når letbane-togene ruller ud på strækningen.

Byggeriet af kontrol- og vedligeholdelsescentret er gået planmæssigt, og i april 2021 overdrog entreprenøren CG Jensen det kommende kontrol- og vedligeholdelsescenter til Hovedstadens Letbane efter to års byggeri. Overdragelsen var resultatet af et godt samarbejde mellem Hovedstadens Letbane og CG Jensen.

Letbanens kontrol- og vedligeholdelsescenter med det genkendelige letbanelogo over hovedindgangen set fra Ejby Mosevej

I august påbegyndte konsortiet Siemens Aarsleff Rail de tekniske installationer og skinnelægningen omkring centret. Senere begyndte arbejdet med installationerne inde i selve bygningerne, hvor værkstedsfaciliteterne skal etableres. Hele området forventes færdigt august 2023.

En stor arbejdsplads

Kontrol- og vedligeholdelsescentret bliver en stor arbejdsplads for ca. 250 letbaneførere, administrativt personale, teknikere, håndværkere og driftsoperatører.

Det er også på kontrol- og vedligeholdelsescentret, at de 29 letbanetog parkeres om natten, når de ikke er i drift. Desuden vil kontrol- og vedligeholdelsescentret huse administration og faciliteter for letbanepersonalet. Dermed bliver den markante bygning en stor ny arbejdsplads i området midt på den nye letbanestrækning.

Tidslinje

Sådan bygger vi Hovedstadens Letbane

2017 – 2023

Forberedende arbejde

Aktiviteter:

- Ekspropriationer
- Planlægning og design
- Nedrivning af bygninger
- Ombygning af ejendomme
- Ledningsomlægninger

2018 – 2023

Anlægsarbejde

Aktiviteter:

- Omlægning af vejkryds
- Udvidelse af veje
- Opbygning af vej- og spor-kasse
- Konstruktioner

2022 – 2023

Transportsystemet bygges

Aktiviteter:

- Skinner
- Kørestrømsmaster
- Kørestrømsledninger
- Signalsystemer
- Omformerstationer

2024

Test

Aktiviteter:

- Test af transportsystemet
- Test af letbanetog
- Sikkerheds- og myndighedsgodkendelser

2025

Letbanen åbner

Hovedstadens Letbane åbner med 29 stationer på 28 km spor mellem Lyngby og Ishøj

Økonomi

Resultat og forventninger

Årets resultat

Hovedstadens Letbane får først passager-indtægter, når banen åbner.

I de første år vil selskabets regnskaber derfor udvise et underskud, hvilket skyldes, at der foretages meget store investeringer i anlægget af banen, mens der ikke er indtægter fra passagerer.

Selskabets økonomi er planlagt efter den metode, som også kendes fra Storebæltsbroen, Øresundsbroen, Metroen og Femern Bælt-forbindelsen.

Resultatet for 2021 har været i overensstemmelse med forventningerne.

Årets regnskabsmæssige resultat udgør som planlagt et underskud på 169 mio. kr. for 2021 og er primært påvirket af nedskrivningen vedrørende anlæg af letbanen og markedsværdireguleringer af lån og renteaftaler.

Nedskrivninger vedrørende anlæg af letbanen udgør en regulering på 329 mio. kr. Markeds-

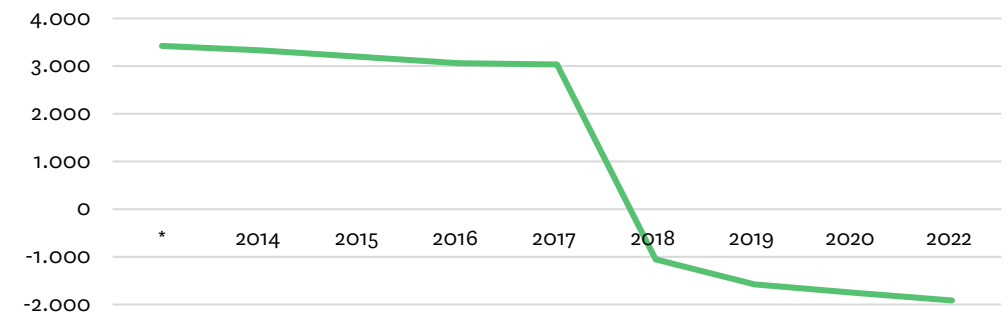
værdireguleringen kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning og udgør en indtægt på 190 mio. kr., da renten er steget fra 2020 til 2021. Reguleringen er alene en regnskabsmæssig registrering, der foretages som følge af, at gældsforpligtelserne skal optages i regnskabet til dagsværdi. Reguleringen har ikke nogen likviditetsmæssig virkning, idet aftalerne forventes fastholdt til deres udløb og dermed vil have den oprindelige værdi.

Egenkapitalens udvikling

Hovedstadens Letbane I/S blev stiftet den 19. juni 2014. Staten ved Transportministeriet, Region Hovedstaden og Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune har i forbindelse med stiftelsen indskudt 3,5 mia. kr. Staten trådte den 1. januar 2019 ud som ejer af selskabet og statens indskud er overgået til at være et tilskud. Region Hovedstaden og de 11 kommuner har overtaget samtlige aktiver, passiver, rettigheder og pligter i interessentskabet.

Selskabets regnskabsmæssige underskud på 169 mio. kr. er fragået egenkapitalen, der ultimo 2021, som planlagt, er negativ og udgør 1,9 mia. kr. Selskabets korrigerede egenkapital, hvor der er korrigeret for markedsværdireguleringer, er negativ, og udgør 1,3 mia. kr. ultimo 2021. Markedsværdireguleringen i 2021 har medført en regnskabsmæssig indtægt på 190 mio. kr. Nedgangen i egenkapitalen er i overensstemmelse med forventningerne og forudsætningerne i forbindelse med stiftelse af selskabet.

Egenkapital (mio. kr.)

* Åbningsbalance 1. januar 2014

Hovedstadens Letbane I/S er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En eventuel negativ egenkapital i selskabet vil således ikke i sig selv medføre behov for yderligere indskud fra ejerne, når Hovedstadens Letbane I/S fortsat vil kunne servicere sin gæld som planlagt.

Kapitalforhold og langtidsoekonomi

Hovedstadens Letbane I/S har udarbejdet et opdateret langtidsbudget i december 2021. Langtidsbudgettet viser forventningerne til den langsigtede økonomiske udvikling i selskabet. Langtidsbudgettet viser, at selskabets nettogæld forventes at nå sit maksimum i 2025 på ca. 4,3 mia. kr. (i løbende priser). Gælden forventes at være tilbagebetalt i 2059, hvilket er i overensstemmelse med tidligere forventninger.

Selskabet har opbygget en renteeksponering, så dele af de fremtidige renteomkostninger fastlåses. Dette er sket ved, at selskabet har indgået finansielle aftaler om renteaftækning, hvorved renten for en stor del af den forventede maksimale gæld er blevet aftalt. Aftalerne er indgået med henblik på at øge budgetsikkerheden i selskabets langsigtede økonomi.

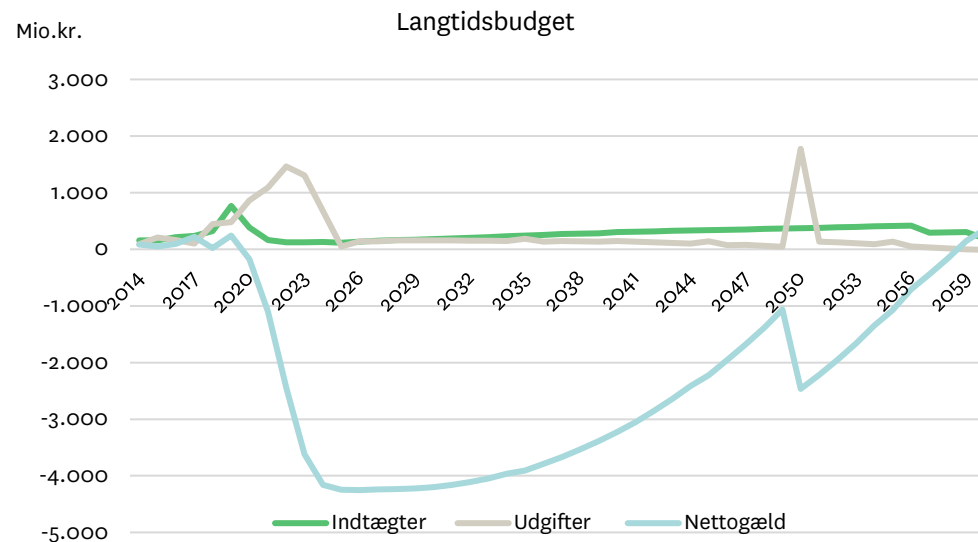
Hvert år fastsættes en finansstrategi, der skal sikre en hensigtsmæssig finansforvaltning, som minimerer de langsigtede finansieringsomkostninger under hensyntagen til finansielle risici. Finansforvaltningen inden for den af bestyrelsen fastsatte strategi varetages af Sund & Bælt. Dette er forudsat og beskrevet i stiftelsesgrundlaget for Hovedstadens Letbane.

Ejerne hæfter som interessenter direkte, ubetinget og solidarisk for alle selskabets forpligtelser, herunder de lån som selskabet har optaget. Ud over de vilkår, der generelt kan opnås på kapitalmarkedet, har selskabet mulighed for at optage såkaldte genudlån i Danmarks Nationalbank. Ved genudlån forstås et direkte lån fra Danmarks Nationalbank til selskabet baseret på en konkret statsobligation og med samme vilkår, som obligationen sælges til på markedet. Selskabet har ved udgangen af 2021 en samlet lånoptagelse på 1,9 mia. kr. nominelt. Lånene er optaget som genudlån i Danmarks Nationalbank. Selskabet har en obligationsbeholdning på 860 mio. kr. som sikkerhedsstillelse for markedsværdien.

Investering i letbane

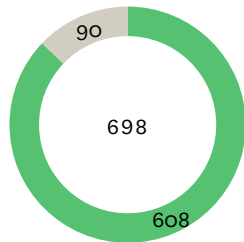
Der er i 2021 foretaget investeringer i anlæg af letbane på 698 mio. kr., heraf 608 mio. kr. vedrørende anlægsomkostninger og 90 mio. kr. vedrørende driftsrelaterede anlægsinvesteringer.

Den regnskabsmæssige værdi af letbanen er i balancen opgjort til 0 kr. som følge af, at investeringen i letbanen ikke fuldt ud vil blive genindvundet ved fremtidige indtægter i form af passagerindtægter, hvorfor anlæggets opførelse også kræver indskud fra ejerne mv. og derfor løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsinvesteringer. Den foretagne hensættelse er i overensstemmelse med forventningerne.

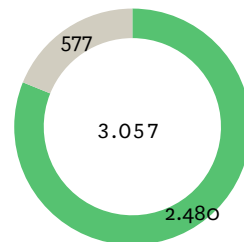

Investering i 2021
(mio. kr.)

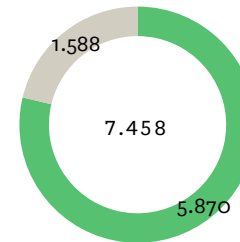
- Anlægsomkostninger
- Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

Investering pr. 31. december
2021 (mio. kr.)

- Anlægsomkostninger
- Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

Samlet budget (2021-priser)
(mio. kr.)

- Anlægsomkostninger
- Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

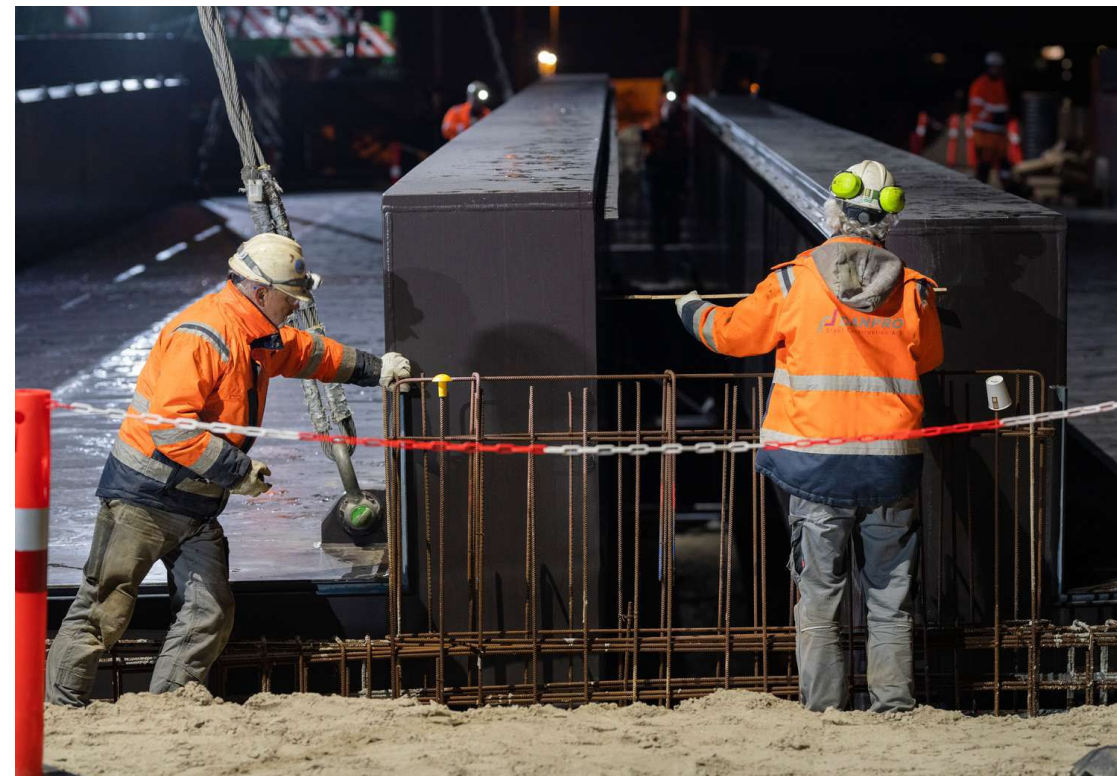
Hensættelsen er baseret på et skøn over værdien af letbanen ud fra de forudsætninger, som selskabet har anvendt i det gældende langtidsbudget og forventningerne til det fremtidige renteniveau (diskonteringsfaktor).

Som led i stiftelsen foretog staten (tidligere ejere) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. Staten ved Transportministeriet finansierer herigennem ca. 1,4 mia. kr. og Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner de resterende ca. 2,1 mia. kr. (2013-priser). Tidspunkterne for indbetalingen af de respektive indskud/tilskud blev ved stiftelsen fastlagt i betalingsaftaler.

Staten og selskabets ejere har i forbindelse med finansieringen af anlægsomkostningerne reserveret en korrektionsreserve på 30 pct. i henhold til

Ny AnlægsBudgettering. Den samlede korrektionsreserve udgør 1.026 mio. kr. (2013-priser). Staten og selskabets ejere har i forbindelse med godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbane på Ring 3 i marts 2018 frigivet 10 pct. af korrektionsreserven på 342 mio. kr. (2013-priser). Den resterende korrektionsreserve på 684 mio. kr. (2013-priser) er budgetmæssigt bundet, så træk på denne kun kan ske efter forelæggelse for staten og selskabets ejere.

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse af 20 pct. Korrektionsreserven med op til 417 mio. kr. Til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen er betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering. Når midlerne er frigivet vil de tilgå egenkapitalen.

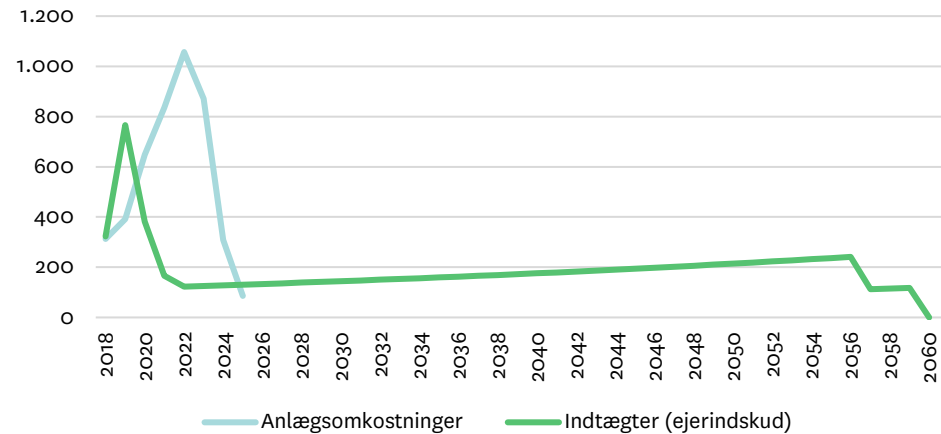

De driftsrelaterede anlægsinvesteringer omfatter investering til anskaffelse af letbanetog, et kontrol- og vedligeholdelsescenter, prøvedrift, strategiske reservedele og reinvesterings. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer er finansieret af Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner, ved at de, når letbanen sættes i drift, indbetaler årlige driftstilskud til en samlet værdi af ca. 1 mia. kr. i perioden frem til lånenes udløb samt ved et forventet driftsoverskud til en værdi af i alt ca. 0,3 mia. kr.

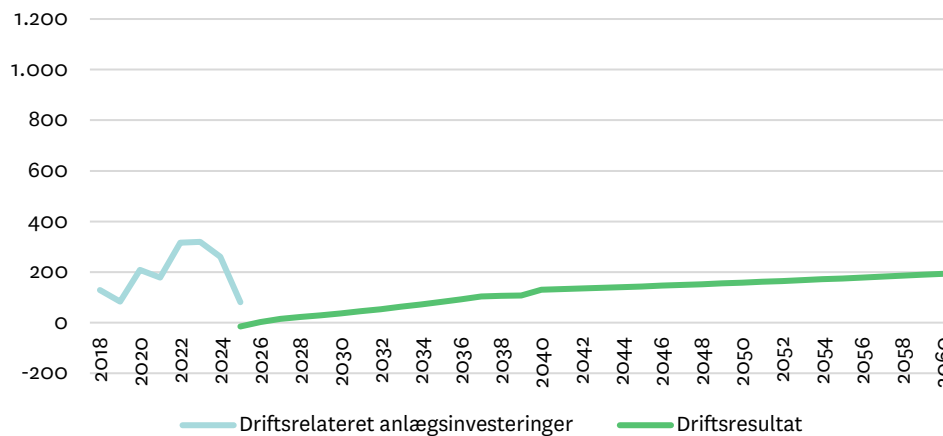
Det fremgår af tabellerne, at såvel selskabets anlægsomkostninger som de driftsrelaterede anlægsinvesteringer, forventes afholdt i perioden til og med 2025, mens den tilhørende finansiering, dels fra staten og selskabets ejere i form af afdrag på ejerindskud/tilskud og driftstilskud og dels fra passagerindtægterne fra driften af letbanen, forventes at tilgå selskabet ved årlige indbetalinger. I perioden indtil disse indbetalinger har betalt for den samlede letbane, finansieres differencen gennem lånoptagelse. Med udgangspunkt i det gældende langtidsbudget, der indgår som bilag til ledelsesberetningen, forventer selskabet, at lånene vil være fuldt afdraget i 2059.

Tidsmæssig forskydning mellem anlægsomkostninger og indtægter (ejerindskud) (mio. kr.)

Tidsmæssig forskydning mellem driftsrelaterede anlægsomkostninger og indtægter (mio. kr.)

Hoved- og nøgletal 2021

Alle tal i mio.kr.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Resultat før nedskrivninger og hensættelser	-1,8	-2,0	-2,3	-2,5	-3,2	-3,9	-3,5	-4,7
Nedskrivninger og hensættelser	-90,3	-204,6	-158,3	-99,3	-4.479,4	-115,3	119,8	-328,6
Resultat før finansielle poster	-92,1	-206,6	-160,6	-101,8	-4.482,6	-119,2	116,4	-333,3
Årets resultat	-92,1	-140,2	-128,0	-30,4	-4.466,3	-524,9	-166,4	-169,2
Balancesum	3.740,0	3.725,0	4.004,3	3.923,7	3.903,9	4.433,9	3.936,8	3.746,9
Årets investering i letbane	90,3	208,0	160,6	101,8	441,9	474,7	855,0	698,0
Egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-1.054,2	-1.579,1	-1.745,4	-1.914,6
Korrigeret egenkapital	3.332,0	3.193,0	3.065,3	3.034,9	-978,8	-1.087,2	-950,1	-1.309,1
Soliditetsgrad	89%	86%	77%	77%	-27%	-36%	-44%	-51%
Korrigeret soliditetsgrad	89%	86%	77%	77%	-25%	-25%	-24%	-35%

Soliditetsgrad = Kapitalindestående ultimo x 100/samlede aktiver

Korrigeret soliditetsgrad = Kapitalindestående ekskl. markedsværdiregulering x 100/samlede aktiver

3

Virksomhedsledelse

Hovedstadens Letbane I/S, på daværende tidspunkt Ring 3 Letbane I/S, er stiftet i juni 2014 med hjemmel i lov nr. 165 af 26. februar 2014. Hovedstadens Letbane varetager både drift og anlæg af letbanen langs Ring 3. Lov om letbane på Ring 3 blev den 26. maj 2016 ændret til også at være en anlægslov. Anlægsloven blev fremsat på baggrund af VVM-redegørelsen og dispositionsforslaget for Hovedstadens Letbane. I 2018 blev loven ændret på baggrund af statens udtræden.

Hovedstadens Letbane ejes fra 2019 og frem af Region Hovedstaden og 11 kommuner: Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

I henhold til den ændrede letbanelov står det kommuner og region frit for at sammensætte en bestyrelse i Hovedstadens Letbane. På det ekstraordinære interessentskabsmøde den 22. februar 2019 har kommunerne og Region Hovedstaden således udpeget en bestyrelse bestående af ni medlemmer; tre kommunale

medlemmer udpeget af kommunerne, tre regionale medlemmer udpeget af regionen og tre øvrige medlemmer. De tre øvrige medlemmer af bestyrelsen er udpeget i fællesskab af regionen og Borgmesterforum, som består af de 11 kommuner.

Senest har Borgmesterforum genudpeget sine tre repræsentanter til bestyrelsen inklusiv en næstformand, og Region Hovedstaden har genudpeget et medlem og udpeget to nye til bestyrelsen. Alle seks medlemmer er udpeget eller genudpeget pr. 1. januar 2022.

I 2021 er der afholdt fire møder i bestyrelsen, et ordinært interessentskabsmøde samt tre kvartalsmøder for Hovedstadens Letbanes interessenter.

I overensstemmelse med Hovedstadens Letbanes vedtægter sender bestyrelsen kvartalsrapporter til interessenterne (inkl. staten som tilskudsmyndighed) efter hvert regnskabsmæssigt kvartal, og efterfølgende afholdes kvartalsmøde mellem ejerne og bestyrelsens formandskab, hvor staten kan deltage som observatør. Kvartalsrapporterne er offentligt tilgængelige på dinletbane.dk

De 11 kommuner har ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane indgået en ejerftale vedrørende etablering af et Borgmesterforum. Borgmesterforum koordinerer kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt forbereder kommunernes deltagelse på kvartalsmøder, interessentskabsmødet og bestyrelsesmøder. Kommunerne udgør dermed tilsammen én interessent modsvarende regionen. Der er i 2021 afholdt fire møder i Borgmesterforum.

Hovedstadens Letbane deler organisation med Metroselskabet, og i henhold til lovgivningen stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af finansierings-, administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3.

Hovedstadens Letbane betaler Metroselskabet for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris baseret på en bekendtgørelse udstedt af transportministeren.

Compliance og CSR-rapport

Hovedstadens Letbane fremlagde sammen med årsregnskabet for 2021 en compliancetest for god selskabsledelse såvel som en CSR-rapport vedrørende samfundsansvar.

God selskabsledelse

Hovedstadens Letbane har kortlagt de dokumenter, som udgør reguleringen af Hovedstadens Letbanes selskabsledelse, og foretaget en compliancetest af disse op imod de seneste anbefalinger, der er til god selskabsledelse i forhold til statens ejerskabspolitik og Anbefalinger for god Selskabsledelse fra Komiteen for God Selskabsledelse. Formålet med compliancetesten er at få udpeget de områder, hvor selskabets ledelsesdokumenter, herunder vedtægterne, bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks og en række finansielle instrukser og politikker ikke lever op til anbefalingerne. Den generelle konklusion på compliancetesten er, at selskabets ledelsesdokumenter opfylder kravene og lever op til anbefalingerne for god selskabsledelse. Gennemgangen af selskabsdokumenterne er tilgængelige på selskabets hjemmeside dinletbane.dk.

Samfundsansvar

Hovedstadens Letbane har udarbejdet selskabets CSR-rapport for 2021, der synliggør Hovedstadens Letbanes arbejde med CSR og fremtidige ambitioner for, hvor selskabet ønsker at bevæge sig hen på området. Medio 2016 tiltrådte Hovedstadens Letbane FN Global Compact, og afrapportering om samfundsansvar i henhold til årsregnskabslovens § 99a, stk. 7, fremgår af Hovedstadens Letbanes CSR-rapport. I Hovedstadens Letbanes CSR-rapport kan du læse mere om selskabets arbejde med CSR i 2021, samt hvilke CSR-områder selskabet vil have fokus på i 2022. Hovedstadens Letbanes CSR-rapport er tilgængelig på dinletbane.dk

Ansatte

Hovedstadens Letbane er oprettet som et selvstændigt selskab. Der er i henhold til lov om Hovedstadens Letbane kun én ansat i selskabet, nemlig den administrerende direktør, der er den til enhver tid siddende administrerende direktør i Metroselskabet.

Cirka 30 pct. af Metroselskabets medarbejdere arbejder del- eller heltids for letbaneprojektet. De

repræsenterer et bredt udsnit af kompetencer fra design, projektering, anlæg og drift til bæredygtighed, digitalisering, kommunikation og borgerinddragelse. Ved at Metroselskabet og Hovedstadens Letbane deler kompetencer og erfaringer opnår begge parter synergi og et stærkere fagligt miljø, der er attraktivt for medarbejderne og selskabernes interessenter.

Kønsfordelingen blandt alle medarbejdere i Metroselskabet er 42 pct. kvinder og 58 pct. mænd. Denne fordeling flugter med fordelingen i 2020. Metroselskabets chefniveau består af 40 pct. kvinder og 60 pct. mænd, mens direktørgruppen alene består af 50 pct. kvinder og 50 pct. mænd. Hovedstadens Letbanes bestyrelse består af 78 pct. mænd og 22 pct. kvinder. Bestyrelsen udpeges af selskabets ejere, jf. ovenfor.

Hovedstadens Letbane er en vidensbaseret virksomhed, der løser komplekse opgaver inden for drift, planlægning og etablering af bæredygtig transport. Kompetencemæssigt spænder medarbejderne, der er beskæftiget med letbaneprojektet, bredt med en række forskellige uddannelsesmæssige baggrunde, og mange af medarbejderne er specialister med meget lang

erfaring. En del medarbejdere har en baggrund som ingeniør, konstruktør eller lignende teknisk baggrund, men derudover er der stor variation hos øvrige specialister eller administrative medarbejdere.

Dataetik

Som følge af selskabskonstruktionen nævnt ovenfor er Hovedstadens Letbane underlagt Metro-

selskabets arbejde med øget digitalisering og brug af datadrevne beslutninger, som giver anledning til overvejelser om brugen af data, jf. de overvejelser, der ligger til grund for kravet i årsregnskabsloven om en dataetisk politik. Metroselskabet har ikke udarbejdet en dataetisk politik.

De data der anvendes i regi af Hovedstadens Letbane er primært data om anlægget især

økonomi og projekteringsdata. Det har hidtil være data med begrænset etiske problemstillinger.

Metroselskabet vil i 2022 foretage en analyse og vurdering af, om der er behov for en selvstændig dataetisk politik, eller om den brug af data, selskabet foretager og forventes at foretage fremadrettet, ikke begrundes en selvstændig dataetisk politik.

Hovedstadens Letbanes bestyrelse

Hovedstadens Letbanes siddende bestyrelse

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand
Tiltrådt den 12. marts 2019

Nuværende periode udløber senest ved ordinært interessentskabsmøde i 2023

Udpeget af Borgmesterforum og Region Hovedstaden

Administrerende direktør og stifter, Thomasen Safety ApS (tidligere JBT Consult IVS)

Fødselsår: 1962

Vederlag i 2021: 300.000 kr.

Tillidserhverv:

- Bestyrelsesformand, DHI Group
- Bestyrelsesformand, ESVAGT A/S
- Bestyrelsesformand, RelyOn Nutec (tidligere Falck Safety Services)
- Bestyrelsesmedlem, Lundin Energy, Sverige
- Formand, Hempel CoaST Research Center Advisory Board, DTU

Trine Græse
Næstformand
Tiltrådt den 24. august 2017

Genudpeget pr. 1. januar 2022
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025

Udpeget af Borgmesterforum

Borgmester, Gladsaxe Kommune
Formand for Borgmesterforum

Fødselsår: 1961

Vederlag i 2021: 200.000 kr.

Tillidserhverv:

- Medlem af Det regionale Arbejdsmarkedsråd for Hovedstaden (2. næstformand)
- Medlem af bestyrelsen for BIOFOS A/S
- Medlem af bestyrelsen for NOVAFOS Holding A/S
- Medlem af bestyrelsen for DAB s.m.b.a.

Nicolai Kampmann
Næstformand
Tiltrådt den 1. januar 2022

Udpeget pr. 1. januar 2022
Nuværende periode udløber senest pr. 31. december 2025

Udpeget af Region Hovedstaden

Administrations- og udviklingschef, Willmore
Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden

Fødselsår: 1969

Vederlag i 2021: 0 kr.

Tillidserhverv:

- Medlem af udvalget for Trafik og Regional Udvikling, Region Hovedstaden

Peter Westermann

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2022

Udpeget pr. 1. januar 2022

Nuværende periode udløber senest pr. 31.
december 2025

Udpeget af Region Hovedstaden

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden

Fødselsår: 1985

Vederlag i 2021: 0 kr.

Tillidserhverv:

- Medlem af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden
- Medlem af Social- og Psykiatriudvalget, Region Hovedstaden
- Medlem af Europa-Nævnet

Martin Geertsen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 22. februar 2019

Genudpeget pr. 1. januar 2022

Nuværende periode udløber senest pr. 31.
december 2025

Udpeget af Region Hovedstaden

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden
Medlem af Folketinget

Fødselsår: 1970

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Medlem af Forretningsudvalget, Region Hovedstaden
- Medlem af Trafikudvalget, Region Hovedstaden

Henrik Rasmussen

Bestyrelsesmedlem

Tiltrådt den 1. januar 2018

Genudpeget pr. 1. januar 2022

Nuværende periode udløber senest pr. 31.
december 2025

Udpeget af Borgmesterforum

Borgmester, Vallensbæk Kommune

Fødselsår: 1971

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Formand for Copenhagen Business Hub, Erhvervshus Hovedstaden
- Formand i bestyrelsen for Strandparken I/S
- Medlem af bestyrelsen for VEKS
- Medlem af bestyrelsen for Vestforbrænding I/S
- Medlem af bestyrelsen for HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand A/S
- Medlem af bestyrelsen for BIOFOS Holding A/S

Leo Larsen
Bestyrelsesmedlem
Tiltrådt den 12. marts 2019

Nuværende periode udløber senest ved ordinært
interessentskabsmøde i 2023

Udpeget af Borgmesterforum og Region
Hovedstaden

Fødselsår: 1946

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Formand for alle selskaber, BIOFOS A/S
(fratrådt pr. 31. maj 2021)
- Formand for alle selskaber HOFOR A/S
(fratrådt pr. 31. maj 2021)
- Bestyrelsesmedlem, Det Nationale
Sorgcenter I Børn, Unge og Sorg
- Formand for Ejendomsfonden
Block/44Møen

Simon Pihl Sørensen
Bestyrelsesmedlem
Tiltrådt den 22. februar 2019

Genudpeget pr. 1. januar 2022
Nuværende periode udløber senest pr. 31
december 2025

Udpeget af Borgmesterforum

Viceborgmester, Lyngby-Taarbæk Kommune

Fødselsår: 1966

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Formand for Byplanudvalget, Lyngby-
Taarbæk Kommune
- Medlem af Økonomiudvalget, Lyngby-
Taarbæk Kommune

Birgitte Brinch Madsen
Bestyrelsesmedlem
Tiltrådt den 10. november 2016

Fratrådt den 31. december 2018
Genudpeget den 12. marts 2019
Nuværende periode udløber senest ved ordinært
interessentskabsmøde i 2023

Udpeget af Borgmesterforum og Region
Hovedstaden siden 2019, inden da af Staten fra
2016-2018

Direktør

Fødselsår: 1963

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Bestyrelsesformand i Oreco A/S
- Bestyrelsesformand i RUM A/S
- Bestyrelsesmedlem i Metroselskabet I/S
- Bestyrelsesmedlem i Investeringsforeningen
Dansk Invest og tilhørende fonde
- Bestyrelsesmedlem i Nordsøfonden
- Bestyrelsesmedlem i DEIF A/S
- Bestyrelsesmedlem i Arkil Holding
- Bestyrelsesmedlem i John Wood plc.
- Bestyrelsesmedlem Holte Fjernvarme
a.m.b.a.

Afgående medlemmer af Hovedstadens Letbanes bestyrelse i 2021

Finn Rudaizky
Næstformand
Tiltrådt den 1. februar 2017
Fratrådt den 31. december 2021

Udpeget af Region Hovedstaden

Regionsrådsmedlem af Region Hovedstaden
Medlem af Borgerrepræsentationen,
Københavns Kommune

Fødselsår: 1942

Vederlag i 2021: 200.000 kr.

Tillidserhverv:

- Medlem af Sundhedsudvalget, Region Hovedstaden
- Medlem af Teknik- og Miljøudvalget, Københavns Kommune

Jens Mandrup
Bestyrelsesmedlem
Tiltrådt den 1. januar 2018
Fratrådt den 31. december 2021

Udpeget af Region Hovedstaden

Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden
Ejer, CopenHistory

Fødselsår: 1977

Vederlag i 2021: 100.000 kr.

Tillidserhverv:

- Formand for Trafikudvalget, Region Hovedstaden

Oversigt over deltagelse på bestyrelsesmøder i 2021

Bestyrelsesmøder, fire i alt (25. februar, 27. maj, 6. september og 2. december)

Jakob Thomasen	4/4
Trine Græse	3/4
Finn Rudaizky	3/4
Jens Mandrup	3/4
Martin Geertsen	3/4
Henrik Rasmussen	4/4
Simon Pihl Sørensen	4/4
Leo Larsen	3/4
Birgitte Brinch Sørensen	4/4

Hovedstadens Letbanes direktion

Henrik Plougmann Olsen
Administrerende direktør

Hovedstadens Letbane I/S og Metroselskabet I/S

Tillidshverv:

- Bestyrelsesmedlem i Rejsekort A/S
- Medlem af Repræsentantskabet,
Københavns Universitet
- Bestyrelsesmedlem i DGI-Byen

**Selskabets direktion supporteres af en
direktørgruppe bestående af:**

Erik Skotting
Direktør

Rebekka Nymark
Direktør

Louise Høst
Direktør

4

Årsregnskab

Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for Hovedstadens Letbane I/S er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for klasse D-virksomheder. Resultatopgørelsens opstilling er tilpasset for bedre at vise resultatdannelsen.

Regnskabsperioden er den 1. januar - 31. december 2021. Årsrapporten er aflagt i tusinder DKK. Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde interessentskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå interessentskabet, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og passiver til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det følgende.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Værdiregulering af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi, indregnes tillige i resultatopgørelsen.

Omregning fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og forpligtelser.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Værdi af eget arbejde omfatter de i året medgåede personaleomkostninger og andre omkostninger, der på grundlag af et skøn kan henføres til anlæg af letbane. Beløbet er indregnet i kostprisen for anlæg af letbane.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger består af bestyrelses-honorar.

Andre eksterne omkostninger

Under andre eksterne omkostninger indgår omkostninger til administration, herunder kontorhold mv. og varetagelse af bygherreorganisationen.

Finansielle poster

Finansielle poster indeholder renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer samt værdireguleringer af interessentskabets lån, placeringer og afledte finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi.

Selskabsskat

Interessentskabet er ikke skattepligtigt.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Anlæg af letbane

Anlæg af letbane måles til medgåede omkostninger til forundersøgelser samt værdi af eget arbejde, indtil det tidspunkt aktivet er klar til brug. Der afskrives ikke på anlæg af letbane i

etableringsfasen, men der foretages årligt nedskrivning under hensyntagen til genindvindingsværdien, jf. afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver.

Værdiansættelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest til afgørelse af, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi, og der nedskrives til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien er den højeste af enten nettosalgsprisen fratrukket salgsomkostninger eller kapitalværdien. Ved opgørelse af kapitalværdien tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdi.

Nedskrivningen indregnes som udgangspunkt i resultatopgørelsen. I de tilfælde hvor nedskrivningen kan henføres til en allerede indregnet hensat forpligtelse og derved allerede indregnet i resultatopgørelsen, modregnes nedskrivningen i de hensatte forpligtelser som et udtryk for en anvendelse heraf.

Omsætningsaktiver

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender samt værdipapirer med en restløbetid på anskaffelsestidspunktet på under tre måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvider, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer. Værdipapirer og placeringer måles til dagsværdi på balancedagen.

Passiver

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles gæld til amortiseret kostpris, medmindre der foretages sikring af gældsforpligtelsernes dagsværdi.

Gældsforpligtelser, der er sikret for ændringer i dagsværdien og effektiviteten af denne sikring kan dokumenteres, måles efterfølgende til dagsværdi. Ændringer i dagsværdien indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumenterne.

Kortfristet del af langfristet gæld indregnes under afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser, der omfatter banklån, kreditorer og anden gæld, måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når interessentskabet har en retslig eller faktisk forpligtelse som følge af en begivenhed i regnskabsåret eller tidligere år og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre træk på interessentskabets ressourcer.

Hensatte forpligtelser måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser måles til nutidsværdi.

Det fremgår af principperne beskrevet under afsnittet om værdiansættelse af anlægsaktiver, at

værdien af letbanen nedskrives under hensyntagen til den beregnede genindvindingsværdi for letbanen. Såfremt nedskrivningen imidlertid ikke kan foretages inden for den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, foretages en regnskabsmæssig hensættelse til dækning af den resterende forpligtelse.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for interessentskabet præsenteres efter den indirekte metode og viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt interessentskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter opgøres som driftsresultat reguleret for ikke-kontante driftsposter.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med anlæg af letbane og investeringer i værdipapirer.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i tilgodehavender, leverandørgæld og anden gæld samt nettofinansieringsomkostninger.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer.

Resultatopgørelse

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2021 (alle tal i 1.000 kr.)

	<i>Note</i>	2021	2020
Indtægter			
Værdi af eget arbejde		53.357	56.078
Indtægter i alt		53.357	56.078
Omkostninger			
Personaleomkostninger	1	-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger		-56.785	-58.247
Omkostninger i alt		-58.085	-59.547
Resultat før nedskrivninger og hensættelser		-4.727	-3.468
Nedskrivninger og hensættelser			
Hensættelser	2	-328.582	119.823
Nedskrivninger og hensættelser i alt		-328.582	119.823
Resultat før finansielle poster		-333.309	116.354
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	3	3.317	41.429
Finansielle omkostninger	3	-29.070	-20.686
Finansielle poster i alt		-25.753	20.743
Resultat før markedsværdiregulering		-359.062	137.098
Markedsværdiregulering	3	189.885	-303.484
Årets resultat		-169.177	-166.386

Balance

Aktiver pr. 31. december 2021 (alle tal i 1.000 kr.)

	<i>Note</i>	2021	2020
ANLÆGSAKTIVER			
Materielle anlægsaktiver			
Anlæg af letbane	4	0	0
Materielle anlægsaktiver i alt		0	0
Finansielle anlægsaktiver			
Afledte finansielle instrumenter	14	172.904	264.420
Finansielle anlægsaktiver i alt		172.904	264.420
Anlægsaktiver i alt		172.904	264.420
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Tilgodehavender staten	5	0	43.740
Tilgodehavender Region Hovedstaden	5	1.015.843	1.075.009
Tilgodehavender kommunerne	5	1.306.227	1.365.340
Andre tilgodehavender	5	54.646	27.894
Værdipapirer	6	859.776	979.351
Likvide beholdninger	6	337.529	181.070
Omsætningsaktiver i alt		3.574.021	3.672.403
AKTIVER I ALT		3.746.925	3.936.823

Passiver pr. 31. december 2021 (alle tal i 1.000 kr.)

	<i>Note</i>	2021	2020
KAPITALINDESTÅENDE			
Primo		-1.745.438	-1.579.052
Årets tilgang		-169.177	-166.386
Kapitalindestående i alt		-1.914.616	-1.745.438
LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Langfristet gæld	7	2.816.513	2.840.887
Hensættelser	2	2.347.818	2.713.150
Langfristede gældsforpligtelser i alt		5.164.330	5.554.037
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE			
Kortfristet del af langfristet gæld	7	352.859	0
Leverandørgæld		137.658	121.531
Anden gæld	8	6.693	6.693
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		497.210	128.224
Gældsforpligtelser i alt		5.661.540	5.682.261
PASSIVER I ALT			
Forslag til resultatdisponering	9		
Begivenheder efter statusdagen	10		
Eventualforpligtelser	11		
Revisions- og rådgivningshonorar	12		
Nærtstående parter	13		
Valuta-, rente- og modpartsrisiko	14		
Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter	15		

Egenkapitalopgørelse

(alle tal i 1.000 kr.)

	Indskud	Overført resultat inden MVR	Kapitalindestående ekskl. MVR	Markedsværdi-regulering (MVR)	I alt
Primo 2020	3.829.065	-4.916.242	-1.087.176	-491.877	-1.579.052
Kapitalindskud	0	0	0	0	0
Overført fra årets resultat	0	137.098	137.098	-303.484	-166.386
Primo 2021	3.829.065	-4.779.144	-950.078	-795.361	-1.745.438
Kapitalindskud	0	0	0	0	0
Overført fra årets resultat	0	-359.062	-359.062	189.885	-169.177
Ultimo	3.829.065	-5.138.206	-1.309.140	-605.476	-1.914.616

Specifikation af ejerindskud	Gældende ejerandel	Indskud
Region Hovedstaden	43,00%	995.843
Lyngby-Taarbæk Kommune	12,52%	286.429
Gladsaxe Kommune	12,60%	287.726
Herlev Kommune	6,71%	153.624
Rødovre Kommune	2,01%	45.565
Glostrup Kommune	7,18%	164.033
Albertslund Kommune	3,23%	74.200
Brøndby Kommune	4,18%	95.055
Høje-Taastrup Kommune	0,88%	19.523
Hvidovre Kommune	0,92%	20.856
Vallensbæk Kommune	3,15%	71.609
Ishøj Kommune	3,62%	83.350
Indskud i alt	100%	2.297.813
Tilskud fra staten		1.531.252
Indskud og tilskud i alt		3.829.065

	Staten	Region Hovedstaden	Kommunerne	I alt
Indskud jf. § 1 stk. 3 (2014)	1.794.738	1.001.236	1.309.308	4.105.282
Indskud jf. § 1 stk. 4 (2016)	0	171.526	223.493	395.019
Indskudt korrektionsreserve (2014)	-138.087	-103.669	-135.567	-377.323
Indskudt korrektionsreserve (2016)	0	-171.526	-223.493	-395.019
Korrektionsreserve i statslig regi	-276.174	0	0	-276.174
Frigivet korrektionsreserve (2018)	150.776	98.276	128.229	377.281
Indskud i alt	1.531.252	995.843	1.301.970	3.829.065

Parterne har i principaftale om anlæg og drift af en letbane på Ring 3 af 20. juni 2013 aftalt at bidrage til finansieringen af anlægsomkostningerne. Finansieringen af anlægsomkostninger er fastlagt ud fra ejerforholdene ved stiftelsen.

Region Hovedstaden og kommunerne indskyder desuden fra letbanens overgang til passagerdrift årlige indskud til dækning af de årlige driftsomkostninger, inklusive driftsrelaterede anlægsinvesteringer modregnet passagerindtægterne. Region Hovedstaden finansierer 43 pct. af driftstilskuddet og kommunerne 57 pct. Kommunerne har jf. principaftalen endnu ikke aftalt fordelingen af driftstilskuddet. Når fordelingen mellem kommunerne er aftalt, vil denne fordeling danne grundlag for fastlæggelse af kommunernes årlige driftstilskud.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 - lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserve til 30 pct. svarende til staten og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet.

Den indskudte egenkapital er i forhold til lov om letbane på Ring 3, lov nr. L165 af 26. februar 2014 og lov om ændring af lov om letbane på Ring 3, lov om Metroselskabet I/S og Udviklingsselskabet By & Havn I/S og lov om trafikkselskaber, lov nr. 657 af 8. juni 2016 fremkommet som følger:

Der er i 2018 foretaget kapitalindskud på 377 mio. kr. Kapitalindskuddet omfatter frigivelse af den såkaldte 10 pct. korrektionsreserve i forbindelse med ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbanen på Ring 3 i marts 2018.

I henhold til lov nr. 1564 af 18. december 2018 er staten pr. 1. januar 2019 trådt ud som ejer af selskabet. Derved overgår statens indskud til et tilskud. Region Hovedstaden og de 11 kommuner overtager samtlige aktiver og passiver i interessentskabet og indtræder i samtlige interessentskabets rettigheder og pligter.

Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2020 godkendt frigivelse fra 20 pct. korrektionsreserven med op til 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen er betinget af statens efterfølgende godkendelse og medfinansiering. Når midlerne er frigivet, vil de tilgå egenkapitalen.

Hovedstadens Letbane er et interessentskab, hvor ejerne hæfter 100 pct. for selskabet. En negativ egenkapital i selskabet medfører ikke behov for yderligere indskud fra ejerne, da Hovedstadens Letbane fortsat kan servicere sin gæld som planlagt.

Pengestrømsopgørelse

(alle tal i 1.000 kr.)

	<i>Note</i>	2021	2020
Pengestrømme fra driftsaktivitet			
Personaleomkostninger		-1.300	-1.300
Andre eksterne omkostninger		-56.785	-58.247
Pengestrømme fra driftsaktivitet i alt		-58.085	-59.547
Pengestrømme fra investeringsaktivitet			
Investeringer i anlæg af letbane		-640.557	-796.147
Investeringer i værdipapirer (ekskl. værdiregulering)		111.911	87.295
Pengestrømme fra investeringsaktivitet i alt		-528.645	-708.852
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet			
Lånoptagelse, netto (ekskl. værdiregulering)		600.000	200.000
Langfristede gældsforpligtelser		-1.269	6.345
Tilgodehavender		135.267	320.045
Kortfristet gæld		16.127	96.813
Nettofinansieringsomkostninger		-6.935	14.656
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet i alt		743.190	637.858
Ændring i likvider		156.460	-130.541
Likvider primo		181.070	311.611
Likvider ultimo		337.529	181.070

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af årsregnskabet's øvrige bestanddele.

Noter

Note 1 Personalemkostninger

Direktionen i Metroselskabet er tillige direktion i Hovedstadens Letbane. Direktionen oppebærer ikke vederlag i Hovedstadens Letbane.

Selskabet har i året ikke beskæftiget medarbejdere ud over direktionen. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 og varetagelse af Hovedstadens Letbanes gælds- og formueforvaltning. Der afregnes administrationshonorar herfor.

I personaleomkostninger indgår gager til selskabets bestyrelse med 1.300 t.kr.

Note 2 Nedskrivninger og hensættelser

(alle tal i 1.000 kr.)

	2021	2020
Nedskrivning anlægsomkostninger	0	0
Nedskrivning driftsrelaterede anlægsinvesteringer	0	0
Årets tilgang anlæg-A og anlæg-D	-328.582	119.823
Nedskrivninger og hensættelser i alt	-328.582	119.823
Primo	2.713.150	3.685.198
Årets regulering	328.582	-119.823
Anvendt hensættelse i året anlæg-A og anlæg-D	-693.914	-852.225
Hensættelse i alt ultimo (Genindvindingsværdi)	2.347.818	2.713.150

Den regnskabsmæssige værdi af letbane på Ring 3 gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikationer på værdiforringelse.

De fremtidige pengestrømme, der indgår i genindvindingsværdien, er baseret på selskabets gældende langtidsbudget og dets indarbejdede forventninger til fremtiden, jf. bilag til ledelsesberetningen. Beregningen af genindvindingsværdien foretages efter kapitalværdimetoden. Ved opgørelsen efter kapitalværdimetoden tilbagediskonteres skønnede fremtidige pengestrømme til nutidsværdien.

Det forudsatte renteniveau (diskonteringsfaktoren) udgør den væsentligste usikkerhed i det foretagne skøn af værdien af letbane på Ring 3. Selskabet har i værdiansættelsen anvendt en renteforventning, hvor der er indregnet et såkaldt risikotillæg for således at imødegå usikkerheden i renteutviklingen. Havde selskabet i stedet taget udgangspunkt i den aktuelle lavere markedsrente, ville værdien af anlægsaktiverne have været højere, og årets resultat ville have været bedre. Tilsvarende ville resultatet have været lavere, såfremt der var anvendt en højere renteforventning. Følsomhedsberegningerne for renteforventningen fremgår af note 4.

Note 3 Finansielle poster

(alle tal i 1.000 kr.)	2021	2020
Finansielle indtægter	3.317	41.429
Finansielle omkostninger	-29.070	-20.686
Finansielle poster i alt	-25.753	20.743
Markedsværdiregulering i alt	189.885	-303.484

Markedsværdireguleringer kan henføres til selskabets finansielle aftaler om renteafdækning, som er indgået med henblik på at øge budgetsikkerheden i selskabets langsigtede økonomi. Markedsværdireguleringen afhænger af renteutviklingen og er alene en regnskabsmæssig registrering, som ikke har nogen likviditetsmæssig virkning, set i lyset af at lånene beholdes til udløb.

Den regnskabsmæssige følsomhed vedrørende markedsværdireguleringen kan udtrykkes ved basis point value (BPV). Med selskabets nuværende finansielle portefølje (SWAP) udgør BPV 6 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 pct. vil medføre en stigning i markedsværdireguleringen og dermed en belastning af resultatet på 600 mio. kr. Tilsvarende vil en stigning i renteniveauet på 1 pct. medføre en forbedring af resultatet med 600 mio. kr.

Ændringen i markedsværdireguleringen fra 2020 til 2021 skyldes, at renteniveauet er steget i perioden.

Note 4 Anlæg af letbane

(alle tal i 1.000 kr.)	<i>Anlægs-omkost- ninger</i>	<i>Driftsrelaterede an- lægsinvesteringer</i>	I alt
ANSKAFFELSESSUM			
Primo	1.855.646	484.178	2.339.824
Årets netto-tilgang	605.134	88.780	693.914
Ultimo	2.460.781	572.958	3.033.738
NED- OG AFSKRIVNINGER			
Primo	-1.855.646	-484.178	-2.339.824
Årets netto-tilgang	-605.134	-88.780	-693.914
Ultimo	-2.460.781	-572.958	-3.033.738
Bogført primoværdi	0	0	0
Bogført ultimoværdi	0	0	0

De aktiverede omkostninger består af de medgåede omkostninger til anlæg af letbane på Ring 3. De samlede anlægsinvesteringer indeholder endvidere årets resultat, der omfatter de omkostninger, der regnskabsmæssigt ikke kan aktiveres i anlægsfasen (selskabsrelaterede omkostninger)

Værdien af anlægsaktivet er nedskrevet til 0 kr. Dette er en følge af, at letbanen løbende nedskrives til anlæggets forventede genindvindingsværdi under hensyntagen til de planlagte anlægsomkostninger.

Genindvindingsværdien er beregnet på basis af indarbejdede forventninger til fremtiden i selskabets langtidsbudget. Herunder er der anvendt en gennemsnitlig rente på 3,6 pct. i de første 20 år stigende til 4,6 pct. på længere sigt. Den i beregningen anvendte rente er højere end det aktuelle renteniveau i markedet, da der er indregnet et risikotillæg. Anvendelse af en lavere aktuel markedsrente ville øge den opgjorte genindvindingsværdi og dermed forbedre årets resultat. Til illustration ville anvendelse af en 1 pct. lavere rente i de første 20 år medføre, at genindvindingsværdien og dermed årets resultat ville have været ca. 218 mio. kr. højere. Omvendt ville anvendelse af en 1 pct. højere rente i denne periode have medført et lavere resultat på ca. 175 mio. kr.

Note 5 Tilgodehavender omsætningsaktiver

(alle tal i 1.000 kr.)	Region Hovedsta-			
	Staten	den	Kommunerne	I alt
Primo	43.740	1.075.009	1.365.340	2.484.088
Årets tilgang (rentetilskrivning)	-248	-2.962	-4.430	-7.641
Årets tilgang (tilkøbsaftaler)	0	0	27.276	27.276
Årets afgang (afdrag)	-43.492	-56.203	-81.959	-181.654
Ultimo	0	1.015.843	1.306.227	2.322.069
Specifikation af tilgodehavender:			2020	2021
Staten			43.740	0
Region Hovedstaden			1.075.009	1.015.843
Kommunerne			1.365.340	1.306.227
Tilgodehavender i alt			2.484.088	2.322.069

Hovedstadens Letbane har i forbindelse med stiftelse af interessentskabet indgået betalingsaftaler med staten (tidligere ejere) samt selskabets nuværende ejere Region Hovedstadens og de 11 kommuner om årlige indskud. Indskuddene betales af ejerne i henhold til indgåede betalingsaftaler.

Staten har indgået betalingsaftale om betaling af deres indskud i otte rater i perioden fra 2014-2021. Region Hovedstaden har indgået betalingsaftale om en større betaling i 2019 samt en fast årlig betaling i perioden 2020-2059. Endelig har de 11 kommuner indgået betalingsaftaler om en større betaling i 2014-2016 samt en fast årlig betaling i perioden fra 2017-2056. Det er aftalt, at de årlige betalinger opregnes med finanslovens forudsætningsindeks for anlæg frem til driftsstart og herefter med nettoprisindekset. Den regnskabsmæssige værdi af betalingsaftalerne er, jf. regnskabspraksis opgjort til amortiseret kostpris.

Af tilgodehavendet pr. 31. december 2021 forfalder 2.195 mio. kr. til betaling senere end 31. december 2022.

Under tilgodehavender indgår desuden tilgodehavende moms med 9 mio. kr. og periodiserede renter med 33 mio. kr.

Note 6 Værdipapirer og likvide beholdninger

(alle tal i 1.000 kr.)	2021	2020
Værdipapirer over 3 måneder	859.776	979.351
Værdipapirer i alt	859.776	979.351
Likvide midler	337.529	181.070
Likvide beholdninger i alt	337.529	181.070

Værdipapirer omfatter køb af obligationer til sikkerhedsstillelse af markedsværdierne på selskabets finansielle instrumenter.

Pr. 31. december 2021 er 621 mio. kr. stillet til sikkerhed.

Note 7 Langfristet gæld og kortfristede del af langfristet gæld

(alle tal i 1.000 kr.)	Lån (langfristet)	Afledte finansielle instrumenter (ne- gativ værdi)	Indskudt korrektions- tillæg	I alt
Anskaffessum				
Primo	1.300.000	0	461.469	1.761.469
Årets tilgang (lånoptagelse/rentetilskrivning)	600.000	0	-1.269	598.731
Årets afgang	0	0	0	0
Ultimo	1.900.000	0	460.200	2.360.200
Værdireguleringer				
Primo	216.991	862.427	0	1.079.417
Årets værdiregulering	-37.300	-232.947	0	-270.247
Ultimo	179.691	629.480	0	809.170
Regnskabsmæssig primoværdi	1.516.991	862.427	461.469	2.840.886
Regnskabsmæssig ultimoværdi	2.079.691	629.480	460.200	3.169.371
Specifikation af indskudt korrektionsreserver			2021	2020
Region Hovedstaden			199.672	200.222
Kommunerne			260.528	261.247
Indskudt korrektionsreserver i alt			460.200	461.469

I 2021 har selskabet optaget lån for 600 mio. kr. nominelt. Værdien af selskabets finansielle instrumenter er indregnet i den samlede værdi af gældsforpligtelsen pr. 31. december 2021. Markedsværdireguleringen af finansielle instrumenter er indregnet i resultatopgørelsen.

Selskabets lån, finansielle instrumenter mv. er i overensstemmelse med "liste over acceptable lånetyper" i den indgåede aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Af selskabets langfristede gældsforpligtelser forfalder 1.050 mio. kr. (nominel værdi) efter 5 år.

Folketinget har den 31. maj 2016 vedtaget forslag til anlægslov for letbane på Ring 3 - lov nr. 657 af 8. juni 2016. I forlængelse af loven og deraf følgende ændringer i selskabets vedtægter har Region Hovedstaden og kommunerne udvidet deres korrektionsreserver til 30 pct. svarende til statens, og har indskudt yderligere 395,0 mio. kr. (379,3 mio. kr. i 2013-priser) i selskabet. Regionens og kommunernes korrektionsreserver samt 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve er indskudt i interessentskabet sammen med indskud til finansiering af anlægsomkostningerne.

Korrektionsreserverne er budgetmæssigt bundet, så træk på disse kun vil kunne ske i samme forhold som parternes ejerandele og kun efter forelæggelse for ejerne. Selskabets ejere har i forbindelse med ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for indgåelse af de store kontrakter på letbanen på Ring 3 i marts 2018 frigivet 10 pct. korrektionsreserverne, der således er overført til egenkapitalen. Interessenterne har på interessentskabsmødet den 28. april 2021 godkendt frigivelse af korrektionsreserve K2-B på 417 mio. kr. til mulig disponering for Hovedstadens Letbanes bestyrelse. Frigivelsen er betinget af statens efterfølgende endelige godkendelse og medfinansiering.

Når de samlede anlægsomkostninger er endeligt opgjort, vil den uforbrugte del af korrektionsreserverne skulle tilbagebetales til ejerne i samme forhold som deres respektive ejerforhold og indskudte korrektionsreserver.

Note 8 Anden gæld

(alle tal i 1.000 kr.)	2021	2020
Skyldig A-skat mv.	149	151
Renteperiodiseringer	6.544	6.541
Anden gæld i alt	6.693	6.693

Note 9 Forslag til resultatdisponering

(alle tal i 1.000 kr.)	2021	2020
Overført til næste år	-169.177	-166.386

Note 10 Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter årsafslutningen indtruffet hændelser af betydning for årsrapporten for 2021.

Note 11 Kontraktlige forpligtelser og eventualforpligtelser

Kontraktlige forpligtelser

De indgåede igangværende kontrakter med entreprenørerne vedrørende anlæg af letbane på Ring 3 har en samlet restværdi på 2.986 mio. kr.

Vedrørende driften af letbane på Ring 3 er der indgået kontrakt med en samlet værdi på 2.563 mio. kr. i en 15-årig perioden fra letbanens driftsstart.

Eventualforpligtelser

Som en naturlig del af selskabets store anlægsprojekter bliver der i kontraktforholdet mellem Hovedstadens Letbane og dets entreprenører annonceret en række krav om ekstrabetaling mv. udover, hvad der allerede er aftalt i de indgåede kontrakter. Pr. 31. december 2021 er der rejst krav fra to af selskabets anlægsentreprenører på ca. 142 mio. EUR (ca. 1.056 mio. DKK). Det er selskabets vurdering, at der er stor usikkerhed forbundet med entreprenørernes adgang til at få kravene imødekommet. Alle krav drøftes løbende med entreprenørerne og søges afklaret ved forhandling. Selskabet har primo 2022 indgået betinget forligsaftale med den ene af entreprenørerne for 118,5 mio. kr. Forligsaftalen forventes indregnet, når betingelserne i aftalen er opfyldt.

Anlægget af letbanen langs Ring 3 indebærer ekspropriationer, erstatninger og lignende, for hvilket interessentskabet betaler til de berørte ejere/beboere. Størrelsen af erstatningerne afklares løbende.

Note 12 Revisions- og rådgivningshonorar

(alle tal i 1.000 kr.)	2021	2020
------------------------	------	------

Deloitte	235	230
Lovpligtig revision i alt	235	230
Deloitte	10	10
Andre erklæringer i alt	0	10
Deloitte anden rådgivning	0	18
Rådgivningshonorar, i alt	0	18

Note 13 Nærtstående parter

Hovedstadens Letbanes nærtstående parter omfatter selskabets ejere, bestyrelsen, direktionen og Metroselskabet.

Samhandel med nærtstående parter sker på markedsvilkår.

Hovedstadens Letbane har i 2021 betalt administrationshonorar til Metroselskabet vedrørende Metroselskabets administration og varetagelse af bygherreorganisation for Hovedstadens Letbane jf. bekendtgørelse om afregning mellem Hovedstadens Letbane I/S og Metroselskabet I/S. Metroselskabet stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed.

Note 14 Valuta-, rente- og modpartsrisiko

Finansielle risici

Hovedstadens Letbane håndterer en række finansielle risici. Hovedstadens Letbanes lånoptagelse og anvendelse af finansielle instrumenter (renteafdækning, swaps mv.) er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Transportministeriet og Hovedstadens Letbane.

Valutarisici

Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer finansielle instrumenter og låneaftaler, der kan indgå i låneporteføljen. I henhold til disse retningslinjer vil lån alene blive eksponeret i DKK og EUR.

Renterisici

Renterisici styres ved både at låne og placere penge til variabel og fast rente. Årsresultatet er påvirket af udsving i den såkaldte markedsværdiregulering, som overordnet set bestemmes af udviklingen i det generelle renteniveau. Hvis renten eksempelvis falder, stiger kursværdien af en fastforrentet obligation og omvendt. BPV (Basis Point Value) angiver kursfølsomheden. Ultimo 2021 er BPV 6 mio. kr., hvilket betyder, at et fald i renteniveauet på 1 procent vil medføre en stigning i markedsværdien på 600 mio. kr. og omvendt.

Modpartsrisici

Placering af likviditet sker alene i de mest kreditværdige danske og udenlandske institutioner, så risikoen på modparten i videst muligt omfang begrænses. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem. Systemet fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici der accepteres på en enkel modpart. Sidstnævnte udmåles i forhold til modpartens ratings hos de internationale ratingbureauer. Risici søges endvidere reduceret ved anvendelse af hensigtsmæssig aftaledokumentation. Der indgås i den forbindelse særlige aftaler om sikkerhedsstillelser – såkaldte CSA-aftaler – med modparter.

Rating

Internationale kreditvurderingsbureauer giver virksomheder en såkaldt rating, der udtrykker deres kreditværdighed. Ratingen – eller karakteren – er inddelt i en skala, hvor AAA er det bedste, AA det næstbedste og så videre. Hovedstadens Letbane er på grund af statens solidariske hæftelse indirekte kreditvurderet som staten, hvilket vil sige AAA.

Finansielle nettopassiver

(alle tal i 1.000 kr.)

	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi 2021	Regnskabsmæssig værdi 2020
Værdipapirer og aftaleindskud	855.197	859.776	979.351
Periodiserede renter, værdipapirer og aftaleindskud	0	0	0
Værdipapirer og aftaleindskud i alt	855.197	859.776	979.351
Lån	-1.900.000	-2.079.691	-1.516.991
Periodiserede renter, lån	0	-2.012	-2.012
Lån i alt	-1.900.000	-2.081.703	-1.519.003
Finansielle instrumenter, aktiv	-	172.904	264.420
Finansielle instrumenter, passiv	-	-629.480	-862.427
Periodiserede renter, finansielle instrumenter	-	28.829	19.310
Finansielle instrumenter i alt	-	-427.747	-578.697
Nettopassiver i alt	-1.044.803	-1.649.674	-1.118.349

Periodiserede renter er optaget i balancen under henholdsvis aktiver, tilgodehavender med 33 mio. kr. og passiver, anden gæld med 6 mio. kr.

Valutakursrisiko

Valutafordeling pr. 31. december 2021, regnskabsmæssig værdi

(alle tal i mio. kr.)

	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
DKK < 1 år	0	-353	3	-350
DKK > 1 år	0	-1.729	-431	-2.160
EUR < 1 år	860	0	0	860
EUR > 1 år	0	0	0	0
I alt	860	-2.081	-428	-1.650

Renterisiko

Rentebinding pr. 31. december 2021, regnskabsmæssig værdi

(alle tal i mio. kr.)

	DKK	EUR	Total
0-1 år	-350	860	510
2-5 år	-507	0	-507
6-10 år	-856	0	-856

11-20 år	-413	0	-413
> 20 år	-384	0	-384
I alt	-2.510	860	-1.650

Modpartsrisiko

Ved likviditetsplaceringer og indgåelse af finansielle instrumenter opstår en risiko på modparten i form af enten kreditrisiko eller likviditetsrisiko. Denne risiko styres og overvåges løbende i et særligt line- og limitsystem, der fastlægger principperne for opgørelse af disse risici samt et maksimum for, hvor store risici, der accepteres på en enkelt modpart. Sidstnævnte udmåles hos de internationale ratingsbureauer (Moody's, Standard & Poor's og Fitch/IBCA). Endvidere søges risici reduceret ved anvendelse af en hensigtsmæssig aftaledokumentation.

Modpartsrisiko fordelt på rating kategori pr. 31. december 2021

Total modpartseksposering (regnskabsmæssig værdi, mio. kr.)	Værdipapirer og aftaleindskud	Lån	Finansielle instrumenter	Nettoposition
AAA	860	-2.081	0	-1.221
AA	0	0	168	168
A	0	0	-596	-596
A	0	0	0	0
I alt	860	-2.081	-428	-1.650

Modparterne til aftalerne er omfattet af sikkerhedsstillelsaftaler. Hovedstadens Letbanes netto-sikkerhedsstillelse pr. 31.12.2021 udgør 450 mio. kr.

Note 15 Specifikation af lån og afledte finansielle instrumenter

Opførelse af Hovedstadens Letbanes anlæg finansieres primært med fastforrentede lån optaget i Danmarks Nationalbank. Den regnskabsmæssige behandling af sikringsforhold sker ud fra to principper.

1) Når selskabet optager lån, omlægges størstedelen straks efter låneoptagelsen til variabel rente ved indgåelse af renteswaps. Da omlægningen til variabel rente anses for en effektiv sikring, indregnes ændringer i dagsværdien af såvel det sikrede lån som renteswappen i resultatopgørelsen (dagsværdisikring), jf. anvendt regnskabspraksis. Disse reguleringer udligner i al væsentlighed hinanden. Lån der ikke omlægges til variabel rente indregnes til amortiseret kostpris.

2) Som en del af Hovedstadens Letbanes finansieringsstrategi har selskabet foretaget renteafdækning (omlægning fra variabel rente til fast nominel rente eller fast realrente) for ca. 2/3 af den forventede maksimale nettogæld. Renteafdækningen er foretaget med henblik på at afdække en del af renterisikoen og dermed øge budgetsikkerheden i selskabets langtidsekonomi. Renteafdækningen er udtryk for sikring af fremtidige pengestrømme i form af de rentebetalinger, der forventes gennemført fremadrettet. Da der ikke er direkte sammenhæng mellem de enkelte lån og de enkelte sikringsinstrumenter anses sikringen regnskabsteknisk ikke for effektiv og derfor indregnes regulering i dagsværdi af renteafdækning foretaget på porteføljebasis over resultatopgørelsen, jf. anvendt regnskabspraksis. Det er denne regulering, der primært udgør årets markedsværdiregulering.

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede lånoptagelser fordelt på løbetid samt hvor stor en andel af lånene, der er swappet til variabel rente, jf. punkt 1 ovenfor.

Løbetid < 1 år	Fast	CIBOR 6M	Regnskabsmæssig værdi 31.12.2021
----------------	------	----------	----------------------------------

Lån	-350	0	-353
Renteswap (fast til variabel)	350	-350	3
Nettoeksponering	0	-350	-350
Løbetid 2-5 år			
Lån	-500	0	-512
Renteswap (fast til variabel)	300	-300	5
Nettoeksponering	-200	-300	-507
Løbetid 6-10 år			
Lån	-850	0	-860
Renteswap (fast til variabel)	500	-500	3
Nettoeksponering	-350	-500	-857
Løbetid 11-20 år			
Lån	-200	0	-358
Renteswap (fast til variabel)	200	-200	160
Nettoeksponering	0	-200	-197
Lån			-2.081
Renteswap (fast til variabel)			171
Total			-1.910

For lån optaget med en hovedstol på 550 mio. kr. er der således ikke indgået aftale om en omlægning af renten fra fast til variabel. Disse lån er i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis indregnet til amortiseret kostpris.

Tabellen nedenfor viser Hovedstadens Letbanes samlede aftaler vedrørende renteafdækning, jf. punkt 2 ovenfor.

	CIBOR 6M	CPI + Fast	Fast	Regnskabsmæssig værdi 31.12.2021
Løbetid 11-20 år				
Renteswap (variabel til fast)	1.000	0	-1.000	-186
Renteswap (fast til real)		-483	483	-30
Netto eksponering	1.000	-483	-517	-216
Løbetid 21-30 år				
Renteswap (variabel til fast)	1.200	0	-1.200	-383
Netto eksponering	1.200	0	-1.200	-383
Renteswap (real til fast)				0
Renteswap (variabel til fast)				-569
Renteswap (fast til real)				-30

Total	-599
* CPI = Consumer price index	
Finansielle aftaler (dagsværdisikring)	171
Finansielle aftaler (fremtidige pengestrømme)	-599
Finansielle aftaler i alt	-428

Markedsværdien på lån med tilknyttede finansielle instrumenter og de finansielle instrumenter, fastlægges som kursværdien ved tilbagediskontering af fremtidige kendte og forventede betalingsstrømme med de relevante diskonteringsrenter. Diskonteringsrenterne fastlægges med baggrund i aktuelle markedsrenter.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2021 for Hovedstadens Letbane I/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven (regnskabsklasse D) og vedtægternes bestemmelser om regnskabsaflæggelse. Det er vores opfattelse, at den valgte regnskabspraksis er hensigtsmæssig, og at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling og resultat samt pengestrømme. Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til interessenternes godkendelse.

København den 8. marts 2022

Direktion

Henrik Plougmann Olsen

Bestyrelse

Jakob Thomasen
Bestyrelsesformand

Trine Græse
Næstformand

Nicolai Kampmann
Næstformand

Martin Geertsen
Bestyrelsesmedlem

Peter Westermann
Bestyrelsesmedlem

Leo Larsen
Bestyrelsesmedlem

Simon Pihl Sørensen
Bestyrelsesmedlem

Henrik Rasmussen
Bestyrelsesmedlem

Birgitte Brinch Madsen
Bestyrelsesmedlem

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til interessenterne i Hovedstadens Letbane I/S

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Hovedstadens Letbane I/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Hovedstadens Letbanes aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2021 samt af resultatet af Hovedstadens Letbanes aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2021 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen

udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om letbane på Ring 3. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants’ internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Hovedstadens Letbanes evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold

vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Hovedstadens Letbane, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om letbane på Ring 3, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Lov om letbane på Ring 3 foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Hovedstadens Letbanes interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabs-

princippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Hovedstadens Letbanes evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Hovedstadens Letbane ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form

for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabslovens regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i årsregnskabsloven. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at

etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner,

der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 8. marts 2022

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, CVR: 33963556

Erik Lyng Skovgaard Jensen
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: mne10089

Bryndís Símonardóttir
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer: mne40064

5

Bilag til ledelsesberetning

Langtidsbudget

Nedenstående langtidsbudget 2022 er vedtaget af bestyrelsen i december 2021.

Forudsætninger for langtidsbudgettet

Langtidsbudgettet er angivet i løbende priser:

Anlægsomkostninger

1. Anlægsomkostningerne til etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for gennemførelse af letbanen på Ring 3. Totaludgiften er på 6,1 mia. kr. i 2022-priser (5,3 mia. kr. i 2013-priser). Anlægsomkostningerne er opreguleret til 2022-priser baseret på kontraktindeks.
2. De årlige indbetalinger til finansiering af anlægsomkostningerne indekseres efter finanslovens forudsætningsindeks. Forskellen mellem indeksering af anlægsomkostninger og indbetalingerne til finansiering heraf forudsættes afregnet, når anlægget er færdiggjort.
3. Reinvesteringerne i forbindelse med letbanen på Ring 3 er baseret på forudsætningerne i principaftalen og udgør hvert 10. år 30 mio. kr. og hvert

25. år 834 mio. kr. i 2013-priser. Reinvesteringerne er opregnet til 2022-priser baseret på Finansministeriets anlægsindeks.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer

4. De driftsrelaterede anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering af en letbane på Ring 3 er fastlagt med udgangspunkt i ejernes godkendelse af det økonomiske grundlag for gennemførelse af letbanen på Ring 3. Dette budgetoverslag er på 1,6 mia. kr. i 2022-priser (1,4 mia. kr. i 2013-priser). Budgetoverslaget er opreguleret til 2022-priser baseret på kontraktindeks.

Driftsresultat

5. Passagertallene er fastlagt med udgangspunkt i OTM-beregningerne fra udredningen. Principaftalen er baseret på passager scenariet med høj byvækst. Der er forudsat et trafikalt indsving i de to første driftsår på henholdsvis 85 pct. og 95 pct.
6. Ved takstforudsætningerne er der taget udgangspunkt i principaftalen. Driftsstart er forudsat til 2025. Prisen pr. påstiger er baseret på forventningerne til takstudviklingen i perioden 2009-

2020 (udredningen). Taksten er fremskrevet til 8,81 kr. pr. passager i 2025 i 2013-priser. Tilsvarende er gennemsnitsindtægten pr. passager i 2037 beregnet til 10,14 kr. i 2013-priser. Takstindtægten er reguleret til 2022-priser med udgangspunkt i en generel prisfremskrivning på 2 pct. p.a.

7. Ved letbanens overgang til passagerdrift er indarbejdet et årligt driftstilskud til dækning af de årlige driftsomkostninger inkl. driftsrelaterede anlægsinvesteringer modregnet passagerindtægter. Kommunernes samlede driftstilskud udgør 44 mio. kr. i 2013-priser, og Region Hovedstadens driftstilskud udgør 34 mio. kr. i 2013-priser. Driftstilskuddene er reguleret til 2022-priser med udgangspunkt i en generel prisfremskrivning på 2 pct. p.a.
8. Driftsudgifterne er fastlagt med udgangspunkt i de indgåede driftskontrakter.

Øvrige forhold

9. Indskud svarer til de i forbindelse med selskabets stiftelse indgåede betalingsaftaler med staten og ejerne om indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. Indbetalingerne er opregnet til 2022-

priser med finanslovens forudsætnings-
indeks for anlæg.

10. Letbanen er momsregistreret, hvorfor
selskabets nettoindtægter fra drift af let-
banen er fratrukket moms, mens moms-
udgifter ved anlæg af letbanen afløftes.

11. Det er forudsat, at selskabets øvrige
driftskreditter, ikke er rentebærende.

12. Det forudsættes, at overskudslikviditet
forrentes med en realrente på 2 pct. p.a.
Ved forrentning af gæld tages højde for
selskabets aftaler om renteafdækning.
Gæld ud over renteafdækning forrentes
med en realrente på 4 pct. p.a. På kort sigt

tages endvidere hensyn til selskabets
faktiske renteforventninger. Renterne
indeholder forrentning af selskabets lån-
optagelse og likvide beholdninger.

13. Det forudsættes, at alle priser fra 2022
stiger med 2 pct. p.a.

Langtidsbudget for 2022 for Hovedstadens Letbane - december 2021 (mio.kr.) løbende priser

Realrente (gæld)	4%
Rente (indestående)	2%
Inflation	2%

Årstal	Tilgode-ha- vender	Anden gæld mv.	Indskud til finansiering af anlægsinvesteringer			Korrektions-re- server	Anlægs- omk.	Indeks- forskell	Drifts-inv.	Drifts-re- sultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto- gæld primo	Netto- gæld ul- timo
			Staten	Region	Kommuner										
Ultimo 2013	-12	-3	40	-	-	-	-25	0	-	-	0	0	0	0	0
2014	-12	31	92	0	66	-79	0	-13	0	84	0	84	0	84	
2015	3	9	92	0	67	-179	0	-29	0	-36	0	-36	84	48	
2016	15	-21	144	0	68	-143	0	-17	0	46	0	46	48	94	
2017	2	-10	171	0	63	-93	0	-9	0	124	-1	123	94	217	
2018	-11	-63	257	0	65	-313	0	-129	0	-194	-1	-195	217	22	
2019		-69	507	194	65	-392	0	-83	0	221	-4	217	22	240	
2020		65	287	28	66	-647	0	-208	0	-410	-8	-418	240	-178	
2021			43	56	66	-835	-56	-178	0	-903	-20	-923	-178	-1.101	
2022			0	56	67	-1.057	-70	-316	0	-1.321	-20	-1.341	-1.101	-2.442	
2023			0	58	68	-871	-58	-319	0	-1.123	-55	-1.178	-2.442	-3.620	
2024			0	59	69	-309	-21	-260	0	-462	-81	-542	-3.620	-4.162	
2025	820		0	60	71	-970	-86	204	-81	-15	4	-90	-87	-4.162	-4.249
2026			0	61	72		0	0	0	2	136	-140	-4	-4.249	-4.253

Årstal	Tilgode-haver	Anden gæld mv.	Indskud til finansiering af anlægsinvesteringer			Korrektions-reserver	Anlægs-omk.	Indeks-forskel	Drifts-inv.	Drifts-re-sultat	Likviditet	Rente	Bevægelse	Netto-gæld primo	Netto-gæld ul-timo
			Staten	Region	Kommuner										
2027			0	62	74	0	0	0	15	151	-139	12	-4.253	-4.241	
2028			0	64	75	0	0	0	22	161	-157	3	-4.241	-4.238	
2029			0	65	77	0	0	0	29	171	-157	14	-4.238	-4.224	
2030			0	66	78	0	0	0	37	181	-157	25	-4.224	-4.199	
2031			0	67	80	0	0	0	45	192	-155	37	-4.199	-4.162	
2032			0	69	81	0	0	0	53	204	-153	50	-4.162	-4.111	
2033			0	70	83	0	0	0	62	216	-150	66	-4.111	-4.046	
2034			0	72	85	0	0	0	72	228	-145	83	-4.046	-3.963	
2035			0	73	86	-43	-1	0	82	197	-141	56	-3.963	-3.907	
2036			0	75	88	0	0	0	93	255	-136	119	-3.907	-3.789	
2037			0	76	90	0	0	0	104	269	-148	121	-3.789	-3.668	
2038			0	78	91	0	0	0	106	275	-141	134	-3.668	-3.534	
2039			0	79	93	0	0	0	108	280	-133	147	-3.534	-3.387	
2040			0	81	95	0	0	0	130	306	-146	160	-3.387	-3.227	
2041			0	82	97	0	0	0	132	312	-136	176	-3.227	-3.051	
2042			0	84	99	0	0	0	135	318	-125	193	-3.051	-2.858	
2043			0	86	101	0	0	0	138	324	-114	211	-2.858	-2.648	
2044			0	87	103	0	0	0	140	331	-101	230	-2.648	-2.417	
2045			0	89	105	-53	-1	0	143	284	-88	195	-2.417	-2.222	
2046			0	91	107	0	0	0	146	344	-75	269	-2.222	-1.952	
2047			0	93	109	0	0	0	149	351	-78	273	-1.952	-1.680	
2048			0	95	112	0	0	0	152	358	-62	296	-1.680	-1.384	
2049			0	96	114	0	0	0	155	365	-44	321	-1.384	-1.062	
2050			0	98	116	-1.640	-31	0	158	-1.298	-103	-1.401	-1.062	-2.463	
2051			0	100	118	0	0	0	161	380	-136	244	-2.463	-2.220	
2052			0	102	121	0	0	0	165	388	-122	266	-2.220	-1.954	
2053			0	104	123	0	0	0	168	395	-105	290	-1.954	-1.664	
2054			0	106	126	0	0	0	171	403	-88	316	-1.664	-1.348	
2055			0	109	128	-64	-1	0	175	346	-71	275	-1.348	-1.073	
2056			0	111	131	0	0	0	178	420	-52	368	-1.073	-705	
2057			0	113	0	0	0	0	182	295	-33	261	-705	-444	
2058			0	115	0	0	0	0	185	301	-18	283	-444	-161	
2059			0	118	0	0	0	0	189	307	0	306	-161	146	
2060			0	0	0	0	0	0	193	193	10	203	146	348	

Hovedstadens Letbanes CSR-rapport 2021

Indstilling

Det indstilles, at ejerne godkender Hovedstadens Letbanes CSR-rapport 2021.

Hovedstadens Letbanes bestyrelse har den 8. marts 2022 godkendt selskabets CSR-rapport 2021 med henblik på ejernes godkendelse. CSR-rapporten er godkendt af selskabets eksterne revisorer.

- ./.
- Vedlagt er endeligt layoutet udkast til Hovedstadens Letbanes CSR-rapport 2021. Ejernes eventuelle bemærkninger til indhold og layout vil blive indarbejdet efter bestyrelsesmødet, og dermed indgå i den endelige rapport.

Formelle krav til CSR-rapporten

CSR-rapporten tager udgangspunkt i FN's verdensmål og skal som følge af selskabets tilslutning til FN's Global Compact leve op til følgende formelle krav:

- Erklæring om fortsat støtte fra selskabets CEO.
- Gennemgang af selskabets arbejde med CSR i 2021 (beskrivelse af proces).
- Afrapportering på selskabets fokusområder for 2021.
- Udvælgelse af fokusområder for 2022, herunder identifikation af konkrete mål og handleplaner.
- Beskrivelse af selskabets policy inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption.
- Oplysninger om de væsentligste risici forbundet med de fire ovennævnte områder i relation til selskabets forretningsaktiviteter.

Hovedstadens Letbanes CSR-rapport lever herudover op til kravene om redegørelse for selskabets arbejde med samfundsansvar i henhold til årsregnskabsloven.

Hovedstadens Letbane I/S CSR-rapport 2021

Indhold

Hovedstadens Letbane I/S

Metrovej 5
2300 København S
CVR-nummer: 36032499

T +45 7 242 4500
E info@dinletbane.dk

Læs mere om Hovedstadens Letbane
på dinletbane.dk

Layout, AM Copenhagen

ISBN 978-87-92378-49-1

Indhold	2	Fokusområder for 2022	22
Forord	3	Arbejdsmiljø	23
2021 i korte træk	4	Kendskab, nabokommunikation og trafikinformation	24
Hovedstadens Letbanes tilgang til CSR	5	Lærlinge og diversitet	26
Afrapportering på fokusområder for 2021	7	Hovedstadens Letbanes CSR-politik	27
Arbejdsmiljø	9	Menneskerettigheder	27
Dialog med omgivelser	12	Arbejdstagerrettigheder	27
Lærlinge	15	Miljø	28
Selskabets øvrige CSR-initiativer i 2021	17	Antikorruption	29

Forord

Indgangen til 2021 betød desværre ikke det farvel til coronavirus i Danmark, som mange havde håbet på. Derfor besluttede Hovedstadens Letbane i samarbejde med entreprenørerne i januar at indføre et tilbud om COVID-19-test på byggepladserne til medarbejderne på projektet. Testtilbuddet gav mulighed for at blive testet nemt og hurtigt en gang om ugen for derigennem at medvirke til at understøtte et sundt og sikkert arbejdsmiljø på letbaneprojektet. I 2021 valgte 7.997 medarbejdere at blive testet. Heriblandt testede ni medarbejdere positive for COVID-19.

Testtilbuddet har medvirket til at sikre, at der ikke er kommet smitteudbrud på letbaneprojektet, hvilket har betydet, at letbanens anlægsarbejde trods omstændighederne har kunne fortsætte i hele 2021. I april nåede letbaneprojektet en af de første milepæle, da det kommende kontrol- og vedligeholdelsescenter blev indviet. Bygningen er nu klar til, at de tekniske installationer, værksted m.m., som kommer til at danne grundlaget for driften af letbanen fra 2025, kan etableres.

Ikke langt fra kontrol- og vedligeholdelsescenteret kan man nu også se den første model for de fremtidige letbanestationers udseende. Stationen

er sammen med de mange anlægsarbejder blevet en del af hverdagen langs Ring 3. Det er en hverdag, som tydeligt kan ses og mærkes af de mange naboer, trafikanter og erhvervsdrivende, som færdes i og omkring letbaneprojektet. Hovedstadens Letbane har derfor i 2021 haft særligt fokus på at sikre god information omkring letbaneprojektet til både naboer og trafikanter på Ring 3. I forlængelse heraf har Hovedstadens Letbane i 2021 også haft fokus på at styrke trafik-sikkerheden, så det er trygt for alle trafikanter at færdes omkring letbanebyggeriet.

Selvom COVID-19 stadig er en del af vores virkelighed, så er der igen blevet plads til at se fremad mod de øvrige udfordringer, som kan komme til at påvirke letbaneprojektet såvel som resten af samfundet. En af disse udfordringer er mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for bygge- og anlægsbranchen. Hovedstadens Letbane kan ikke løfte denne udfordring i samfundet alene, men kan bruge letbaneprojektet lokalt til at vise de mange muligheder, en erhvervsuddannelse kan give. Derfor har Hovedstaden Letbane i samarbejde med entreprenørerne i 2021 brugt letbaneprojektet som platform for at

øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt unge i kommunerne på letbanestrækningen.

Hovedstadens Letbane har i 2021 haft tre overordnede fokusområder og arbejder ydermere løbende med en række andre indsatser i forhold til CSR. Selskabets CSR-arbejde baserer sig på tilslutning til FN's Global Compact og de ti principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption. Principperne er forankret i Hovedstadens Letbane, og som selskab fortsætter vi med at støtte op om dem i alle selskabets aktiviteter.

Denne CSR-rapport beskriver i nærmere detaljer de indsatser, som Hovedstadens Letbane har arbejdet med i 2021, samt de indsatser, som selskabet planlægger for 2022.

Rigtig god læselyst,

Jakob Thomasen
(formand for bestyrelsen)

Henrik Plougmann Olsen
(administrerende direktør)

Hovedstadens Letbane støtter
op om de ti principper i FN's
Global Compact.

2021 i korte træk

Arbejdsulykker med fravær

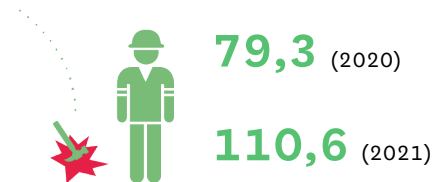
0 (2020) **12** (2021)

svarende til en ulykkesfrekvens for år 2021 på

33,2

Rapporteringer af nærvedshændelser per mio. præsterende arbejdstime

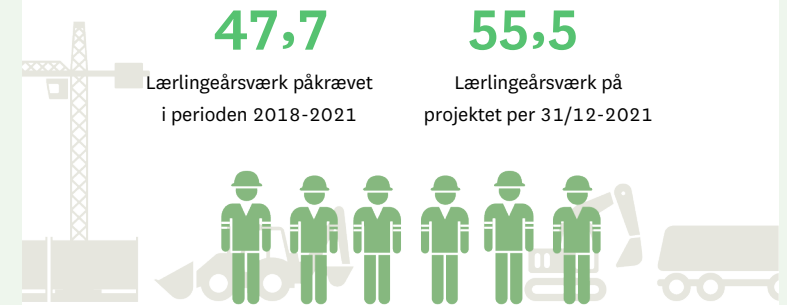

Coronatests på byggepladser

7997 (2021)
heraf 9 positive

Flere lærlinge på letbanen end påkrævet

Kendskab til letbanen

84 % (2020) → **90 %** (2021)

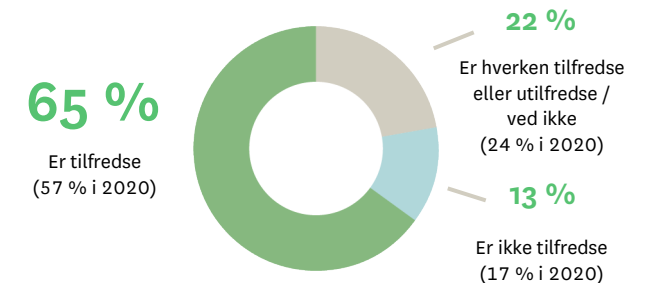
Kønsfordelingen

I bestyrelsen: **syv mænd, to kvinder**
(78 pct. / 22 pct.)

I direktionen: **2 mænd, 2 kvinder**
(50 pct. / 50 pct.)

Tilfredshed med information blandt naboer og virksomheder i 1. og 2. række til letbanen

Hovedstadens Letbanes tilgang til CSR

Hovedstadens Letbane er et offentligt ejet selskab, som ledes af en bestyrelse bestående af repræsentanter fra ejerkredsen. Ejerkredsen udgøres af Region Hovedstaden samt de 11 kommuner, som letbanen strækker sig over. Selskabet har til formål at bygge og drive letbanen langs Ring 3 og dermed sikre miljøvenlig kollektiv transport for alle.

Arbejdet med Corporate Social Responsibility – i daglig tale CSR – er en naturlig del af kerneforretningen i et selskab som Hovedstadens Letbane. Selskabets arbejde taler direkte ind i den bæredygtige agenda, og der arbejdes aktivt med ansvarlig virksomhedsdrift. Definitionen af CSR-initiativer er derfor en fællesbetegnelse for de sociale og miljømæssige indsatser, som selskabet beskæftiger sig med.

Hovedstadens Letbane arbejder med CSR med udgangspunkt i FN's Global Compact og FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

Hovedstadens Letbanes CSR-indsatser er koblet til verdensmålene. Nogle verdensmål er direkte knyttet til de valgte fokusområder, mens andre verdensmål behandles under afrapporteringen

på øvrige CSR-initiativer. Særligt er verdensmål ni ”Industri, innovation og infrastruktur” direkte forbundet til Hovedstadens Letbanes mission og forretning.

Verdensmål 9 ”Industri, innovation og infrastruktur”

Hovedstadens Letbane skriver sig naturligt ind i verdensmål 9 ved at levere robust infrastruktur, der støtter en bæredygtig udvikling af samfundet. Letbanen bliver et driftssikkert og lettilgængeligt transportmiddel for 13-14 millioner mennesker hvert år, og sammen med busser, S-tog og metro binder Letbanen hele hovedstaden sammen, så det bliver nemmere at komme på tværs af den øvrige trafik til arbejde, studier, fritid, kultur og natur.

Hovedstadens Letbane bliver derudover et miljøvenligt alternativ til den eksisterende biltrafik og vil afhjælpe trængselsproblemerne i hovedstaden, som allerede i 2017 kostede samfundet 13 milliarder kroner i bl.a. tabt arbejdstid. Et enkelt letbanetog kan medtage 260 personer, hvilket svarer til 208 biler med 1,2 passagerer i hver bil, som typisk er situationen på Ring 3 i dag. Det betyder, at passagererne kan springe bilkøen over og hurtigere komme frem til destinationen med en bevidsthed om at have gjort en positiv forskel for klodens CO2-regnskab.

Hovedstadens Letbane følger anbefalingerne fra FN's Global Compact om, at virksomheder udvælger et mindre antal fokusområder, som kan bidrage til at sætte CSR-initiativer på dagsordenen i den daglige forretning.

CSR-rapporten indeholder dels en afrapportering på de fokusområder, som der er arbejdet med i indeværende år, og dels de fokusområder, der er udvalgt for 2022. For 2022 er det besluttet, at fokusområderne for 2021 fortsættes med nye mål, initiativer og indgangsvinkler. De tre fokusområder er:

Fokusområder for 2021 og 2022

2021
Arbejdsmiljø
Dialog med omgivelser
Lærlinge

2022
Arbejdsmiljø
Kendskab, nabokommunikation og trafikinformation
Lærlinge og diversitet

Afrapportering på fokusområder for 2021

I 2021 har de udvalgte fokusområder dannet ramme om en række indsatser i Hovedstadens Letbane. Det er disse indsatser, der, sammen med præsentationen af de øvrige CSR-initiativer, udgør afrapporteringen for 2021.

Fokusområde	Mål	Målopfyldelse
Arbejds miljø	Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne implementere analyseværktøjet Tripod Beta som en fast del af hændelsesopfølgningen. Samtidig vil selskabet tage initiativ til, at der gennemføres et-to særskilte undersøgelsesforløb af hændelser og ulykker, som vurderes at have et særligt højt risiko- eller læringspotentiale.	
	Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne videreudvikle indsatsen for øget trafiksikkerhed på og omkring letbanebyggeriet. Selskabet vil derfor supplere den iværksatte kommunikationsindsats med uddannelse af byggeledelsen i trafiksikkerhed.	
	Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne arbejde med at sikre øget rapportering om nærvedhændelser, hvilket skal danne grundlag for øget viden om sikkerheden på letbaneprojektet og understøtte den forebyggende indsats.	
Dialog med omgivelser	Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer har kendskab til letbaneprojektet.	
	Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og max. 15 pct. er utilfredse.	
	Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	
Lærlinge	Hovedstadens Letbane vil i 2021 arbejde aktivt for at anvende letbaneprojektet som platform for en kommunikationsindsats, der skal øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt unge i kommunerne på letbanestrækningen.	

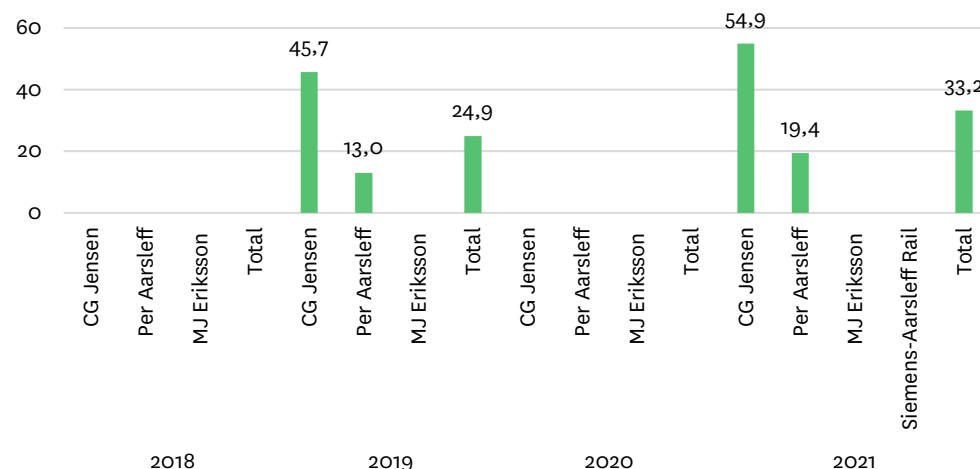
Arbejds miljø Fokusområde for 2021

Hovedstadens Letbane arbejder målrettet for at sikre, at ingen, som arbejder på letbanebyggeriet, kommer til skade. Derfor iværksætter selskabet i tæt samarbejde med entreprenørerne og med udgangspunkt i visionen "Sikkerhed på rette spor" løbende tiltag, som har til formål at øge medarbejdernes sikkerhed.

Til trods for den løbende indsats er der i 2021 set en stigende ulykkesfrekvens på letbanebyggeriet sammenlignet med tidligere år. Hvor der i 2020 ikke var ulykker med fravær, har der i alt været 12 ulykker med fravær i 2021. Den årlige ulykkesfrekvens for medarbejdere er derved steget betydeligt og ligger i 2021 på 33,2. Til sammenligning var den gennemsnitlige ulykkesfrekvens for medarbejdere i bygge- og anlægsbranchen i Danmark på 30,3 i 2020 (DA Ulykkesstatistik). Af figuren på næste side fremgår de årlige ulykkesfrekvenser fordelt på entreprenører. Den akkumulerede ulykkesfrekvens for alle entreprenører gennem hele projektet var på 20,2.

Mål	Målopfyldelse
<p>Mål 1: Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne implementere analyseværktøjet Tripod Beta som en fast del af hændelsesopfølgningen. Samtidig vil selskabet tage initiativ til, at der gennemføres et-to særskilte undersøgelsesforløb af hændelser og ulykker, som vurderes at have et særligt højt risiko- eller læringspotentiale.</p>	
<p>Mål 2: Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne videreudvikle indsatsen for øget trafiksikkerhed på og omkring letbanebyggeriet. Selskabet vil derfor supplere den iværksatte kommunikationsindsats med uddannelse af byggeledelsen i trafiksikkerhed.</p>	
<p>Mål 3: Hovedstadens Letbane vil i samarbejde med entreprenørerne arbejde med at sikre øget rapportering om nærvedhændelser, hvilket skal danne grundlag for øget viden om sikkerheden på letbaneprojektet og understøtte den forebyggende indsats.</p>	

Figur. Årlige ulykkesfrekvenser fordelt på entreprenører.

Hvad har selskabet gjort?

Hovedstadens Letbane og selskabets entreprenører har et tæt samarbejde om opfølgningen på ulykker og nærvedhændelser. Det skal sikre, at læring identificeres, og forebyggende tiltag bliver implementeret. For at styrke den daglige indsats på de enkelte byggepladser arbejdes der med analyseværktøjet Tripod Beta, som Hovedstadens Letbane tidligere har uddannet medarbejdere både internt og hos entreprenørerne i at anvende. Analyseværktøjet muliggør bl.a. dybdegående undersøgelser af særligt alvorlige og komplekse ulykker og hændelser. Men samtidig bidrager det til en øget forståelse af, hvordan også mindre alvorlige hændelser kan afhjælpes. På baggrund af dette og set i lyset af antallet af ulykker uden forhøjet risikopotentiale blev der i november 2021

iværksat en analyse af de bagvedliggende risici, som var medvirkende årsag til de mange ulykker i 2021. Analysen gennemføres med bistand fra en ekstern specialist i Tripod Beta.

Da letbaneprojektet gennemføres langs en strækning med tæt trafik, udgør trafiksikkerhed en af de primære risici på projektet. Hovedstadens Letbane arbejder derfor målrettet på at forebygge ulykker i forbindelse med projektets vejarbejder og lancerede i den forbindelse en kampagne om trafiksikkerhed i november 2020 i samarbejde med entreprenørerne. Denne blev i løbet af 2021 rullet fuldt ud, hvor bilister, cyklister og lastbilchauffører langs hele strækningen blev opfordret til at vise hensyn omkring letbanebyggeriets vejarbejder. Indsatsen blev i

anden halvdel af 2021 udvidet med et pilotprojekt i Gladsaxe Kommune, hvor skiltning til bløde trafikanter skulle forhindre kollision mellem cyklister og fodgængere på midlertidige stier ogveje. Derudover gennemførte Hovedstadens Letbane i oktober 2021 en spørgeskemaundersøgelse om trafiksikkerhed blandt entreprenørernes medarbejdere. Besvarelserne viste, at tilfredsheden med selskabets trafiksikkerhedsindsats er stigende. Samtidig har selskabet vurderet, at der ikke er grundlag for at gennemføre den planlagte supplerende uddannelse af byggeledere, da de har gennemført relevant uddannelse.

For at sikre at den ulykkesforebyggende indsats på byggepladserne baseres på det bedst mulige vidensgrundlag om risikobilledet på projektet, arbejder Hovedstadens Letbane og selskabets entreprenører løbende med at øge rapporteringen af nærvedhændelser på projektet. Indsatsen bygger bl.a. på kommunikation til medarbejderne om, hvordan rapporteringerne bruges til konkrete forbedringer af sikkerheden. Med afsæt i disse tiltag er der set en stigning i antallet af rapporteringer om nærvedhændelser per en million præsterede arbejdstimer fra 79,3 i 2020 til 110,6 i 2021.

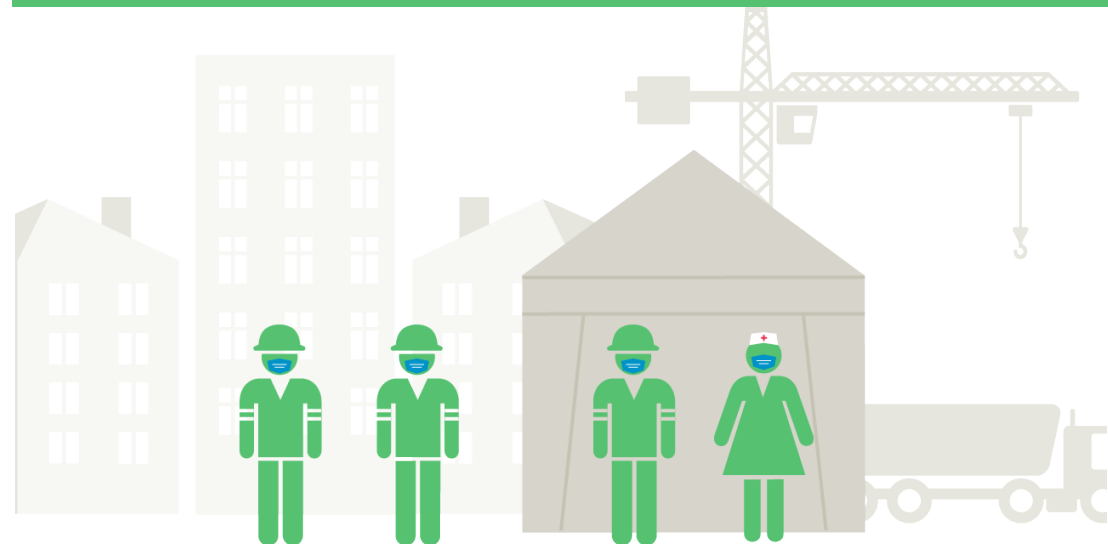
Har selskabet opnået målene?

Målsætningen om at implementere analyseværktøjet Tripod Beta som en fast del af hændelsesopfølgningen betragtes som delvist opfyldt, da der både er gennemført en række mindre undersøgelser og uddannelse af yderligere medarbejdere i metodikken. Målsætningen om kampagnen om trafikssikkerhed er videreført og videreudviklet. Den planlagte supplerende uddannelse af byggeledelsen er ikke blevet gennemført, da de nuværende byggeledere allerede har den relevante uddannelse og dermed samme kompetencer, som var indeholdt i den planlagte uddannelse. Målsætningen om at øge rapporteringen af nærved-hændelser betragtes som opfyldt, da antallet af rapporter opgjort per en million præsterede arbejdstimer er steget.

Covid-19 tiltag på byggepladserne

Hovedstadens Letbane valgte i samarbejde med hovedentreprenørerne, Per Aarsleff A/S og CG Jensen, i januar 2021 at opstarte et COVID-19-testsystem på letbaneprojektet. Testsystemet har sikret, at alle medarbejdere på projektet én gang om ugen er blevet tilbudt PCR-test for COVID-19, som også anvendes i det offentlige sundhedsvæsen. Testsystemet blev tilrettelagt med testfaciliteter på en række byggepladser for at gøre det nemt for medarbejderne at blive testet i hverdagen, og systemet har dermed også medvirket til at sikre den generelle sundhed og sikkerhed blandt medarbejdere på letbaneprojektet.

Den 1. oktober 2021 besluttede Hovedstadens Letbane i samarbejde med hovedentreprenørerne at stoppe testtilbuddet, idet alle medarbejdere på dette tidspunkt havde haft mulighed for at blive vaccineret mod COVID-19. Tilbuddet blev dog genoptaget i december 2021 grundet stigende smittetal. I perioden fra januar til december 2021 er der gennemført 7997 COVID-19-test på letbaneprojektet, hvoraf ni var positive tilfælde.

Dialog med omgivelser Fokusområde for 2021

De mange tusinde borgere, virksomheder, handelsdrivende og trafikanter, der berøres af letbanebyggeriet, er også de kommende brugere af Hovedstadens Letbane. God kommunikation fra start til slut i anlægsfasen er således afgørende for at undgå unødige forstyrrelser og forsinkelser, sikre løbende opbakning til projektet samt en succesfuld overgang til driftsfasen. Målet er, at alle får den tilgængelige information så hurtigt og nemt som muligt og føler sig godt informerede, så de kan indrette deres hverdag mest hensigtsmæssigt under byggeriet.

Målene for 2021 blev justeret i maj samme år efter behandling i bestyrelsen og med orientering til ejerkredsen herom. Procentsatsen for mål 1 blev ændret fra mindst 70 pct. til mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer. Procentsatsen for mål 2 blev ligeledes ændret fra 70 pct. til 60 pct. af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet, og slutteligt blev procentsatsen for mål 3 justeret fra 70 pct. til 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne. Ændringerne blev foretaget som følge af en vurdering af, hvorvidt målene var realisérbare i 2021.

Hvad har selskabet gjort?

Anlægsarbejdet fylder på størstedelen af strækningen, hvilket fortsat stiller store krav til selskabets kommunikation til naboer, trafikanter og andre berørte borgere langs byggeriet. I 2021 blev der skruet yderligere op for frekvensen af nyheder og information om anlægsaktiviteter i de enkelte lokalområder til naboer, virksomheder og andre interesserede. Som konsekvens af COVID-19 var selskabet i 2020 tvunget til at aflyse alle fysiske borger- og naboarrangementer, hvor der normalt er god mulighed for at gå i dialog med borgerne om projektet og møde dem i øjenhøjde. I 2021 er der igen blevet skruet op for sådanne aktiviteter. Bl.a. søsatte selskabet et nyt kaffevognsinitiativ, hvor selskabet stiller op med en kaffevogn og fagfolk ude i ejerkommunerne med ambitionen om, at gå i dialog med nysgerrige og interesserede borgere og udbrede kendskabet til letbaneprojektet. I 2021 er der blevet afholdt kaffevognsarrangementer i kommunerne Lyngby-Taarbæk, Glostrup, Herlev og Vallensbæk. Derudover har selskabet også afholdt sit første digitale borgermøde i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune og deltaget ved kommunens kulturdage "Liv i Lyngby" i september 2021. Kaffevognsarrangementerne har vist sig at være en stor succes og vil fortsætte i 2022.

I takt med at anlægsarbejdet fylder mere og mere ude på strækningen, har selskabet også skruet op for visionskommunikationen langs strækningen. Visionskommunikation beskriver gevinsterne ved at etablere en letbane i hovedstadsområdet, og selskabet har bl.a. produceret en række visionskilte, som er sat op langs entreprenørernes mere permanente byggepladser. Derudover er der

Mål	Målopfyldelse
Mål 1: Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i beliggenhedskommunerne har kendskab til letbaneprojektet.	
Mål 2: Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og max. 15 pct. er utilfredse.	
Mål 3: Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbane-kommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.	

blevet produceret en visionsfolder, der uddeles ved de fysiske arrangementer. I løbet af året har Hovedstadens Letbane også indsamlet en lang række interviews med vigtige interessenter, f.eks. erhvervsledere og talspersoner fra virksomheder og organisationer langs strækningen, som aktivt anvendes i visionskommunikationen, bl.a. som opslag på selskabets sociale kanaler og hjemmesiden.

Selskabet har også haft fokus på at sikre god information til de mange tusinde trafikanter i området via de kendte trafikinformationskanaler trafikinfo.dk, P4 Trafikradio, Google Maps mv. For at gøre trafikanter opmærksomme på arbejdet langs Ring 3 har selskabet produceret en række videoer om trafikomlægninger, hvor borgerne kan få trafikinformation. Videoerne er publiceret på hjemmesiden, på sociale medier og i lokalmedier.

Har selskabet opnået målene?

I efteråret 2021 gennemførte selskabet en kendskabsmåling blandt borgere i letbanens beliggenhedskommuner. Målingen viste, at 90 pct. havde kendskab til letbanen, og målet om, at mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer har kendskab til letbaneprojektet, er således nået. Det er en stigning på 6 procentpoint i forhold til 2020, hvor 84 pct. af de adspurgte svarede, at de havde kendskab til letbanen.

Der blev i efteråret 2021 ligeledes gennemført en måling af tilfredsheden blandt naboer i første og anden række til letbanebyggeriet. Målingen viste, at 65 pct. af de adspurgte overordnet set var tilfredse eller meget tilfredse med den informa-

tion, de havde modtaget om Hovedstadens Letbane og anlægsarbejdet. Det er en stigning på otte procentpoint i forhold til 2020. Dermed er målet om 60 pct. tilfredshed nået. Samtidig viser målingen, at 13 pct. var utilfredse eller meget utilfredse med den information, de havde modtaget. Dermed er delmålet om max. 15 pct. utilfredshed også nået.

Blandt borgere, virksomheder og handelsdrivende i letbanekommunerne, der benytter sig af de eksisterende kanaler for trafikinformation, svarede 49 pct., at de havde kendskab til, at de kunne få information om trafiksituationen på letbanestrækningen. Det er en stigning på seks procentpoint i forhold til 2020. Dog er målet om, at min. 50 pct. af de adspurgte skal have kendskab til informationen, ikke opnået.

Hovedstadens Letbanes primære kommunikationskanaler:

Hovedstadens Letbanes Facebook-side:

Selskabet lægger ugentligt historier ud på siden, og per 31. december 2021 var letbane-historierne nået ud til ca. 957.000 personer. I 2020 nåede selskabets letbanehistorier ud til cirka 650.000 personer.

Nyheder og uddybende anlægsinformation på hjemmesiden:

Hjemmesiden dinletbane.dk var per 31. december 2021 besøgt af ca. 51.480 personer. I 2020 blev selskabets hjemmeside besøgt af cirka 51.000 personer.

Infoservice-mails med løbende information om kommende aktiviteter i den enkelte kommune:

Det kan f.eks. være anlægsstart, særlige aktiviteter med mærkbare konsekvenser, milepæle og trafikoplægninger. Alle interesserede kan tilmelde sig Infoservice på www.dinletbane.dk/infoservice. Antallet af tilmeldte til Infoservice var 4.109 per 31. december 2021.

Videoer:

I 2021 har selskabet produceret

- Videoer ifm. at aktiviteter påbegyndes, og forholdene for borgere og trafikanter ændrer sig.
- Visionsvideoer med interessenter, der fortæller om gevinsterne ved Letbanen.
- Videoer, der bruges på selskabets sociale medier og hjemmeside.

Håndtering af henvendelser og klager:

SMS-varslings ved f.eks. støjende arbejde til berørte naboer. Fysiske opslag på hoveddøre, i opgange og i postkasser i samarbejde med entreprenører. Deltagelse på kultur dage, erhvervsnetværk og lignende arrangementer, hvor information om letbaneprojektet er efterspurgt.

Overblik over udviklingen af besøgende på www.dinletbane.dk:

	Antal besøgende*	Antal sidevisninger per besøg	Tid på hjemmesiden per besøg
2018	61.000	2,9	2 minutter og 20 sekunder
2019	82.000	2,8	2 minutter og 20 sekunder
2020	45.000	2,8	2 minutter og 20 sekunder
2021	51.000	2,7	2 minutter og 10 sekunder

*I 2019 fik selskabet ny hjemmeside. I den forbindelse blev hjemmesidens cookie-indstillinger ændret, således at selskabets og Metro Services computere ikke længere registreres som en del af hjemmesidens samlede besøgstal. Dette kan forklare faldet fra 2019 til 2020. Tallene kan ligeledes indikere, at interessen og behovet for viden om projektet har været særlig høj op til anlægsarbejdets start i 2019

Lærlinge Fokusområde for 2021

Manglen på kvalificeret arbejdskraft inden for en række brancher kom for alvor på dagsordenen i 2021. Dette satte også aftryk på bygge- og anlægsbranchen, og udviklingen forventes at fortsætte. Det er derfor helt afgørende at få uddannet fremtidens håndværkere.

Hovedstadens Letbane arbejder løbende på at sikre lærlinge på letbaneprojektet igennem lærlingeklausulen i kontrakten. I klausulen er der krav om, at entreprenørerne samlet set skal sikre 58 lærlingeårsværk på projektet. Til og med 2021 har der været 55,54 lærlingeårsværk på letbaneprojektet, hvilket svarer til 96 pct. af det samlede kontraktkrav. I 2021 blev der desuden udbetalt en økonomisk bonus til entreprenøren på kontrol- og vedligeholdelsescenteret, da det lykkedes entreprenøren at gennemføre byggeriet med flere lærlinge, end kontrakten stiller krav om. Med lærlingeklausulen er Hovedstadens Letbane således med til at sikre udbuddet af lærepladser.

Selskabets indsats på området rækker dog kun, hvis der også er unge, som vælger en erhvervsuddannelse inden for bygge- og anlægsbranchen. Derfor har Hovedstadens Letbane i 2021 sat særligt fokus på lokalt at tiltrække flere unge fra kommunerne på letbanestrækningen til erhvervsuddannelserne.

Mål

Målopfyldelse

Mål 1: Hovedstadens Letbane vil i 2021 arbejde aktivt for at anvende letbaneprojektet som platform for en kommunikationsindsats, der skal øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt unge i kommunerne på letbanestrækningen.

Hvad har selskabet gjort?

Hovedstadens Letbanes har i forbindelse med lærlingeindsatsen i 2021 haft fokus på de unge fra 9. klasse og op til 20 år samt de voksne, som har indflydelse på de unges uddannelsesvalg, herunder ungdoms- og uddannelsesvejledere (UU-vejledere) og læringskonsulenter i kommunerne. Derfor startede Hovedstadens Letbane med at indlede en dialog med UU-vejlederne om, hvordan selskabet bedst kunne understøtte eksisterende indsats i kommunerne og kommunikere direkte til de unge.

Denne dialog afledte to hovedaktiviteter. Den første aktivitet var et informationsmøde for UU-vejledere og læringskonsulenter fra kommunerne på letbanestrækningen, der blev afholdt den 17. juni 2021 i det nye kontrol- og vedligeholdelsescenter i Glostrup. På mødet deltog forskellige parter inden for lærlingeområdet, herunder 22 UU-vejledere fra otte af de elleve kommuner på letbanestrækningen, entreprenørernes lærlingeansvarlige samt repræsentanter fra NEXT, fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer. Mødet blev arrangeret som følge af behovet for mere information om uddannelsesmulighederne på letbaneprojektet, og for at få etableret en direkte

kontakt mellem UU-vejlederne og entreprenørerne på letbaneprojektet.

Den anden hovedaktivitet drejede sig om information direkte henvendt til de unge i kommunerne. Informationen blev tilrettelagt med input fra UU-vejlederne om, hvad de unge gerne ville høre om, og fra hvem. Det resulterede i to film med lærlinge i hovedrollerne, som med egne ord fortalte om, hvordan det er at være i lære, og hvorfor de har valgt den pågældende uddannelse. I Lyngby-Taarbæk Kommune blev filmene fulgt op med et digitalt informationsmøde med deltagelse af elever fra fem 9. og 10. klasser. På mødet havde eleverne mulighed for at stille spørgsmål direkte til en af lærlingene fra filmene, en byggepladsformand og en lærlingeansvarlig hos entreprenørerne. På baggrund af mødet med klasserne i Lyngby-Taarbæk Kommune vil Hovedstadens Letbane arbejde med udvikling af et koncept for digitale lærlingearrangementer, som kan skaleres til flere kommuner på letbanestrækningen.

Derudover er de to lærlingefilm også blevet vist til en uddannelsesaften i Høje-Taastrup Kommune den 25. november 2021, hvor der deltog omkring 500 unge fra kommunen. Formålet med arrangementet var at introducere de unge, der står

over for at skulle vælge en ungdomsuddannelse, for en række ungdomsuddannelser og lokale virksomheder, heriblandt Hovedstadens Letbane.

Har selskabet opnået målet?

Med den samlede lærlingeindsats er det lykkedes Hovedstadens Letbane at udbrede viden om de erhvervsuddannelser, der repræsenteres i anlægget af et projekt som letbanen, blandt unge og UU-vejledere i kommunerne på letbanestrækningen. Det er endvidere lykkedes at etablere gode kontakter mellem UU-vejledere og entreprenører omkring muligheden for praktik- og lærepladser for interesserede unge i folkeskolerne. Dette har skabt grundlag for en lærlingeindsats, som kan fortsætte i 2022 med mulighed for at nå ud til endnu flere unge i kommunerne. Målet for Hovedstadens Letbanes lærlingeindsats i 2021 betragtes på denne baggrund som opnået.

Selskabets øvrige CSR-initiativer i 2021

Hovedstadens Letbane har ud over fokusområderne også gennemført en række andre tiltag inden for den bæredygtige agenda. Dette afsnit er en afrapportering på de øvrige CSR-initiativer for 2021, som ligger ud over fokusområderne.

Klima, miljø og ressourcer

Hovedstadens Letbane vil bidrage til at sikre en mere grøn og bæredygtig transportsektor. Bæredygtig og grøn transport handler om hele den miljøbevidste cyklus – fra hensyn til klima og biodiversitet i anlægsfasen til miljøhensyn og ressourcebevidsthed i produktion og drift. Når letbanen går i drift i 2025, forventes omkring 13-14 millioner passagerer årligt at bruge Hovedstadens nye kollektive transportform. Letbanetoget kører på el og har plads til ca. 260 passagerer, hvilket svarer til passagererne i cirka fire bybusser. Letbanen bliver en del af det kollektive trafikale netværk, som giver borgere, pendlere og erhvervsdrivende mulighed for at komme rundt i området på en nem, hurtig og klimavenlig måde.

Der er i VVM-redegørelsen for Hovedstadens Letbane lavet en vurdering af de væsentligste miljøpåvirkninger i anlægsfasen og driftsfasen. Her er ændring af lokale byrum og landskaber gennemgående – bl.a. med udgangspunkt i beplantnings-rydning. I anlægsbranchen er ressourceforbrug og affaldsgenerering en generel klimaudfordring og i så omfangsrigt et anlægsprojekt som Hovedstadens Letbane udgør

disse en generel risiko for klimaet, hvorfor der i både anlægsfase og driftsfasen vil være fokus på mulig optimering (Se afsnit om Hovedstadens Letbanes CSR-politik).

Kontrol- og vedligeholdelsescenter med energioptimering og klimasikring

I løbet af året er letbanens kontrol- og vedligeholdelsescenter (KVC) blevet færdiggjort i henhold til de nyeste forskrifter inden for energioptimering og minimeret klimapåvirkning. Derfor genanvendes både vand og varme i det tilladte omfang, og et solcelleanlæg på taget bidrager med et tilskud til elforbruget. Derudover er anlægget klimasikret til at håndtere store vandmængder fra ekstreme vejrfænomener som f.eks. skybrud. Overfladevand ledes væk fra bygningerne, og forsinkelsesbassiner ved parkeringsområdet begrænser vandets videre løb til naboer.

Kontrol- og vedligeholdelsescenteret skal bl.a. fungere som station for afrensning af tog, herunder fjernelse af graffiti. For at malingrester ikke ender i grundvandet, er der etableret et filter, som skal sikre, at vand til genanvendelse ikke er forurenset med uønskede stoffer og kemikalier fra rensningen.

Plantning af træer

Hovedstadens Letbane arbejder for at skåne det omgivende miljø og biodiversiteten. Dette indebærer bl.a. inddragelse af så lidt areal som muligt og begrænsning af træfældning på letbanestrækningen. Der vil dog være behov for at

fælde nogle træer, både træer i vejrabatter og større sammenhængende skovområder i Vestskoven og ved Store Vejleå. Hovedstadens Letbane arbejder i den detaljerede planlægning af projektet med at mindske konsekvenserne for beplantningen langs strækningen. Eksempelvis er der fundet en alternativ løsning til fældning af to markante poppeltræer i Lyngby-Taarbæk Kommune. Den første antagelse var, at træerne måtte fældes af sikkerhedsmæssige hensyn, men en udvidet undersøgelse, hvor træerne blev scannet, viste, at man med den rette beskæring kunne lade træerne stå på trods af deres placering tæt på letbanesporene.

De arealer, som inddrages, leveres imidlertid tilbage. I letbaneprojektet indgår genplantning på visse dele af strækningen. Dels hvor det er muligt inden for vejarealet, dels på en række arealer langs med Ring 3. Det vil dog tage et stykke tid, før bevoksningen når samme størrelse som før.

Som erstatning for de sammenhængende skovområder, der inddrages permanent, vil Hovedstadens Letbane plante træer på et dobbelt så stort areal. I alt vil selskabet etablere ca. 10 hektar permanent fredskov. Det har tidligere været estimeret, at 12 hektar fredskov ville blive inddraget permanent, men efter en detaljeret gennemgang er dette tal reduceret til fem hektar. Hovedstadens Letbane påbegyndte i 2019 et samarbejde med regionen og kommunerne bag letbaneprojektet med henblik på at udpege arealer så tæt på letbanestrækningen som muligt, hvor der kan plantes ny bynær skov til glæde for borgerne. For nuværende er forventningen, at al

genplantning af fredskov kan ske i Ishøj, Glostrup og Albertslund Kommune.

For at opnå størst værdi ud fra et biodiversitets- aspekt, forbereder Hovedstadens Letbane de syv hektar skovområder, som inddrages midlertidigt, til, at de selv kan springe i skov med tiden.

Jordoprensning

Letbanen passerer enkelte steder grunde, hvor der tidligere har været aktiviteter, som har forurenet jorden. Nogle af disse grunde er allerede kortlagt, mens forurening på andre grunde opdages

løbende i anlægsfasen. Når vejen udvides for at skabe plads til letbanen, vil den forurenede jord blive oprenset lokalt. I 2021 er der som følge af anlægsarbejder og forberedende arbejder bl.a. sket oprensning af forurenede jord i og omkring hovedvejskrydset i Glostrup, ved arealer nær Glostrup station og på en række arealer i Gladsaxe.

Spildevand

Der genereres generelt kun små mængder spildevand i forbindelse med etablering af letbanen og hovedsageligt kun som følge af regn eller indtrængende terrænnært grundvand på byggepladserne. Dette vand opsamles og renses før afledning til de respektive kommunale kloaksystemer. Hovedstadens Letbane har i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune og forsyningselskaberne sikret, at rensede vand fra anlægsarbejdet i områder, hvor der er separat kloakering, afledes til regnvandsledning. Dette betyder, at vand fra projektet på visse strækninger ikke opblandes med almindeligt husholdnings- spildevand og dermed ikke belaster kapaciteten på de pågældende kommunale rensningsanlæg. Dette er blevet foretaget alle de steder, hvor det har været muligt, og er tilmed økonomisk rentabelt for alle parter.

DREAMS-projektet

Hovedstadens Letbane vil gøre de miljødata, som projektet genererer, offentligt tilgængelige gennem et samarbejde med bl.a. Aalborg Uni- versitet og Danmarks Miljøportal. Herved bidrager Hovedstadens Letbane til at skabe et bedre

datagrundlag for fremtidige miljøvurderinger, så de bliver mere pålidelige og af højere kvalitet.

Nyttiggørelse af overskudsjord

Når letbanen anlægges, skal der graves jord ud til spor, vejbaner, underkørsler o.l. Der er tilmed områder, hvor jorden er for blød og skal udskiftes. Det betyder, at der bliver en større mængde jord i overskud. Transport og deponering af denne jord udgør en miljøbelastning, som Hovedstadens Letbane løbende fokuserer på at minimere.

Overskudsjord anvendes som udgangspunkt som en ressource. Hovedstadens Letbane har i kontrakterne med entreprenørerne krævet, at mest mulig jord genanvendes inden for projektet, således at overskud et sted kan bruges et andet sted. Derved sikres det både, at overskudsjord ikke transporteres unødigt langt, og at mængden af tilkørte materialer minimeres, således at forbruget af råstoffer som sand og grus begrænses.

Overskudsjord fra letbaneprojektet er bl.a. anvendt til at skabe støjdemning og udvikling af området Hyldager Bakker i Albertslund Kommune. Jorden bliver her brugt til at anlægge nogle store bakker ud mod Motorring 4, der skal fungere som støjbarriere. Det betyder dels, at nærliggende områder kan bebygges med boliger, og endvidere at der kan etableres et rekreativt beplantet område med bakker og dale. Etableringen af Hyldager Bakker forventes færdig i 2023.

Leverandørstyring og adfærdskodeks

Selskabets forretningsaktiviteter har mange berøringsflader og benytter produkter, der produceres i mange forskellige lande. Dette afføder en række risici for brud på selskabets adfærdskodeks, herunder inden for miljø, arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder og antikorrupktion (se afsnit om Hovedstadens Letbanes CSR-politik), som Hovedstadens Letbane arbejder for at minimere gennem opfølgning på leverandører og underleverandører.

Adfærdskodeks for leverandører

Hovedstadens Letbane har flere forskellige leverandører, som ofte selv samarbejder med yderligere underleverandører. Dette kan give anledning til en del risici i forbindelse med at håndhæve politikker for menneske- og arbejdstagerrettigheder samt miljøhensyn og antikorrupktion. En væsentlig risiko er, at leverandørerne ikke kan redegøre for deres sociale ansvar, og at eventuel misligholdelse deraf ikke kan påvises rettidigt.

Hovedstadens Letbane har derfor udarbejdet og implementeret et adfærdskodeks for leverandører, der skal sikre, at alle Hovedstadens Letbanes direkte og indirekte leverandører forpligter sig til at håndhæve og håndtere udfordringer inden for CSR-politikens områder: menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupktion. Adfærdskodekset skal overholdes af alle leverandører og underleverandører, der medvirker til udførelsen af en kontrakt indgået med Hovedstadens Letbane.

Selskabet forventer, at leverandørerne samarbejder konstruktivt og indgår i en positiv og konstruktiv dialog for at løse de udfordringer, som kan opstå løbende. Ud over at overholde nationale love, bestemmelser og kollektive overenskomster forventes leverandørerne at agere ansvarligt og aktivt anvende og overholde adfærdskodekset.

Leverandørerne skal på anmodning fra Hovedstadens Letbane dokumentere, hvordan de opfylder deres sociale ansvar i henhold til adfærdskodekset. Blicher leverandørerne opmærksomme på misligholdelse, eller påvises potentielle eller aktuelle misligholdelser, skal leverandørerne kontakte Hovedstadens Letbane med henblik på at foreslå og aftale passende foranstaltninger til forbedring.

Leverandørstyring

Hovedstadens Letbanes arbejder med leverandørstyring gennem et risikobaseret system til monitorering af leverandørers efterlevelse af adfærdskodekset. Målet med systemet er at foretage en risikovurdering af leverandørerne, som kan danne grundlag for selskabets kontrol med disse. På baggrund af en risikovurdering har Hovedstadens Letbane i 2021 i samarbejde med en af hovedentreprenørerne gennemført et tilsynsbesøg hos en underleverandør i Polen, hvor der bl.a. blev sat fokus på efterlevelse af adfærdskodekset i leverandørkæden.

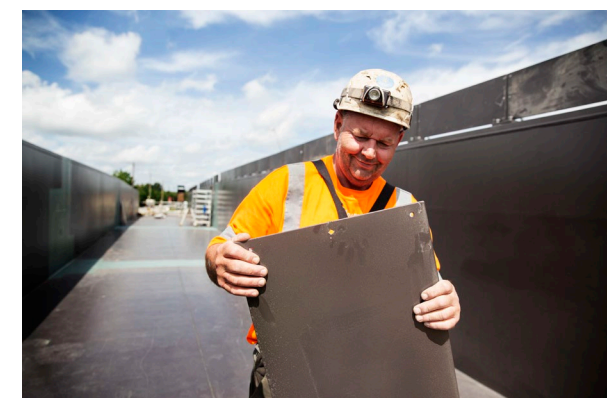
Løn- og arbejdsvilkår

Hovedstadens Letbane har fortsat stort fokus på ordnede løn- og arbejdsvilkår. Dette skyldes, at

der trods forbedring på området stadig kan opstå problemer med at efterleve nationale standarder. Derfor vurderes løn- og arbejdsvilkår hos leverandørerne også som et væsentligt risikoområde.

For at imødegå disse risici har selskabet været i tæt dialog med entreprenørerne i forbindelse med godkendelse af underentreprenører og disses overenskomstforhold.

I løbet af 2021 har der ligeledes været tæt kontakt med 3F, der jævnlige er fysisk til stede på byggepladserne langs letbanen. Kontakten har bl.a. betydet, at de mindre underentreprenører, der på starttidspunktet ikke var omfattet af en overenskomst, enten underskrev en tiltrædelsesoverenskomst eller meldte sig ind i en arbejdsgiverorganisation. Hovedentreprenørerne valgte i enkelte tilfælde at afbryde samarbejdet med underentreprenører, der ikke ønskede at lade deres medarbejdere omfatte af overenskomstlignende løn- og ansættelsesforhold.

Partnerskaber

For Hovedstadens Letbane er partnerskaber i høj grad et værktøj til dialog og samarbejde. Selskabet indgår i en række partnerskaber med centrale aktører inden for transport-, arbejdsmiljø-, lærlinge- og arbejdsmarkedsområdet, hvor der indhentes viden og erfaringer til arbejdet med ansvarlig og bæredygtig selskabsdrift i bred forstand.

Mulighederne for at afholde møder var i starten af 2021 fortsat begrænsede grundet COVID-19, men heldigvis har erfaringerne med afholdelse af digitale møder og den gradvise genåbning af samfundet i høj grad muliggjort møder i de enkelte partnerskaber og grupper.

Hovedstadens Letbane står bag Det Fælles Tilgængelighedspanel, som skal sikre opmærksomhed på de barrierer, som kunde grupper med særlige udfordringer vil kunne møde i letbanen, samt bidrage til udvikling af og kendskab til løsninger på sådanne udfordringer. I løbet af 2021 er panelet blevet præsenteret for det design, der er udviklet til letbanetogenes passagerinformationsskærme. Deltagerne i panelet er udpeget af organisationer, som repræsenterer kunde grupper med særlige behov, og som ønsker at bidrage til, at letbanen bliver tilgængelig og anvendelig for alle. Det omfatter bl.a. handicaporganisationer og ældreorganisationer.

På arbejdsmarkedsområdet har Hovedstadens Letbane i 2021 samlet alle entreprenører på letbaneprojektet og de relevante arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger til et fællesmøde. Mødet havde til formål dels at orientere

arbejdsmarkedets parter om udviklingen i letbaneprojektet, dels at understøtte den gode dialog mellem parterne om faglige spørgsmål. I 2021 har Hovedstadens Letbane også fortsat deltaget i Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar, hvor selskabet er aktivt i to arbejdsgrupper for henholdsvis kontrakter og kontrol og for verdensmål. I forbindelse med sidstnævnte arbejdsgruppe har Hovedstadens Letbane i 2021 holdt oplæg om selskabets arbejde med lærlinge under verdensmål otte (Anstændige jobs og økonomisk vækst) til et digitalt arrangement med deltagelse af en række aktører fra branchen.

På arbejdsmarkeds- og arbejdsmiljøområdet har der i 2021 været afholdt ét møde i selskabets forskerpanel, det såkaldte Ekspertpanel for Løn- og Arbejdsvilkår og Arbejdsmiljø. På mødet blev håndteringen af ulykker, herunder udarbejdelsen af ulykkesanalyser, drøftet sammen med selskabets generelle håndtering af faglige sager. På arbejdsmiljøområdet er der i 2021 endvidere blevet afholdt et møde i selskabets Arbejdsmiljøforum, hvor Hovedstadens Letbanes strategi og indsatser for et sundt og sikkert arbejdsmiljø blev drøftet.

Anlægsarbejde på Søndre Ringvej i Glostrup i 2021. Bro løftes på plads ved Glostrup Station.

Fokusområder for 2022

Fokusområde	Mål
Arbejds miljø	<p>Ulykkesfrekvensen for medarbejderne på letbaneprojektet skal reduceres markant i 2022.</p> <p>Antallet af ulykker med fravær forårsaget af vrid i led skal reduceres.</p> <p>Der skal gennemføres tiltag, som skal styrke byggeledernes rolle som ambassadører for en sund sikkerhedskultur i det daglige arbejde på byggepladserne.</p>
Kendskab, nabokommunikation og trafikinformation	<p>Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen.</p> <p>Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og max. 15 pct. er utilfredse.</p> <p>Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.</p>
Lærlinge og diversitet	<p>Hovedstaden Letbane vil i 2022 anvende letbaneprojektet som platform for en kommunikationsindsats, der skal øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen.</p> <p>Hovedstadens Letbane vil i 2022 anvende erfaringerne fra lærlingeindsatsen i 2021 til at udvikle et koncept for digitale lærlingearrangementer, der skal ruller ud til flere kommuner på letbanestrækningen.</p> <p>Hovedstadens Letbane vil i 2022 sætte særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse.</p>

Arbejds miljø Fokusområde for 2022

På baggrund af resultaterne fra 2021 vil Hovedstadens Letbane i 2022 gennemføre en række tiltag, som har til formål dels at reducere antallet af ulykker, dels at skabe øget forankring af selskabets vision om "Sikkerhed på rette spor". Konkret har selskabet målsætninger om at sikre en lavere overordnet ulykkesfrekvens og reducere antallet af ulykker forårsaget af vrid i led. Samtidig vil selskabet gennemføre tiltag, som skal styrke byggeledernes rolle som ambassadører for en sund sikkerhedskultur i det daglige arbejde på byggepladserne. Med disse tiltag ønsker selskabet fortsat at udvikle nye og bedre metoder til varetagelsen af sikkerhedsarbejdet. Det skal understøtte ambitionen om, at ingen, der arbejder på letbanebyggeriet, kommer til skade.

Mål 1: Ulykkesfrekvensen for arbejderne på letbaneprojektet skal reduceres markant i 2022.

Mål 2: Antallet af ulykker med fravær forårsaget af vrid i led skal reduceres.

Mål 3: Der skal gennemføres tiltag, som skal styrke byggeledernes rolle som ambassadører for en sund sikkerhedskultur i det daglige arbejde på byggepladserne.

Reduktion af ulykkesfrekvensen hos medarbejdere

Hovedstadens Letbane har et løbende tæt samarbejde med entreprenørerne om, hvordan sikker-

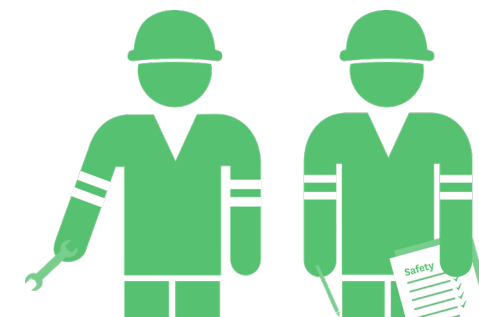
heden på letbanebyggeriet kan forbedres. Den høje ulykkesfrekvens i 2021 viser dog samtidig tydeligt, at der fortsat er plads til forbedring i den måde, arbejdsmiljøarbejdet varetages på. Det er derfor Hovedstadens Letbanes hovedmålsætning i 2022, at ulykkesfrekvensen for medarbejderne skal reduceres markant. Denne målsætning bygger på den samlede sikkerhedsindsats og afhænger derved af en bred vifte af tiltag og initiativer, som løbende iværksættes. Effekten af denne indsats vil blive vurderet gennem projektets ulykkesfrekvens for medarbejdere, som angiver antallet af ulykker med fravær per 1 million præsterede arbejdstimer. Denne frekvens var i 2021 på 33,2 og projektets akkumulerede frekvens var ved udgangen af 2021 på 20,2.

Reduktion af ulykker med fravær

Som det fremgår af Hovedstadens Letbanes afrapportering på arbejdsmiljøområdet, var en betydelig del af ulykkerne med fravær i 2021 forårsaget af vrid i led. Selskabet vil derfor i 2022 gennemføre tiltag, der skal reducere risici, som ofte er en medvirkende årsag til vridskader. Det omfatter bl.a. risici forbundet med manglende ryddelighed på adgangs- og flugtveje samt i forbindelse med manuel håndtering af genstande. Effekten af denne indsats vil blive vurderet dels gennem antallet af ulykker, hvor medarbejderen pådrog skader i forbindelse med vrid i led, og dels gennem en analyse af det generelle ulykkesbillede. Der var i 2021 syv ulykker med fravær, som var forårsaget af vridskader.

Byggeledere som ambassadører for sund sikkerhedskultur

Visionen "Sikkerhed på rette spor" spiller en central rolle i Hovedstadens Letbanes arbejdsmiljøindsats, da den danner rammen om selskabets ambition om, at letbanebyggeriet skal gennemføres uden ulykker. Visionen bygger grundlæggende på en præmis om, at alle medarbejdere spiller en rolle i forhold til at skabe et sikkert arbejdsmiljø. Det er derfor afgørende, at der er bred tilslutning til visionen. Selskabets byggeledere spiller en nøglerolle i dette arbejde, da de har daglig kontakt til medarbejderne på byggepladserne. Derfor vil Hovedstadens Letbane i 2022 gennemføre tiltag, som skal styrke byggeledernes rolle som ambassadører for en sund sikkerhedskultur på byggepladserne. Konkret vil selskabet uddanne byggeledere i at facilitere selskabets sikkerhedskursus, Safety Orientation, som alle medarbejdere på projektet skal gennemføre. Uddannelsen forventes at øge byggeledernes personlige tilknytning til visionen og vil samtidig betyde, at medarbejderne på byggepladserne kan deltage i kurser, der er faciliteret af personer, som de dagligt er i kontakt med.

Kendskab, nabokommunikation og trafikinformation

Fokusområde for 2022

Hovedstadens Letbane ser ind i et 2022, hvor anlægsarbejdet fortsætter langs hele strækningen, og endnu flere interessenter vil komme tæt på selskabets anlægsaktiviteter, f.eks. trafikanter, naboer, virksomheder og handlende.

Selskabets erfaringer og målinger bekræfter, at professionel kommunikation og dialog virker. Jo bedre informeret naboerne er, desto færre gener oplever de, og tilfredsheden med Hovedstadens Letbane som bygherre stiger. Det gælder også i forhold til de øvrige målgrupper og fremtidige passagerer i letbanen. Derfor er ambitionen fortsat via rettidig og relevant information at bidrage til, at målgrupperne oplyses om, hvad der sker i anlægsfasen, så de kan indrette deres hverdag herefter. Derudover ønsker selskabet at øge det generelle kendskab til projektet i områderne langs letbanestrækningen.

Mål 1: Mindst 90 pct. af virksomheder, handelsdrivende, borgere og naboer i letbanekommunerne har kendskab til letbaneprojektet inden åbningen.

Mål 2: Mindst 60 pct. af naboer og handelsdrivende i første og anden række til letbaneprojektet er tilfredse med den information, de modtager om letbaneprojektet, og max. 15 pct. er utilfredse.

Mål 3: Mindst 50 pct. af virksomheder, handelsdrivende og borgere i letbanekommunerne, der benytter eksisterende kanaler til trafikinformation, har kendskab til, at trafikanter får information om trafiksituationen på letbanestrækningen via disse kanaler.

Kendskab

Hovedstadens Letbane vil i 2022 arbejde for, at flest mulige borgere og handelsdrivende i letbanekommunerne får kendskab til letbanen og projektets gevinster. Det vil bl.a. ske ved en løbende presseindsats ved større milepæle i projektet, ved events og andre offentlige aktiviteter i forbindelse med aktuelle begivenheder. Dertil skal indsatsen også rumme en fortsat høj produktion af letbanehistorier til selskabets sociale medier, som per 1. oktober 2021 var nået ud til ca. 804.000 personer. Hertil kommer, at Letbanens Instagram-profil hidtil ikke er udnyttet til fulde, og derfor vil selskabet i 2022 i højere grad udnytte denne kanals potentiale, så de positive letbanehistorier får endnu større rækkevidde i 2022.

Selskabet oplever desuden stor efterspørgsel på visuelt materiale om gevinsterne ved letbanen fra både borgere og organisationer. I 2022 planlægger selskabet at matche efterspørgslen og producere nye billeder, film og grafikker og fortsat bruge erhvervsledere og talspersoner fra virksomheder og organisationer langs strækningen til at fortælle om gevinsterne ved letbanen.

Tilfredshed

For at leve op til målsætningen om levering af rettidig og relevant information om anlægsarbejdets fremdrift og potentielle gener direkte til borgerne, tilbyder selskabet målgrupperne en bred vifte af informationskanaler og -produkter. Selskabets basisydelser er i denne forbindelse en hjemmeside, informationsmails og SMS-tjenester til brug ved akutte hændelser. Hovedstadens Letbane fortsætter endvidere med at stille et døgnåbent telefonnummer og en mailadresse, der besvares dagligt, til rådighed for henvendelser om projektet.

Selskabets ”kaffevognsarrangementer” har været en stor succes i 2021 og fortsættes i 2022 for at imødekomme efterspørgslen på information og viden om anlægget af letbanen. I 2022 vil der blive sat fokus på at komme ud til de resterende kommuner på letbanestrækningen, som kaffevognen ikke har besøgt i 2021. I 2021 lancerede selskabet letbane-merchandise til brug ved borgervendte tiltag. Disse produkter, f.eks. køleskabsmagneter, cykelreflekser og nøgleringe med stationsnavne, blev tilbudt til borgere ved bl.a. kaffevognsarrangementerne. Derfor planlægger selskabet at udvikle 2-3 nye merchandise-produkter i løbet af 2022.

Selskabet har i 2022 også en ambition om at invitere borgerne inden for på letbanebyggeriet og informere om det igangværende arbejde. Letbanens kontrol- og vedligeholdelsescenter er

oplagt i denne forbindelse, da det er begrænset, hvor mange traditionelle byggepladser, der findes langs strækningen.

Trafikinformation

Hovedstadens Letbane vil i 2022 have fokus på at øge trafikanternes kendskab til, hvor de kan søge information om trafikale påvirkninger langs strækningen. Selskabet producerer i 2022 en række trafikinformationsfilm om anlægsarbejdets betydning for trafiksituationen i de otte beliggenhedskommuner, hvor der arbejdes, til brug på sociale medier, i informationsmails og på hjemmesiden.

Selskabet vil i det kommende år fortsat være opmærksom på regelmæssigt at orientere målgrupperne om, hvor de kan få trafikinformation om letbanestrækningen via både egne og ejerkredsens kanaler. Dette vil konkret udmønte sig i en animationsvideo til selskabets hjemmeside og sociale medier samt visitkort med henvisninger til de gængse kanaler for trafikinformation. Sidstnævnte kan anvendes af entreprenørernes byggefolk og selskabets egne folk, når de møder borgerne ude på strækningen eller til borgervendte arrangementer. Selskabets trafiksikkerskeds-kampagne vil også fortsætte i 2022, og afhængig af evalueringer fra pilotforsøget for bløde trafikanter i Gladsaxe Kommune vil selskabet vurdere, om kampagnen skal udbredes til resten af letbanestrækningen. Derudover vil selskabet i højere grad involvere interessegrupper for eksempelvis cyklister og andre i dialog og kommunikation.

Lærlinge og diversitet Fokusområde for 2022

Manglen på kvalificeret arbejdskraft forventes fortsat at have betydning i de næste mange år. Det er allerede nu en udfordring for en række brancher i Danmark at skaffe den nødvendige kvalificerede arbejdskraft for at kunne holde trit med produktion og efterspørgsel. Dette gælder også for bygge- og anlægsbranchen, og det er derfor helt nødvendigt, at flere unge vælger at tage en erhvervsuddannelse nu og i fremtiden.

Med lærlingeindsatsen i 2021 har Hovedstadens Letbane skabt et solidt grundlag for at arbejde videre med lærlingeområdet og dermed medvirke til at sikre fremtidens arbejdskraft. Grundlaget er etableret i samarbejde med kommunerne og entreprenørerne på letbanestrækningen. Hovedstadens Letbane har besluttet at fortsætte indsatsen på lærlingeområdet i 2022 og aktivt anvende det igangværende anlægsprojekt som platform for en indsats, der skal øge de unges interesse for erhvervsuddannelserne.

I 2022 vil Hovedstadens Letbane desuden udvide lærlingeindsatsen med fokus på diversitet, herunder især fokusere på at få flere kvinder ind i bygge- og anlægsbranchen. Gennem de seneste 20 år har andelen af kvinder i byggeriet kun udgjort omkring ni pct., og blandt håndværkere har andelen været helt nede på omkring 3 pct. Der er således et stort potentiale i at tiltrække flere kvinder til branchen for at dække behovet for mere kvalificeret arbejdskraft. Samtidig viser en undersøgelse fra iWorkGlobalGoals foretaget blandt 2.300 elever fra erhvervsskoler, at eleverne i

særlig grad vægter gode arbejdsforhold og ligestilling hos deres kommende arbejdspladser. Større diversitet på arbejdspladsen kan således også blive et konkurrenceparameter for virksomheder fremadrettet.

Mål 1: Hovedstaden Letbane vil i 2022 anvende letbaneprojektet som platform for en kommunikationsindsats, der skal øge interessen for erhvervsuddannelserne blandt de unge i kommunerne på letbanestrækningen.

Mål 2: Hovedstadens Letbane vil i 2022 anvende erfaringerne fra lærlingeindsatsen i 2021 til at udvikle et koncept for digitale lærlingearrangementer, der skal rulles ud til flere kommuner på letbanestrækningen.

Mål 3: Hovedstadens Letbane vil i 2022 sætte særligt fokus på at få flere piger og kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse.

Flere unge på erhvervsuddannelserne

Hovedstadens Letbane vil i 2022 fortsætte det gode samarbejde med kommunerne og entreprenørerne og anvende grundlaget fra lærlingeindsatsen i 2021 til at bidrage til at øge interessen for erhvervsuddannelser blandt de unge generelt og mere specifikt blandt kvinderne. Dette skal ske gennem et stadigt større fokus på den unge målgruppe, så der skabes en forståelse for deres drømme og hverdag. Samarbejdet med UU-vejledere i kommunerne langs letbanestrækningen skal styrkes, så kommunikationen til

de unge kan præciseres og målrettes de elever, som kunne tænkes at søge en erhvervsuddannelse.

Digitale lærlingearrangementer

Der skal udvikles et koncept for afholdelse af digitale lærlingearrangementer, hvor de unge i 9.-10. klasse får mulighed for at møde og stille spørgsmål direkte til en lærling, som har sin hverdag på en byggeplads. Denne type arrangement har været gennemført i 2021 med ros fra entreprenørerne såvel som UU-vejlederne og imødekommes af selskabet ved fortsat udvikling af konceptet. Herudover vil Hovedstadens Letbane også stille sig til rådighed i forbindelse med øvrige uddannelsesarrangementer i kommunerne.

Flere piger og kvinder på erhvervsuddannelserne

Alt for få kvinder vælger i dag en erhvervsuddannelse. Det vil ikke kun være til gavn for den generelle mangel på kvalificeret arbejdskraft, men også for det lokale arbejdsmiljø på byggepladserne, at der bliver mere ligestilling mellem kønnene i bygge- og anlægsbranchen.

Hovedstadens Letbane vil derfor arbejde for at indgå i et samarbejde vedrørende én af de eksisterende indsatser for at få flere kvinder til at vælge en erhvervsuddannelse inden for bygge- og anlægsbranchen. Her vil Hovedstadens Letbane kunne anvende letbaneprojektet som en case for de mange muligheder, en erhvervsuddannelse åbner op for.

Hovedstadens Letbanes CSR-politik

Hovedstadens Letbane arbejder ud fra en CSR-politik, som rammesætter selskabets aktiviteter inden for social ansvarlighed. De fire politik-områder er menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption, og de bygger alle på FN's Global Compact. Der er en række risici forbundet med alle områderne, og disse berøres og beskrives i det følgende.

Menneskerettigheder

§ Hovedstadens Letbane respekterer menneskerettighederne i alle aktiviteter og i et bredere perspektiv inden for selskabets indflydelsesområder. Hovedstadens Letbane beskytter personale og ejendom på en måde, der minimerer risikoen for medarbejderne og lokalsamfundet i overensstemmelse med relevante menneskerettighedsprincipper. Hovedstadens Letbane arbejder for et sundt og sikkert arbejdsmiljø, hvor produktion og arbejde udføres. Selskabet krænker ikke menneskerettighederne og hverken støtter eller drager fordel, herunder økonomisk, af, at andre krænker menneskerettighederne. Hovedstadens Letbane forpligter alle

leverandører til at støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder samt til at sikre, at leverandøren ikke medvirker til krænkelser af menneskerettigheder. Leverandøren er ligeledes forpligtet til at sikre, at alle dens underleverandører overholder samme høje standarder.

Risikovurdering

Menneskerettighederne respekteres flere steder i verden ikke tilfredsstillende. Da der indgår produkter fra en række lande i anlæg af letbanen, indebærer det en risiko for, at menneskerettighederne, og herunder retten til et sikkert arbejdsmiljø, ikke bliver respekteret i produktionen af disse produkter. Derfor skal alle leverandører og entreprenører underskrive og overholde selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse.

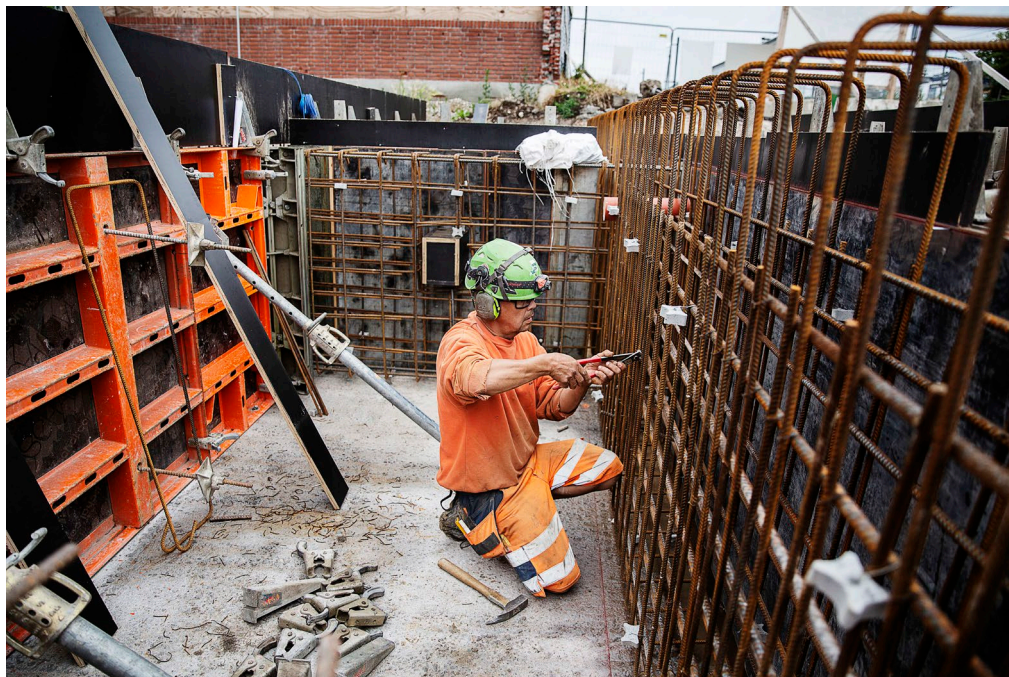
Menneskerettigheder omhandler også retten til et godt og sikkert arbejdsmiljø. På letbaneprojektet er der risiko for, at en medarbejder kommer til skade. Det være sig både som følge af ulykker med og uden fravær. Herudover er der også risiko for, at medarbejdere udsættes for sundhedsskadelige

forhold som eksempelvis langtidspåvirkninger fra støv eller kemikalier, eller nedslidning som følge af gentagende manuelt arbejde eller uheldige arbejdsstillinger. Hovedstadens Letbane håndterer disse risici med selskabets arbejdsmiljøindsats, der, som beskrevet, indeholder en række tiltag og indsatser.

Hovedstadens Letbane har i 2021 ikke konstateret brud på menneskerettighederne. For at imødegå risici for brud på menneskerettighederne arbejdes der kontinuerligt med at fastholde og styrke selskabets faste procedurer for leverandørstyring, herunder overholdelse af Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks.

Arbejdstagerrettigheder

§ Hovedstadens Letbane forhindrer ikke personale eller andre arbejdstagere i at organisere sig i en hvilken som helst lovlig arbejdstagerorganisation. Der forekommer ikke nogen form for forskelsbehandling af arbejdstagere, uanset om arbejdstageren vælger at organisere sig eller ej. Hovedstadens Letbanes personale har en skriftlig

ansættelseskontrakt, som beskriver betingelserne for arbejdet. Personale kan til enhver tid opsige deres ansættelse med et rimeligt varsel, og Hovedstadens Letbane beholder ikke originale identifikationspapirer, indlån eller tilbageholder løn ud over det, der måtte være juridisk aftalt. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde eller tvangsarbejde. Hovedstadens Letbane diskriminerer ikke ved ansættelse, aflønning, adgang til uddannelse, forfremmelser, afskedigelser, pension, arbejdsvilkår, arbejdsopgaver eller forfordeler ud fra personlige egenskaber såsom race, religion, køn,

sundhed, alder, handicap, politisk overbevisning, nationalitet, etnisk oprindelse eller medlemskab af en arbejdstagerorganisation. Hovedstadens Letbane er ikke involveret i brug af børnearbejde, der defineres som ansættelse af personer i skolealderen eller yngre end 15 år (eller 14 år, hvor det er tilladt i henhold til ILO-konvention 138). Hvis lokale bestemmelser eller love fastsætter en højere alder som minimumsgrænse, overholder selskabet denne. Hovedstadens Letbane beskytter unge arbejdstagere op til 18 år fra enhver form for arbejde, der kan være til fare for deres sundhed og sikkerhed.

Risikovurdering

Hovedstadens Letbane er bevidst om de risici, der er forbundet med opretholdelse af ordentlige arbejdstagerrettigheder, når flere parter samarbejder. På letbaneprojektet samarbejder selskabet med fire forskellige entreprenører, som ofte indgår yderligere kontrakter med underleverandører og underentreprenører. Dette medfører en uundgåelig risiko for, at arbejdstagerrettighederne ikke lever op til samme høje standard som i Danmark på tværs af arbejdsgivere.

Bygge- og anlægsbranchen er en branche præget af faglige sager, hvor medarbejdere er blevet underbetalt eller på anden vis ikke arbejder under arbejdsvilkår, der er gældende i Danmark. Hovedstadens Letbane har på baggrund af denne risiko styrket sin indsats på arbejdsmarkedsområdet. Den styrkede indsats omfatter bl.a. information til virksomheder og medarbejdere om deres rettigheder samt kontraktkrav (arbejds-klausul) og løbende dialog med entreprenørerne.

Miljø

§ Hovedstadens Letbane handler ansvarligt i forhold til miljømæssige risici og miljøpåvirkninger. Som minimum opfylder selskabet alle relevante lokale og nationale miljøregler. Hovedstadens Letbane vælger så vidt muligt de mest moderne, effektive og miljøvenlige teknologier og bidrager til at understøtte en bæredygtig udvikling. Dette omfatter begrænsning af forurening fra farlige stoffer, spildevand og luftforurening i hele leverandørkæden.

Risikovurdering

Klimaændringerne medfører en risiko for hyppigere skybrud og kraftig regn, hvilket kan føre til oversvømmelser af det kommende letbaneanlæg og dermed forstyrrelse af driften. Hovedstadens Letbane er opmærksom på denne risiko og har tilpasset designet og anlægget herefter.

De risici, der er forbundet med klima og miljø under anlægsarbejderne omhandler primært risikoen for udledning af miljøfremmede stoffer til det omgivende miljø, dvs. jord, grundvand, overfladevand og luft. Men det kan ikke undgås, at letbanen vil sætte et vist klima- og miljøaftryk. Det gælder både i forhold til det store anlægsarbejde og den fremtidige drift.

Hovedstadens Letbane stiller krav til entreprenørerne om beredskabsplaner for miljøuheld og forsvarlig håndtering af miljøfremmede stoffer, og selskabet fører tilsyn med, at entreprenørerne overholder god miljøpraksis på området. Hovedstadens Letbane arbejder kontinuerligt med at

minimere de klima- og miljømæssige risici for og fra letbaneprojektet igennem en række konkrete indsatser og fortsat opfølgning på kontraktkravene.

Antikorruption

§ Hovedstadens Letbane har nultolerance over for korruption, hvilket for selskabet betyder misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Hovedstadens Letbane opretholder en høj etisk standard, som ikke er begrænset til overholdelse af love og aftaler. Hovedstadens Letbane undgår interessekonflikter, som kan påvirke selskabets trovær-

dighed, samt aktiviteter, der kan påvirke troværdigheden i forhold til tredjepart.

Risikovurdering

Korruption, herunder afpresning og bestikkelse, kan forekomme i alle brancher. Derfor er Hovedstadens Letbane også i risiko for tilfælde af korruption såvel internt som eksternt. Selskabet har en nultolerancepolitik i forhold til alle former for korruption, og selskabet arbejder for at opretholde en høj etisk standard, ligesom god forretningsadfærd er en grundlæggende værdi i alle selskabets aktiviteter.

For at håndtere den interne risiko har Hovedstadens Letbane implementeret en række retningslinjer for god forretningsadfærd og

kontrolmekanismer, der er integreret i selskabets almindelige virke. Alle selskabets chefer modtager årligt en gennemgang af retningslinjerne, og alle nye medarbejdere orienteres om retningslinjerne. Herudover er der etableret en whistleblowerordning, hvor såvel interne som eksterne forhold kan indberettes. For at håndtere den eksterne risiko følger Hovedstadens Letbane de gældende udbudsregler, ligesom alle leverandører og entreprenører skal underskrive selskabets adfærdskodeks i forbindelse med kontraktindgåelse. Hovedstadens Letbane har i 2021 ikke modtaget nogen henvendelser via selskabets whistleblowerordning angående korruption eller andre forhold. For at imødegå risici for korruption vil selskabet kontinuerligt arbejde med at fastholde og styrke faste procedurer for leverandørstyring, herunder overholdelse af Hovedstadens Letbanes Adfærdskodeks.

Hovedstadens Letbanes compliance 2022

Indstilling

Det indstilles, at interessenterne tager orienteringen om selskabets compliancetest for 2022 til efterretning.

God selskabsledelse i Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbane har i februar 2022 gennemgået selskabets ledelsesdokumenter, der regulerer ejernes, bestyrelsens og selskabets arbejde. Ledelsesdokumenterne er gennemgået for at sikre, at de opfylder de anbefalinger til god selskabsledelse, der fremgår af "Statens ejerskabspolitik" og "Anbefalinger for god Selskabsledelse". Gennemgangen omfatter bl.a. selskabets vedtægter, bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks og en række finansielle instrukser og politikker.

"Statens ejerskabspolitik" er senest opdateret i april 2015. En konkret og detaljeret gennemgang af hvorvidt Hovedstadens Letbane opfylder ./ anbefalingerne fremgår af vedlagte "*Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger i Statens ejerskabspolitik*".

"Anbefalinger for god Selskabsledelse" er senest opdateret i december 2020. En konkret og detaljeret gennemgang af hvorvidt Hovedstadens Letbane opfylder ./ anbefalingerne fremgår af vedlagte "*Hovedstadens Letbanes opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse*".

Hovedstadens Letbane har kun én ansat, den administrerende direktør, der - i henhold til Lov om letbane på Ring 3 – er den til enhver tid siddende administrerende direktør i Metroselskabet. Metroselskabet skal i henhold til loven stille de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed for varetagelse af Hovedstadens Letbanes virksomhed. Dette medfører, at nogle anbefalinger ikke er aktuelle for Hovedstadens Letbane, hvilket vil fremgå af vedlagte bilag.

En række af Hovedstadens Letbanes ledelsesdokumenter skal i henhold til ./ anbefalingerne årligt drøftes af bestyrelsen. Dokumenterne indgår i vedlagte "*Hovedstadens Letbanes kompendium for god Selskabsledelse 2022*", som bestyrelsen godkendte på møde den 8. marts 2022.

Resultat af compliancetesten

Den generelle konklusion er, at selskabets ledelsesdokumenter er i compliance i forhold til anbefalingerne og der er således ikke foretaget ændringer i selskabets ledelsesdokumenter som følge af compliancetesten.

Dog udestår anbefalinger om at nedsætte en revisionskomite. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 2.5, at bestyrelsen kan nedsætte et eller flere udvalg, enten ad hoc eller som faste udvalg, til at forberede og/eller gennemføre bestyrelsens beslutninger på bestemte områder.

Bestyrelsen drøftede på møde den 8. marts 2022, hvorvidt den vil følge anbefalingen om at nedsætte en revisionskomite og besluttede at det fortsat ikke er nødvendigt at nedsætte en revisionskomite, hvilket også blev anerkendt af selskabets revisorer.

Ændringer i selskabets ledelsesdokumenter i øvrigt

Hovedstadens Letbanes forsikringspolitik

Hovedstadens Letbane har udarbejdet en forsikringspolitik, der årligt skal behandles af bestyrelsen. Forsikringspolitikken er indarbejdet – med track changes - i ”Udkast til Kompendium for god Selskabsledelse 2022”, hvilket fremgår af nedenstående skema.

Tabel 1: Ændringer i dokumenter i Kompendium for god Selskabsledelse 2022		
Dokument	Ændringer	Ingen ændringer
Vedtægt		X
Bestyrelsens forretningsorden		X
Direktionsinstruks		X
Finansieringsinstruks		X
Regnskabsinstruks		X
God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane		X
Hovedstadens Letbanes forsikringspolitik	X *)	

*) Er tilføjet ”Hovedstadens Letbanes Kompendium for god Selskabsledelse 2022

Præciseringer ift. retningslinjerne omkring ejergodkendelse ved budgetoverskridelser

Hovedstadens Letbanes ejere blev på interessentskabsmøde 2021 orienteret om, at den ændring i vedtægten, der følger af at ejerne i forbindelse med vedtagelsen af anlægsloven blev enige om at afsætte en korrektionsreserve i overensstemmelse med principperne i Ny Anlægsbudgettering, endnu ikke er indarbejdet i vedtægten. Det betyder, at det af vedtægten fortsat fremgår, at bestyrelsen er forpligtet til at orientere ejerne ”*hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering*”.

Ændringen af anlægsloven medfører i praksis ingen ændringer, men en tekstmæssig ændring i vedtægten vil sikre, at der er overensstemmelse mellem tekst og faktisk rapportering til ejerne. Det er fortsat selskabets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at udskyde denne mindre tekstændring til et senere tidspunkt evt. i forbindelse med andre ændringer.

Offentliggørelse

I såvel ”Statens ejerskabspolitik” som ”Anbefalinger til god Selskabsledelse” fremgår anbefalinger til offentliggørelse af selskabets ledelsesdokumenter. Som følge heraf offentliggøres Hovedstadens Letbanes Kompendium for god Selskabsledelse på selskabets hjemmeside dinletbane.dk.

Hovedstadens Letbanes (efterfølgende HL) opfyldelse af anbefalinger i forhold til Statens ejerskabspolitik

Anbefaling	Følger	Følger ikke	Ikke relevant	Bemærkninger
2.1 Anbefalinger om ansvarsfordeling				
Ejerministeren skal sikre en bestyrelsessammensætning, der er passende i forhold til selskabets forretning og situation.			X	
Ejerministeren har pligt til at føre et overordnet tilsyn med og tage stilling til udviklingen i selskabet.			X	
Ejerministeren har pligt til at reagere, såfremt udviklingen i selskabet tilsiger det, fx hvis der er tegn på, at statens midler i selskabet er truet.			X	
Ejerministeren skal fremskaffe bevillingsmæssig hjemmel fra Folketinget, hvis der er tale om køb og/eller salg af aktier, eller dispositionerne i øvrigt medfører udgifter eller indtægter på statsbudgettet.			X	
Ejerministeren skal skaffe hjemmel i Folketinget ved dispositioner, der ligger ud over det formål med statens deltagelse i selskabet, der er angivet i oprettelsesloven eller -aktstykket, og i det omfang, det i øvrigt er forudsat i oprettelsesloven eller -aktstykket.			X	
Ejerministeren skal sikre statens deltagelse, eventuelt ved fuldmagt, i selskabets generalforsamling.	X			Selskabets ejere deltager i interessentskabsmøder og kvartalsmøder. Staten kan deltage som observatør på interessentskabsmøderne, jf. vedtægternes pkt. 6.3.
Ejerministeren skal tage stilling til den overordnede strategiske ramme for selskabets forretning.			X	
Bestyrelsen har det overordnede ansvar for beslutninger vedrørende drift og investeringer.	X			Det fremgår af § 5 i lov om letbane på Ring 3, at Hovedstadens Letbane ledes af en bestyrelse og en direktion og at bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse. Direktionen varetager den daglige ledelse. Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionens opgaver.
Bestyrelsen skal udøve strategisk ledelse, dvs. blandt andet tage aktiv del i udarbejdelsen af selskabets overordnede strategi og mål, og træffe beslutninger vedrørende sager, der går ud over den daglige drift.	X			HL's bestyrelse forelægges og godkender løbende på bestyrelsesmøder strategier, instrukser, budgetter, økonomiopfølgning mv. Bestyrelsen godkender en gang årligt selskabets kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden, direktionsinstruks, regnskabsinstruks og finansieringsinstruks.

Bestyrelsen har ansvaret for at udføre en kontrolfunktion i forhold til den daglige ledelse.	X			Bestyrelsen behandler hvert år den lovpligtige revision af årsrapporten og selskabets compliance i forhold til opfyldelse af anbefalingerne for god selskabsledelse.
Bestyrelsen kan i medfør af f.eks. en vedtægtsbestemmelse have pligt til at understøtte ministerens overordnede tilsyn og aktive ejerskabsudøvelse blandt andet ved at sikre, at ministeren modtager relevant information.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
Bestyrelsen kan undtagelsesvis anmode bestyrelsesformanden om at udføre særlige opgaver for selskabet, herunder kortvarigt at deltage i den daglige ledelse. Der skal i så fald foreligge en bestyrelsesbeslutning herom inklusive forholdsregler til sikring af, at bestyrelsen bevarer den overordnede ledelse og kontrolfunktion. Aftaler om formandens deltagelse i den daglige ledelse og den forventede varighed heraf skal oplyses i en selskabsmeddelelse.	X			Jf. vedtægternes pkt. 8.6 er det bestyrelsen, der evt. anmoder formanden og næstformanden om at påtage sig enkeltstående opgaver for selskabet
Direktionen har ansvaret for den daglige ledelse af selskabet.	X			Det fremgår af § 5 stk. 2 i lov en letbane på ring 3, direktionen varetager den daglige ledelse. Der er udarbejdet direktionsinstruks, som er godkendt af bestyrelsen.
2.2 Anbefalinger om afholdelse af generalforsamling				
Selskabet skal sikre, at både aktionærer og pressen har gode muligheder for at deltage på generalforsamlingen.	X			Orientering og dagsorden til interessentskabsmødet offentliggøres og alle har mulighed for at deltage i interessentskabsmødet.
Ejerne skal have mulighed for at tage stilling til hvert enkelt punkt på dagsordenen.	X			Orientering, dagsorden og materialet til interessentskabsmødet sendes til selskabets ejere forud for interessentskabsmødet.
Selskabets bestyrelsesformand og administrerende direktør skal som udgangspunkt være til stede på generalforsamlingen.	X			Formandskabet og direktionen deltager i interessentskabsmødet.
2.3 Anbefaling om ledelsesmodeller				
Som hovedregel organiseres selskaber med statslig ejerandel med en bestyrelse.	X			HL har en bestyrelse, der er udpeget i henhold til lov om letbane på Ring 3 med efterfølgende lovændringer. Udpegning af bestyrelsesmedlemmer er beskrevet i selskabets vedtægter § 8.
2.4 Anbefalinger om organisering af statens roller				
Statens roller i forhold til et selskab med statslig ejerandel, dvs. som ejer, myndighed og eventuelt kunde, skal organiseres på en sådan måde, at der er tillid til, at staten i enhver henseende handler ud fra saglige hensyn. Dette kan ske ved, at ejerskabet placeres i et ministerium som ikke varetager myndighedsopgaver ift. selskabet.			X	

Ved placering af en ejerandel i et ministerium, som samtidig varetager myndighedsopgaver i forhold til det pågældende selskab, skal varetagelsen af statens ejerinteresser som hovedregel henlægges til dele af ministeriet, der ikke er direkte involveret i varetagelsen af myndighedsopgaverne.			X	
Statens sektorpolitiske målsætninger skal som hovedregel håndteres i sektorlovgivning eller gennem indgåelse af servicekontrakter, således at staten i udøvelsen af ejerskabet kan fokusere udelukkende på værdiskabelse.			X	
2.5 anbefalinger om statens hæftelse				
Statslige aktieselskabers formue er adskilt fra statens formue og staten hæfter som udgangspunkt ikke for selskabets forpligtelser. Ved oprettelse af nye statslige selskaber med en anden selskabsform end aktieselskabsformen, skal statens hæftelse tydeliggøres i oprettelsesgrundlaget.	X			HL's formue er adskilt fra statens formue. HL er et interessentskab, hvor ejerne hæfter personligt overfor tredje mand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for selskabets forpligtelser. Dette fremgår af selskabets vedtægter pkt. 4.
Statsgarantier eller statslig långivning skal som udgangspunkt ikke gives til konkurrenceudsatte selskaber. Undtagelsesvis kan der dog gives krisestøtte til selskaber med statslig ejerandel, hvis det er begrundet i helt særlige forhold.			X	HL er ikke et konkurrenceudsat selskab. Selskabet opnår indirekte statsgaranti, idet selskabet er et interessentskab og staten derfor hæfter herfor, jf. ovenfor. HL kan i henhold til lov om letbane på Ring 3 dække selskabets finansieringsbehov gennem statslån.
3.1 anbefaling om fastlæggelse af ejerskabets rationale				
Ejerministeren skal som led i ejerskabsudøvelsen tage stilling til rationale for hvert enkelt ejerskab.			X	
3.2 anbefalinger om formulering af målsætning for ejerskabet				
Ejerministeren skal ved oprettelse af nye selskaber eller erhvervelse af ejerandele i eksisterende selskaber tage stilling til selskabets målsætning(er), der skal afspejles i selskabets vedtægtsmæssige formålsbestemmelse.			X	HL's formue er adskilt fra statens formue. HL er et interessentskab, hvor ejerne hæfter personligt overfor tredje mand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for selskabets forpligtelser. Dette fremgår af selskabets vedtægter pkt. 4.
Som udgangspunkt bør formålet med de statslige selskaber alene være forretningsmæssigt, således at den statslige ejerskabsudøvelse og selskabernes ledelse udelukkende kan fokusere på at skabe værdi til ejerne.	X			Det fremgår af lov om letbane på Ring 3 at selskabet skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.
Undtagelsesvist kan der fastsættes andre end et forretningsmæssigt formål, hvis et ikke-konkurrenceudsat, statsligt selskab skal varetage bredere samfundsmæssige hensyn, der ikke umiddelbart kan indkapsles i (sektor)lovgivning, servicekontrakter mv.			X	
For statslige selskaber med andre end et forretningsmæssigt formål skal			X	

ejerministeren i dialog med selskabets ledelse løbende tage stilling til, om der sker en passende afvejning mellem de forskellige hensyn, det statslige selskab skal søge at varetage, og med jævne mellemrum overveje om de ikke-forretningsmæssige hensyn med fordel kan sikres på bedre vis gennem (sektor)lovgivning, servicekontrakter mv.				
3.3 Anbefaling om overordnet strategisk ramme for selskabet				
For statslige selskaber skal ejerministeren i samarbejde med selskabets bestyrelse udarbejde en overordnet strategisk ramme for hvert selskab.			X	Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om, at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL.
3.4 Anbefalinger om opstilling af finansielle mål mv. generelt				
For statslige selskaber skal selskabets bestyrelse, på baggrund af en forventningsafstemning med ejerministeren, udarbejde finansielle mål mv. for selskabets udvikling.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
I minoritetsejede selskaber skal ejerministeren udarbejde finansielle mål mv. til ejerministeriets interne brug	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Målene skal baseres på en gennemgang af det enkelte selskabs forretning, situation, branche og udviklingsmuligheder og så vidt muligt benchmarkes mod sammenlignelige selskaber.	X			Jf. ovenfor
Ejerministeren skal løbende følge op på målene.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Hvis det på baggrund af de oplysninger, der er til rådighed, kan konstateres, at statens midler i et selskab er eller kan forudsiges at blive truet fx som følge af ændrede forretningsbetingelser, skal der tages initiativ til at sikre, at der iværksættes risikoanalyser med henblik på at vurdere behovet og mulighederne for at reagere over for selskabet.	X			
3.5 Anbefalinger om opstilling af afkastmål				
Der skal fastsættes afkastmål for de selskaber, der har en forretningsmæssig målsætning, som udgangspunkt svarende til hvad en privat medinvestor ville forvente i samme situation.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Afkastmålet skal afspejle målsætningen med ejerskabet, herunder hvis selskabet er pålagt at forfølge andre samfundsmæssige hensyn.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Målene skal typisk have et flerårigt sigte med henblik på at understøtte langsigtet værdiskabelse. Tidshorizonten skal vurderes i forhold til det konkrete mål og selskabets situation.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
3.6 Anbefaling om opstilling af effektivitets- og omkostningsindikatorer				

For samtlige selskaber skal der fastsættes effektivitets- og / eller omkostningsindikatorer.	X			HL rapporterer herom til ejerne i den løbende økonomiopfølgning.
3.7 anbefalinger om kapitalstruktur og udbytte				
For statslige selskaber skal ejerministeren i samarbejde med selskabets bestyrelse fastsætte mål for selskabets kapitalstruktur.	X			HL's overordnede finansielle mål er selskabets langtidsbudget, hvor der rapporteres om selskabets forventede tilbagebetalingstidspunkt.
Ejerministeren skal efter drøftelse med bestyrelsen fastlægge forventninger til udbyttet, herunder i form af en udbyttepolitik. Udbyttepolitikken skal fremgå af de årlige finanslove.			X	Der udbetales ikke udbytter i HL.
3.8 anbefaling om opstilling af andre forretningsrelevante mål				
Ejerministeren skal overveje, om det er relevant at opstille andre former for forretningsrelevante mål for de statslige selskaber, herunder mål for kvaliteten af leverede ydelser.	X			Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL. HLs bestyrelse tager årligt stilling til, hvor vidt selskabet skal udarbejde en forretningsstrategi.
3.9 anbefalinger om udarbejdelse af et strategisk ejerskabsdokument				
Ejerministeren skal udarbejde et internt strategisk ejerskabsdokument for hvert selskab, der opsummerer statens perspektiver på selskabets rationale, målsætning, overordnede strategisk ramme, finansielle mål mv. og værdiskabelse.			X	
Dokumentet skal ligge til grund for ejerministerens regelmæssige opfølgning på selskabets præstationer i forhold til de opstillede finansielle mål mv.			X	
Dokumentet skal løbende opdateres og udvikles.			X	
3.10 anbefalinger om offentlighed om ejerskabsudøvelsen				
Ejerministeren skal som hovedregel for hvert selskab offentliggøre ejerskabets rationale, målsætninger for selskabet og visse finansielle mål (afkastmål, kapitalstruktur og udbyttepolitik). Det skal samtidig overvejes, hvorvidt øvrige finansielle mål mv. skal offentliggøres.			X	
Disse oplysninger vil endvidere fremgå af publikationen Statens selskaber, der udgives af Finansministeriet hvert år.			X	
4.1 anbefalinger om information fra selskabet til ejerministeren				

Ved kommunikation mellem selskab og ejerminister skal der lægges vægt på den principielle ansvars- og arbejdsdeling mellem selskabets ledelse og ejere, hvorefter bestyrelse og direktion har ansvaret for at drive selskabet på vegne af ejerne.	X			Jf. § 5 stk. 2 i lov en letbane på ring 3 varetager direktionen den daglige ledelse. Der er udarbejdet direktionsinstruks, som er godkendt af bestyrelsen.
Ejerministeren kan som udgangspunkt basere sit tilsyn med et selskab på offentliggjort materiale.			X	
Hvis ministeren modtager oplysninger om den økonomiske udvikling i selskabet, som giver grund til at frygte, at statens midler i selskabet er truet, er ministeren forpligtet til at skaffe sig yderligere oplysninger.			X	
I eneejede statslige selskaber skal ejerministeren med inddragelse af selskabets bestyrelse udarbejde et sæt interne retningslinjer for, hvilket materiale der regelmæssigt skal tilsendes ministeren.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale, som skal forelægges ejerne. Det fremgår tillige af vedtægterne, at ejerne har adgang til det materiale de måtte ønske.
I eneejede statslige selskaber skal følgende materiale regelmæssigt tilsendes ministeren til orientering: - Information om selskabets økonomiske udvikling. - Information om status i forhold til gældende strategi og forretningsplan. - Information om status i forhold til aftalte mål. - Overordnet information om selskabets budgetter samt væsentlige risici forbundet hermed.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. HL sender bl.a. materiale til ejerne i forbindelse med kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Materialet omfatter bl.a. økonomiopfølgning, budget, årsregnskab, status på anlægget af letbane på Ring 3.
Bestyrelsen i et selskab med statslig ejerandel kan i særlige tilfælde beslutte at videregive yderligere oplysninger til ejerministeren, såfremt bestyrelsen vurderer, at dette er i selskabets og ejernes interesse.	X			Det fremgår af HL's vedtægter at alt materiale i selskabet er tilgængeligt for ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning
I statslige og offentlige selskaber, skal det overvejes, om der kan indgås aftaler med de øvrige ejere således, at ministeren kan modtage information tilsvarende, hvad der er tilfældet i de eneejede selskaber.	X			Det fremgår af HL's vedtægter at alt materiale i selskabet er tilgængeligt for ejerne. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
4.2 anbefalinger om forhåndsorientering af ministeren				
I eneejede selskaber skal det fremgå af vedtægterne, at selskabet er forpligtet til at orientere ejerministeren om forhold, som er af væsentlig betydning for selskabet, samt til at give ministeren information, hvis der anmodes herom.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Staten orienteres i forbindelse med afholdelse af interessentskabsmøder og kvartalsmøder, hvor staten kan deltage som observatør.
I eneejede statslige selskaber skal orienteringen af ejerministeren følge et "ingen overraskelser"-princip. Dette indebærer, at bestyrelsen i eneejede selskaber er forpligtet til at forhåndsorientere ministeren om sager, der er af væsentlig eller principiel betydning i forhold til selskabets virksomhed, med mindre det ikke er muligt i henhold til selskabslovens § 354. Ministeren skal bl.a. orienteres: - hvis den økonomiske udvikling afviger eller forventes at afvige væsentligt fra det	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. Staten orienteres i forbindelse med afholdelse af interessentskabsmøder og kvartalsmøder, hvor staten kan deltage som observatør. Derudover kan selskabet forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af

hidtil udmeldte, - hvis der er konstateret væsentlige problemer af den ene eller anden art, - forud for større strategiske beslutninger, fx opkøb, der ikke ligger inden for selskabets gældende strategi, og - forud for beslutninger med stor strategisk rækkevidde eller samfundsmæssige konsekvenser.				økonomisk eller politisk betydning.
I eneejede selskaber skal en ny eller opdateret strategi drøftes mellem bestyrelsen og ejerministeren med henblik på forventningsafstemning, inden strategien godkendes af bestyrelsen.			X	Der er ikke i lov om letbane på Ring 3 fastsat bestemmelser om at der skal udarbejdes en forretningsstrategi for HL.
I majoritetsejede statslige selskaber og i offentlige selskaber skal det overvejes, om der kan indgås aftaler med de øvrige ejere, således, at ministeren kan modtage information tilsvarende, hvad der er tilfældet i de eneejede selskaber.	X			Det fremgår af HL's vedtægter, hvilket materiale som skal forelægges ejerne. HLs bestyrelse tager årligt stilling til, hvor vidt selskabet skal udarbejde en forretningsstrategi.
Bestyrelsen kan beslutte at give ministeren ikke-offentliggjort information i særlige tilfælde, hvis den vurderer, at dette vil være i selskabets interesse.	X			HL kan forelægge øvrigt materiale til alle selskabets ejere, hvis det vurderes væsentligt og af økonomisk eller politisk betydning.
4.3 anbefalinger om møder mellem selskab og minister				
Ejerministeren skal med inddragelse af selskabets bestyrelse udarbejde et sæt retningslinjer for mødeafholdelsen for det enkelte selskab med beskrivelse af blandt andet mødeplan og dagsorden for de enkelte møder.	X			Selskabets vedtægter indeholder retningslinjer for afholdelse af møder, herunder for bestyrelsen. Bestyrelsen godkender årligt mødeplan for afholdelse af bestyrelsesmøder, kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Faste punkter til dagsordenen til bestyrelsesmøderne fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 4.3.
Der skal som udgangspunkt afholdes mindst to årlige møder mellem ejerminister/-ministerium og selskabets ledelse med henblik på at drøfte selskabets løbende økonomiske udvikling.	X			Der afholdes kvartalsmøder og interessentskabsmøde med ejerne, hvor bl.a. fremdrift af anlægsopgaven og den økonomiske udvikling drøftes, samt øvrige væsentlige forhold.
Ejerministeren skal deltage ved mindst ét møde med henblik på at drøfte selskabets udvikling i forhold til strategi og budget, bestyrelsessammensætningen og eventuelt større sager.	X			Der afholdes kvartalsmøder og interessentskabsmøde med ejerne, hvor bl.a. fremdrift af anlægsopgaven og den økonomiske udvikling drøftes, samt øvrige væsentlige forhold.
Mindst én gang årligt skal selskabets vederlagspolitik og arbejde med mangfoldighed samt statens forventninger til og planer for selskabet drøftes.	X			Jf. § 5 stk. 3 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed, herunder til udførelse af administrationsopgaver. HL fremlægger årligt selskabets compliance for god selskabsledelse for selskabets bestyrelse. HLs kompendium

				for god selskabsledelse, hvori indgår en mangfoldighedspolitik, drøftes på dette møde, og offentliggøres efterfølgende på selskabets hjemmeside.
Efter behov kan der derudover afholdes regelmæssige møder mellem embedsmænd og selskabets ledelse for at drøfte selskabets løbende økonomiske udvikling.	X			HLS ledelse afholder møder mellem ejerne og selskabet efter behov.
Drøftelsen på de faste møder skal tage udgangspunkt i materiale tilsendt ministeren i god tid forud for mødet.	X			Orientering, dagsorden og materialet til interessentskabsmødet og kvartalsmøderne sendes til selskabets ejere i god tid forud for møderne.
5.1 anbefalinger om bestyrelsens sammensætning og kompetencer				
Bestyrelsens sammensætning skal løbende - og mindst en gang årligt - drøftes mellem ejerministeren og bestyrelsesformand.			X	I henhold til lov om Letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne for en periode på 4 år af selskabets ejere. Efterlevelsen af anbefalingen ligger således hos ejerne.
Bestyrelsesformanden og ejerministeren skal drøfte en oversigt over ønskede kompetencer for den samlede bestyrelse til intern brug.			X	
Valg af bestyrelsesmedlemmer skal ske på grundlag af dokumenterede kvalifikationer, kompetencer og erfaringer, der vurderes at kunne bidrage til ledelsen af det pågældende selskab. Samtidigt skal det tilstræbes, at bestyrelsen som kollektiv har den rette kompetenceprofil til at sikre hensynet til langsigtet værdiskabelse og eventuelt øvrige målsætninger selskabet måtte have.			X	
Bestyrelsen i et statsligt selskab bør have en afbalanceret sammensætning af kvinder og mænd, og bestyrelsen skal opstille måltal for andelen, herunder antallet, af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.			X	
Ved ejerministerens sammensætning af en bestyrelse er det relevant at inddrage overvejelser om arbejdsmængden og mulige bestyrelsesmedlemmers øvrige hverv, herunder beskæftigelse, øvrige bestyrelseshverv samt antallet og omfanget af udvalgsposter, idet det påhviler det enkelte bestyrelsesmedlem at vurdere, hvor meget tid det er nødvendigt at bruge på det pågældende arbejde, således at vedkommende ikke påtager sig flere hverv end, at arbejdet kan udføres på tilfredsstillende vis.			X	
I identificeringen af nye bestyrelsesmedlemmer kan der anvendes rekrutteringsfirmaer, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.			X	
5.2 anbefalinger om valg af bestyrelsesmedlemmer				
Bestyrelsesmedlemmerne er på valg mindst hvert andet år på den ordinære	X			I henhold til lov om Letbane på Ring 3 udpeges

generalforsamling, hvilket skal fremgå af selskabets vedtægter.				bestyrelsesmedlemmerne for en periode på 4 år af selskabets ejere.
Såfremt et bestyrelsesmedlem i et eneejet selskab ønsker at fratræde, skal bestyrelsesformanden orientere ministeren herom i så god tid som muligt inden afholdelse af generalforsamling.	X			Jf. HL's vedtægter § 8.3 bør bestyrelsesformanden, såfremt denne ønsker at fratræde, tilstræbe at orientere interessenterne herom i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.
I selskaber med flere ejere kan det overvejes at nedsætte en nomineringskomité.			X	Der er ikke nedsat en nomineringskomite. De enkelte ejer bestemmer selv, hvordan de udpeger deres bestyrelsesmedlemmer.
5.3 anbefalinger om valg af bestyrelsesformand				
I eneejede statslige selskaber vælges bestyrelsesformanden og næstformanden direkte af generalforsamlingen, hvilket skal fremgå af selskabets vedtægter. Staten vil arbejde for, at denne praksis også gælder i majoritetsjede statslige selskaber og offentlige selskaber.			X	HL er et interessentskab og bestyrelsesmedlemmerne udpeges af ejerne, jf. § 6 i lov om Letbane på Ring 3. Interessenterne udpeger en formand i fællesskab, Region Hovedstaden udpeger en næstformand og de 11 kommuner udpeger i fællesskab en næstformand.
Såfremt bestyrelsesformanden i et eneejet statsligt selskab ønsker at fratræde, skal bestyrelsesformanden orientere ministeren i god tid inden afholdelse af generalforsamling.	X			Bestyrelsesformanden skal, såfremt denne ønsker at fratræde, tilstræbe at orientere interessenterne herom i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.
5.4 anbefalinger om bestyrelsens uafhængighed				
Flertallet af bestyrelsens generalforsamlingsvalgte medlemmer skal som udgangspunkt være uafhængige, idet vurderingen af uafhængighed baseres på de kriterier, der er opstillet af Komitéen for god Selskabsledelse.	X			Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
Bestyrelsesformanden skal som udgangspunkt være uafhængig.	X			Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
Der skal i indkaldelsen til generalforsamlingen og i ledelsesberetningen oplyses, hvilke bestyrelsesmedlemmer der anses for uafhængige. I generalforsamlingsindkaldelsen skal det også oplyses, hvilke kandidater til	X			Jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 udpeges bestyrelsesmedlemmerne af ejerne. Det fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 10, at der for

bestyrelsen der anses for uafhængige.				bestyrelsesmedlemmers inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmerne har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.
5.5 anbefalinger om antal bestyrelsesmedlemmer				
Bestyrelsen skal som hovedregel have 4-6 generalforsamlingsvalgte medlemmer. Hertil kommer eventuelle medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.	X			Bestyrelsen består af op til 9 medlemmer, der jf. § 6 i lov om letbane på Ring 3 er udpeget af ejerne.
I enejede statslige selskaber fastlægges det nærmere antal bestyrelsesmedlemmer efter drøftelser mellem ministeren og bestyrelsesformanden.			X	
5.6 anbefalinger om statsansatte bestyrelsesmedlemmer				
Der kan som hovedregel ikke vælges statsansatte, der er underlagt ministerinstruktion, til bestyrelsen.			X	
Såfremt der er særlige behov for at etablere en mere direkte adgang for ministeren til oplysninger om bestyrelsens arbejde eller mulighed for ministeren til at tilkendegive sin opfattelse over for bestyrelsen, kan muligheden for at udpege en statsansat som kommitteret eller tilforordnet til bestyrelsen overvejes.			X	
Hvis der er særlige grunde til at indsætte en statsansat, som gør tjeneste i det ministerium, der varetager ejerskabet, skal der i lovgivningen om det pågældende selskab skabes klarhed over, om den statsansatte i bestyrelsesarbejdet er underlagt ministerens instruks.			X	
5.7 anbefalinger om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer				
Selskabets anvendelse af medarbejdervalg til bestyrelsen skal fremgå af årsrapporten eller på selskabets hjemmeside.			X	Der er ikke medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i bestyrelsen for HL
Det skal overvejes, om medarbejderrepræsentation kan anvendes også i de statslige selskaber, der ikke er omfattet af kravet i selskabsloven.			X	
5.8 anbefalinger om vederlag til bestyrelsesmedlemmer				
Såvel vederlagspolitik som forslag til konkrete vederlag for indeværende regnskabsår skal godkendes af generalforsamlingen efter forudgående drøftelse mellem ejerministeren og bestyrelsesformanden.	X			Jf. § 5 stk. 3 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.
I fastsættelsen af bestyrelsens vederlag skal der tages højde for størrelsen af arbejdsbyrden, vederlaget i andre statslige selskaber samt vederlaget i sammenlignelige private selskaber. Målet er, at bestyrelsesvederlaget skal være	X			Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for menige medlemmerne.

konkurrencedygtigt uden at være lønførende.				
I enejede statslige selskaber skal bestyrelsens vederlag som udgangspunkt fastsættes som et fast årligt beløb, idet der undtagelsesvist kan aftales særlige vederlagstillæg, hvis der kræves en ekstraordinær indsats. Bestyrelsen aflønnes derimod ikke med incitamentsprogrammer.	X			Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlags- eller incitamentsprogrammer.
I majoritetsjede statslige selskaber skal ejerministeren ligeledes arbejde for, at bestyrelsens vederlag som udgangspunkt fastsættes som et fast årligt beløb. Staten kan ikke støtte forslag om incitamentsprogrammer for bestyrelsesmedlemmer.	X			Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlags- eller incitamentsprogrammer.
I enejede statslige selskaber skal bestyrelsesvederlaget for hvert enkelt bestyrelsesmedlem offentliggøres i årsrapporten. Staten vil arbejde for tilsvarende i majoritetsjede statslige selskaber.	X			Bestyrelsesvederlaget for hvert enkelt bestyrelsesmedlem fremgår af årsrapporten.
6.1 anbefalinger om bestyrelsens arbejde				
Bestyrelsens arbejde skal tilrettelægges med udgangspunkt i en i forvejen fastlagt møde- og arbejdsplan, dog således at bestyrelsesmøder afholdes i det omfang, udviklingen i selskabet tilsiger det. Mødefrekvensen bør offentliggøres i selskabets årsrapport.	X			Bestyrelsen udarbejder årligt mødeplan for afholdelse af bestyrelsesmøder, kvartalsmøder og interessentskabsmøde. Faste punkter til dagsordenen til bestyrelsesmøderne fremgår af bestyrelsens forretningsorden pkt. 5.3.
Formanden indkalder til og leder bestyrelsesmøderne og -arbejdet.	X			Jf. HL's vedtægter § 8.9
Bestyrelsen skal mindst én gang årligt fastlægge de overordnede rammer for selskabets virksomhed samt: - Tage stilling til de forhold, der skal indgå i bestyrelsens varetagelse af sine opgaver. - Tage stilling til bestyrelsens forretningsorden. - Tage stilling til selskabets overordnede strategi med henblik på at sikre værdiskabelsen i selskabet. - Påse, at selskabet har en kapitalstruktur, som understøtter, at selskabets strategi og langsigtede værdiskabelse er i aktionærernes og selskabets interesse og redegør herfor i ledelsesberetningen. - Påse, at selskabets likviditetsberedskab er tilstrækkeligt i lyset af bl.a. de risici, som selskabet står overfor. - Drøfte selskabets risici generelt, samt hvilke forholdsregler der tages for at imødegå disse. - Drøfte retningslinjer for udøvelsen af den ledelsesmæssige og finansielle kontrol med direktionens arbejde. - Drøfte selskabets direktionsinstruks samt direktionens sammensætning, udvikling, risici og successionsplaner, mhp. at vurdere, om denne svarer til selskabets situation. - Drøfte selskabets aktiviteter for at sikre en for selskabet relevant mangfoldighed i selskabets ledelsesniveau, herunder fastsætte konkrete mål. - Drøfte bestyrelsens kompetencer og samarbejde internt og med direktionen.	X			Selskabets bestyrelse tager løbende og efter behov stilling til strategier, instrukser mv, når disse opdateres. Derudover foretager selskabets bestyrelse løbende gennemgang af budgetter, økonomiopfølgning, årsrapport, finansstrategi, fremdriftsrapporter o.l.

- Drøfte selskabets relationer med dets interessenter samt de særlige vilkår, der følger af at være eje af staten.				
6.2 Anbefalinger om revision				
Bestyrelsen skal sikre en regelmæssig dialog og informationsudveksling mellem revisor og bestyrelsen.	X			Selskabets revisor deltager i bestyrelsesmødet, hvor årsrapporten behandles. Derudover kan bestyrelsen anmode om revisorens deltagelse, når dette ønskes.
Bestyrelsen og revisor indgår en revisionsaftale inklusive fastlæggelse af det tilhørende revisionshonorar, eventuelt på baggrund af indstilling fra revisionsudvalget.	X			Der indgås revisionsaftaler med revisoren.
En revisor i et statsligt selskab må ikke påtage sig konsulentopgaver, der ikke ligger i naturlig forlængelse af den lovpligtige revision, i et omfang, der er uforholdsmæssigt stort i forhold til revisionshonoraret.	X			Selskabets revisor udfører konsulentopgaver, hvor det vurderes naturligt i forlængelse af den lovpligtige revision, herunder drøftelse af revisors uafhængighed.
6.3 Anbefalinger om bestyrelsens forretningsorden				
Forretningsordenen skal som minimum indeholde de retningslinjer og bestemmelser, som fremgår af selskabsloven.	X			Forretningsordenen indeholder de retningslinjer og bestemmelser, der fremgår af selskabets vedtægter.
I statslige selskaber skal forretningsordenen herudover indeholde retningslinjer for håndteringen af interessekonflikter samt retningslinjer for kontakt til ejerne, herunder staten. Det forventes tilsvarende af bestyrelserne i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
Bestyrelsen i statslige selskaber skal mindst én gang årligt gennemgå og, hvis relevant, tilpasse sin forretningsorden. Det forventes tilsvarende af bestyrelserne i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Bestyrelsen godkender årligt selskabets kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden.
I medfør af selskabsloven skal forretningsordenen i statslige aktieselskaber være offentligt tilgængelig. Forretningsordenen bør også i de øvrige statslige selskaber være offentligt tilgængelig.	X			HL's kompendium for god selskabsledelse, der bl.a. indeholder bestyrelsens forretningsorden, er offentligt tilgængelig på selskabets hjemmeside.
6.4 Anbefalinger om bestyrelsesmedlemmers habilitet				
Bestyrelsen skal sikre, at habilitetsreglerne efterleves på betryggende vis, så der ikke kan sås tvivl om, at ledelsesbeslutninger træffes ud fra, hvad der er i selskabets interesse.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
I statslige selskaber skal der i bestyrelsens forretningsorden fastlægges: - En procedure for håndtering af interessekonflikter. - En procedure for håndtering af uenighed om inhabilitet.	X			Jf. bestyrelsens forretningsorden pkt. 10
Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			
6.5 Anbefalinger om bestyrelsesudvalg				

Selskabets bestyrelse skal drøfte, om selskabets forhold er af en så kompleks karakter, at der med fordel kan nedsættes bestyrelsesudvalg.	X			Bestyrelsen drøfter en gang årligt om der skal nedsættes bestyrelsesudvalg. Bestyrelsen i HL har ikke på nuværende tidspunkt nedsat bestyrelsesudvalg.
Store statslige selskaber skal nedsætte et revisionsudvalg, alternativt et revisions- og risikoudvalg		X		HL's bestyrelse behandler samlet selskabets risikovurderinger.
Et revisionsudvalg skal tilsammen råde over sådan sagkundskab og erfaring, at det har en opdateret indsigt i og erfaring med finansielle forhold samt regnskabs- og revisionsforhold.			X	
Ved nedsættelsen af bestyrelsesudvalg skal et selskab offentliggøre udvalgenes kommissorier, væsentligste aktiviteter i årets løb og antallet af møder i hvert udvalg, medlemmerne i det enkelte ledelsesudvalg, herunder udvalgenes formænd, samt oplysning om, hvem der er uafhængige medlemmer, og hvem der er medlemmer med særlige kvalifikationer.			X	
6.6 anbefalinger om bestyrelsens selvevaluering				
Bestyrelsen i et statsligt selskab skal gennemføre en årlig selvevaluering, der bl.a. bør omfatte: - Bestyrelsesmedlemmernes kompetencer. - Bestyrelsesformandens evne til at lede arbejdet hensigtsmæssigt, således at medlemmernes kompetencer udnyttes bedst muligt. - Bestyrelsens arbejds gange. - Bestyrelsens interne samarbejde. - Samarbejdet mellem bestyrelse og direktion.	X			Bestyrelsen evaluerer en gang årligt bestyrelsens arbejde.
Staten skal arbejde for tilsvarende praksis i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Bestyrelsen evaluerer en gang årligt bestyrelsens arbejde.
I eneejede statslige selskaber skal ministeren hvert år i god tid forud for den ordinære generalforsamling modtage en afrapportering om bestyrelsens evaluering fra selskabet. Afrapporteringen skal indeholde en beskrivelse af evalueringens konkrete resultater samt bestyrelsens eventuelle indstillinger om ændringer i bestyrelsessammensætningen. I selskaber med flere ejere skal ministeren arbejde for, at der indgås en aftale med de øvrige ejere om tilsvarende praksis.			X	
7.1 anbefaling om offentlighedsloven				
Statslige selskaber, der er omfattet af offentlighedsloven, skal kunne håndtere anmodninger om aktindsigt.	X			Hovedstadens Letbane er omfattet af Offentlighedslovens regler om aktindsigt, dog med en række undtagelser, som beskrevet i forarbejderne til Lov om Letbanen på Ring 3. undtagelserne angår: dataudtræk, jf. OFL § 11, ret til indsigt i databaser, jf. OFL § 10, positivlister, jf. OFL § 16 og aktiv information, jf. OFL § 17

7.2 Anbefalinger om års- og delårsrapporter				
Ledelsen er ansvarlig for, at selskabets årsrapport og regnskabsaflæggelse er forståelig, afbalanceret og giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling og resultater.	X			Direktionen aflægger årsrapport for selskabet, der revideres og påtegnes af selskabets revisor. Det fremgår heraf, at årsrapporten giver et retvisende billede af aktiver, passiver, finansielle stilling og resultater.
Årsrapporten skal leve op til bedste praksis for sammenlignelige selskaber. For de store statslige selskaber skal årsrapporten svare til de bedste årsrapporter for børsnoterede selskaber.	X			HL's årsrapport aflægges efter den danske årsregnskabslovs bestemmelser for klasse-D virksomheder.
De store statslige selskaber skal aflægge kvartalsrapporter. Dette skal fremgå af selskabets vedtægter.	X			HL aflægger kvartalsrapport, jf. selskabets vedtægter pkt. 7.2.
Statslige selskaber skal i ledelsesberetningen i årsrapporten oplyse om selskabets risikostyring vedrørende forretningsmæssige risici.	X			Selskabet arbejder med risikovurdering af projektet, hvilket fremgår af selskabets årsrapport.
7.3 Anbefalinger om god selskabsledelse				
Statslige selskaber bør følge et kodeks for god selskabsledelse og årligt redegøre for deres arbejde hermed.	X			HL foretager årligt en compliancetest af selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse. Compliancetesten offentliggøres på HLs hjemmeside.
Eneejede statslige selskaber skal anvende nærværende anbefalinger som kodeks for god selskabsledelse og skal årligt redegøre for selskabets arbejde hermed.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.
I majoritetsejede statslige selskaber skal staten – medmindre selskabet er forpligtet til at anvende et andet kodeks eller der er andre væsentlige begrundelser for at følge et andet kodeks – arbejde for, at der opnås enighed om, at selskabet skal anvende nærværende anbefalinger som kodeks for god selskabsledelse og årligt redegøre for selskabets arbejde hermed.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.
I øvrige selskaber med statslig ejerandel anbefaler staten, at selskabet under hensyntagen til øvrige ejere forholder sig til nærværende anbefalinger eller et andet lignende kodeks.	X			HL gennemgår årligt selskabets ledelsesdokumenter i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god Selskabsledelse og redegør årligt herfor overfor selskabets ejere på interessentskabsmøde. Herudover afrapporterer HL herom i årsrapporten.
7.4 Anbefalinger om redegørelse om samfundsansvar				
De statslige selskaber skal redegøre for deres arbejde med samfundsansvar mindst én gang årligt, herunder i forbindelse med deres årsregnskabsaflæggelse.	X			HL har tiltrådt UN Global Compact og rapporterer om samfundsansvar i særskilt CSR-rapport herom, som opfylder

				FNs krav herfor.
I statslige selskaber skal bestyrelsen mindst én gang årligt drøfte selskabets arbejde med samfundsansvar, herunder om og i givet fald på hvilke områder selskabet hensigtsmæssigt kan have en politik, eller om eksisterende politikker skal revideres.	X			Bestyrelsen drøfter og godkender en gang årligt selskabets CSR-rapport, der indeholder en afrapportering på det foregående års strategi, samt en strategi for det kommende år.
I statslige selskaber skal bestyrelsen, hvis selskabets forhold tilsiger det, overveje at vedtage en skattepolitik.			X	HL er ikke skattepligtigt.
De større statslige selskaber skal tilslutte sig FN's Global Compact, hvis det grundet karakteren af selskabets virksomhed er relevant for selskabets arbejde med samfundsansvar.	X			HL har tilsluttet sig FN's Global Compact.
I større minoritetsejede selskaber skal ejerministeren arbejde for, at selskaberne tilslutter sig FN's Global Compact, hvis det grundet karakteren af selskabets virksomhed er relevant for selskabets arbejde med samfundsansvar.	X			HL har tilsluttet sig FN's Global Compact.
7.5 anbefalinger om offentliggørelse af hændelser af væsentlig betydning				
Statslige aktieselskaber skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører selskabet, og som kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer og kreditorer, jf. Erhvervsstyrelsens vejledning herom.	X			HL er ikke et aktieselskab, men følger årsregnskabsloven og dennes bestemmelser for statslige A/S
Det påhviler selskabets bestyrelse at etablere procedurer for, at dette krav overholdes, og at sådanne meddelelser samtidig tilgår selskabets aktionærer.	X			
7.6 anbefalinger om informations- og kommunikationspolitik				
Statslige selskaber skal have en informations- og kommunikationspolitik, der fastlægger de overordnede rammer for selskabets informations- og kommunikationsaktiviteter.	X			Selskabet har etableret en informations- og kommunikationspolitik.
Bestyrelsen forventes mindst én gang årligt at drøfte selskabets informations- og kommunikationspolitik.	X			Selskabets bestyrelse drøfter en gang årligt selskabets kommunikationspolitik.
Selskabets informations- og kommunikationspolitik skal være offentligt tilgængelig.	X			Resume af selskabets kommunikationsstrategi er tilgængelig på selskabets hjemmeside.
På selskabets hjemmeside skal der som minimum være adgang til den seneste årsrapport, den seneste delårsrapport, selskabets vedtægter, den seneste indkaldelse til generalforsamling, det materiale, der er forelagt seneste generalforsamling, information om selskabets ledelse (bestyrelse og direktion) samt de meddelelser, der indsendes til Erhvervsstyrelsen.	X			
7.7 anbefaling om whistleblower-politik				
Bestyrelsen i de større statslige selskaber skal tage stilling til, hvorvidt der i selskabet	X			Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de

bør etableres en whistleblower-politik med henblik på at give mulighed for en hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom.				nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse. Metroselskabet har en whistleblower-ordning, som er tilgængelig for medarbejderne.
8.1 anbefalinger om rekruttering af direktører				
I statslige selskaber: - Skal den samlede bestyrelse forud for rekruttering af direktører tage stilling til (i) en stillingsbeskrivelse indeholdende krav og kvalifikationer i forhold til den relevante stilling og (ii) en proces for sikring af en effektiv afsøgning af potentielle kandidater til stillingen, herunder om der eventuelt skal inddrages et rekrutteringsfirma. - Skal der som udgangspunkt gøres brug af offentlig annoncering af ledige direktørstillinger, med mindre særlige hensyn taler herimod. - Skal beslutningen om ansættelse af direktionsmedlemmer træffes af den samlede bestyrelse.	X			Det fremgår af vedtægternes pkt. 10, at den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet.
Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Det fremgår af vedtægternes pkt. 10, at den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet.
8.2 anbefalinger om direktionsaflønning				
Løn- og ansættelsesvilkårene for direktører skal være konkurrencedygtige med henblik på at kunne tiltrække kompetente personer, men selskaber med statslig ejerandel bør ikke være lønførende i forhold til sammenlignelige private selskaber.	X			Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.
Generalforsamlingen skal godkende selskabets samlede vederlagspolitik, herunder retningslinjerne for eventuel variabel aflønning, såfremt et selskab ønsker at gøre brug af bonusordninger og/eller andre former for incitamentsaflønning af direktionsmedlemmer.	X			Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HL's virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik.
I statslige selskaber: - Skal selskabets vederlagspolitik offentliggøres på selskabets hjemmeside. - Skal den samlede aflønning og dens fordeling på fast henholdsvis variabel løn til hver enkelt direktør oplyses i selskabets årsrapport, der også skal give en dækkende beskrivelse af de væsentligste løn- og ansættelsesvilkår i øvrigt. - Skal den variable løn som hovedregel ikke udgøre mere end en fjerdedel af en	X			Kravene til aflønning fremgår af Metroselskabets løn- og ansættelsespolitik, der indgår i Metroselskabets kompendium for god selskabsledelse. Kompendiet offentliggøres på Metroselskabets hjemmeside.

direktørs samlede løn. - Skal selskabet sikre sig ret til i helt særlige tilfælde at kræve hel eller delvis tilbagebetaling af variable lønandele, der er udbetalt på grundlag af oplysninger, der efterfølgende dokumenteres fejlagtige. - Skal der udvises stor tilbageholdenhed i forhold til brug af fastholdelsesbonusser. - Skal det tilstræbes, at fratrædelsesvilkår – opsigelsesperioder og egentlige fratrædelsesgodtgørelser – ikke overstiger, hvad der anses for den nedre ende af markedspraksis for lignende stillinger i private selskaber.				
Aktiebaseret aflønning eller andre aflønningsformer, der knytter sig til selskabets finansielle udvikling, skal sammenkædes med selskabets realiserede resultater over en flerårig periode med sigte på at understøtte langsigtet værdiskabelse.			X	Der er ikke aktiebaseret aflønning i selskabet.
Staten kan kun støtte forslag om aktiebaseret løn, hvis der både er risiko for tab og mulighed for gevinst, dvs. at staten ikke kan støtte fx brug af vederlagsfri tildeling af aktieoptioner.			X	Der er ikke aktiebaseret aflønning i selskabet.
Staten kan kun støtte forslag om fastholdelsesbonusser i helt særlige tilfælde, og der bør generelt udvises omfattende tilbageholdenhed med brugen af fastholdelsesbonusser i selskaber med statslig ejerandel.			X	
8.3 Anbefalinger om rekruttering af medarbejdere				
Statslige selskaber skal besætte ledige stillinger med kandidater, hvis kompetencer bedst muligt matcher de krav, løn- og ansættelsesvilkår, der knytter sig til stillingerne.	X			HL betaler Metroselskabet for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris.
Statslige selskaber skal som udgangspunkt gøre brug af offentlig annoncering af ledige stillinger med mindre særlige forhold taler herimod. I visse situationer kan det være nyttigt at supplere med andre metoder for at afsøge markedet.	X			
8.4 Anbefaling om mangfoldighed				
I statslige selskaber skal procedurer til rekruttering af medarbejdere og ledere tilrettelægges, så de understøtter mangfoldighed. Staten forventer tilsvarende i de øvrige selskaber med statslig ejerandel.	X			Bestyrelsen drøfter en gang årligt HLs politik for mangfoldighed. HL arbejder som en del af selskabets CSR-strategi med at fremme af mangfoldighed og inklusion, herunder lige muligheder i selskabet.

Hovedstadens Letbanes (efterfølgende HL) opfyldelse af anbefalinger fra Komiteen for god Selskabsledelse

Anbefaling	Selskabet følger	Selskabet følger ikke	Ikke relevant for selskabet	Bemærkninger
1. SAMSPIL MED SELSKABETS AKTIONÆRER, INVESTORER OG ØVRIGE INTERESSETER				
1.1 Dialog mellem selskab, aktionærer og øvrige interessenter				
1.1.1. Komiteén anbefaler , at ledelsen via løbende dialog sikrer aktionærer, investorer og øvrige interessenter relevant indsigt i selskabets forhold, og at bestyrelsen får mulighed for at kende og inddrage deres holdninger i sit arbejde.	X			HL er i løbende dialog med selskabets ejere, herunder på kvartals- og interessentskabsmøder.
1.1.2. Komiteén anbefaler , at selskabet udarbejder politikker for forholdet til aktionærer, investorer og evt. også øvrige interessenter for at sikre, at de forskellige interesser indgår i selskabets overvejelser, og at sådanne politikker gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside.	X			Selskabet gennemfører årlig compliancetest.
1.1.3. Komiteén anbefaler , at selskabet offentliggør kvartalsrapporter	X			HLs kvartalsrapporter, herunder halvårsregnskab, offentliggøres på selskabets hjemmeside
1.2 Generalforsamling				
1.2.1. Komiteén anbefaler , at bestyrelsen tilrettelægger selskabets generalforsamling, så aktionærer, der ikke kan være fysisk til stede eller er repræsenteret på generalforsamlingen, kan stemme og stille spørgsmål til ledelsen forud for eller på generalforsamlingen. Komiteén anbefaler, at bestyrelsen sikrer aktionærene mulighed for at overvære generalforsamlingen via webcast eller anden digital transmittering.	X			Ejerne kan deltage elektronisk i interessentskabsmødet, jf. selskabets vedtægt pkt. 6.4.4., herunder stemme elektronisk
1.2.2. Komiteén anbefaler , at aktionærene i fuldmagter eller brevstemmer til brug for generalforsamlingen kan tage stilling til hvert enkelt punkt på dagsordenen.	X			Jf. selskabets vedtægter kan ejerne møde på interessentskabsmødet med fuldmagt.
1.3 Overtagelsesforsøg				
1.3.1. Komiteén anbefaler , at selskabet har en beredskabsprocedure for overtagelsesforsøg, der indeholder en "køreplan" for de forhold, som bestyrelsen bør overveje og tage stilling til, hvis et overtagelsestilbud er fremsat, eller bestyrelsen får en begrundet formodning om, at et overtagelsestilbud kan blive fremsat. Derudover anbefales, at det fremgår af proceduren, at bestyrelsen afholder sig fra, uden generalforsamlingens godkendelse, at imødegå et overtagelsesforsøg ved at træffe dispositioner, som søger at afskære aktionærene fra at tage stilling til overtagelsestilbuddet.			X	Der er tale om en teoretisk situation, jf. selskabets ejerkonstruktion.

1.4 Relation til det omkringliggende samfund				
1.4.1 Komitéen anbefaler , at bestyrelsen godkender en politik for selskabets samfundsansvar, herunder for socialt ansvar og bæredygtighed, og at politikken er tilgængelig i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen påser, at politikken efterleves.	X			Selskabet udarbejder årligt CSR-rapport. der godkendes af bestyrelsen og offentliggøres på selskabets hjemmeside
1.4.2 Komitéen anbefaler , at bestyrelsen godkender en skattepolitik, der gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside			X	HL er ikke skattepligtigt og har ikke udarbejdet en skattepolitik
2. BESTYRELSENS OPGAVER OG ANSVAR				
2.1 Overordnede opgaver og ansvar				
2.1.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen, som led i at understøtte selskabets vedtægtsmæssige formål og langsigtede værdiskabelse, forholder sig til selskabets purpose samt sikrer og fremmer en god kultur og gode værdier i selskabet. Selskabet bør forklare herom i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside.	X			Bestyrelsen behandler én gang årligt årshjul for bestyrelsens arbejde.
2.1.2. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen mindst en gang årligt drøfter og løbende følger op på selskabets overordnede strategiske mål for at sikre værdiskabelsen i selskabet.	X			Dette sker løbende på selskabets bestyrelsesmøder.
2.1.3. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen løbende påser, om selskabet har en kapital-og aktiestruktur, som understøtter en strategi og langsigtet værdiskabelse, der både er i selskabets og aktionærernes interesse. Komitéen anbefaler , at selskabet redegør herfor i ledelsesberetningen.	X			HL strategi handler især om overholdelse af den langsigtede plan for tilbagebetaling.
2.1.4. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen udarbejder og årligt gennemgår retningslinjer for direktionen, herunder krav til rapporteringen til bestyrelsen.	X			Bestyrelsen drøfter én gang årligt selskabets direktioninstruks.
2.2 Bestyrelsesmedlemmerne				
2.2.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen udover en formand har en næstformand, som kan træde til ved formandens forfald og i øvrigt være en tættere sparringspartner for formanden	X			Selskabets ejere udpeger en formand samt to næstformand for bestyrelsen, jf. vedtægternes pkt. 8.4.
2.2.2. Komitéen anbefaler , at formanden i samarbejde med de enkelte bestyrelsesmedlemmer sikrer, at medlemmerne løbende opdaterer og supplerer deres viden om relevante forhold, og at medlemmernes særlige viden og kompetencer bliver brugt bedst muligt.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt dens arbejde, herunder medlemmernes kompetencer.

<p>2.2.3. Komitéen anbefaler, at hvis bestyrelsen undtagelsesvist beder et bestyrelsesmedlem om at varetage særlige opgaver for selskabet, eksempelvis kortvarigt deltage i den daglige ledelse, bør bestyrelsen godkende det for at sikre, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Det anbefales, at selskabet offentliggør beslutningen om et bestyrelsesmedlems deltagelse i den daglige ledelse og den forventede varighed heraf</p>	X			<p>Jf. vedtægternes pkt. 8.6 er det bestyrelsen, der evt. anmoder medlemmer om at påtage sig enkeltstående opgaver for selskabet.</p>
---	---	--	--	---

3. BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING, ORGANISERING OG EVALUERING

3.1 Sammensætning

<p>3.1.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen årligt gennemgår og i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside oplyser</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvilke kollektive og individuelle kompetencer bestyrelsen bør råde over for bedst muligt at kunne udføre sine opgaver, og • bestyrelsens sammensætning og mangfoldighed. 	X			<p>Jf. selskabets vedtægter § 8.2 og lov om letbane på Ring 3, § 6 er det selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen. Det enkelte bestyrelsesmedlems kompetencer fremgår af årsrapporten.</p>
<p>3.1.2. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen årligt drøfter selskabets aktiviteter for at sikre en relevant mangfoldighed i selskabets ledelsesniveauer og godkender en politik for mangfoldighed, som er tilgængelig i ledelsesberetningen og/eller på selskabets hjemmeside.</p>	X			<p>Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 er stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed. Bestyrelsen drøfter en gang årligt HLs politik for mangfoldighed. HL arbejder som en del af selskabets CSR-strategi med at fremme af mangfoldighed og inklusion, herunder lige muligheder i selskabet.</p>
<p>3.1.3. Komitéen anbefaler, at rekruttering af kandidater til bestyrelsen følger en grundig proces, der er godkendt af bestyrelsen. Komitéen anbefaler, at der i vurderingen af bestyrelseskandidater - udover individuelle kompetencer og kvalifikationer - også indgår behovet for kontinuitet, fornyelse og mangfoldighed.</p>			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4). Det enkelte bestyrelsesmedlems kompetencer fremgår af årsrapporten.</p>
<p>3.1.4. Komitéen anbefaler, at indkaldelsen til generalforsamlinger, hvor valg til bestyrelsen er på dagsordenen, udover de i lovgivningen fastlagte oplysninger også beskriver de opstillede kandidaters</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompetencer, • øvrige ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, inklusive ledelsesudvalg, • krævende organisationsopgaver og uafhængighed. 			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).</p>
<p>3.1.5. Komitéen anbefaler, at de generalforsamlingsvalgte</p>			X	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf.</p>

bestyrelsesmedlemmer er på valg hvert år på den ordinære generalforsamling, og at disse opstilles og vælges individuelt.				vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4), herunder formand og næstformænd.
3.2 Bestyrelsens uafhængighed				
<p>3.2.1. Komitéen anbefaler, at mindst halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er uafhængige, så bestyrelsen kan handle uafhængigt af særinteresser.</p> <p>For at være uafhængig må den pågældende ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • være eller inden for de seneste 5 år have været medlem af direktionen eller ledende medarbejder i selskabet, et datterselskab eller et associeret selskab, • indenfor de seneste 5 år have modtaget større vederlag fra selskabet/koncernen, et datterselskab eller et associeret selskab i anden egenskab end som medlem af bestyrelsen, • repræsentere eller have tilknytning til en kontrollerende aktionær, • inden for det seneste år have haft en forretningsrelation (eksempelvis personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med selskabet, et datterselskab eller et associeret selskab, som er væsentlig for selskabet og/eller forretningsrelationen, • være eller inden for de seneste 3 år have været ansat eller partner i samme selskab som selskabets generalforsamlingsvalgte revisor, • være direktør i et selskab, hvor der er krydsende ledelsesrepræsentation med selskabet, • have været medlem af bestyrelsen i mere end 12 år, eller • være i nær familie med personer, som ikke er uafhængige, jf. kriterierne ovenfor. • Uanset at et bestyrelsesmedlem ikke er omfattet af ovenstående kriterier, kan bestyrelsen af andre grunde beslutte, at medlemmet ikke er uafhængigt. 			X	Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).
<p>3.2.2. Komitéen anbefaler, at direktionsmedlemmer ikke er medlem af bestyrelsen, og at et fratrædende direktionsmedlem ikke træder direkte ind i bestyrelsen.</p>			X	Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4).
3.3 Bestyrelsesmedlemmer og antallet af andre ledelsehverv				

<p>3.3.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen og hvert enkelt medlem af bestyrelsen i forbindelse med den årlige evaluering, jf. anbefaling 3.5.1., vurderer, hvor meget tid det er nødvendigt at bruge på bestyrelsesarbejdet. Formålet er, at det enkelte bestyrelsesmedlem ikke påtager sig flere hverv, end at vedkommende kan udføre bestyrelseshvervet i selskabet tilfredsstillende.</p>	X			Bestyrelsen gennemfører en årlig evaluering af bestyrelsens arbejde, samarbejde mv.
<p>3.3.2. Komitéen anbefaler, at ledelsesberetningen udover de i lovgivningen fastlagte krav indeholder følgende oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stilling, alder og køn, • kompetencer og kvalifikationer af relevans for selskabet, • uafhængighed, • årstal for indtræden i bestyrelsen, • årstal for udløb af den aktuelle valgperiode, • deltagelse i bestyrelses- og udvalgmøder, • ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, inklusive ledelsesudvalg samt krævende organisationsopgaver, og • det antal aktier, optioner, warrants og lignende i selskabet og de med selskabets koncernforbundne selskaber, som medlemmet ejer, samt de ændringer i medlemmets beholdning af de nævnte værdipapirer, som er indtrådt i løbet af regnskabsåret. 	X			Anførte oplysninger fremgår af selskabets årsrapport, der offentliggøres på selskabets hjemmeside. Dog oplyses ikke, hvorvidt medlemmet anses for uafhængigt, da selskabets ejere, udpeger bestyrelsens medlemmer. Selskabet udsteder ikke aktier, optioner, warrants eller lignende i selskabet
3.4 Ledelsesudvalg				
<p>3.4.1. Komitéen anbefaler, at ledelsen i ledelsesberetningen beskriver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ledelsesudvalgenes væsentligste aktiviteter og antallet af møder i årets løb, og • medlemmerne af det enkelte ledelsesudvalg, herunder udvalgets formand og medlemmernes uafhængighed. • Det anbefales derudover, at ledelsesudvalgenes kommissorier offentliggøres på selskabets hjemmeside. 		X		Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte bestyrelsesudvalg. HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et eller flere ledelsesudvalg.
<p>3.4.2. Komitéen anbefaler, at ledelsesudvalg alene består af bestyrelsesmedlemmer, og at flertallet af et ledelsesudvalgs medlemmer er uafhængige.</p>		X		Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte bestyrelsesudvalg. HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et eller flere ledelsesudvalg.
<p>3.4.3. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et revisionsudvalg og</p>		X		Bestyrelsen drøfter en gang årligt behovet for at nedsætte

<p>udpeger en formand for revisionsudvalget, der ikke er bestyrelsens formand. Komitéen anbefaler, at revisionsudvalget udover de i lovgivningen fastlagte opgaver bistår bestyrelsen med at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • føre tilsyn med rigtigheden af offentliggjorte finansielle oplysninger, herunder regnskabspraksis på de væsentligste områder, væsentlige regnskabsmæssige skøn og transaktioner med nærtstående parter, • gennemgå de interne kontrol- og risikoområder for at sikre styring af de største risici, herunder også i relation til udmeldte forventninger, • vurdere behovet for intern revision, • forestå evaluering af den generalforsamlingsvalgte revisor, • gennemgå revisionshonoraret til den generalforsamlingsvalgte revisor, • føre tilsyn med grænserne for ikke-revisionsydelser udført af den generalforsamlingsvalgte revisor, og • sikre regelmæssig dialog mellem den generalforsamlingsvalgte revisor og bestyrelsen, bl.a. ved at bestyrelsen og revisionsudvalget mindst en gang årligt har møde med revisor, uden at direktionen er til stede. <p>Hvis bestyrelsen på grundlag af en indstilling fra revisionsudvalget beslutter at nedsætte en intern revisionsfunktion, har revisionsudvalget til opgave at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde kommissorium og anbefalinger om udvælgelse, ansættelse og afskedigelse af lederen af den interne revision og budgettet til afdelingen, • påse, at den interne revision har tilstrækkelige ressourcer og kompetencer til at kunne udføre sin rolle, og • overvåge direktionens opfølgning på den interne revisions konklusioner og anbefalinger. 				<p>revisionsudvalg. HLs bestyrelse har hidtil vurderet, at selskabets forhold ikke er af så kompleks en karakter, at der er behov for nedsættelse af et revisionsudvalg.</p>
<p>3.4.4. Komitéens anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et nomineringsudvalg, som mindst har følgende forberedende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive de påkrævede kvalifikationer for en given post i bestyrelsen og direktionen, det skønnede tidsforbrug for de forskellige poster i bestyrelsen samt kompetencer, viden og erfaring, der er/bør være i de to ledelsesorganer, • årligt vurdere bestyrelsens og direktionens struktur, størrelse, 			<p>X</p>	<p>Det er selskabets ejere, der udpeger bestyrelsen (jf. vedtægternes pkt. 8.2, 8.3 og 8.4). Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 er direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL</p>

<p>sammensætning og resultater samt udarbejde anbefalinger til bestyrelsen om eventuelle ændringer,</p> <ul style="list-style-type: none"> • i samarbejde med formanden forestå den årlige bestyrelseevaluering og vurdere de enkelte ledelsesmedlemmers kompetencer, viden, erfaring og succession samt rapportere til bestyrelsen herom, • forestå rekruttering af nye bestyrelses- og direktionsmedlemmer og indstille kandidater til bestyrelsens godkendelse, • sikre, at der er en succesionsplan for direktionen, • overvåge direktionens politik for ansættelse af ledende medarbejdere, og • overvåge, at der udarbejdes en politik for mangfoldighed til godkendelse i bestyrelsen. 				
<p>3.4.5. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen nedsætter et vederlagsudvalg, som mindst har følgende forberedende opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde udkast til vederlagspolitikken til bestyrelsens godkendelse forud for indstilling til generalforsamlingens godkendelse, • fremkomme med oplæg til bestyrelsen om vederlag til medlemmer af direktionen, • fremkomme med oplæg til bestyrelsen om vederlag til medlemmer af bestyrelsen med henblik på indstilling til generalforsamlingen, • sikre, at ledelsens vederlag følger selskabets vederlagspolitik og vurderingen af den enkeltes indsats, og • bistå med at udarbejde den årlige vederlagsrapport til bestyrelsens godkendelse forud for indstilling til generalforsamlingens vejledende afstemning. 			X	<p>Der er ikke på nuværende tidspunkt nedsat bestyrelsesudvalg i HL. Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Der er ikke vederlagstillæg eller incitamentsprogrammer. Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for mening bestyrelsesmedlemmer. Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse</p>
<p>3.5 Evaluering af arbejde i bestyrelsen og i direktionen</p>				
<p>3.5.1. Komitéen anbefaler, at bestyrelsen en gang årligt gennemfører en bestyrelseevaluering og mindst hvert tredje år inddrager ekstern bistand i evalueringen. Komitéen anbefaler, at evalueringen har fokus på anbefalingerne om bestyrelsens arbejde, effektivitet, sammensætning og organisering, jf. anbefaling 3.1.-3.4. ovenfor, og som minimum altid omfatter følgende emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bestyrelsens sammensætning med fokus på kompetencer og mangfoldighed, • bestyrelsens og det enkelte medlems bidrag og resultater, • samarbejdet i bestyrelsen og mellem bestyrelsen og direktionen, • formandens ledelse af bestyrelsen, 	X			<p>Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.</p> <p>Evalueringsproceduren og de overordnede konklusioner fremgår af ledelsesberetningen.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • udvalgsstrukturen og arbejdet i udvalgene, • tilrettelæggelsen af bestyrelsesarbejdet og kvaliteten af bestyrelsesmaterialet, og • bestyrelsesmedlemmernes forberedelse til og aktive deltagelse i møderne. 				
3.5.2. Komitéen anbefaler , at den samlede bestyrelse drøfter resultatet af bestyrelsesevalueringen, og at processen for evalueringen samt evalueringens overordnede konklusioner omtales i ledelsesberetningen, på selskabets hjemmeside samt på selskabets generalforsamling.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.
3.5.3. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen mindst en gang årligt evaluerer direktionens arbejde og resultater efter forud fastsatte kriterier, og at formanden gennemgår dette med direktionen. Desuden bør bestyrelsen løbende vurdere behovet for ændringer i direktionens struktur og sammensætning, herunder mangfoldighed, succesionsplaner og risici under hensyntagen til selskabets strategi.	X			Bestyrelsen evaluerer én gang årligt bestyrelsens arbejde, herunder medlemmernes bidrag til arbejdet samt samarbejdet med direktionen.
4. VEDERLAG				
4.1 Vederlag til bestyrelse og direktion				
4.1.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsens og direktionens vederlag samt øvrige ansættelsesvilkår både er konkurrencedygtig og forenelig med selskabets langsigtede aktionærinteresser.			X	Bestyrelsens vederlag er et fast årligt beløb. Det fremgår af selskabets vedtægt at det årlige honorar er 300.000 for formanden, 200.000 for næstformændene og 100.000 for menig bestyrelsesmedlemmer. Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse
4.1.2. Komitéen anbefaler , at aktiebaserede incitamentsprogrammer er revolverende, dvs. med periodisk tildeling, og primært er langsigtet med en optjenings- eller modningsperiode på mindst tre år.			X	HL anvender ikke aktiebaseret aflønning.
4.1.3. Komitéen anbefaler , at den variable del af vederlaget har et loft på tildelingstidspunktet, og at der er gennemsigtighed om den potentielle værdi på udnyttelsestidspunktet under pessimistiske, forventede og optimistiske scenarier.			X	Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse.
4.1.4. Komitéen anbefaler , at den samlede værdi af vederlag for			X	Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de

opsigelsesperioden inkl. fratrædelsesgodtgørelse ved et direktionsmedlems fratræden ikke overstiger to års vederlag inkl. alle vederlagsandele.				nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse
4.1.5. Komitéen anbefaler , at medlemmer af bestyrelsen ikke aflønnes med aktieoptioner- og tegningsoptioner.			X	HL aflønner ikke med aktieoptioner eller tegningsoptioner.
4.1.6. Komitéen anbefaler , at selskabet har mulighed for at kræve hel eller delvis tilbagebetaling af variable vederlag for såvel direktion som bestyrelse, hvis vederlaget er tildelt, optjent eller udbetalt på grundlag af oplysninger, der efterfølgende viser sig at være fejlagtige, eller hvis modtageren var i ond tro om andre forhold, som har medført udbetaling af et for højt variabelt vederlag.				Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed og direktionen i Metroselskabet tillige direktion i HL og HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse
5. RISIKOSTYRING				
5.1 Identifikation af risici og åbenhed om yderligere relevante oplysninger				
5.1.1. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen med udgangspunkt i selskabets strategi og forretningsmodel tager stilling til eksempelvis de væsentligste strategiske, forretningsmæssige, regnskabsmæssige og likviditetsmæssige risici. Selskabet bør i ledelsesberetningen redegøre for disse samt for selskabets risikostyring.	X			Selskabet arbejder med risikovurdering af projektet, hvilket fremgår af selskabets årsrapport.
5.1.2. Komitéen anbefaler , at bestyrelsen etablerer en whistleblowerordning, som giver medarbejdere og andre interessenter mulighed for at rapportere alvorlige forseelser eller mistanke herom på en hensigtsmæssig og fortrolig måde, og at der er en procedure for håndtering af sådanne whistleblower-sager.	X			Jf. § 5 i lov om letbane på Ring 3 stiller Metroselskabet de nødvendige medarbejdere til rådighed for varetagelsen af HLs virksomhed. HL er således på dette punkt omfattet af Metroselskabets compliance for god selskabsledelse. Der er i Metroselskabet etableret en whistleblower-ordning, som opfylder anbefalingerne.

Hovedstadens Letbane I/S

Kompendium

for god Selskabsledelse 2022

*Som godkendt i
selskabets bestyrelse
8. marts 2022*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Vedtægt	side 3
Bestyrelsens Forretningsorden.....	side 23
Direktionsinstruks	side 35
Finansieringsinstruks	side 41
Regnskabsinstruks	side 47
God forretningsadfærd.....	side 65
Hovedstadens Letbanes Forsikringspolitik.....	side 87

Hovedstadens Letbane I/S Vedtægt

Indhold

1	Navn	7
2	Hjemsted	7
3	Formål	7
4	Ejerforhold og hæftelse	7
5	Interessentskabets kapitalforhold og finansiering	8
	5.1 Interessentskabets låneoptagelse m.v.	8
	5.2 Interessenternes indskud og tilskud	9
	5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder	10
	5.4 Uforudsete udgifter	10
	5.5 Tilkøb	11
6	Interessentskabsmøder	11
	6.1 Generelt	11
	6.2 Beslutninger	11
	6.3 Deltagere	12
	6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder	12
	6.4.1 Tid og sted	12
	6.4.2 Indkaldelse	13
	6.4.3 Dagsorden	13
	6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde	13
	6.4.5 Protokol	13
7	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	14
	7.1 Budget	14
	7.2 Kvartalsrapportering og rapporter	14
	7.3 Kvartalsmøde	14
8	Bestyrelsen	15
	8.1 Generelt	15
	8.2 Sammensætning	15
	8.3 Udpegning af medlemmer	15
	8.4 Formand og næstformænd	15
	8.5 Vederlag til bestyrelsen	16
	8.6 Andre hverv	16
	8.7 Opgaver	16
	8.8 Forretningsorden	17
	8.9 Bestyrelsesmøder og beslutninger	17
	8.9.1 Bestyrelsesmøder generelt	17
	8.9.2 Deltagere	17
	8.9.3 Beslutningsdygtighed	17

8.9.4	Beslutninger i bestyrelsen.....	17
8.9.5	Revisionsprotokol	18
8.9.6	Referat	18
8.9.7	Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder.....	18
9	Information af interessenterne	18
9.1	Bestyrelsens information af interessenterne	18
9.2	Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne	19
10	Direktion	19
10.1	Generelt.....	19
10.2	Opgaver	19
11	Medarbejdere og øvrige ressourcer	20
12	Tegningsforhold	20
13	Inhabilitet.....	20
14	Tavshedspligt	20
15	Offentlighed om interessentskabets forhold	20
16	Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter.....	21
17	Revision.....	21
18	Tvister	22
18.1	Opmand.....	22
18.2	Voldgift	22
19	Ændring af vedtægt	22

Interessentskabet er stiftet af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren, Region Hovedstaden samt Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Albertslund Kommune, Glostrup Kommune, Brøndby Kommune, Vallensbæk Kommune, Ishøj Kommune, Hvidovre Kommune og Høje Taastrup Kommune i henhold til § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane. Loven er senest ændret ved lov nr. 1564 af 18. december 2018, hvilket medfører, at staten automatisk udtræder af Hovedstadens Letbane med virkning fra datoen for ændringslovens ikrafttræden. I forbindelse med statens udtræden konverteres statens oprindelige indskud på op til 1.777 kr. (2013-priser) til et statsligt tilskud på op til samme beløb. Interessentskabet videreføres af Region Hovedstaden og de involverede kommuner, jf. pkt. 4. nedenfor.

1 Navn

Interessentskabets navn er Hovedstadens Letbane I/S.

2 Hjemsted

Interessentskabets hjemsted er Københavns Kommune.

3 Formål

Interessentskabets formål er at projektere, anlægge og drive Ring 3 Letbane, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om letbane på Ring 3.

4 Ejerforhold og hæftelse

4.1 Ejerforhold og hæftelse

Interessentskabet ejes af Region Hovedstaden med 43 pct., Lyngby-Taarbæk Kommune med 12,52 pct., Gladsaxe Kommune med 12,60 pct., Herlev Kommune med 6,71 pct., Rødovre Kommune med 2,01 pct., Glostrup Kommune med 7,18 pct., Albertslund Kommune med 3,23 pct., Brøndby Kommune med 4,18 pct., Høje-Taastrup Kommune med 0,88 pct., Hvidovre Kommune med 0,92 pct., Vallensbæk Kommune med 3,15 pct. og Ishøj Kommune med 3,62 pct. De involverede kommuner ejer i alt 57 pct. jf. ovenfor, og betragtes tilsammen i enhver henseende med relation til nærværende vedtægt som én interessent.

Interessenterne hæfter i det indbyrdes forhold for interessentskabets forpligtelser i forhold til disse ejerandele.

Interessenterne hæfter over for tredjemand personligt, direkte, ubegrænset og solidarisk for interessentskabets forpligtelser.

Ejerfordelingen mellem de 11 kommuner kan ændres ved aftale mellem kommunerne.

Region Hovedstaden og de involverede kommuner vil i det nævnte indbyrdes forhold dække nettoomkostningerne til drift og vedligeholdelse af letbanen på Ring 3, herunder omkostningerne til finansiering af de for driften nødvendige investeringer, bl.a. anskaffelse af rullende materiel, etablering af et Kontrol- og Vedligeholdelses Center, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele samt afholdelse af reinvesteringer.

4.2 Statens forpligtelser

Statens udtræden i anlægsperioden sker automatisk med virkning fra datoen for ændringslovens ikrafttræden.

Ved statens udtræden vil bestyrelsens sammensætning blive ændret i overensstemmelse med vedtægternes pkt. 8.2.1., idet de statslige repræsentanter udtræder.

Statens forpligtelser som interessent ophører i enhver henseende på virkningstidspunktet for statens udtræden.

Efter sin udtræden er staten fritaget for alle forpligtelser, der påhviler Hovedstadens Letbane I/S, eller som senere måtte blive rettet mod Hovedstadens Letbane I/S.

Uanset udtræden hæfter staten dog subsidiært i forhold til Hovedstadens Letbane I/S med 40 pct. (svarende til statens oprindelige ejerandel) for eventuelle krav mod Hovedstadens Letbane I/S, som kan relateres til anlægsperioden frem til det tidspunkt, hvor staten udtræder. Det skal i den forbindelse præciseres, at statens forpligtelser i den henseende alene er knyttet til anlægsaktiviteterne i henhold til anlægsbudgettet og således ikke til aktiviteter knyttet til driften, herunder driftsinvesteringer som defineret i loven om Letbane på Ring 3.

Statens forpligtelser vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver, jf. punkt. 5.2 berøres ikke af statens udtræden i anlægsperioden. Staten forpligter sig således fortsat til at foretage den resterende del af det indskud på 1.777 mio. kr. (2013-priser), der indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart, jf. den mellem Hovedstadens Letbane I/S og staten indgåede betalingsaftale. Ligeledes forpligter staten sig fortsat til at opretholde den i punkt 5.2 anførte korrektionsreserve.

Statens udtræden i anlægsperioden berører ikke interessentskabets adgang til lånoptagelse gennem statslån, jf. § 10 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Letbane på Ring 3.

Enhver beslutning mellem de tilbageværende interessenter, efter at staten er udtrådt i anlægsperioden, herunder beslutninger, som indebærer en fordyrelse af projektet, samt begivenheder, der påvirker gennemførelsen af projektet, er staten uvedkommende. Hvis de tilbageværende interessenter træffer beslutning om at reducere deres respektive kapitalindskud og anlægsreserver i anlægsperioden, vil statens forpligtelse vedrørende kapitalindskud og anlægsreserver blive reduceret forholdsmæssigt tilsvarende.

5 Interessentskabets kapitalforhold og finansiering

5.1 Interessentskabets lånoptagelse m.v.

Hovedstadens Letbane I/S forestår finansieringen af anlægsomkostningerne for letbanen gennem optagelse af lån. Interessentskabets lån til dækning af anlægs- og finansieringsomkostningerne tilbagebetales, dels gennem tilskud fra staten fastlagt i en betalingsplan ved stiftelsen af interessentskabet, dels gennem forudbetalinger fra Region Hovedstaden og kommunerne på 15 pct. af deres respektive andele af anlægsomkostningerne. Kommunernes forudbetaling sker i tre rater: ved stiftelsen og de to efterfølgende år (2014 - 2016). Kommunernes resterende andele betales fra 2017 gennem årlige indskud, der fastsættes således, at kommunernes andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år, det vil sige 2017 - 2056. Region Hovedstadens forudbetaling indskydes samlet i 2019. Region Hovedstadens resterende andel betales fra 2020 gennem årlige indskud, der

fastsættes således, at Region Hovedstadens andel af anlægsgælden kan være tilbagebetalt i løbet af 40 år, det vil sige 2020 - 2059. Region Hovedstadens og kommunernes årlige indskud fastlægges ved stiftelsen af interessentskabet i en betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede anlægs- og finansieringsomkostninger fastlægges.

interessenterne kan hver især vælge at indbetale deres respektive indskud hurtigere end fastsat i betalingsplanen, eventuelt som et engangsbetrag ved stiftelsen af interessentskabet.

Hovedstadens Letbane I/S forestår endvidere finansieringen af de nødvendige investeringer relateret til drift og vedligeholdelse af letbanen, som skal betales af de involverede kommuner og Region Hovedstaden. Disse investeringer består bl.a. af anskaffelse af rullende materiel, etablering af Kontrol- og Vedligeholdelses Center, prøvedrift, anskaffelse af strategiske reservedele og afholdelse af reinvesteringer og betales som led i de årlige driftsomkostninger modregnet passagerindtægterne gennem årlige indskud fra Region Hovedstaden og de involverede kommuner i samme forhold som disses indbyrdes ejerforhold. Region Hovedstadens og de involverede kommuners årlige indskud til dækning af investeringerne relateret til driften af letbanen fastlægges ved stiftelsen af Hovedstadens Letbane I/S i en betalingsplan, hvori også principperne for eventuelle reguleringer som følge af ændrede investeringer relateret til driften og dertil knyttede finansieringsomkostninger fastlægges.

Betalingsplanen opdateres senest et år før ibrugtagningen af letbanen i Ring 3 til passagerdrift. Samtidig fastlægges de involverede kommuners indbyrdes økonomiske rettigheder og forpligtelser i forhold til overskud/underskud af drift og vedligeholdelse af letbanen i Ring 3 efter ibrugtagning af letbanen til passagerdrift. Region Hovedstadens andel er defineret i pkt. 4.

5.2 Interessenternes indskud og tilskud

Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren yder et tilskud på op til 1.777 mio. kr., Region Hovedstaden indskyder 1.155,7 mio.kr., Lyngby-Taarbæk Kommune indskyder 332,3mio. kr., Gladsaxe Kommune indskyder 333,8 mio. kr., Herlev Kommune indskyder 178,2 mio. kr., Rødovre Kommune indskyder 52,9 mio. kr., Glostrup Kommune indskyder 190,3 mio. kr., Albertslund Kommune indskyder 86,1 mio. kr., Brøndby Kommune indskyder 110,3 mio. kr., Høje-Taastrup Kommune indskyder 22,6 mio. kr., Hvidovre Kommune indskyder 24,2 mio. kr., Vallensbæk Kommune indskyder 83,1 mio. kr. og Ishøj Kommune indskyder 96,7 mio. kr. i Hovedstadens Letbane I/S. Beløbene er angivet i 2013-priser og indeksreguleres med Finansministeriets anlægsindeks frem til driftsstart og derefter med nettoprisindekset. Beløbene er baseret på den samlede anlægsinvestering, jf. principaftalen af 20. juni 2013 samt lov nr. 165 om letbane på Ring 3 med senere ændringer.

De anførte beløb er inklusive korrektionsreserver på 30 pct., som for statens vedkommende er i overensstemmelse med statens regler for ny anlægsbudgettering. Region Hovedstadens og kommunernes korrektionsreserver forudsættes indskudt i selskabet sammen med indskud til finansiering af anlægsomkostningerne. 10 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserver indgår i statens tilskud til projektet. 10 pct. af Region Hovedstadens og kommunernes 30 pct. korrektionsreserve indgår tilsvarende som finansiering af projektet. De resterende 20 pct. af Region Hovedstadens og kommunernes 30 pct. korrektionsreserve er budgetmæssigt bundet, således at træk på denne reserve kun vil kunne ske i samme forhold som parternes oprindelige ejerandele ved selskabets stiftelse og kun efter forelæggelse for kommunerne og Region Hovedstaden.

De resterende 20 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve indskydes i en central anlægsreserve i statslig regi. Træk fra denne reserve vil kunne ske efter samme principper, som gælder for Region Hovedstadens og kommunernes 20 pct. korrektionsreserve, det vil sige efter forelæggelse for staten. Det er aftalt, at Region Hovedstadens og kommunernes indskud i selskabet sker i form af et engangsindskud på minimum 15 pct. af deres respektive andele af det samlede anlægsbudget inklusive korrektionsreserve kombineret med faste årlige indskud.

Interessentskabets egenkapital udgør ved stiftelsen t.kr. 3.423.803 (2013-priser) i henhold til åbningsbalancen.

5.3 Indgåelse af kontrakter og forberedende arbejder

Indgåelse af kontrakter om anlæg og drift, herunder vedligeholdelse, af letbanen på Ring 3 kræver forelæggelse for og godkendelse fra samtlige interessenter.

Forelæggelsen af kontrakter for interessenterne gælder kun de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode.

Forelæggelsen af bestyrelsens indstilling til interessenterne om grundlaget for indgåelse af de store anlægs- og leverandørkontrakter samt drifts- og vedligeholdelseskontrakten for den første driftsperiode forudsætter gennemførelse af en række forberedende arbejder, herunder

- Udarbejdelse af VVM m.v.
- Udbud af rådgiverkontrakter
- Geotekniske undersøgelser m.v.
- Opmålinger
- Forberedelse og igangsætning af ledningsomlægninger samt de dertil knyttede midlertidige vej og trafikomlægninger
- Forberedelse af arealerhvervelser
- Udarbejdelse af udbudsmateriale, herunder forberedelse og indledning af udbud af anlæg og drift af letbanen.

Interessenterne har fastsat en øvre grænse på 475 mio. kr. i 2013-priser for omkostningerne til forberedende arbejder i perioden frem til interessenterne træffer beslutning om projektets gennemførelse.

Såfremt interessenterne - efter forelæggelse af bestyrelsens indstilling på grundlag af de gennemførte anlægs- og driftsudbud - beslutter ikke at gennemføre anlægget af Letbanen på Ring 3, vil interessenterne skulle afholde omkostningerne til de forberedende arbejder i samme forhold som fordelingen af de øvrige anlægsomkostninger.

5.4 Uforudsete udgifter

Uforudsete udgifter, dvs. udgifter, der ikke har været forudset i forbindelse med fastlæggelsen af budgettet for Ring 3 Letbane, men som er nødvendige for gennemførelsen af anlægget, jf. § 4 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om Ring 3 Letbane, f.eks. omkostningerne som følge af uforudsete

jordbundsforhold, ledningsomlægninger, trafikomlægninger m.v., afholdes af Hovedstadens Letbane I/S, dog skal ejerne, i overensstemmelse med afsnit 9.1, informeres ved kvartalsrapportering på kvartalsmøder.

Såfremt finansieringen af store uforudsete udgifter - f.eks. væsentlige ændringer i anlægsbetingelserne som følge af andre store anlægsprojekter - ikke kan rummes inden for interessentskabets langtidsbudget, må interessentskabet over for interessenterne rejse spørgsmålet om, hvorledes interessenterne ønsker ekstraomkostningerne finansieret. Såfremt interessenterne beslutter, at ekstraomkostningerne skal finansieres ved ekstraordinære indskud fra interessenterne, fordeles interessenternes indskud i henhold til de gældende fordelingsnøgler, jf. pkt. 4.

5.5 Tilkøb

Tilkøb, dvs. udgifter til anlægget, der ikke er nødvendige for anlæg af Ring 3 Letbane, jf. § 4 i loven, betales af den eller de interessenter, der ønsker at foretage tilkøbet.

De 11 kommuner, Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren og Region Hovedstaden har mulighed for at vælge tilkøb senest i forbindelse med fastlæggelse af udbudsbetingelserne for anlægget af letbanen, uden at dette i øvrigt medfører væsentlige tidsmæssige eller økonomiske konsekvenser for anlægget. Tilkøb af ekstra administrative ydelser m.v., som ikke påvirker kontraktforhold eller tidsplan, kan ske efter indgåelse af anlægs- og driftskontrakterne.

6 Interessentskabsmøder

6.1 Generelt

Interessentskabsmødet er interessentskabets øverste myndighed.

Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten behandles, benævnes ordinært interessentskabsmøde.

Kommunerne deltager sammen i interessentskabsmøderne som én interessent modsvarende Region Hovedstaden.

Kommunerne etablerer et borgmesterforum til koordinering af kommunernes valg af repræsentanter til bestyrelsen samt afklaring af kommunernes fælles mandater for deltagelse i interessentskabsmøder og bestyrelsesmøder m.v. Borgmesterforummet etableres formelt ved indgåelse af en ejeraftale. Aftalen tiltrædes af Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren og Region Hovedstaden. Via ejeraftalen får kommunerne mulighed for at kunne tale med én stemme på interessentskabsmøderne m.v. i Hovedstadens Letbane I/S og stemmemæssigt vægte som én interessent.

6.2 Beslutninger

Alle væsentlige beslutninger på interessentskabsmøder kræver enstemmighed mellem interessenterne. Interessenterne har beføjelse til at træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende interessentskabet. Bestyrelsens og direktionens opgaver m.v. fremgår i øvrigt af pkt. 8.7 og 10.2.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af Letbanen på Ring 3
- Vedtagelse af evt. udvidelser, f.eks. en etape 2
- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

6.3 Deltagere

I interessentskabsmøderne kan udover repræsentanter for interessenterne bestyrelsens formand og de to næstformænd deltager, medmindre interessenterne træffer anden beslutning i det konkrete tilfælde.

I det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten eller andre rapporter mv., der er påtegnet af revisor, behandles, deltager tillige interessentskabets revisor. Revisoren skal være til stede på øvrige interessentskabsmøder, såfremt bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, direktionen, en revisor eller en interessent anmoder herom. Staten kan deltage som observatør på interessentskabsmøderne. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, direktionen eller andre deltager i interessentskabsmøder. De nævnte personer ud over interessenterne deltager i interessentskabsmøder med ret til at udtale sig, men uden stemmeret.

Interessentskabsmøder er åbne for pressen, medmindre interessenterne træffer beslutning om andet.

Interessenterne træffer beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang pressen har ret til at foretage bånd-, film- eller fotooptagelser på mødet.

Interessenterne kan møde på interessentskabsmødet ved fuldmægtig.

Interessenterne eller fuldmægtige kan møde på interessentskabsmødet med en rådgiver.

6.4 Afholdelse af interessentskabsmøder

6.4.1 Tid og sted

Interessentskabsmøde afholdes på interessentskabets hjemsted mindst én gang årligt medmindre interessenterne enes om at holde mødet på et andet sted.

Ordinært interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, afholdes inden udgangen af april hvert år.

Ekstraordinært interessentskabsmøde afholdes, når en interessent, bestyrelsen, et bestyrelsesmedlem, bestyrelsesformanden, en næstformand eller en revisor finder det hensigtsmæssigt til behandling af et bestemt emne. Ekstraordinært interessentskabsmøde skal indkaldes senest 2 uger efter, at der er modtaget skriftlig anmodning herom med angivelse af et bestemt emne.

6.4.2 Indkaldelse

Interessentskabsmøderne indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel. Indkaldelse skal sendes til Erhvervsstyrelsen senest samtidig med, at indkaldelsen sendes til de øvrige mødedeltagere.

6.4.3 Dagsorden

Indkaldelsen skal indeholde dagsorden for interessentskabsmødet med samtlige de forslag, der skal behandles på interessentskabsmødet, og i forbindelse med ekstraordinært interessentskabsmøde tillige årsagen hertil.

Emner eller forslag til behandling på et ekstraordinært interessentskabsmøde ud over det emne, som skal angives i anmodningen om ekstraordinært interessentskabsmøde, skal senest en uge før mødet være modtaget af alle interessenter.

Sager, der ikke er sat på dagsordenen, kan ikke afgøres på et interessentskabsmøde. Dog kan det ordinære interessentskabsmøde altid afgøre sager, som efter vedtægterne skal behandles på det ordinære interessentskabsmøde, ligesom det kan beslutte at indkalde til et ekstraordinært interessentskabsmøde til behandling af et bestemt emne.

6.4.4 Elektronisk interessentskabsmøde

Bestyrelsen kan beslutte, at der som supplement til fysisk fremmøde på interessentskabsmødet gives adgang til, at interessenterne kan deltage elektronisk i interessentskabsmødet, herunder stemme elektronisk, uden at være fysisk til stede på interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal fastsætte de nærmere krav til de elektroniske systemer, som anvendes ved et delvist eller fuldstændigt elektronisk interessentskabsmøde. Indkaldelsen til interessentskabsmødet skal indeholde oplysning herom, ligesom det skal fremgå af indkaldelsen, hvordan interessenterne tilmelder sig til elektronisk deltagelse, og hvor de kan finde oplysning om fremgangsmåden i forbindelse med elektronisk deltagelse i interessentskabsmødet.

Bestyrelsen skal ligeledes sørge for at et elektronisk interessentskabsmøde afvikles på betryggende vis.

6.4.5 Protokol

Interessenterne udpeger en dirigent til at lede interessentskabsmødet.

Over det på interessentskabsmødet passerede føres en protokol, som underskrives af dirigenten.

Senest to uger efter interessentskabsmødets afholdelse skal protokollen eller en bekræftet udskrift af denne være tilgængelig på interessentskabets kontor. Senest samtidig hermed indsendes bekræftet udskrift af protokollen til Erhvervsstyrelsen.

7 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

7.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år samt et langtidsbudget til interessenterne.

7.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender kvartalsrapportering med tilhørende regnskabsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport (udgør også 4. kvartalsrapport) og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til årsbudgettet og langtidsbudgettet. Bestyrelsen skal endvidere overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

7.3 Kvartalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapporteringen (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvartalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvartalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted, medmindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og de to næstformænd. Staten kan deltage som observatør på kvartalsmøderne. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Såfremt interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøderne udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget af Ring 3 Letbane

Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

8 Bestyrelsen

8.1 Generelt

Interessentskabets øverste ledelsesorgan er bestyrelsen.

8.2 Sammensætning

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 3 regionale bestyrelsesmedlemmer udpeges Region Hovedstaden
- 3 kommunale bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fællesskab i Borgmesterforum
- Op til 3 øvrige medlemmer udpeges af de involverede kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab, i blandt disse bestyrelsens formand

Udpegnings af formand og de to næstformænd sker i enighed mellem Region Hovedstaden og de 11 kommuner gennem Borgmesterforum blandt de af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer, (jf. pkt. 8.4).

8.3 Udpegnings af medlemmer

De kommunale og regionale bestyrelsesmedlemmer udpeget af Region Hovedstaden og de 11 kommuner udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale/regionale valgperiode. Dog vælges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets omdannelse ved statens udtræden og frem til den 31. december 2021. Genudpegnings kan ske.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde, jf. pkt. 6.4.1. Dog vælges de øvrige medlemmer første gang efter statens udtræden umiddelbart efter, at lovændringen er trådt i kraft til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2018.

Genudpegnings kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

Såfremt bestyrelsesformanden ønsker at fratæde, bør bestyrelsesformanden tilstræbe at orientere interessenterne i god tid inden afholdelse af interessentskabsmødet.

Bestyrelsesmedlemmerne skal samlet set have de kompetencer, der er påkrævede for at kunne træffe de fornødne beslutninger i forbindelse med et stort anlægsprojekt.

8.4 Formand og næstformænd

Formanden for bestyrelsen udpeges af de 11 kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab. Formandsposten tildeles et af de øvrige medlemmer. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fællesskab ligeledes en næstformand.

Udpegning af formand og næstformænd forudsætter enighed mellem interessenterne.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

8.5 Vederlag til bestyrelsen

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

8.6 Andre hverv

Formanden og næstformændene for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

8.7 Opgaver

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse, og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnligt følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning. Bestyrelsen skal sikre, at it-organisationen er forsvarlig, robust og driftssikker, herunder at Hovedstadens Letbane I/S opretholder et passende it-sikkerhedsniveau.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsepåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapital-selskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen vil være ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter.

8.8 Forretningsordenen

Bestyrelsen træffer ved en forretningsorden nærmere bestemmelse om udførelsen af sit hverv. Forretningsordenen skal også indeholde en procedure for, hvad bestyrelsen gør, hvis et eller flere bestyrelsesmedlemmer er inhabile i forhold til en bestemt sag, jf. pkt. 13.

Forretningsordenen sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

8.9 Bestyrelsesmøder og beslutninger

8.9.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldelse til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

8.9.2 Deltagere

Direktionen deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisor deltager i bestyrelsesmøder, når revisoren, et bestyrelsesmedlem eller en direktør anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

8.9.3 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af begge interessenter er repræsenterede. Beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til pkt. 13.

8.9.4 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Beslutninger nævnt under pkt. 6.2. skal forelægges interessenterne på interessentskabsmøde til beslutning.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelæggelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

8.9.5 Revisionsprotokol

Ved enhver protokoltilførsel forelægges revisionsprotokollen på bestyrelsesmøde. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

8.9.6 Referat

Over forhandlingerne i bestyrelsen skal der føres referat efter bestyrelsens nærmere bestemmelser. Kopi af referat fremsendes til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist. Referatet underskrives på førstkommande møde af samtlige tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Et bestyrelsesmedlem eller en direktør, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening indført i referatet.

8.9.7 Skriftlige og elektroniske behandlinger og møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøde kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. punktum kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsen kan endvidere træffe beslutning om anvendelse af elektronisk dokumentudveksling samt elektronisk post i kommunikationen til brug for et elektronisk bestyrelsesmøde i stedet for fremsendelse eller fremlæggelse af papirbaserede dokumenter.

9 Information af interessenterne

9.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder, jf. pkt. 6. og 7.3. Herudover skal bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, såfremt forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen skal endvidere på begæring uden unødigt ophold stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør en interessent, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af

interessentskabet. Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser herom i ejeraftalen mellem de 11 kommuner.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, således at interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering.

Orientering kan ske på interessentskabsmøder, i kvartalsrapportering, på kvartalsmøder eller ved skriftlig orientering af interessenterne.

Interessentskabet orienterer i kvartalsrapporteringer og på kvartalsmøder interessenterne om anlægsprojektets fremdrift i forhold til forudsætningerne og de specificerede milepæle.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

9.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen. Interessenterne udøver deres beføjelser på interessentskabsmøder. Hvis en interessent ønsker en bestemt stillingtagen til et emne, skal der indkaldes til et ekstraordinært interessentskabsmøde, hvor det pågældende emne kan behandles, jf. pkt. 6.4.1.

10 Direktion

10.1 Generelt

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse. Den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S udgør interessentskabets direktion indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter at letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet. Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S vil kunne indgå en aftale med Metroselskabet I/S om at fortsætte samarbejdet, men i givet fald på almindelige forretningsmæssige vilkår.

Bestyrelsen udarbejder en direktionsinstruks, jf. pkt. 8.7.

10.2 Opgaver

Direktionen varetager den daglige ledelse af interessentskabet og skal derved følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

11 Medarbejdere og øvrige ressourcer

Interessentskabet har ingen medarbejdere udover direktionen. Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Ring 3 Letbane 1/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

12 Tegningsforhold

Interessentskabet tegnes af bestyrelsens formand eller en næstformand i forening med direktionen eller af den samlede bestyrelse.

Bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med § 7 i lov om erhvervsdrivende virksomheder.

13 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

14 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer og direktionen har tavshedspligt. Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. pkt. 4, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt.

15 Offentlighed om interessentskabets forhold

Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for den virksomhed, der udøves af interessentskabet.

Interessentskabet anmeldes og registreres i Erhvervsstyrelsen, og det er underlagt samme bestemmelser som statslige aktieselskaber.

Interessentskabet skal hurtigst muligt give meddelelse til Erhvervsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører interessentskabet, og som kan antages at få betydning for interessentskabets fremtid, medarbejdere, interessenter eller kreditorer.

Vedtægten og referat af interessentskabsmøderne skal være offentligt tilgængelige på interessentskabets hjemmeside.

Interessentskabet skal senest 14 dage før det interessentskabsmøde, hvor årsrapporten fremlægges, sende et eksemplar af årsrapporten til de af pressens repræsentanter, der anmoder herom, samt offentliggøre årsrapporten på interessentskabets hjemmeside.

16   Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter

Interessentskabets regnskabsår er kalenderåret. Første regnskabsår løber fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2014.

Interessentskabet skal udarbejde årsrapport og halvårsrapport i overensstemmelse med årsregnskabsloven og årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (regnskabsklasse D) samt danske regnskabsvejledninger med de ændringer, der følger af lov om letbane på Ring 3.

Hovedstadens Letbane I/S skal i årsrapporten i ledelsesberetningen oplyse om interessentskabets risikostyring vedrørende forretningsmæssige risici.

Årsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen uden ugrundet ophold efter at være blevet godkendt af interessenterne. Årsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

Halvårsrapporten skal med henblik på offentliggørelse indsendes til Erhvervsstyrelsen. Halvårsrapporten fremsendes til Erhvervsstyrelsen i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

17   Revision

Interessentskabets årsrapport revideres af en statsautoriseret revisor, som udpeges i fællesskab af Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Den nuværende revisor kan fortsætte den gældende kontraktperiode ud, inklusive de heri tilbudte forlængelsesmuligheder. Opgaven skal således senest sendes i udbud med henblik på revision af regnskabet for 2020.

Fratræder den af Region Hovedstaden og de involverede kommuner i fællesskab udpegede revisor, skal Region Hovedstaden og kommunerne i fællesskab udpege en ny statsautoriseret revisor efter, at fratrædelse er meddelt interessentskabet. Udpegningen sker gennem godkendelse af en indstilling fra bestyrelsen af en statsautoriseret revisor efter udbud af opgaven.

Den af Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor skal til brug for bestyrelsen føre en fælles revisionsprotokol. Enhver protokoltilførsel sendes samtidigt af revisoren i kopi til bestyrelsens medlemmer.

Den af Region Hovedstaden og kommunerne udpegede statsautoriserede revisor afgiver påtegning på årsrapporten.

18 Tvister

18.1 Opmand

I tilfælde af uenighed mellem interessenterne om interessentskabets virksomhed, skal interessenterne med en positiv, samarbejdsvillig og ansvarlig indstilling indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten. I det omfang det måtte blive nødvendigt, skal interessenterne søge at bringe forhandlingerne op på det højeste politiske niveau.

Såfremt tvisten ikke kan løses herved, kan interessenterne i enighed udpege en uafhængig opmand, der kan mægle mellem interessenterne og fremsætte ikke-bindende løsningsforslag.

Den interessent, der anmoder om udpegning af en opmand, skal skriftligt meddele de andre interessenter forslag til opmand. De andre interessenter skal herefter senest 8 dage efter modtagelsen af skriftligt forslag til opmand meddele, om forslaget giver anledning til bemærkninger, og eventuelt komme med forslag til anden opmand. Udpegning af opmand kræver enighed blandt interessenterne.

Opmanden skal senest 30 dage efter udpegning afgive et ikke-bindende løsningsforslag. Interessenterne er forpligtet til at udlevere alle de oplysninger, som opmanden anser for nødvendige til brug for afgivelse af løsningsforslaget.

Omkostninger til opmanden deles ligeligt mellem interessenterne uanset årsag til tvisten og udfald af løsningsforslaget. Hver interessent afholder egne omkostninger.

Anvendelse af opmand er ikke en betingelse for voldgiftsbehandling, jf. pkt. 18.2.

18.2 Voldgift

Enhver tvist mellem interessenterne, som måtte opstå i forbindelse med interessentskabet, og som interessenterne ikke kan eller ønsker løst ved anvendelse af opmand, jf. pkt. 18.1, skal afgøres ved voldgift ved Voldgiftsinstituttet efter de af Voldgiftsinstituttet vedtagne regler herom, som er gældende ved voldgiftssagens anlæg.

19 Ændring af vedtægt

Vedtægten kan kun ændres efter enstemmig beslutning af interessenterne.

Efter Den Danske Stat v/transport-, bygnings- og boligministerens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og kommunerne en revideret vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S.

Således fastsat ved interessentskabets stiftelse den 19. juni 2014. Herefter ændret på ekstraordinært interessentskabsmøde den 9. november 2016, ekstraordinært interessentskabsmøde den 12. marts 2018 og ekstraordinært interessentskabsmøde den 22. februar 2019.

Hovedstadens Letbane I/S

Bestyrelsens forretningsorden

Indhold

1	Navn.....	26
2	Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag.....	26
	2.1 Valg og udpegning af medlemmer	26
	2.2 Formand og næstformænd	26
	2.3 Vederlag	26
	2.4 Andre hverv	27
	2.5 Bestyrelsesudvalg.....	27
3	Bestyrelsens opgaver	27
	3.1 Bestyrelsens ledelse	27
	3.2 Direktion.....	27
4	Bestyrelsesmøder og beslutninger	28
	4.1 Bestyrelsesmøder generelt	28
	4.2 Indkaldelse	28
	4.3 Dagsorden	28
	4.4 Deltagere.....	29
	4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag.....	29
	4.6 Beslutningsdygtighed	29
	4.7 Beslutninger i bestyrelsen	29
	4.8 Skriftelige og elektroniske behandlinger om møder.....	30
	4.9 Protokoller.....	30
	4.9.1 Revisionsprotokol	30
	4.9.2 Bestyrelsesreferat	30
5	Information fra direktionen	31
6	Anvendelse af rådgivere	31
7	Information af interessenterne	31
	7.1 Bestyrelsens information af interessenterne.....	31
	7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne	32
8	Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder	32
	8.1 Budget	32
	8.2 Kvartalsrapportering og rapporter	32
	8.3 Kvartalsmøde.....	32
9	Interessentskabsmøder	33
	9.1 Interessentmødereferat.....	33
	9.2 Fortegnelse over ejerandele	33
10	Inhabilitet.....	33
11	Tavshedspligt	33

12	Ændring af forretningsorden	33
13	Eksemplarer og kopier af forretningsorden	34

1 Navn

Denne forretningsorden oprettes i henhold til punkt 8.8 i vedtægten for Hovedstadens Letbane I/S. Forretningsordenen vedtages af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal og sendes til interessenterne til orientering. Forretningsordenen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter vedtagelsen heraf i bestyrelsen.

2 Bestyrelsens sammensætning, konstitution og vederlag

2.1 Valg og udpegning af medlemmer

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, der udpeges således:

- 3 regionale bestyrelsesmedlemmer udpeges af Region Hovedstaden.
- 3 kommunale bestyrelsesmedlemmer udpeges af de involverede kommuner i fællesskab i Borgmesterforum.
- Op til 3 øvrige medlemmer udpeges af de involverede kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab, i blandt disse bestyrelsens formand

Bestyrelsesmedlemmerne udpeget af Region Hovedstaden og kommunerne udpeges for en periode på 4 år svarende til den kommunale / regionale valgperiode. Dog udpeges medlemmerne af den første bestyrelse fra selskabets omdannelse ved statens udtræden og frem til den 31. december 2021.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer udpeges for en periode på 4 år i forbindelse med det ordinære interessentskabsmøde. Dog udpeges de øvrige medlemmer første gang efter statens udtræden umiddelbart efter, at lovændringen er trådt i kraft til tidspunktet for afholdelse af det ordinære interessentskabsmøde i 2023.

Genudpegning kan ske.

Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, der har udpeget den pågældende.

2.2 Formand og næstformænd

Formanden for bestyrelsen udpeges af de 11 kommuner gennem Borgmesterforum og Region Hovedstaden i fællesskab. Formandsposten tildeles et af de øvrige medlemmer. Region Hovedstaden udpeger en næstformand. De 11 kommuner, jf. § 1 i lov nr. 165 af 26. februar 2014, udpeger i fællesskab ligeledes en næstformand.

Formanden for bestyrelsen skal have ledelsesmæssig ekspertise samt indsigt i samfunds- og erhvervsforhold.

2.3 Vederlag

Formandens honorar udgør 300.000 kr. årligt. Næstformændenes honorar udgør 200.000 kr. årligt. Øvrige bestyrelsesmedlemmers honorar udgør 100.000 kr. årligt. Udgifterne til honorarer afholdes af interessentskabet.

2.4 Andre hverv

Formanden og næstformanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for interessentskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand og næstformand. Dog kan formanden og næstformanden, hvor der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den/de pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

2.5 Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen kan nedsætte et eller flere udvalg, enten ad hoc eller som faste udvalg, til at forberede og/eller gennemføre bestyrelsens beslutninger indenfor bestemte områder, f.eks. revisionsudvalg og risikoudvalg.

Ved udpegning af medlemmer til bestyrelsesudvalg skal det sikres, at udvalgets medlemmer tilsammen besidder den nødvendige sagkundskab og de særlige interesser, der er repræsenteret i bestyrelsen. Udvalgets opgaver, kompetence, rapportering m.v. fastlægges nærmere af bestyrelsen ved udvalgets nedsættelse i et kommissorium eller en forretningsorden, som vedhæftes denne forretningsorden.

3 Bestyrelsens opgaver

3.1 Bestyrelsens ledelse

Bestyrelsen varetager interessentskabets overordnede ledelse, herunder fører tilsyn med direktionens varetagelse af den daglige ledelse og sikrer en forsvarlig organisation af interessentskabets virksomhed.

Bestyrelsen skal herudover påse, at der udarbejdes et anlægsbudget, en tidsplan, en betalingsplan samt at der jævnligt følges op på udviklingen i anlægsbudgettet mht. anvendelse af tid og afholdte omkostninger. I den forbindelse redegøres for evt. risici, som er knyttet til anlæggets gennemførelse, set i forhold til den overordnede målsætning.

Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af interessentskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten eller i øvrigt er besluttet af interessenterne på interessentskabsmøder.

Direktionen skal udarbejde og forelægge årsregnskab for bestyrelsen. Udgangspunktet er årsregnskabsloven herunder kapitel 2 om ledelsens ansvar for aflæggelse af årsrapport. Det betyder, at direktion og bestyrelsen f.eks. vil skulle underskrive ledelsespåtegningen på årsrapporten.

Bestyrelsen fastsætter ved instruks det nærmere indhold af direktionen i Hovedstadens Letbane I/S' opgaver og den indbyrdes opgavefordeling. Der vil være retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen. Instruksen vil tage udgangspunkt i selskabslovens regler om direktionens opgaver i kapitalselskaber se bl.a. §§ 117-118. Instruksen skal forelægges interessenterne til orientering.

Bestyrelsen er ansvarlig for Hovedstadens Letbane I/S' virke over for selskabets interessenter.

3.2 Direktion

Hovedstadens Letbane I/S anvender Metroselskabet I/S ledelse og medarbejdere til at varetage de daglige opgaver for så vidt angår administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver

vedrørende en letbane på Ring 3, samt Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning, jf. § 5 i lov nr. 165 af 26. februar 2014 om en letbane på Ring 3.

Bestyrelsen fastsætter i en direktionsinstruks de nærmere retningslinjer for rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen og for kompetence- og opgavefordelingen mellem bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S og selskabets direktion. Direktionsinstruksen er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Det påhviler særligt bestyrelsens formand at påse, at selskabets direktion overholder direktionsinstruksen, herunder iagttager de fastsatte pligter til rapportering og forelæggelse af beslutninger for bestyrelsen

4 Bestyrelsesmøder og beslutninger

4.1 Bestyrelsesmøder generelt

Bestyrelsesformanden, og i dennes fravær den af næstformændene, der udpeges hertil af bestyrelsesformanden, leder bestyrelsens arbejde og foranlediger indkaldelse til bestyrelsesmøde, når der er behov herfor. Bestyrelsesmøde afholdes på forlangende af et bestyrelsesmedlem, direktionen eller en revisor. Bestyrelsen holder møde mindst én gang i kvartalet.

4.2 Indkaldelse

Indkaldelse sker skriftligt og normalt med mindst 8 dages varsel. Indkaldelse til behandling af et bestemt emne kan undtagelsesvist ske med kortere varsel, såfremt behandlingen af emnet ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel.

Indkaldelsen skal indeholde angivelse af dagsorden for bestyrelsesmødet samt være vedlagt skriftligt materiale, som skal behandles på bestyrelsesmødet. Kopi af indkaldelsen med dagsorden sendes til selskabets revisor til orientering.

Indkaldelse, dagsorden og skriftligt materiale til brug for bestyrelsesmøder fremsendes elektronisk til medlemmer af bestyrelsen.

4.3 Dagsorden

Dagsordenen for bestyrelsesmøder bør indeholde følgende punkter:

1. Godkendelse af dagsorden og underskrift af protokoller
2. Meddelelser fra formanden
3. Direktørens beretning
4. Økonomisk rapportering
5. Fremdrift i projektet
6. Eventuelt

Herudover kan dagsordenen suppleres med andre punkter, som bestyrelsens formand, øvrige bestyrelsesmedlemmer eller direktionen ønsker behandlet. Disse punkter skal meddeles formanden senest 8 dage før bestyrelsesmødet. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

Undtagelsesvist kan punkter medtages med kortere varsel, såfremt behandlingen af punktet efter formandens vurdering ikke uden væsentlig ulempe for interessentskabets virksomhed kan afvente sædvanligt varsel. Snarest muligt herefter udsender bestyrelsesformanden revideret dagsorden.

På bestyrelsesmøder kan kun træffes beslutning om punkter, der er anført på den udsendte dagsorden, eller som samtlige bestyrelsesmedlemmer samtykker i behandlingen af.

4.4 Deltagere

Selskabets direktion deltager i bestyrelsesmøderne med ret til at udtale sig, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde træffer anden beslutning.

Interessentskabets revisor deltager i bestyrelsesmøder, når revisoren, et bestyrelsesmedlem eller direktionen anmoder herom.

Bestyrelsen træffer i hvert enkelt tilfælde beslutning om, hvem der i øvrigt skal deltage i bestyrelsesmødet.

4.5 Bestyrelsens beslutningsgrundlag

Bestyrelsesmedlemmerne skal gøre sig bekendt med forretningsordenen og Hovedstadens Letbane I/S' stiftelsesdokument, den til enhver tid værende udgave af vedtægten, interessentskabets revisions- og mødeprotokoller og andre dokumenter af relevans for udførelsen af deres hverv.

Bestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer skal altid skaffe sig de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af deres opgaver.

Ethvert bestyrelsesmedlem kan forlange at blive gjort bekendt med de oplysninger vedrørende interessentskabets forhold, herunder ethvert dokument som bestyrelsesmedlemmet skønner nødvendigt for at varetage bestyrelseshvervet. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

Bestyrelsen kan i det enkelte tilfælde beslutte, at bestemte dokumenter eller oplysninger ikke skal gives til et bestyrelsesmedlem, såfremt en sådan videregivelse er i strid med interessentskabets interesse eller væsentlige hensyn til tredjemand.

4.6 Beslutningsdygtighed

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når bestyrelsesmedlemmer udpeget af begge interessenter er repræsenterede og formanden eller en af de to næstformænd deltager. Beslutning må dog ikke tages, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling. For så vidt angår habilitet henvises til Forretningsordenens pkt. 10.

Et bestyrelsesmedlem kan ikke give møde ved fuldmagt. Et bestyrelsesmedlem kan for enkeltstående emner afgive sin stemme ved skriftlig meddelelse til bestyrelsesformanden eller til en næstformand.

4.7 Beslutninger i bestyrelsen

Beslutninger i bestyrelsen træffes med simpelt stemmeflertal, medmindre der efter vedtægten kræves særligt stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Følgende væsentlige beslutninger skal forelægges af bestyrelsen for interessenterne til beslutning:

- Ændring af vedtægt for interessentskabet, jf. pkt. 19 i Vedtægt for Ring 3 Letbane I/S.
- Vedtagelse af anlægsbudget, herunder finansiering.
- Indgåelse af kontrakter om anlæg af letbanen på Ring 3.

- Vedtagelse af evt. udvidelser, fx. en etape 2.
- Godkendelse af regnskab og årsrapport.

Følgende beslutninger kræver, at bestyrelsen mindst 14 dage forinden eller undtagelsesvist med et kortere varsel, hvis særlige forhold gør det nødvendigt, har orienteret interessenterne skriftligt om indstilling til beslutning, så der kan indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde, såfremt interessenterne måtte ønske det:

- Væsentlige beslutninger, der af bestyrelsens formandskab vurderes at være af særlig interesse for interessenterne.
- Beslutninger der er en følge af og/eller medfører væsentlige ændringer af de forudsætninger, der ligger til grund for de af interessenterne truffne beslutninger.

Bestyrelsen kan dog træffe beslutning uden at overholde reglerne om orientering af interessenterne, hvis interessenternes stillingtagen ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for interessentskabet.

Et bestyrelsesmedlem har ret til at kræve enhver beslutning i bestyrelsen udsat med henblik på forelæggelse for interessenterne på et ekstraordinært interessentskabsmøde.

4.8 Skriftlige og elektroniske behandlinger om møder

Bestyrelsesmøder kan afholdes skriftligt, i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

Bestyrelsesmøder kan afholdes ved anvendelse af elektroniske medier (elektronisk bestyrelsesmøde), i det omfang dette er foreneligt med udførelsen af bestyrelsens hverv. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. kan et medlem af bestyrelsen eller direktionen forlange, at der finder en mundtlig drøftelse sted.

4.9 Protokoller

4.9.1 Revisionsprotokol

Tilføjelser til revisionsprotokollen forelægges på førstkommande bestyrelsesmøde efter tilføjelsen er foretaget. En protokoltilførsel skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer.

Er et bestyrelsesmedlem fraværende ved et bestyrelsesmøde, hvori revisionsprotokollen er fremlagt med en ny protokoltilførsel, skal det sikres, at vedkommende gøres bekendt med revisionsprotokollatet. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive revisionsprotokollatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor protokollatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

4.9.2 Bestyrelsesreferat

Der udarbejdes referat af bestyrelsens møde. Tilsvarende gælder for beslutninger, der træffes ved afholdelse af telefonkonference eller på skriftligt grundlag.

Referatet skal angive bestyrelsens beslutninger og grundlaget herfor, herunder væsentlige oplysninger som ikke fremgår af det skriftlige materiale, hvortil der henvises i referatet. Et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, eller direktionen, har ret til at få sin mening tilføjet referatet.

Udkast til referat sendes snarest muligt og normalt inden 8 dage efter mødet til bestyrelsens medlemmer med anmodning om, at der meddeles eventuelle bemærkninger inden for en fastsat frist. Det godkendte referat underskrives på førstkomende møde af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Ikke tilstedeværende medlemmer har pligt til at underskrive referatet umiddelbart efter det bestyrelsesmøde, hvor referatet underskrives af de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Referatet indsættes i bestyrelsesprotokollen.

5 Information fra direktionen

Direktionen skal løbende rapportere til bestyrelsens formand om ethvert forhold af interesse for bestyrelsen, herunder forhold som kan give anledning til at afholde ekstraordinært bestyrelsesmøde.

Direktionen forelægger på det sidste ordinære bestyrelsesmøde i regnskabsåret et udkast til budget for det efterfølgende regnskabsår til bestyrelsens godkendelse. Budgettet skal belyse interessentskabets drift, likviditet og soliditet, forventede investeringer samt finansielle beredskab. Budgettet vedlægges indkaldelsen til bestyrelsesmødet.

6 Anvendelse af rådgivere

Ethvert medlem af bestyrelsen kan forlange, at bestyrelsen indhenter en sagkyndig vurdering fra advokat, revisor eller anden rådgiver til brug for bestyrelsens beslutning. Anmodning herom rettes til bestyrelsens formand.

7 Information af interessenterne

7.1 Bestyrelsens information af interessenterne

Interessenterne orienteres om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder. Herudover kan bestyrelsen orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, såfremt forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Bestyrelsen er forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, herunder hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift + 3 pct., hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering.

Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag.

Bestyrelsen skal endvidere på begæring stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen. For de involverede kommuner, der samlet udgør én interessent, vil Borgmesterforum være det naturlige organ for at begære oplysninger af interessentskabet, jf. § 3 pkt. 3.3 i Ejerftale vedrørende Hovedstadens Letbane I/S. Ejeraftalen, der er indgået mellem de involverede kommuner, er vedhæftet denne forretningsorden som bilag.

Bestyrelsen skal stille de samme oplysninger til rådighed for alle interessenter, således at interessenterne er i besiddelse af de samme informationer om interessentskabet.

7.2 Bestyrelsesmedlemmernes information af interessenterne

De af interessenterne udpegede bestyrelsesmedlemmer har ret til at informere den, der har udpeget vedkommende, om beslutninger, der skal træffes i bestyrelsen.

8 Budget, kvartalsrapportering og kvartalsmøder

Bestyrelsen udarbejder kvartalsrapporteringer, årsrapporter, langtidsbudgetter (drifts-, likviditets- og investeringsbudgetter mv.) i henhold til de retningslinjer, der er fastsat af interessenterne.

8.1 Budget

Senest den 31. december fremsender bestyrelsen et af bestyrelsen godkendt budget for det kommende år til interessenterne samt et langtidsbudget.

8.2 Kvartalsrapportering og rapporter

Bestyrelsen fremsender, som det normale, kvartalsrapportering til interessenterne senest 9 uger efter afslutningen af 1. og 3. kvartal. Der fastsættes særskilte frister for fremsendelse af årsrapport og halvårsrapport.

I årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporteringen orienteres interessenterne om udviklingen i interessentskabets virksomhed i den forløbne periode, og om hvorledes udviklingen forholder sig til forretningsstrategi, langtidsbudget og årsbudget. Bestyrelsen skal endvidere overveje, om der er behov for opdatering af budgettet for den resterende del af året.

Interessenterne fastsætter efter drøftelse med bestyrelsens formand nærmere retningslinjer for indholdet af kvartalsrapporteringen.

8.3 Kvartalsmøde

Bestyrelsens formandskab fremlægger inden udgangen af januar en årlig plan for afholdelse af møder til drøftelse af kvartalsrapportering (i det følgende benævnt kvartalsmøder).

Kvartalsmøderne afholdes 3-4 uger efter fremsendelse af henholdsvis halvårsrapport og kvartalsrapportering. Kvartalsmøderne afholdes på interessentskabets hjemsted medmindre andet aftales.

Enhver interessent er berettiget, men ikke forpligtet til at deltage i kvartalsmødet. I kvartalsmøder deltager bestyrelsens formand og 2 næstformænd. Interessenterne beslutter, i hvilket omfang øvrige medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af direktionen eller andre deltager i kvartalsmødet.

Der kan ikke træffes beslutninger på kvartalsmøder. Såfremt interessenterne ønsker at træffe beslutning på baggrund af kvartalsrapporteringen, skal der indkaldes til ekstraordinært interessentskabsmøde.

For kvartalsmøder udsendes en dagsorden med følgende faste punkter:

- Kvartalsrapport og økonomiopfølgning for kvartalet
- Status på anlægget letbane på Ring 3. Dagsordenen kan tillige indeholde andre punkter.

Over det på et kvartalsmøde passerede føres en protokol, som underskrives af bestyrelsesformanden og de deltagende interessenter. Kopi af protokollen sendes til alle interessenterne.

9 Interessentskabsmøder

Interessentskabsmøder indkaldes af bestyrelsen. Indkaldelse til interessentskabsmøde skal ske ved brev til interessenterne med mindst 14 dages og højst fire ugers varsel.

9.1 Interessentmødereferat

Bestyrelsen drager omsorg for, at interessentskabet indsender en bekræftet udskrift af protokol over det passerede på et interessentskabsmøde til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter interessentskabsmødets afholdelse.

9.2 Fortegnelse over ejerandele

Bestyrelsen skal føre en fortegnelse over hver interessents ejerandele.

10 Inhabilitet

Om bestyrelsesmedlemmers og direktionens inhabilitet, herunder evt. interessekonflikter gælder reglerne i forvaltningsloven. Bestyrelsesmedlemmer har pligt til at underrette hinanden om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet. I tvivlstilfælde afgør bestyrelsen, uden deltagelse af det pågældende medlem, om vedkommende er inhabil eller omfattet af en interessekonflikt.

Direktionen har pligt til at underrette bestyrelsen om ethvert spørgsmål, som kan give anledning til at rejse en drøftelse af inhabilitet.

11 Tavshedspligt

Bestyrelsens medlemmer har tavshedspligt. Af selskabslovens § 132 fremgår, at bl.a. bestyrelsesmedlemmer ikke uberettiget må videregive, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til. Det ligger inden for bestyrelsens almindelige kompetence at vurdere, hvad der bør videregives af oplysninger.

Tavshedspligten gælder ikke i forhold til interessenterne, jf. vedtægterne pkt. 14, for så vidt angår oplysninger, der tilgår disse i deres egenskab af ejere. Dog er der tavshedspligt i forhold til interessenterne angående medkontrahenters og forhandlingsparters personlige eller rent interne forhold. Hvis interessenterne modtager fortrolige oplysninger fra deres medlemmer af bestyrelsen, skal interessenterne iagttage tavshedspligt. Brud på tavshedspligten anses af parterne som en strafbar handling, jf. straffelovens § 152.

Bestyrelsesmedlemmer, direktionen og andre, der deltager i bestyrelsens møder, har pligt til at opbevare det materiale, som de modtager som led i bestyrelsesarbejdet, på en sådan måde, at det ikke kommer til andres kundskab. Ved fratræden skal materiale destrueres.

12 Ændring af forretningsorden

Beslutning om ændring af forretningsorden træffes af bestyrelsen med simpelt stemmeflertal.

Den ændrede forretningsorden skal indsendes til interessenterne og Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter udfærdigelsen.

Efter statens udtræden af interessentskabet fastsætter Region Hovedstaden og de 11 involverede kommuner i fællesskab en revideret forretningsorden for bestyrelsen i Hovedstadens Letbane I/S.

13 Eksemplarer og kopier af forretningsorden

Forretningsorden udarbejdes i ét eksemplar, der beror hos interessentskabet. Der udleveres en kopi af forretningsorden til bestyrelsens medlemmer ved deres indtræden i bestyrelsen.

Hovedstadens Letbane I/S

Direktionsinstruks

Indhold

1	Direktionens sammensætning	37
2	Medarbejdere og øvrige ressourcer	37
3	Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen	37
4	Information og rapportering.....	38
5	Aftaler.....	38
6	Tavshedspligt.....	38
7	Inhabilitet	38
8	Budgetter og regnskaber	39

1   Direktionens sammensætning

Direktionen udgøres af den til enhver tid værende administrerende direktør for Metroselskabet I/S, indtil letbanen tages i brug til passagerdrift. Efter at letbanen er taget i brug til passagerdrift, er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionens opgaver for interessentskabet. Bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S vil kunne indgå en aftale med Metroselskabet I/S om at fortsætte samarbejdet, men i givet fald på almindelige forretningsmæssige vilkår.

2   Medarbejdere og øvrige ressourcer

Selskabet har ingen medarbejdere udover direktionen.

Metroselskabet I/S stiller de nødvendige medarbejdere og øvrige ressourcer til rådighed til varetagelse af driften af Hovedstadens Letbane I/S, herunder til udførelse af samtlige administrations-, projekterings- og udbuds- og kontraktopgaver vedrørende letbanen på Ring 3 samt til varetagelse af Hovedstadens Letbane I/S' gælds- og formueforvaltning.

Hovedstadens Letbane I/S betaler Metroselskabet I/S for at varetage de nævnte opgaver baseret på kostpris. Transport-, bygnings- og boligministeren fastlægger nærmere retningslinjer for betalingen.

3   Generelt om direktionens pligter og forholdet til bestyrelsen

Direktionen varetager den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S med reference til bestyrelsen. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet.

Direktionen har ansvaret for i samarbejde med bestyrelsen at koordinere og gennemføre den daglige ledelse af Hovedstadens Letbane I/S, således at selskabets målsætninger og interesser varetages.

Direktionen fremkommer med indstilling til bestyrelsens godkendelse om årligt at drøfte en række af selskabets ledelsesdokumenter, således at selskabet opfylder krav til god selskabsledelse.

Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der i forhold til interessentskabets forhold er af usædvanlig art eller af stor betydning.

Sådanne dispositioner kan direktionen kun foretage efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed. I sådanne tilfælde skal direktionen dog så vidt muligt forinden have indhentet samtykke fra bestyrelsens formand eller i dennes fravær en af næstformændene, ligesom bestyrelsen efterfølgende snarest muligt skal underrettes om den truffe disposition.

Som forhold af usædvanlig art eller stor betydning anses blandt andet, men ikke udtømmende:

- Indgåelse af aftaler, som på grund af deres størrelse, løbetid eller af anden grund er af særlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S. Herunder f.eks. indgåelse af de store rådgiverkontrakter og anlægskontrakter på letbanen på Ring 3, samt kontraktindgåelse med en driftsentreprenør, når letbanen på Ring 3 er taget i brug.
- Ydelse af usædvanlige garantier og kautioner
- Låneoptagelser der ikke ligger inden for rammerne i den vedtagne finansstrategi
- Køb og salg af fast ejendom
- Pantsætning af Hovedstadens Letbane I/S' aktiver
- Fastsættelse af takster

Direktionen har ret til at deltage i og udtale sig ved bestyrelsens møder, medmindre bestyrelsen i det enkelte tilfælde bestemmer andet.

Direktionen er berettiget til at kræve bestyrelsen indkaldt til møde til drøftelse af et af direktøren ønsket emne.

Direktionen skal sikre, at interessentskabets bogføring sker under iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

4 Information og rapportering

Det påhviler direktionen at drage omsorg for, at Hovedstadens Letbane I/S værdier holdes forsikret i et forretningsmæssigt passende omfang. Direktionen redegør over for bestyrelsen for Hovedstadens Letbane I/S' overordnede forsikringsforhold.

Det påhviler direktionen løbende at vurdere forsvarligheden af Hovedstadens Letbane I/S' kapitalberedskab i forhold til anlæg af letbanen. Direktionen afgiver på begæring redegørelse herom over for bestyrelsen.

Det påhviler direktionen løbende at rapportere til bestyrelsen, hvis den forventede anlægsudgift øges ud over den til enhver tid skønnede totaludgift [+ 3 pct.], hvor totaludgiften defineres som det til enhver tid senest af interessenterne godkendte anlægsbudget inklusive prisregulering.

På bestyrelsens møder redegør direktionen for væsentlige forhold for Hovedstadens Letbane I/S' virksomhed i den forløbne periode. Herunder om forhold som er af væsentlig økonomisk eller politisk betydning, samt hændelser som medfører større fravigelser i tidligere udmeldte forventede økonomiske resultater.

Direktionen skal løbende orientere bestyrelsens formand om alle forhold af væsentlig betydning for Hovedstadens Letbane I/S.

5 Aftaler

Direktionen og konkrete medarbejdere bemyndiges indenfor nærmere angivne rammer ved bestyrelsens godkendelse af underskriftscirkulære til at binde Hovedstadens Letbane I/S i dispositioner forbundet med den daglige drift af selskabet.

Bemyndigelse til at binde Hovedstadens Letbane I/S ved særlige forhold, herunder finansielle transaktioner vedrørende selskabets låneportefølje, kan gives ved bestyrelsens godkendelse af specialfuldmagter.

6 Tavshedspligt

Bestyrelsen kan pålægge direktionen tavshedspligt om bestyrelsens forhandlinger og forhold i øvrigt vedrørende Hovedstadens Letbane I/S.

Direktionen er berettiget til at videregive fortrolige oplysninger til enkelte ansatte, såfremt videregivelsen sker som et nødvendigt led i varetagelsen af direktionens opgaver, således som pålagt af bestyrelsen. Direktionen skal sikre, at den videregivne information behandles fortroligt.

7 Inhabilitet

Om direktionens inhabilitet gælder reglerne i forvaltningsloven.

Det påhviler direktionen at underrette bestyrelsesformanden om et hvert tilfælde, hvor direktionen har – eller i offentligheden kan formodes at have – en særlig personlig eller økonomisk interesse i et bestemt udfald af behandlingen af en sag, hvor selskabet medvirker ved og/eller træffer afgørelser i. Underretningspligten gælder også spørgsmål om aftaler mellem Hovedstadens Letbane I/S og direktionen selv eller om søgsmål mod direktionen. Det samme gælder spørgsmål om aftale mellem Hovedstadens Letbanes I/S og tredjemand eller søgsmål mod tredjemand, hvis direktionen deri har en væsentlig interesse, der kan være stridende mod Hovedstadens Letbane I/S' interesser.

8 Budgetter og regnskaber

Det påhviler direktionen at sørge for, at Hovedstadens Letbane I/S' bogføring sker under iagttagelse af lovgivningens regler herom, og at formueforvaltningen foregår på betryggende måde.

Senest i december måned hvert år forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde budgetforslag for Hovedstadens Letbane I/S for det efterfølgende regnskabsår til godkendelse. Budgettet skal indeholde, budget for administration og finansiering, samlet anlægsbudget for letbanen under anlæg samt et langtidsbudget for Hovedstadens Letbane I/S' samlede økonomi.

Inden udgangen af august måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde halvårsrapport for bestyrelsen til godkendelse. Halvårsrapporten opstilles efter principperne for aflæggelse af årsrapporten.

Senest medio april måned forelægger direktionen på et bestyrelsesmøde udkast til årsrapport til godkendelse.

På bestyrelsesmødet hvor hhv. kvartals-, halvårs- og årsrapport forelægges til bestyrelsens godkendelse, redegør direktionen for anlægget af letbanen på Ring 3. I redegørelsen skal forklares eventuelle afvigelser i forhold til det godkendte, samt eventuelle særlige risici, der ikke i fornødent omfang er taget højde for i de udarbejdede budgetter.

Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruks

Indhold

1	Formål	43
2	Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering	43
3	Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S.....	43
4	Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S.....	43
5	Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S	43
6	Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S.....	44
7	Finansieringsstrategi	44
8	Lånoptagelsen og prokura	44
9	Likviditetsplaceringer	44
10	Anvendelse af afledte finansielle instrumenter.....	45
11	Rapportering	46

1 Formål

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til "Lov om letbane på Ring 3" af 26. februar 2014. Lovens § 10 bemyndiger selskabet til at optage lån til finansiering af selskabets aktiviteter. Loven bemyndiger finansministeren til at dække selskabets finansieringsbehov.

Formålet med Hovedstadens Letbanes finansielle dispositioner er at sikre de lavest mulige finansieringsomkostninger for selskabets samlede aktiviteter under selskabets afvikling af gæld. Under disponeringen skal det tilses, at der alene løbes en acceptabel og af bestyrelsen anerkendt risiko, som er indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Ved risiko forstås i denne forbindelse: Renterisiko, valutarisiko og kreditrisiko (modpartsrisiko).

Det er direktionens ansvar at sikre at de nævnte mål opfyldes, samt at de nødvendige rapporteringsrutiner til bestyrelsen etableres.

2 Dokumenter til grund for Hovedstadens Letbanes finansiering

Grundlaget for Hovedstadens Letbanes låneoptagelse, likviditetsplaceringer m.v. udgøres af:

- Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S
- Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S
- Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S med tilhørende finansfuldmagt
- Finansrapport for Hovedstadens Letbane I/S

3 Finansieringsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsinstruksen beskriver de grundlæggende regler, herunder de disponeringsregler, der gælder ved låneoptagelse og øvrige dispositioner på de finansielle markeder.

Finansieringsinstruksen er principiel og beskrivende, idet instruksen ikke rummer bemyndigelse eller beskrivelse af omfang m.v. for anvendelsen af de i instruksen nævnte instrumenter.

Finansieringsinstruksen træder i kraft pr. 28. august 2014.

4 Aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S

Selskabets låneoptagelse og øvrige dispositioner er reguleret ved en aftale mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og selskabet. Aftalen indeholder retningslinjer for, hvilke typer af finansielle instrumenter og låneaftaler, selskabet kan lade indgå i låneporteføljen og krav til modparternes rating og valutaeksponering, "Retningslinjer for finansielle transaktioner".

5 Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane I/S

Finansieringsstrategi for Hovedstadens Letbane indeholder en præcis beskrivelse af:

- Den strategi, direktionen har planlagt at følge i den efterfølgende periode.

Det er med andre ord Finansieringsstrategien, der bemyndiger direktionen til at gennemføre de nødvendige transaktioner indenfor de fastlagte rammer med de godkendte instrumenter. Til

Finansieringsstrategien hører finansfuldmagten, hvor direktionen og et antal medarbejder får bemyndigelse til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv. Derfor er Finansieringsstrategien og finansfuldmagten genstand for periodisk gennemgang og godkendelse af bestyrelsen.

6 Finansrapportering for Hovedstadens Letbane I/S

Finansrapporteringen for Hovedstadens Letbane indeholder en beskrivelse af:

- Status for selskabets lånoptagelse
- Oversigt over rente og valutaforholdene, finansieringsomkostninger, likviditetsberedskab, kreditrisiko og valutarisiko.

7 Finansieringsstrategi

Direktionen forelægger normalt en gang årligt en finansieringsstrategi, der redegør for selskabets planlagte finansieringsaktiviteter. Finansieringsstrategien behandles sædvanligt på et af bestyrelsens sidste møder i året før det kalenderår, strategien dækker. Finansieringsstrategien indeholder følgende elementer:

1. Ramme og forudsætninger for strategien
2. En redegørelse for selskabets forventede lånebehov. Låneoptagelsens omfang afhænger af, dels det forventede likviditetsforbrug, dels det ønskede niveau for selskabets finansielle beredskab i det omfang, dette etableres i form af likvide placeringer
3. Interval for låneporteføljens fordeling på valutaer
4. Låneporteføljens rentefordeling
5. Øvrige forhold, som risikoaspekter.

8 Lånoptagelsen og prokura

Bestyrelsen bemyndiger ved godkendelsen af selskabets finansieringsstrategi, direktionen og yderligere et antal medarbejdere til at indgå aftaler vedrørende finansielle instrumenter mv., som selskabet anvender i forbindelse med lånoptagelse og finansiell styring.

Godkendelsen medfører fuldmagt (finansfuldmagten) til at indgå finansielle aftaler, herunder optage lån indenfor rammerne i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de rammer, der er fastlagt i Finansieringsstrategien.

Direktionen indstiller ændringer i bemyndigelsen til bestyrelsens godkendelse.

9 Likviditetsplaceringer

Etableringen af det finansielle beredskab vil som følge af den tidsmæssige adskillelse mellem forbrug og lånoptagelse kunne medføre et behov for placering af overskudslikviditet i rentebærende aktiver. Direktionen har ansvaret for, at sådanne placeringer sker på vilkår, der er betryggende for selskabets midler.

Placeringen kan foretages som indskud i banker, ved køb af obligationer eller lignende. Placeringens størrelse og tidsmæssige horisont afpasses efter modpartens kreditværdighed.

Ved likviditetsstyringen skal der rettes opmærksomhed på mulighederne for at likvidere indgåede placeringer, ligesom ind- og udgående likviditet i videst muligt omfang skal matches, så væsentlige likviditetsforskydninger, og dermed potentielt utilsigtede finansieringsudgifter undgås.

Overskudslikviditet kan placeres efter følgende retningslinjer:

Tabel 1 – Placering overskudslikviditet

Lang Rating	Mio. DKK Beløb	Løbetid (år) Aftaleindskud mv.
Statspapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	-
Danske realkreditpapirer Aaa/AAA	Ubegrænset	2,0
Banker m.v. (Aaa/AAA)	600	1,0
Banker m.v. (Aa1/AA+)	400	0,5
Banker m.v. (Aa2/AA)	400	0,5
Banker m.v. (Aa3/AA-)	400	0,5
Banker m.v. (A1/A+)	200	0,25
Banker m.v. (A2/A)	200	0,25
Banker m.v. (A3/A-)	200	0,25

Modpartens rating er fastsat ud fra samme udgangspunkt som i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S. Beløbsgrænserne afspejler den samlede accepterede modpartsrisiko, hvorfor placeringer alene vil ske under hensyntagen til eventuel anden samtidig eksponering på modparten, herunder forbrug af uafdækket tærskelværdi (jf. nedenfor) fra derivat mellemværender på finansielle modparter.

10 Anvendelse af afledte finansielle instrumenter

Direktionen bemyndiges til, indenfor de fastlagte rammer i aftalen mellem Danmarks Nationalbank, Transport-, Bygnings-, og Boligministeriet, Finansministeriet og Hovedstadens Letbane I/S og de i Finansieringsstrategien fastlagte rammer, at anvende afledte finansielle instrumenter (derivater) til styring af selskabets finansielle risici.

Aftaler kan indgås med modparter, hvor der er indgået en aftale om sikkerhedsstillelse (en såkaldt CSA-aftale). En sådan aftale indebærer, at positive markedsværdier over en vis tærskelværdi (threshold) skal afdækkes ved at stille højtratede, likvide værdipapirer (typisk statsobligationer) som sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen sker i et værdipapirdepot hos Euroclear. I tilfælde af modpartens konkurs eller lignende (default) kan selskabet umiddelbart overtage de stillede sikkerheder. Modpartsrisikoen opgøres efter fradrag af modpartens eventuelle sikkerhedsstillelse i henhold til CSA-aftalen.

Brugen af afledte finansielle instrumenter forudsætter at:

1. Den akkumulerede valutafordeling, opgjort som summen af lån, placeringer og valutainstrumenter, altid er i overensstemmelse med den vedtagne finansieringsstrategi

2. Rentefordelingen skal, opgjort efter positioner i underliggende lån, finansielle instrumenter og efter modregning af eventuelle likviditetsplaceringer, til enhver tid holdes indenfor rammerne af den vedtagne finansieringsstrategi
3. Modpartsrisikoen holdes indenfor de rammer der er nævnt i "Retningslinjer for finansielle transaktioner".

11   Rapportering

Direktionen rapporterer til bestyrelsen om status for låntagning og øvrige finansielle forhold.

Rapporteringen skal præsenteres i en tilgængelig form, og skal som minimum omfatte:

1. En oversigt over den samlede låneoptagelse, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
2. En oversigt over de samlede placeringer, fordelt på valutaer under hensyntagen til indgåede finansielle kontrakter
3. En oversigt over den samlede nettogæld og renterisikoen heraf per valuta og i alt
4. En oversigt over det finansielle beredskab
5. Modpartsrisikoen opgjort som summen af likviditetsplaceringer og eksponering fra
6. finansielle aftaler
7. Status og mål for finansieringsomkostninger for indeværende år.

Hovedstadens Letbane I/S

Regnskabsinstruks

FORORD

Denne regnskabsinstruks for Hovedstadens Letbane I/S er baseret på Metroselskabet I/S regnskabsinstruks. Disponering, regningshåndtering og betaling heraf er underlagt samme retningslinjer som fremgår af Metroselskabets regnskabsinstruks, hvorfor instruksen indeholder en beskrivelse af Metroselskabets regnskabsmæssige organisation og tilrettelæggelse af Metroselskabets regnskabsopgaver, herunder oplysninger om ansvars- og kompetencefordelingen, samt de regelsæt, der skal tilgodeses af medarbejderne ved udførelse af regnskabsopgaverne.

Med udgangspunkt i disse rammer udarbejdes løbende uddybende beskrivelser til de enkelte opgaveområder.

Regnskabsinstruksen er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomistyrelsens "Vejledning om udarbejdelse af regnskabsinstrukser" fra april 2010, samt årsregnskabsloven.

Regnskabsinstruksen gives til de medarbejdere, der deltager i arbejdet med Metroselskabets regnskabsopgaver. Metroselskabets regnskabsinstruks er godkendt af Metroselskabets bestyrelse.

Indhold

1	Generelle forhold	51
1.1	Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.....	51
1.2	Selskabets organisation	51
1.3	Organisering af selskabets regnskabsvæsen	51
1.4	Selskabets tegningsforhold.....	51
1.5	Moms- og skatteforhold m.v.	51
1.6	Finansiering.....	52
1.7	Øvrige forhold.....	52
2	Regnskabsopgaver	52
2.1	Generelt om opgaverne.....	52
2.2	Forvaltning af udgifter	52
2.2.1	Generelt.....	52
2.2.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	53
2.2.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter	53
2.3	Forvaltning af indtægter	54
2.3.1	Generelt.....	54
2.3.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	54
2.3.3	Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter.....	55
2.4	Regnskabsmæssig registrering	56
2.4.1	Generelt.....	56
2.4.2	Ansvar- og kompetencefordelingen	56
2.4.3	Regelsæt vedrørende dem regnskabsmæssig registrering	57
2.5	Betalingsforretninger.....	58
2.5.1	Generelt.....	58
2.5.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	58
2.5.3	Regelsæt vedrørende betalingsforretninger	59
2.6	Lønbehandling	59
2.6.1	Generelt.....	59
2.6.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	59
2.6.3	Regelsæt vedrørende lønbehandling	59
2.7	Regnskabsaflæggelse.....	60
2.7.1	Generelt.....	60
2.7.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	60
2.7.3	Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen.....	60
2.8	Opbevaring af regnskabsmateriale.....	61
2.8.1	Generelt.....	61
2.8.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.8.3	Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet	61
2.9	kontrol med værdipost	61

2.9.1	Ansvars- og kompetencefordelingen	61
2.9.2	Regelsæt vedrørende kontrol med værdipost	61
2.10	Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet	62
2.10.1	Generelt.....	62
2.10.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	62
2.10.3	Regelsæt vedrørende inventarregistreringen	62
2.11	Forsikringsforhold	62
2.11.1	Generelt.....	62
2.11.2	Ansvars- og kompetencefordelingen	62
2.11.3	Regelsæt vedrørende forsikringsforhold.....	62
3	Databehandling	63
3.1	Generelt om opgaverne.....	63
3.1.1	Navision	63
3.1.2	E-faktureringsystem.....	63
3.1.3	Betalingsystem.....	63
3.2	Backup procedurer og systemsikkerhed	64

1 Generelle forhold

1.1 Selskabets stiftelse, ejerforhold, formål m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er stiftet i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 og underlagt vedtægt af 19. juni 2014. Parterne bag interessentskabet er Region Hovedstaden, Lyngby-Taarbæk Kommune, Gladsaxe Kommune, Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Glostrup Kommune, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hvidovre Kommune, Vallensbæk Kommune og Ishøj Kommune.

Hovedstadens Letbane I/S' formål er at projektere, anlægge og drive en letbane på Ring 3. Hovedstadens Letbane I/S skal drives på et forretningsmæssigt grundlag.

1.2 Selskabets organisation

Selskabet ledes i henhold til lov nr. 165 af 26. februar 2014 med efterfølgende ændringer og selskabets vedtægt af bestyrelsen og direktionen. Bestyrelsen varetager selskabets overordnede ledelse, mens direktionens varetager den daglige ledelse. Direktionen i Metroselskabet I/S er tillige direktion i Hovedstadens Letbane I/S, ind til letbanen tages i brug til passagerdrift. Herefter er det op til bestyrelsen at beslutte, hvem der skal varetage direktionsopgaven for interessentskabet. Bestyrelsen træffer beslutning i alle spørgsmål af væsentlig betydning, herunder om den overordnede tilrettelæggelse af selskabets virke inden for de retningslinjer, som er fastsat i vedtægten, forretningsstrategien eller i øvrigt er meddelt af interessenterne.

1.3 Organisering af selskabets regnskabsvæsen

Selskabets direktion har ansvaret for den daglige ledelse af selskabets bogføring og formueforvaltning, jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 10.2. Regnskabsopgaverne varetages af Økonomi.

Selskabet aflægger regnskab i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

1.4 Selskabets tegningsforhold

Af "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 12 fremgår det, at Interessentskabet tegnes:

- af bestyrelsens formand eller en næstformand i forening med direktionen eller
- af den samlede bestyrelse

Endvidere fremgår det, at bestyrelsen kan meddele prokura i overensstemmelse med lov om erhvervsdrivende virksomheder.

Prokurameddelelse foreligger i form af "Underskriftscirkulære for Hovedstadens Letbane I/S". I underskriftscirkulæret er der meddelt prokura i to klasser: A og B. Selskabet forpligtes herefter af:

- To A-signatarer i forening eller
- Én A-signatar i forening med én B-signatar

1.5 Moms- og skatteforhold m.v.

Hovedstadens Letbane I/S er momsregistreret (CVR nr.: 36 03 24 99). Selskabet er ikke skattepligtigt. Samtlige beløb i nærværende instruks er angivet eksklusive moms.

1.6 Finansiering

Retningslinjer vedrørende Hovedstadens Letbane I/S' finansieringsopgaver (låneoptagelse, likviditetsplaceringer, værdipapirer m.v.), herunder beskrivelse af gældende regelsæt, strategi for rente- og valutafordeling mv., ansvars- og kompetencefordeling, fremgår af selvstændig finansieringsinstruks, finansieringsstrategi og finansfuldmagt, der er godkendt af selskabets bestyrelse.

1.7 Øvrige forhold

Selskabet anvender sit eget regnskabssystem, jf. afsnit 3, og er derfor ikke tilknyttet statslige eller kommunale regnskabssystemer. Der skal i den forbindelse henvises til afsnit 3 samt selskabets informationssikkerhedspolitik.

2 Regnskabsopgaver

2.1 Generelt om opgaverne

I afsnit 2 er givet en beskrivelse af selskabets regnskabsopgaver. Beskrivelsen af den enkelte opgave omfatter normalt:

- a) En indledende, kortfattet beskrivelse af opgaven
- b) Ansvars- og kompetencefordelingen med oplysninger om:
  - hvem, der har ansvaret for opgaven
  - hvem, der eventuelt er stedfortræder for den pågældende medarbejder
  - hvilke medarbejdere, der i øvrigt har fået tillagt særlige beføjelser
  - eventuelle beløbsmæssige eller andre begrænsninger i medarbejdernes ansvar og kompetence

Medarbejderne er identificeret ved stillingsbetegnelse eller organisatorisk placering.

- a) Regelsæt, der følges ved udførelsen af regnskabsopgaven.

2.2 Forvaltning af udgifter

2.2.1 Generelt

Forvaltningen af udgifter omfatter disponering, ydelseskvittering af udgiftsbilag samt betalingsgodkendelse af udgiftsbilag.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller på et senere tidspunkt kan medføre udgifter for selskabet.

Ved ydelseskvittering forstås en bekræftelse af, at selskabet har modtaget ydelsen/varen i overensstemmelse med den indgåede aftale.

Ved betalingsgodkendelse forstås en bekræftelse af, at den pågældende udgift afholdes af selskabet. Betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag indebærer den endelige godkendelse af, at et udgiftsbilag kan videregives til betaling.

Den regnskabsmæssige registrering og proceduren ved betalingen af udgifterne behandles i afsnit

2.4.3 og 2.5.

2.2.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på DKK 100.000 for A- og B-signatarer og på DKK 5.000 for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Ydelseskvittering af udgiftsbilag

Ydelseskvittering gives af den/de, der administrerer den enkelte kontrakt, aftale eller rekvisition, eller dennes stedfortræder.

c) Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag

Betalingsgodkendelse af udgiftsbilag foretages af den budgetansvarlige eller dennes stedfortræder. Betalingsgodkendelse må ikke foretages af samme person, som har ydelseskvitteret.

Det er kun A- og B-signatarer, der kan foretage betalingsgodkendelse. B-signatarer kan dog kun betalingsgodkende udgiftsbilag på op til DKK 100.000.

2.2.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af udgifter

2.2.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.2.3.2 Ydelseskvittering

Udgifter vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal normalt dokumenteres i form af regninger fra leverandørerne. Ydelseskvittering af sådanne udgiftsbilag omfatter kontrol med bilagets materielle og økonomiske indhold samt kontering af bilaget i overensstemmelse med selskabets kontoplan. Ved ydelseskvittering af bilag skal der føres kontrol med:

- at de i bilaget nævnte varer, tjenesteydelser m.v. er leveret
- at leverancer/tjenesteydelser svarer til de afgivne bestillinger for så vidt angår kvantitet, kvalitet, pris og leveringsfrister
- at de i bilaget foretagne økonomiske beregninger er korrekte
- hvornår betaling senest bør finde sted
- at den pågældende udgift ligger inden for udgiftsområdets budget
- at det fremgår af bilaget, såfremt der undtagelsesvis er anvendt en kopi som bilag
- at bilag vedrørende repræsentation er forsynet med navne på deltagere samt anledning
- at bilag vedrørende taxakørsel er forsynet med formål (destination), og

- at internt udarbejdede udgiftsbilag er underskrevet og dateret af den medarbejder, der har udfærdiget bilagene. Rejseopgørelser skal tillige være underskrevet af den medarbejder, som opgørelsen vedrører.

Såfremt anden betalingsdato ikke angives benyttes den af leverandøren fastsatte betalingsfrist. Eventuelle kontantrabatter benyttes i det omfang, dette findes fordelagtigt.

Ved ydelseskvittering skal bilagene udover selve kvitteringen (herunder datering) påføres angivelse af:

- hvilket **projektnummer** udgiften skal belaste
- hvilket **finanskontonummer** udgiften skal belaste
- hvilken **afdeling** udgiften skal belaste
- evt. **betalingsdato**, hvis forskellig fra leverandørens angivne dato.

Internt udarbejdede udgiftsbilag afstemmes med foreliggende beslutninger om afholdelse af udgiften.

2.2.3.3 Betalingsgodkendelse

Ydelseskvitterede udgiftsbilag vedrørende køb af varer, materiel, anlægsarbejder, tjenesteydelser m.v. skal efterfølgende betalingsgodkendes. Ved betalingsgodkendelse af ydelseskvitterede udgiftsbilag skal der føres kontrol med, at den pågældende udgift kan afholdes af selskabet indenfor det angivne udgiftsområde.

2.2.3.4 Periodisering

Der foretages periodisering af udgifter, såfremt dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.3 Forvaltning af indtægter

2.3.1 Generelt

Forvaltningen af indtægter omfatter disponering, regningsudskrivning, godkendelse af indtægtsbilag samt debitorforvaltning.

Ved disponering forstås indgåelse af aftaler mv., der medfører eller kan medføre indtægter for selskabet.

Den regnskabsmæssige registrering beskrives i afsnit 2.4.

2.3.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

a) Disponering

Disponering må alene foretages af medarbejdere, der er beføjet hertil i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

Disponeringsretten kan dog uddelegeres til enkeltpersoner, når den pågældende disposition ligger indenfor en på forhånd fastsat beløbsmæssig bagatelgrænse på DKK 100.000 for A- og B-signatarer og på DKK 5.000 for øvrige medarbejdere.

Herudover kan disponeringsretten uddelegeres til enkeltpersoner indenfor pågældendes stillingsfuldmagt. En sådan bemyndigelse skal godkendes skriftligt af underskriftsberettigede i overensstemmelse med selskabets underskriftscirkulære.

b) Udarbejdelse af regningsdokumentation

Regningsdokumentationen udarbejdes af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v., herunder fastsættelse af pris, kredittid, øvrige salgsbetingelser mv., som aftales individuelt fra aftale til aftale.

c) Udskrivning af regninger m.v.

Økonomi har ansvaret for eventuel regningsudskrivning.

d) Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Godkendelse af udskrevne regninger foretages af den/de medarbejdere, der administrerer den med indtægten forbundne kontrakt, aftale eller rekvisition m.v. Godkendelse af udskrevne regninger må så vidt muligt ikke varetages af den medarbejder, der har foretaget regningsudskrivningen.

e) Godkendelse af indtægtsbilag modtaget udefra

Indtægtsbilag, der modtages udefra, godkendes efter tilsvarende retningslinjer som et udgiftsbilag, jf. afsnit 2.2.2.

f) Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Økonomi meddeler mindst en gang pr. måned de medarbejdere, der administrerer de med indtægterne forbundne kontrakter, aftaler eller rekvisitioner m.v. om eventuelle udestående fordringer.

De enkelte administrerende medarbejdere har ansvaret for eventuelt at iværksætte rykkerprocedure i forbindelse med forsinket betaling.

g) Behandling af restante fordringer m.v.

Beslutning om, hvornår en forfalden fordring kan anses for at være restant, kan alene foretages af medarbejdere, der opfylder betingelserne om disponering, jf. tidligere.

2.3.3 Regelsæt vedrørende forvaltning af indtægter

2.3.3.1 Disponering

Disponering skal ske i overensstemmelse med de af bestyrelsen godkendte retningslinjer.

2.3.3.2 Udarbejdelse af regningsdokumentation m.v.

Ved udarbejdelse af regningsdokumentation m.v. skal der føres kontrol med:

- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er leveret i henhold til foreliggende aftale eller kontrakt
- at de nævnte varer eller tjenesteydelser er prisfastsat i overensstemmelse med foreliggende aftale eller kontrakt, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b)
- hvornår opkrævning senest bør finde sted, jf. afsnit 2.3.2, pkt. b).

Det skal af regningsdokumentationen fremgå, indenfor hvilket regnskabsmæssigt registreringsområde indtægten skal henføres. Regningsdokumentationen kvitteres, hvorefter regningen kan udskrives.

2.3.3.3 Godkendelse af udskrevne regninger m.v.

Ved godkendelse af udskrevne regninger m.v. skal der føres kontrol med, at regningen er i overensstemmelse med den udarbejdede regningsdokumentation.

Udskrevne regninger m.v. skal forsynes med en godkendelsespåtegning som bekræftelse på, at de kan videregives til regnskabsmæssig registrering og opkrævning.

2.3.3.4 Iværksættelse af rykkerprocedure ved forsinket betaling

Betales en udestående fordring ikke rettidigt foretages en konkret vurdering af kundeforholdet og der iværksettes en for kundeforholdet passende rykkerprocedure.

2.3.3.5 Periodisering

Der foretages periodisering af indtægter, såfremt dette har væsentlig betydning for årsrapportens, halvårsrapportens eller kvartalsrapportens retvisende billede.

2.4 Regnskabsmæssig registrering

2.4.1 Generelt

Med henblik på aflæggelse af regnskaber foretages regnskabsmæssig registrering omfattende de økonomiske hændelser, der har betydning for eller som er en konsekvens af selskabets aktiviteter.

Den regnskabsmæssige registrering tilrettelægges således:

- at alle indtrufne økonomiske hændelser registreres hurtigst muligt
- at registreringer sker på korrekt grundlag
- at der eksisterer intakt transaktionsspor og kontrolspor.

Selskabets kontoplan udformes som en struktureret oversigt over de konti, der anvendes og specificeres med klare og dækkende navne som overskrift og i øvrigt under hensyntagen til selskabets egne behov for regnskabsoplysninger.

2.4.2 Ansvar- og kompetencefordelingen

Selskabets regnskabsmæssige registrering varetages af Økonomi, som selskabets bogholderi er en del af. Økonomichefen har ansvaret for Økonomi med viceøkonomichefen som stedfortræder.

Som led i den interne betalingskontrol skal Økonomi endvidere foretage afstemning af selskabets bankkonti.

Økonomis arbejdsopgaver er p.t. fordelt således på medarbejderne:

- a) Regnskabsmæssig registrering

Bogføringen og de hertil knyttede afstemninger, fejlrettelser, kontroller mv. foretages af bogholder eller controller. Intern og ekstern regnskabsrapportering og budgetopfølgning foretages af viceøkonomichefen, regnskabschefen eller controller.

Den regnskabsmæssige registrering sker ved anvendelse af Navision, der er forbundet i et netværk.

- b) Afstemning af selskabets likvide beholdninger

Bogholder eller controller afstemmer selskabets bankkonti.

2.4.3 Regelsæt vedrørende den regnskabsmæssige registrering

2.4.3.1 Registreringens tilrettelæggelse

- a) Den regnskabsmæssige registrering omfatter bilag vedrørende udgifter og indtægter, samt bilag vedrørende aktiver og passiver.
- b) Som registreringsmetode anvendes det dobbelte bogholderis princip.
- c) Ved iværksættelsen af registreringen kontrolleres det, at regnskabsbilagene er behørigt attesteret/godkendt af hertil bemyndigede personer, og at bilagene indeholder de oplysninger, der er nødvendige for registreringen. Endvidere føres nummerkontrol med samtlige bilag, der indgår i bogføringen.
- d) Registreringen sker løbende. Registreringen sker både elektronisk og manuelt.
- e) Bilag angivet i fremmed valuta omregnes til danske kroner ved anvendelse af kursen på bilagsdatoen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem kursen på bilagsdatoen og kursen på betalingsdagen opgøres og bogføres under finansielle poster i resultatopgørelsen.
- f) Senest i den regnskabsmæssige supplementsperiode foretages registrering på udgifts- og indtægtskonti vedrørende gammelt regnskabsår, såfremt leveringen af en vare eller en ydelse til eller fra selskabet har fundet sted eller anden fordring er opstået inden regnskabsårets udløb.
- g) Begivenheder, der må forventes at medføre omkostninger for selskabet, registreres når selskabet er forpligtet som følge heraf. Den registrerede omkostning opgøres som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.
- h) Den regnskabsmæssige supplementsperiode anvendes endvidere til registrering af afslutningsposter.
- i) Af bilagene skal fremgå, at registreringen har fundet sted.

2.4.3.2 Afstemninger, kontroller m.v.

- a) Der skal løbende foretages afstemninger, kontroller og fejlrettelser af den regnskabsmæssige registrering. Endvidere foretages afstemning med kontoudtog fra pengeinstitutter.

- b) Der skal løbende føres kontrol med korrekt og rettidig afvikling af registrerede gældsforpligtelser og tilgodehavender.

2.5 Betalingsforretninger

2.5.1 Generelt

Hvor det er muligt, foregår selskabets betalinger i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3. En betalingsanmodning gennemføres kun, hvis de nedenfor beskrevne regler for betalingsforretninger er overholdt.

Der er ikke fastsat nogen grænse for selskabets maksimale beholdning af likvide midler (bankbeholdninger). Selskabet kan have en beholdning af udenlandsk valuta, der normalt ikke bør overstige 25.000 kr. Valutabeholdningen skal efter kontortid anbringes aflåst.

Kreditkort (First card o.l.) kan udstedes til brug på forretningsrejser m.v. Kreditkortet underskrives på bagsiden af pågældende medarbejder/konsulent. Kreditkort må ikke anvendes til dækning af private omkostninger. Kreditkort oprettes p.t. med en maksimal kredit på 30.000 kr. Medarbejderen/konsulenten skal opbevare kreditkortet forsvarligt.

De til selskabets konti knyttede kreditfaciliteter er i overensstemmelse med retningslinjerne i selskabets finansieringsinstruks.

2.5.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Betalingsgangen i selskabets IT-baserede betalingssystem er p.t. som følger:

- a) Bogholder eller controller indlægger de godkendte betalingsanmodninger i betalingssystemet, og der udskrives en oversigt over betalingsanmodningerne.
- b) Betalingsanmodningerne "accepteres" i systemet af bogholder eller controller, der ligeledes kvitterer på den udskrevne oversigt.
- c) Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen eller i deres fravær en anden udpeget A- eller B-signatar "godkender" betalingsanmodningerne. Dette foregår ligeledes i det IT-baserede betalingssystem, hvor betalingen herefter er gennemført. Den udskrevne oversigt over betalingsanmodninger kvitteres.

Herudover varetager Økonomi følgende opgaver:

- a) Udbetalinger i form af særlige (haste) bankoverførsler.
- b) Oprettelse og nedlæggelse af konti i pengeinstitutter.
- c) Oprettelse og nedlæggelse af kreditkort (First card o.l.) tilknyttede selskabets konti.
- d) Kontrol med anviste lønninger i henhold til selskabets kontraktlige forpligtelser.
- e) Afregning og bogføring af rejseafregninger, som godkendt af de enkelte medarbejdere.

2.5.3 Regelsæt vedrørende betalingsforretninger

- a) Ved øvrige udbetalinger (herunder kreditkort og via det IT-baserede betalingssystem) skal der føres kontrol med, at der foreligger bilag, som er henholdsvis ydelseskvitterede og betalingsgodkendte af hertil bemyndigede medarbejdere.
- b) Der skal foretages registrering i økonomisystemet af ind- og udbetalte beløb. Registreringen skal ske under den dato, hvor betalingen har fundet sted. Registreringen i økonomisystemet skal afstemmes løbende med modtagne kontoudtog fra pengeinstitutter mindst én gang månedligt.
- c) Eventuelle kassedifferencer skal registreres i økonomisystemet. I tilfælde af væsentlige differencer underrettes ledelsen.

2.6 Lønbehandling

2.6.1 Generelt

Ansættelse af medarbejder foretages efter den til enhver tid godkendte ansættelsesprocedure i selskabet. Alle ansættelser og afskedigelser af medarbejder godkendes af den administrerende direktør.

Selskabets lønadministration og lønbehandling foregår elektronisk i Navision (Lessor), som også genererer lønudbetalingerne. Lønudbetalingerne overføres til selskabets betalingssystem på samme måde som almindelige betalinger, jf. afsnit 3.1.3. I de nedenstående afsnit 2.6.2 og 2.6.3 omtales lønmateriale som papirdokumenter. Disse kan foreligge i såvel elektronisk som i papirform, men behandles på samme måde.

Selskabet har udliciteret lønbehandlingen til eksternt lønbureau, mens selskabet selv forestår udbetalingen af lønninger.

2.6.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Lønbehandlingen foregår som følger:

- a) Lønbureauet registrerer det for den aktuelle måned relevante lønmateriale i Navision.
- b) Lønbureauet foretager lønkørsel i lønmodulet i Navision.
- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønkørslen er i overensstemmelse med behørigt godkendt dokumentation, herunder ansættelseskontrakter
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3.

2.6.3 Regelsæt vedrørende lønbehandling

- a) Lønmaterialet (timesedler for timelønnede, kørselsregnskab, udlæg, løntræk, lønændringer, fraværsregistreringer mv.) til brug for den aktuelle lønkørsel tilgår lønbureauet.
- b) Lønbureauet registrerer det relevante lønmateriale på de pågældende medarbejdere i Navision og foretager herefter den egentlige lønkørsel

- c) Økonomimedarbejderen kontrollerer, at lønudbetalingerne er i overensstemmelse med behørigt godkendt lønmateriale, herunder ansættelseskontrakter.
- d) Økonomichefen, alternativt viceøkonomichefen eller regnskabschefen, gennemgår lønmaterialet, lønoverførslerne, betaling af A-skat og pension mv. Herefter godkendes lønoverførslerne og lønrelaterede betalinger i selskabets betalingssystem som beskrevet under afsnit 3.1.3
- e) De gennemførte lønoverførsler og lønrelaterede betalinger tages til efterretning af selskabets administrerende direktør, som ved sin underskrift bekræfter dette.

2.7 Regnskabsaflæggelse

2.7.1 Generelt

Selskabets regnskabsaflæggelse udgøres af årsrapporten, halvårsrapporten og kvartalsrapporterne (årsrapporten udgør også 4. kvartalsrapport), der udarbejdes ved udløbet af de respektive regnskabsperioder. Herudover udarbejdes kvartalsvise budgetopfølgninger.

2.7.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

- a) Økonomi udarbejder udkast til årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter til selskabets administrerende direktør.
- b) Økonomi udarbejder udkast til budgetopfølgninger til selskabets administrerende direktør.
- c) Årsrapport, halvårsrapport og kvartalsrapporter godkendes af selskabets bestyrelse og tilgår interessenterne. De kvartalsvise budgetopfølgninger tilgår bestyrelsen til efterretning. Halvårsrapport, kvartalsrapporter og budgetopfølgninger tilgår selskabets revisor til orientering.

2.7.3 Regelsæt vedrørende regnskabsaflæggelsen

2.7.3.1 Årsrapporten

Selskabet aflægger årsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder) jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Årsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor ledelsesberetning, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed. Regnskabsåret følger kalenderåret.

Ved godkendelsen af årsrapporten er det påset, at alle tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v. er registreret i regnskabet, så dette giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, den økonomiske stilling samt resultatet. Årsrapporten skal forsynes med en ledelsespåtegning.

Økonomi aftaler det tidsmæssige forløb i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten med selskabets revisor, så årsrapporten kan forelægges bestyrelsen til godkendelse hurtigst muligt efter regnskabsårets afslutning, så årsrapporten kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

2.7.3.2 Halvårsrapporten

Selskabet aflægger halvårsrapport i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser for statslige aktieselskaber (klasse D-virksomheder), jf. "Vedtægt for Hovedstadens Letbane I/S" afsnit 16.

Halvårsrapporten skal opstilles på en overskuelig måde, hvor resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter udgør en helhed.

Halvårsrapporten forelægges bestyrelsen til godkendelse, så den kan være Erhvervsstyrelsen i hænde i henhold til bestemmelserne i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse.

2.7.3.3 Kvartalsrapporten

Kvartalsrapporten for januar og juli kvartaler aflægges på samme måde som halvårsrapporten, jf. afsnit 2.7.3.2 ovenfor.

2.8 Opbevaring af regnskabsmateriale

2.8.1 Generelt

Selskabets regnskabsmateriale omfatter regnskabsbilag m.v. samt uddata fra økonomisystemet og E-faktureringsystemet. (For opbevaring af elektroniske data i forbindelse med økonomisystemet og E-faktureringsystemet henvises til afsnit 3)

2.8.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Økonomi har ansvaret for opbevaring og kassation af regnskabsmaterialet.

2.8.3 Regelsæt vedrørende opbevaring af regnskabsmaterialet

Årsrapporterne og de hertil knyttede specifikationer, bilag m.v. skal opbevares af selskabet i 5 år fra udgangen af vedkommende regnskabsår.

2.9 kontrol med værdipost

2.9.1 Ansvars- og kompetencefordelingen

- a) Poståbning, udtagning, registrering og intern fordeling af værdipost foretages af journal medarbejdere.
- b) Indkomne checks m.v. afleveres til Økonomi mod kvittering.
- c) Bogholder eller controller fører kontrol med, at de modtagne værdier registreres i selskabets regnskab.

2.9.2 Regelsæt vedrørende kontrol med værdipost

Værdiposten registreres i værdipostbogen. Ved udlevering af værdipost til Økonomi skal der kvitteres for modtagelsen i selskabets værdipostbog. Værdipostbogen opbevares hos journal medarbejdere.

2.10 Forvaltningen af aktier til varigt brug i selskabet

2.10.1 Generelt

Der føres fortegnelser over beholdninger af diverse inventar, som selskabet anskaffer til varigt brug.

2.10.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Økonomi har ansvaret for selskabets regnskabsmæssige registrering af anlægsaktiver. Serviceenheden har ansvaret for registrering af inventar og IT har ansvaret for registrering af IT.

2.10.3 Regelsæt vedrørende inventarregistreringen

- a) Inventarregistreringen skal bl.a. indeholde oplysninger om inventarets art og placering. Registreringen af inventar til en anskaffelsesværdi på over 100.000 kr. skal tillige indeholde oplysninger om anskaffelsespris, anskaffelsesår m.v.
- b) Kassation af selskabets inventar skal godkendes af medarbejdere, der er beføjet til at disponere på selskabets vegne i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 2.2.2.

2.11 Forsikringsforhold

2.11.1 Generelt

Selskabet er i det omfang, det er vurderet økonomisk forsvarligt, forsikret mod alle væsentlige risici. Selskabet undgår således i videst muligt omfang at få større økonomiske tab som følge af skadesbegivenheder (ulykker o.l.)

2.11.2 Ansvars- og kompetencefordelingen

Metroselskabets Insurance Manager har ansvaret for den forsikringsmæssige håndtering af selskabets forsikringer. Herunder risikovurdering, fastsættelse af forsikringsværdier, samt forhandling og etablering af forsikringsdækning.

Selskabet får bistand fra eksterne rådgivere/mæglere ved håndteringen af selskabets forsikringsforhold.

2.11.3 Regelsæt vedrørende forsikringsforhold

Der foretages løbende ajourføring af oplysninger om risici mv. overfor den relevante forsikringsmægler, som foretager de umiddelbare nødvendige justeringer af forsikringsporteføljen.

En gang årligt revurderes – i samarbejde med de respektive rådgivere/mæglere - behovet for risikostyring og hvilke risici, det er formålstjenligt at forsikre.

3 Databehandling

3.1 Generelt om opgaverne

3.1.1 Navision

Selskabets bogføring foregår i et IT-baseret regnskabssystem (Navision). Her modtages en stor del af selskabets fakturaer elektronisk fra selskabets E-faktureringsystem, jf. afsnit 3.1.2. Sammen med fakturaoplysningerne (kreditor, beløb, betalingsfrist, kontonummer m.v.) overføres konteringen fra E-faktureringsystemet til Navision. Herefter foretages bogføringen i Navision og betalingsoplysninger overføres til selskabets betalingssystem, jf. afsnit 3.1.3.

3.1.1.1 Systemadgang til Navision

Navision er placeret på en selvstændig server. Økonomichefen, viceøkonomichefen, regnskabschefen, controlleren samt bogholderne har p.t. adgang til økonomisystemet. Fuld adgang til økonomisystemet har tillige konsulenter, der varetager forskellige systemmæssige vedligeholdelsesopgaver. Herudover har flere medarbejdere læseadgang til systemet. Endelig har revisoren læseadgang til systemet. Al adgang til økonomisystemet sker ved anvendelse af brugernavn og adgangskode.

Økonomi vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til Navision, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have.

3.1.2 E-faktureringsystem

Selskabets indkomne fakturaer modtages normalt gennem et E-faktureringsystem. Dette gælder uanset om fakturaerne sendes 100 % elektronisk fra kreditor, eller de sendes som papirfakturaer. Papirfakturaer scannes og indlæses i E-faktureringsystemet af Økonomi.

Efter modtagelse i E-faktureringsystemet distribueres fakturaerne elektronisk rundt til ydelseskvittering og betalingsgodkendelse i selskabet, i overensstemmelse med afsnit 2.2. Efter betalingsgodkendelse overføres fakturaerne til Navision, hvorefter de betales i selskabets IT-baserede betalingssystem, jf. afsnit 2.5.

3.1.2.1 Systemadgang til E-faktureringsystemet

Selskabets medarbejdere og eventuelle konsulenter kan oprettes som brugere af E-faktureringsystemet med de rettigheder, som deres funktion indebærer. Adgang sker ved hjælp af brugernavn og adgangskode.

Økonomi vedligeholder tabellen over brugerne, som har adgang til E-faktureringsystemet, herunder hvilke systemrettigheder, som brugerne skal have. Rettighederne fastsættes i overensstemmelse med retningslinjerne i nærværende instruks.

3.1.3 Betalingssystem

Fra Navision overføres betalingsoplysningerne til selskabets betalingssystem. Betalingerne kræver godkendelse af to personer, p.t. i form af:

- Bogholder eller controller (1.-godkender)

- Økonomichef, viceøkonomichef, regnskabschef eller en anden udpeget A- eller B- signatar (2.-godkender)

Inden den endelige godkendelse af betalingen kontrolleres det, at den tilhørende faktura er såvel ydelseskvitteret som betalingsgodkendt, jf. afsnit 2.2.2.

3.1.3.1 Systemadgang til betalingssystem

Økonomis personale har adgang til betalingssystemerne. Adgangen til systemerne forudsætter p.t. bl.a. indtastning af en personlig adgangskode. Systemadgangene har forskellige rettigheder svarende til beskrivelsen ovenfor.

3.2 Backup procedurer og systemsikkerhed

Backup procedurer og systemsikkerhed varetages af IT. For procedurer på området henvises til selskabets til enhver tid gældende informationssikkerhedspolitik, backup instruks mv.

Hovedstadens Letbane I/S

God forretningsadfærd

Indhold

1.	MANGFOLDIGHEDSPOLITIK.....	69
1.1	Hovedstadens Letbanes mangfoldighedspolitik	69
1.2	Forventninger til Hovedstadens Letbane	69
2.	KRÆNKENDE ADFÆRD.....	70
2.1	Håndtering.....	70
3.	ANTI-KORRUPTIONS POLITIK.....	72
3.1	Definition af korruption.....	72
3.2	Forventninger til Hovedstadens Letbanes medarbejdere	72
3.3	Hovedstadens Letbanes behandling af henvendelser	73
3.4	Sanktioner.....	73
4.	REJSEPOLITIK	74
4.1	Indledende bemærkninger	74
4.2	Transport	74
4.3	Overnatning.....	74
5.	RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION	75
5.1	Indledende bemærkninger	75
5.2	Forplejning.....	75
6.	GAVEPOLITIK	77
6.1	Hovedstadens Letbane som gavegiver	77
6.2	Hovedstadens Letbane som gavemodtager	77
7.	WHISTLE BLOWER POLITIK.....	79
7.1	Hvem kan indberette.....	79
7.2	Særlige afvigelser – hvilke forhold kan der indberettes om?	79
7.3	Opfølgingspligt – hvordan behandles indberetningen?.....	80
7.4	Eskaleringsregler – hvordan indberettes?.....	80
7.5	Anonymitet og IT-sikkerhed	81
7.6	Oplysning om registreringen til den anmeldte person	81
8.	SPONSORAT OG DONATIONER	82
9.	INDKØBSPOLITIK	83

FORORD

Hovedstadens Letbane er et uafhængigt selskab, der ejes i fællesskab af Region Hovedstaden og de 11 omegnskommuner langs Ring 3. God forretningsadfærd er en grundlæggende værdi i alle Hovedstadens Letbanes aktiviteter. Dette indebærer, at Hovedstadens Letbane og selskabets medarbejdere, opretholder en høj integritet i forhold til samarbejdspartnere og interessenter, og handler med omtanke i ethvert forretningsforhold.

Hovedstadens Letbane arbejder for at opretholde en høj etisk standard, som ikke er begrænset til overholdelse af love, bestemmelser, kollektive overenskomster og øvrige aftaler. Hovedstadens Letbane har derfor nultolerance overfor enhver form for adfærd, der er i strid med god forretningsadfærd. Hovedstadens Letbane forventer, at medarbejderne arbejder aktivt for at fastholde høje etiske standarder, ved at undgå aktiviteter og interessekonflikter, som kan påvirke Hovedstadens Letbanes troværdighed.

God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane udgør en række retningslinjer, der tilsammen indeholder nogle af de principper, som Hovedstadens Letbane forstår ved god forretningsadfærd. Disse retningslinjer gælder for alle selskabets medarbejdere og i alle selskabets forretningsforhold.

God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane er selskabets interne retningslinjer gældende for selskabet og for selskabets medarbejdere. Ved retningslinjer til brug for anvendelse i eksterne kontraktforhold, henviser jeg dig til at anvende Adfærdskodeks for leverandører, der beskriver Hovedstadens Letbanes retningslinjer samt forventninger til leverandørerne, både direkte og indirekte, i forhold til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

Med venlig hilsen,

Henrik Plougmann Olsen
Administrerende direktør
Hovedstadens Letbane I/S

1. MANGFOLDIGHEDSPOLITIK

I Hovedstadens Letbane er social ansvarlighed forankret i selskabets forretningsstrategi og i virksomhedens kultur. Samfundet omkring Hovedstadens Letbane er mangfoldigt, og det ønsker selskabet at afspejle ved at have en arbejdsstyrke, der i størst muligt omfang ligner det omkringliggende samfund.

1.1 Hovedstadens Letbanes mangfoldighedspolitik

Hovedstadens Letbane har fokus på at sikre et arbejdsmiljø, hvor medarbejderne trives, og hvor rekrutteringsprocessen sikrer, at kandidater, uanset baggrund, søger jobbet.

Hovedstadens Letbane har nultolerance overfor diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold. Det betyder, at selskabet ikke diskriminerer ved ansættelse, aflønning, adgang til uddannelse, forfremmelse, afskedigelse, pension, arbejdsvilkår, arbejdsopgaver. Det betyder også, at selskabet ikke forfordeler ud fra personlige egenskaber såsom race, religion, køn, sundhed, alder, handicap, politisk overbevisning, nationalitet, etnisk oprindelse eller medlemskab af en arbejdstagerorganisation. Ved at fremme mangfoldighed, sikrer selskabet lige muligheder for alle.

Hovedstadens Letbane har endvidere fokus på, at alle arbejdstagere behandles med respekt og ikke udsættes for chikane på arbejdspladsen.

1.2 Forventninger til Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbane ser alvorligt på tilfælde af manglende efterlevelse af denne politik.

Bliver Hovedstadens Letbane opmærksomt på diskriminerende eller chikanerende adfærd hos egne, medarbejdere, eller modtager selskabet indberetninger herom, tager selskabet initiativ til at få korrigeret forholdet.

Hovedstadens Letbane tager alle henvendelser om diskrimination eller chikane seriøst. Oplever en medarbejder derfor diskrimination eller chikane, opfordre selskabet til at vedkommende retter henvendelse til nærmeste leder, direktørgruppen eller til HR-afdelingen.

Hovedstadens Letbane mangfoldighedspolitik finder anvendelse i alle arbejds- og ansættelsesforhold. Alle nye medarbejdere gøres opmærksom på selskabets politik på området, ligesom selskabets bestyrelse årligt forelægges politikken i forbindelse med selskabets årlige compliancetest.

2. KRÆNKENDE ADFÆRD

Hovedstadens Letbane skal være et selskab, hvor der er plads til alle, og hvor alle medarbejdere sikkert og trygt kan udføre deres arbejde.

Krænkende adfærd i alle dens former er uforlignelig med de normer og værdier for den adfærd, som Hovedstadens Letbane forventer, at alle medarbejdere og ledere udviser på arbejdspladsen (se afsnit 1 om mangfoldighed).

Derfor tolererer Hovedstadens Letbane ingen former for krænkende adfærd på arbejdspladsen.

Krænkende adfærd omfatter¹:

- Trusler (mundtlige eller skriftlige trusler eller truende adfærd)
- Fysisk vold
- Mobning (ubehagelige, nedsættende eller negative mundtlige eller skriftlige handlinger eller adfærd, som gentages over længere tid)
- Sexchikane (mundtlig, skriftlig eller fysisk uønsket seksuel opmærksomhed)
- Diskrimination (forskelsbehandling relateret til f.eks. køn, alder, etnicitet, religion, helbred eller seksuelle orientering)
- Skænderier (diskussioner, konflikter eller skænderier, hvor der tales i en hård eller nedsættende tone)

2.1 Håndtering

I Hovedstadens Letbane er krænkende adfærd uacceptabel adfærd og kan få ansættelsesretlige konsekvenser.

Bliver Hovedstadens Letbane opmærksom på krænkende adfærd hos egen medarbejdere og ledere, eller modtager selskabet indberetninger herom, tager selskabet initiativ til at afdække de faktiske handlinger og de involverede personers opfattelse heraf.

Hovedstadens Letbane tager alle henvendelse om krænkende adfærd seriøst. Oplever en medarbejder krænkende adfærd, opfordrer selskabet til, at vedkommende henvender sig til nærmeste leder, HR-afdelingen eller direktørgruppen. En medarbejder kan også vælge at anvende selskabets whistleblowerordning til at indberettet episoder med krænkende adfærd (læs mere under Whistleblower-ordning).

Alle henvendelser om krænkende adfærd vil blive behandlet enkeltvist og upartisk. Henvendelsen vil tage udgangspunkt i personens opfattelse af de handlinger, som vedkommende eller en anden medarbejder udsættes for. Ved henvendelse til HR eller nærmeste leder kan informationer afleveres i fortrolighed, og ved anvendelse af whistleblower-ordningen kan en medarbejder vælge at være anonym. Hvis Hovedstadens Letbane vurderer, at det er nødvendigt at iværksætte en nærmere undersøgelse af de konkrete handlinger og de involverede personers opfattelse af disse, kan det være nødvendigt at bryde medarbejderens anonymitet for at afdække de faktiske handlinger. Der kan også i sådanne tilfælde blive indhentet en ekstern aktør for at gennemgå de involverede personers beskrivelse af det faktiske hændelsesforløb. Hovedstadens Letbane vil søge at udvise diskretion over for alle implicerede parter.

Det er vigtigt for Hovedstadens Letbane at afdække og sikre, at alle i en pågældende sag kan få mulighed for at forklare sig og kender de evt. anklager, der er rettet mod den pågældende.

---

¹ Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Hovedstadens Letbane vil i hver enkelt situation søge at fremsætte løsninger, som overordnet set er bedst for de implicerede parter. Medarbejderen og de andre implicerede personer kan blive tilbudt støttesamtaler med kompetente personer.

Der vil blive iværksat foranstaltninger proportionelt med Hovedstadens Letbanes vurdering af den enkelte henvendelse. Denne vurdering træffes af HR og nærmeste leder eller én fra selskabets direktørgruppe.

Det vil i undersøgelsen af en henvendelse om krænkende adfærd være en skærpende omstændighed, hvis der er tale om krænkende adfærd mellem en leder og en medarbejder. En henvendelse om krænkende adfærd kan i sidste instans få ansættelsesmæssige konsekvenser for den anklagede person.

3. ANTI-KORRUPTIONS POLITIK

Hovedstadens Letbane har en nultolerance i forhold til alle former for direkte og indirekte korrupsion og korrupt adfærd.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må ikke på nogen måde deltage i nogen form for korrupsion. Medarbejdere og leverandører skal modarbejde alle former for korrupsion, herunder afpresning og bestikkelse.

Hovedstadens Letbane ønsker at være en troværdig og transparent virksomhed, der sørger for, at selskabets aktiviteter overholder alle relevante internationale, nationale og regionale love og regler. Hovedstadens Letbane opretholder en høj etisk standard i alle selskabets aktiviteter, som ikke kun er begrænset til love og aftaler, og forventer tilsvarende høje etiske standard af sine medarbejdere, leverandører og samarbejdspartnere.

Hovedstadens Letbane, herunder selskabets medarbejdere og leverandører skal undgå interessekonflikter, som kan påvirke selskabets troværdighed. Hovedstadens Letbanes medarbejdere har et generelt ansvar for at bruge selskabets ressourcer og fortrolige oplysninger ansvarligt og i selskabets bedste interesse. Derudover er det medarbejdernes ansvar at undgå situationer, hvor personlige eller økonomiske interesser er i strid med rollen som medarbejder.

3.1 Definition af korrupsion

Hovedstadens Letbane definerer korrupsion som misbrug af betroet magt og midler for egen vindings skyld. Korrupsion omfatter blandt andet bestikkelse, nepotisme og interessekonflikt, underslæb, bedrageri, afpresning, svig, deltagelse i en kriminel organisation og hvidvaskning af penge.

Bestikkelse er den mest almindelige form for korrupsion og forstås som betaling, der er beregnet til at få nogen til at gøre noget, der er uærligt, ulovligt eller i strid med den pågældendes opgave med henblik på at opnå en uberettiget fordel.

At betale eller acceptere betaling er korrupsion i den rene form. Det kan være kontanter eller andre værdigenstande, ekstraordinær underholdning og andre tjenesteydelser.

3.2 Forventninger til Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Hovedstadens Letbane forventer, at alle selskabets medarbejdere efterlever denne politik i enhver situation. Medarbejdere handler ansvarligt ved at være opmærksomme på uregelmæssigheder og rejse spørgsmål eller gøre opmærksom på observationer, der kan være udtryk herfor. Medarbejderen er ansvarlig for at gøre opmærksom på aktiviteter, transaktioner, relationer eller situationer, der kan være udtryk for uregelmæssigheder.

Ved observationer eller mistanke om uregelmæssig adfærd, kan medarbejderne vælge at gøre nærmeste chef eller et medlem af direktørgruppen opmærksom herpå. Alternativt kan medarbejderne anvende Hovedstadens Letbanes anonyme whistleblower ordning til indberetning af alvorlige bekymringer og følsomme oplysninger.

Hovedstadens Letbane beskytter medarbejdere, der rejser spørgsmål eller udtrykker betænkelighed ved en situation mod negative reaktioner fra kolleger, ledelsen, samarbejdspartnere mv. Medarbejdere

vælger selv, hvorvidt henvendelser foretages anonymt. Alle henvendelser, indgivet i god tro, er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en medarbejder, der har henvendt sig i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner. Hvis en medarbejder, der anmelder et forhold, vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang behandle henvendelsen fortroligt. Hvis en ikke-anonym henvendelse medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Hvis en medarbejder ønsker total anonymitet, opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til at anvende selskabets Whistleblower-ordning, der er en uafhængig ordning, der garanterer for sikkerheden og anonymiteten. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

3.3 Hovedstadens Letbanes behandling af henvendelser

Bliver Hovedstadens Letbane selv opmærksom på uregelmæssigheder i egne, medarbejderes, leverandørers eller underleverandørers aktiviteter, eller modtager selskabet en indberetning herom, behandles sagen i direktørgruppen. Enhver sag behandles endvidere på næstkommende møde i Metroselskabets revisionskomité, der mødes minimum 3 gange årligt, eller efter behov. revisionskomitéen består af tre medlemmer fra Metroselskabets bestyrelse.

Hovedstadens Letbane afrapporterer endvidere årligt på konkrete hændelser i selskabets CSR-rapport, der indsendes som led i selskabets tilslutning til FN Global Compact, og som gennemlæses af selskabets revisor.

3.4 Sanktioner

Hovedstadens Letbane ser alvorligt på tilfælde af manglende efterlevelse af denne politik.

Enhver medarbejder, der ikke efterlever denne politik, risikerer disciplinære sanktioner, herunder afskedigelse med eller uden varsel. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

Leverandører, eller dennes underleverandører, der ikke efterlever denne politik, eller som afviser at deltage i due diligence-aktiviteter, risikerer, at Hovedstadens Letbane ophæver kontrakten med leverandøren. Manglende efterlevelse kan derudover medføre juridiske sanktioner og/eller politianmeldelse.

4. REJSEPOLITIK

Rejsepolitikken angiver ensartede retningslinjer for rejser af tjenstlig karakter for medarbejdere i Hovedstadens Letbane. Rejsepolitikken skal understøtte, at rejser foretages på økonomisk mest fordelagtig måde, under hensyn til komfort og tidsforbrug.

Rejsepolitikken omfatter alle former for rejser, nationalt og internationalt, herunder tjensterejser og rejser i forbindelse med uddannelse, kurser o.l.

4.1 Indledende bemærkninger

Alle rejser kræver tilladelse fra nærmeste leder, inden der bestilles billetter og hotel. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine rejseudgifter overfor Hovedstadens Letbane.

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt alle nødvendige udgifter i forbindelse med tjensterejser, nationalt og internationalt, i henhold til nedenstående retningslinjer.

4.2 Transport

Tjensterejser skal så vidt muligt foregå på økonomiklasse, uanset transportform. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Det kan for eksempel være en mulighed at gå en klasse op ved længerevarende eller oversøiske rejser.

Alle selskabets medarbejdere har mulighed for at rejse gratis med Metroen. Alle enheder har endvidere et firma rejsekort tilknyttet, således at selskabets medarbejdere nemt kan anvende den kollektive trafik i forbindelse med tjensterejser. Selskabets medarbejdere skal derfor forsøge så vidt muligt at minimere brug af taxa i forbindelse med indenrigstransport.

Ved anvendelse af egen bil (motorcykel og knallert) som indenrigstransport, er det muligt at få udbetalt skattefri kørselsgodtgørelse (kilometerpenge) i henhold til statens takster. Udgifter til parkering refunderes ligeledes.

Bonuspoint optjent på tjensterejser må ikke benyttes privat.

4.3 Overnatning

Der skal benyttes hoteller af normal international standard. Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt statens takster for hoteldispositionsbeløb. Undtagelser hertil sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Studieture

Retningslinjer for omkostninger i forbindelse med studieture internt i Hovedstadens Letbane følger som udgangspunkt retningslinjerne som angivet i Hovedstadens Letbanes rejsepolitik. Dog skal studieture altid forhåndsgodkendes af HR før bestilling, ligesom det samlede omkostningsniveau for alle udgifter forbundet med studieturen skal følge den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten.

5. RETNINGSLINJER FOR FORPLEJNING OG REPRÆSENTATION

Hovedstadens Letbanes udgifter til forplejning og repræsentation skal begrænses mest muligt, således at selskabet følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten. Udgifterne skal have baggrund i en anledning, der er relevant for Hovedstadens Letbane, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Udgifter til forplejning vedrører aktiviteter, der er rettet mod medarbejdere ansat hos Hovedstadens Letbane. Udgifterne afholdes for at pleje medarbejdernes generelle arbejdsforhold og trivsel. Det kan være forplejning i forbindelse med møder, medarbejderseminarer, enhedsarrangementer, tjenesterejser, mv. hvor der kun er intern deltagelse. Formålet kan have både faglig og social karakter.

Der er tale om repræsentationsudgifter, når udgifterne følger af situationer, hvor medarbejdere repræsenterer Hovedstadens Letbane udadtil og hvor der ekstern deltagelse. Repræsentationsudgifter vedrører udgifter til forplejning i form af måltider, restaurantbesøg eller drikkevarer.

5.1 Indledende bemærkninger

Udgifter i forbindelse forplejning og repræsentation kræver tilladelse fra nærmeste leder. Den enkelte medarbejder skal til enhver tid kunne stå inde for, og dokumentere, sine udgifter til forplejning og repræsentation overfor Hovedstadens Letbane.

5.2 Forplejning

Hovedstadens Letbane dækker som udgangspunkt ikke udgifter til forplejning ved almindelige interne møder.

Udgifter til intern forplejning skal så vidt muligt holdes på et minimum. Generelt skal der ved afholdelse af udgifter til forplejning til interne møder være et rimeligt og passende forhold mellem den givne anledning og de hermed forbundne udgifter. Hvis der opstår tvivl, er det nærmeste leder/medarbejder med beslutningskompetencen på dette område, der skal foretage en vurdering af, hvorvidt der er et passende forhold mellem udgifter og anledning.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til forplejning til interne møder.

Til brug for enhedsarrangementer, har hver enhedschef har et budget på DKK 1.000 pr medarbejder pr. år.

Forplejning og repræsentation i forbindelse med tjenesterejser

Hovedstadens Letbane betaler for medarbejderens forplejning i forbindelse med tjenesterejser. Udgifterne til forplejning følger den restriktive praksis og sparsommelighed, der gælder for staten, og der skal være et rimeligt og passende forhold mellem anledning og de forbundne udgifter.

Hovedstadens Letbane betaler for forplejning ved ekstern repræsentation i forbindelse med tjenesterejser. Der er ikke fastsat en eksakt beløbsgrænse for repræsentationens størrelse, da dette altid skal bero på en konkret vurdering i forhold til anledning og de forbundne udgifter. Hovedstadens Letbane erhverver dog ikke udgifter til repræsentation der overstiger selskabets til enhver tid gældende takster herfor. Taksterne fremgår af "God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til

medarbejderne”. Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar. Ved ekstern repræsentation skal der endvidere være et rimeligt forhold mellem antallet af eksterne gæster og medarbejdere. Dette beror altid på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Repræsentation

Hovedstadens Letbane dækker udgifter i forbindelse med medarbejderes eksterne repræsentation af selskabet. Der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af udefra kommende gæster og ansatte fra Hovedstadens Letbane.

Beløbsgrænsen for repræsentation fremgår af ”God forretningsadfærd i Hovedstadens Letbane – Vejledning til medarbejderne”. Undtagelser hertil, sker på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og under forudsætning af godkendelse af en A-signatar.

Anledning og deltagere skal altid oplyses i forbindelse med godkendelse af udgifter til repræsentation ved eksterne møder.

Bliver Hovedstadens Letbanes medarbejdere inviteret på middag eller anden repræsentation i øvrigt, betragtes dette som en gave, hvorfor henvises til Hovedstadens Letbanes gavepolitik.

Attestation af udgifter til forplejning og repræsentation

Alle repræsentationsudgifter skal være godkendt/attesteret af den relevante enhedschef.

Enhedschefens egne repræsentationsbilag skal altid være attesteret af dennes overordnede.

Såfremt Hovedstadens Letbanes medarbejdere ikke overholder ovenstående retningslinjer, kan Hovedstadens Letbane ikke dække udgifterne erholdt til forplejning og repræsentation.

6. GAVEPOLITIK

Hovedstadens Letbanes gavepolitik angiver retningslinjerne for, hvornår, og i hvilken anledning, selskabets medarbejdere må modtage og give en gave og andre fordele.

Begrebet gaver og andre fordele skal forstås bredt og omfatter samtlige ydelser, der gives eller modtages, og som ligger udenfor omfanget af et indgået kontraktforhold. Gaver og andre fordele dækker således over både fysiske ting, som for eksempel chokolade og vin, og ikke-fysiske ting, som for eksempel rabatter, rejser eller kurser vil være omfattet.

6.1 Hovedstadens Letbane som gavegiver

Hovedstadens Letbanes medarbejdere kan, på vegne af Hovedstadens Letbane, give eksterne samarbejdspartnere passende gaver til markering af jubilæer, fødselsdage, til- og fratræden m.v. En passende gave vil sædvanligvis være 2-3 flasker vin, produkter med Metro-logo, blomster, bøger eller lignende. Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave er passende, skal dette drøftes med den nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane må ikke give gaver og andre fordele til offentlige ansatte i forbindelse med gavemodtagers arbejde. Dog kan offentligt ansatte modtage sædvanlige lejlighedsgaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter samt beskedne taknemmelighedsgaver. Gaver og andre fordele må alene være af mindre eller beskedne beskaffenhed.

Når en medarbejder på vegne af Hovedstadens Letbane giver en gave til en ekstern samarbejdspartner oplyses dette til receptionen, der forestår central registrering af tildelte gaver. Registreringen omfatter oplysning om gavegiver, gavens art, gavemodtager, anledning samt dato.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt tildeling af en konkret gave eller anden fordel er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

6.2 Hovedstadens Letbane som gavemodtager

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må som udgangspunkt ikke tage imod gaver og andre fordele, som de tilbydes fra eksterne samarbejdspartnere i forbindelse med medarbejderens arbejde. Herved beskyttes medarbejderen mod, at der kan opstå tvivl om medarbejderens upartiskhed.

Hovedstadens Letbanes medarbejdere må dog gerne tage imod:

- Sædvanlige lejlighedsgaver ved f.eks. runde fødselsdag, jubilæer eller afsked
- Beskedne gaver i forbindelse med højtider som f.eks. jul eller nytår
- Beskedne kutymemæssige gaver (værtsgaver, taknemmelighedsgaver, kontaktpleje o.l.)
- Generelle rabatter o.l. som tilbydes samtlige Hovedstadens Letbanes medarbejdere

Bliver medarbejder inviteret på middag af forretningsforbindelser mv., opfordrer Hovedstadens Letbane medarbejderne til, at forsøge bedst muligt at undgå at være del af en ekstravagant middag, som vil kunne kritiseres, da middagen og betalingen af regningen først finder sted efter accept af gaven, og det derfor kan være svært at have indflydelse på "gavens størrelse".

Hovedstadens Letbane har ingen fast beløbsgrænse for, hvor meget medarbejderne i selskabet må modtage gaver og andre fordele for. Som udgangspunkt bør medarbejdere dog ikke modtage gaver og andre fordele, hvis værdi overstiger beløbsgrænsen til indberetningspligten til SKAT.

I forbindelse med udbudssager, kontraktforhandlinger og andre situationer, hvor leverandører, kunder eller samarbejdspartnere vil have særlig interesse i positiv særbehandling, skal enhver modtagelse af gaver og andre fordele fra involverede parter drøftes med nærmeste chef.

Hovedstadens Letbane foretager ikke registrering af modtagne gaver.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt modtagelsen af en konkret gave er passende, bør dette drøftes med nærmeste enhedschef. Ved enhedschefens tvivl, bør dette drøftes med dennes overordnede.

Hvis en medarbejder i Hovedstadens Letbane skulle modtage en gave, der ikke er i overensstemmelse med gavepolitikens principper, skal gaven tilbageleveres til giveren. Der kan i den forbindelse henvises til selskabets gavepolitik. I Danmark vil der være forståelse for, at man ikke ønsker gaven, hvorimod det må overvejes i hvert enkelt tilfælde, når det gælder gaver modtaget af udenlandske givere, da det kan opfattes uhøfligt og blive misforstået og derved skade en god relation.

7. WHISTLE BLOWER POLITIK

Hovedstadens Letbanes whistleblower-ordning giver medarbejdere og samarbejdspartnere mulighed for at foretage anonyme eller ikke-anonyme indberetninger om alvorlige forhold, herunder forhold som kan skade Hovedstadens Letbanes omdømme og økonomi eller på anden vis få negativ indvirkning.

Formålet med whistleblower-politikken er at skabe respekt om Hovedstadens Letbanes forpligtelser til, at såvel love og forordninger som interne retningslinjer og politikker skal følges. Whistleblower-politikken angiver endvidere, hvordan whistleblower-ordningen fungerer for dermed at undgå en potentiel tilbageholdenhed med indberetning af væsentlige sager.

7.1 Hvem kan indberette?

Indberetninger kan indgives af alle medarbejdere og samarbejdspartnere med tilknytning til virksomheden herunder leverandører, eksterne konsulenter mv.

7.2 Særlige afvigelser – hvilke forhold kan der indberettes om?

Whistleblower-ordningen kan kun bruges til at indberette om alvorlige forhold/særlige afvigelser eller mistanke herom. Der skal være tale om overtrædelser af love, regler, politikker, retningslinjer om mangfoldighed og krænkende adfærd samt handlinger, der strider mod selskabets code of conduct.

Mindre alvorlige forhold som for eksempel utilfredshed med lønforhold, samarbejdsvanskeligheder og lignende kan ikke indberettes via whistleblower-ordningen. Dette kan tages op ved direkte kontakt til nærmeste leder eller HR.

Alvorlige forhold/ særlige afvigelser, der kan indberettes via whistleblower-ordningen, er for eksempel oplysninger om:

- Økonomisk kriminalitet som underslæb, bestikkelse, bedrageri og dokumentfalsk
- Afvigelser fra gældende love og forordninger
- Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til offentlige myndigheder
- Brud på habilitetsregler eller nepotisme
- Afvigelser fra etablerede gældende regnskabsregler Afvigelser fra vedtægter eller andre etablerede regler eksterne eller interne for Hovedstadens Letbanes virksomhed
- Overtrædelse af selskabets arbejds- og socialklausuler
- Handlinger, der er væsentlig uforenelige med selskabets arbejdsmiljøvision
- Brud på selskabets retningslinjer for mangfoldighed og krænkende adfærd.

Forudsat at:

- Afvigelsen kan lede til alvorlige, tilbagevendende sikkerhedsrisici eller
- Afvigelsen kan lede til alvorlige finansielle risici eller
- Afvigelsen kan lede til myndighedsindgreb eller
- Afvigelsen kan lede til en alvorlig anmærkning ved revisionen eller
- Afvigelsen kan medføre alvorlig skade på Hovedstadens Letbanes relationer med ansatte eller eksterne parter eller
- Afvigelsen kan skade Hovedstadens Letbanes anseelse og brand alvorligt eller
- Afvigelsen kan medføre indskrænkelse af Hovedstadens Letbanes fremtidige handlefrihed.
- Afvigelsen kan medføre et usikkert eller utrygt arbejdsmiljø.

- Afvigelser, som ikke ligger indenfor denne kategori håndteres i overensstemmelse med gældende organisatorisk praksis.

Ovenstående liste er kun eksempler. Hvis du er i tvivl om din observation skal indberettes eller ej, så opfordres du til at gøre det. Alle henvendelser besvares og behandles. Alle medarbejdere, som mener at have observeret en "særlig afvigelse", har ret til og bør rapportere denne afvigelse i henhold til regler for rapportering og eskalering, som fremgår af denne politik.

7.3 Opfølgingspligt – hvordan behandles indberetningen?

Alle chefer, som bliver underrettet om en "særlig afvigelse" har pligt til at iværksætte aktiviteter som afhjælper afvigelsen samt hurtigst muligt at rapportere valg af afhjælpende aktivitet til den person, der har anmeldt afvigelsen.

Når en indberetning modtages, foretages en indledende undersøgelse af forholdet.

- Hvis indberetningen viser sig åbenbart ubegrundet, bliver den afvist og slettet i systemet, og whistlebloweren vil hvis muligt få besked.
- Hvis den indledende undersøgelse konkluderer, at den indgivne anmeldelse ikke kan karakteriseres som åbenbart ubegrundet, bliver den underkastet en nærmere undersøgelse. Sagen behandles internt. Sagen kan også være af en sådan karakter, at den videregives til politiet til yderligere efterforskning. Når politiet (og eventuelt domstolene) har færdigbehandlet sagen, bliver sagen slettet i systemet. Sagen kan ende i retten og den anmeldte person kan risikere bøde- eller fængselsstraf.
- Alle medarbejdere (inklusive chefer) som konstaterer, at den person, der har modtaget rapportering om afvigelsen ikke gennemfører nødvendige aktiviteter til afhjælpning heraf, har pligt til at rapportere videre i henhold til eskaleringsreglerne i disse retningslinjer.

Det er vigtigt, at systemet ikke benyttes til falske beskyldninger, hvorved der rettes mistanke om uskyldige personer. Alle indberetninger skal derfor indgives i god tro. Hvis en indberetning er indgivet i ond tro og indberetningen viser sig at være et udslag af personlige negative følelser, mv., kan en ubegrundet indberetning få ansættelsesretlige konsekvenser for indberetteren, hvis denne kan identificeres.

7.4 Eskaleringsregler – hvordan indberettes?

Medarbejdere kan efter eget valg rapportere en "særlig afvigelse" til én af følgende:

- Nærmeste chef,
- Administrerende direktør,
- Bestyrelsesformand, alternativ næstformand eller revisionskomiteformand
- eller via internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>

Herudover kan medarbejdere altid rapportere direkte til den HR ansvarlige chef.

Det anbefales, at der foretages indberetninger via internetportalen, da indberetningen kan omhandle fortrolige oplysninger. Ved at bruge portalen sikres det at data behandles krypteret. Det er muligt at rapportere en hændelse på ens modersmål.

Det er endvidere muligt at følge med i sagens forløb. Når man foretager en indberetning, får man mulighed for på et senere tidspunkt at kunne logge sig anonymt på systemet og se, om

sagsbehandleren har stillet yderligere spørgsmål til sagen eller efterspørger yderligere dokumentation. En eventuel efterfølgende dialog er hundrede procent anonym og beror alene på indberetterens villighed til at logge på systemet og besvare sagsbehandlerens spørgsmål.

Whistleblower-ordningen er godkendt af Datatilsynet og administreres i overensstemmelse med persondatalovens regler.

7.5 Anonymitet og IT-sikkerhed

Den person, der foretager indberetningen, vælger selv om han/hun vil foretage indberetningen anonymt.

Alle indberetninger indgivet i god tro er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en indberetter, der har indberettet i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner.

Hvis en anmelder vælger ikke at være anonym, vil selskabet i videst muligt omfang behandle indberetningen fortroligt. Hvis en ikke-anonym indberetning medfører, at der indledes en retssag mod den anmeldte person, risikerer indberetteren dog at blive indkaldt som vidne i retssagen.

Internetportalen <https://m.whistleblownetwork.net>, bliver driftet af en ekstern virksomhed, der er en uafhængig part og garanterer for sikkerheden og anonymiteten i indberetningen. Systemet logger ikke IP-adresser, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Det er alene, den ansvarlige sagsbehandler, der har adgangskoden til sagsbehandlingsdelen i systemet.

7.6 Oplysning om registreringen til den anmeldte person

Selskabet er forpligtet til at give den person, der indberettes om, oplysning om det indberettede forhold. Der vil i hver situation blive foretaget en konkret vurdering af, hvornår der kan gives denne meddelelse, uden at det kan få konsekvenser for afdækningen af det indberettede forhold samt indsamlingen af bevismateriale.

Der bliver ikke givet oplysning om, hvem der har foretaget indberetningen, selvom indberetteren har valgt ikke at være anonym. Opmærksomheden henledes dog på, at ikke-anonyme indberettere risikerer at blive indkaldt som vidne, hvis der bliver indledt en retssag, jf. ovenstående.

Spørgsmål

Alle spørgsmål om whistleblower-ordningen kan rettes til HR.

8. SPONSORAT OG DONATIONER

Hovedstadens Letbane ser med respekt på og finder det meget prisværdigt med engagerede frivillige og organisationer, der arbejder på at forbedre andres vilkår.

Hovedstadens Letbane er en offentlig ejet virksomhed med fokus på udvikling, anlæg og drift af metro. Derfor støtter vi ikke sport, kultur eller humanitært arbejde, uanset hvor meget selskabet sympatiserer med formålet.

Som offentlig ejet selskab yder Hovedstadens Letbane som udgangspunkt ikke bidrag til sponsorprojekter uden for selskabets kerneområde. Hovedstadens Letbane kan dog bidrage til sponsorprojekter, der er i direkte forlængelse af selskabets markedsføring. Sådanne sponsorater skal være godkendt af en A-signatar.

Selskabet donerer ikke penge til, eller på anden vis støtter, politiske organisationer.

Medarbejdere må ikke give donationer til sport, kultur eller humanitært arbejde, som følge af deres stilling i Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal således være opmærksom på ikke at anvende selskabets smartphone, eller andet udstyr, til at donere midler - hverken i privat- eller selskabsmæssigt regi.

Medarbejdere må ikke bruge selskabets smartphone til sms-betalinger af privat karakter.

9. INDKØBSPOLITIK

Indkøbspolitikken angiver retningslinjer for indkøb i Hovedstadens Letbane, og har til formål at sikre overholdelse af EU og dansk udbudslovgivning for forsyningsvirksomheder, Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører og optimal anvendelse af selskabets penge. Formålet er også at give retningslinjer for medarbejderadfærd i forhold til leverandører, professionel styring af kommende og eksisterende leverandører samt opnåelse af optimale betingelser i kontrakter. I praksis sker ovenstående ved at følge Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og fastlagte rolle- og ansvarsforhold, som er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure.

Den fulde indkøbsproces starter med et behov, eller forventet behov, fra en rekvirent i Hovedstadens Letbane efterfulgt af en analyse, indkøbsstrategi, udbud, evaluering, forhandling og styring af kontrakten efter underskrift, som slutter efterlevetiden af det indkøbte. Leverandører defineres her som rådgivere, leverandører og entreprenører.

Indkøbsprincipper

Alle indkøb i Hovedstadens Letbane skal tilstræbe principper om **effektiv konkurrence, maksimal værdiskabelse, ligebehandling af leverandører og ansvarligt indkøb**.

- **Effektiv konkurrence:** Udover lovkravet for større indkøb, så er konkurrence i markedet en effektiv parameter til at opnå gode vilkår og betingelser i kontrakter. Konkurrence medfører ofte effektivitet og konkurrencedygtighed hos leverandøren, og dermed lavere totalomkostninger for Hovedstadens Letbane. Det optimale antal af tilbud afhænger af ydelsen, lovgivningen og markedssituationen.
- **Maksimal Værdiskabelse:** Professionelt indkøb og forhandling skal sikre mest mulig værdi til Hovedstadens Letbane og det indebærer vurdering af både pris og risiko i valget af teknologi, levering til aftalt tid, kvalitet og de økonomiske forhold i hele levetiden. Det er nødvendigt at udarbejde en veldefineret specifikation med krav og/eller funktionalitet, samt maksimere indholdet af standardiserede løsninger, moduler og systemer. Ligeledes skal risici allokeres korrekt imellem leverandøren og Hovedstadens Letbane. Derfor kan konkurrence i sig selv ikke sikre maksimalværdiskabelse.
- **Ligebehandling af leverandører:** Transparens og ligebehandling i udbuds- og kontraktprocessen er grundlæggende ved indkøb hos Hovedstadens Letbane. Ved at efterleve dette, vil Hovedstadens Letbane også styrke relationerne til leverandører, hvilket på lang sigt vil medvirke til en højt kvalificeret leverandørbase i Hovedstadens Letbane.
- **Ansvarligt indkøb:** Alle Hovedstadens Letbanes indkøb skal foregå ansvarligt. Selskabet arbejder systematisk med at implementere de ti principper i FN's Global Compact, som indeholder alment anerkendte standarder for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption (www.unglobalcompact.org). Alle selskabets direkte og indirekte leverandører har en forpligtelse til og en mulighed for at håndtere disse udfordringer. Disse krav er beskrevet i Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks, som er en del af kontrakten med leverandører og deres underleverandører.

Ansvarsforhold i Hovedstadens Letbane

Hovedstadens Letbanes indkøbsproces og interne rolle- og ansvarsforhold er beskrevet i selskabets indkøbsprocedure. Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling "Procurement & Contract Management"

(PCM) involveres i indkøb over 300.000 kr. Omfanget af involveringen vurderer PCM i den enkelte sag, men omfatter normalt medvirken til indkøbsstrategi, udbud, kommerciel evaluering og forhandling samt kontraktudarbejdelse. Ligeledes involveres PCM i kommerciel og juridisk kommunikation med leverandører i kontraktens løbetid.

Alle indkøb over EU-tærskelværdierne (<http://www.kfst.dk/Offentlig-konkurrence/Udbud/Udbudsregler/Taerskelvaerdierne>) skal indkøbes i overensstemmelse med forsyningsvirksomhedsdirektivet. Tolkning heraf kræver indsigt i emnet, som findes i Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling (PCM).

Som udgangspunkt skal indkøb over 300.000 kr. konkurrenceudsættes dvs. at Hovedstadens Letbane skal modtage skriftligt tilbud fra mere end en leverandør. Såfremt der i særlige tilfælde ikke sker konkurrenceudsættelse, skal prisens rigtighed vurderes på anden vis. Der kan være følgende situationer for indkøb under EU-tærskelværdierne, hvor konkurrenceudsættelse ikke er muligt eller relevant;

- kritisk omstændighed hvor tiden ikke tillader konkurrenceudsættelse
- monopol med kun en leverandør på markedet
- betydelige omkostninger for Hovedstadens Letbane ved at skifte leverandør

Også ved indkøb under 300.000 skal det så vidt muligt sikres, at Hovedstadens Letbane ikke betaler mere end markedsprisen.

Hovedstadens Letbanes adfærdskodeks for leverandører skal inkluderes i alle kontrakter.

For at sikre overensstemmelse med udbudsreglerne og ovennævnte skal der for indkøb over 100.000 kr. udarbejdes og godkendes en "Procurement Note". Alle Procurement Notes skal godkendes af en afdelingsleder og en direktør. For indkøb over 300.000 kr. skal PCM involveres og Procurement Noten skal tillige godkendes af enhedschefen for PCM.

Medarbejderadfærd i forhold til leverandører

Hovedstadens Letbane er interessant for mange leverandører, og omvendt er medarbejdernes branchekendskab og indsigt i markeds- og teknologiudvikling værdiskabende for Hovedstadens Letbane. Medarbejderne skal dog agere forsigtigt og med omtanke ved kommunikation med leverandører for at undgå risiko forbundet med udbudsregler, konkurrenceregler eller agtindsigt osv.

Medarbejdere skal orientere pågældende afdelingsleder eller indkøbsafdelingen (PCM) inden afholdelse af et møde med en leverandør, som ikke drejer sig om en kørende kontrakt med en eksisterende leverandør.

Grundet risikoen for brud på fortrolighed og ligebehandling af tilbudsgivere på kommende projekter/kontrakter skal medarbejdere være opmærksomme på følgende ved kommunikation med leverandører eller andre interessenter i markedet:

Møder med og information til leverandører om nye projekter/kontrakter:

- Udover den officielle kommunikation må medarbejdere ikke udtale sig om projekter/kontrakter i udbud eller indkøb over 300.000 kr. i op til 1 måned før udbud offentliggøres og indtil offentliggørelse af vinderen. Selv ikke kommunikation med eksisterende leverandører om udbuddet er tilladt.
- Undgå samtaleemner relateret til fortrolige eller ikke-offentliggjort information, men fokuser i stedet på generelle udfordringer og udvikling i markedet
- Konsulter med indkøbsafdeling (PCM) inden diskussion eller indgåelse af nye aftaler.

- Konsulter med afdelingsleder eller indkøbsafdeling (PCM) om risikoen for brud på fortrolighed eller ligebehandling inden indgåelse af aftaler med rådgivere på nye projekter.
- Fortrolighedserklæring (Non-disclosure Agreement) skal underskrives inden udlevering af projektinformation.

Besøg på udstillinger:

- Besøg flere potentielt bydende leverandørers udstillinger.
- Stil spørgsmål fremfor at besvare spørgsmål.
- Undgå for venskabelig omgang med leverandører.

Før og under udbudsprocessen for EU-udbud skal medarbejdere være opmærksomme på følgende:

- For projekter over 100 mio. kr. vil et Procurement Memo vedrørende udbudsprocessen vil blive udarbejdet for hvert projekt/kontrakt før offentliggørelse af udbudsdokumenterne. For projekter under 100 mio. kr. kan en direktør beslutte at der skal udarbejdes et Procurement Memo. Beslutning herom skal bl.a. tages under hensyntagen til det konkrete projekts strategiske betydning samt kompleksitet.
- For projekter med et Procurement Memo gælder:
  - I Procurement memoet identificeres ansvarshavende og medlemmer af udbudskomiteen, forhandlings- og evalueringsgrupperne. Procurement Memo godkendes af udbudskomiteen (Steering Committee)
  - Ingen IT-adgang til udbudsmateriale og tilbud før Procurement Memo er godkendt og kun til nævnte personer.
  - Alle involverede medarbejdere og konsulenter underskriver en fortrolighedserklæring
  - Adgang for nye personer skal gives af projektdirektøren og fortrolighedserklæring skal underskrives.
  - Begrænset adgang til tilbuds- og evalueringsmateriale i PW, hvortil papirudgaven af de tekniske dele af tilbud opbevares i aflåst skab, og evalueringsrum med begrænset adgang og kommercielle dele af tilbud ikke må udskrives.
- For projekter uden et Procurement Memo skal der godkendes en Procurement Note inden igangsætning af indkøbet og følgende gælder:
  - IT-adgang alene til medarbejdere i relevant afdeling og udvalgte medarbejdere i PCM
  - Fortrolighed iht. Ansættelseskontrakter for medarbejdere
  - Evt. involverede konsulenter underskriver fortrolighedserklæring
  - Udskrifter af tilbud skal begrænses mest muligt, skal opbevares i aflåst skab og makuleres efter endt brug
  - Pc'er må ikke forlades tændt (skal skiftes til sleep mode).
- For alle projekter gælder, at medarbejdere, som ikke er involveret i udbudsprocessen, skal undgå at stille spørgsmål til medarbejdere involveret i udbudsprocessen.

Gennemgang af selskabets indkøb

Hovedstadens Letbanes indkøbsafdeling "Procurement & Contract Management" (PCM) kan inddrages ved indkøb over 100.000 kr. og skal inddrages ved indkøb over 300.000 kr.

For at sikre, at selskabet efterlever lovgivningen på indkøbsområdet og interne retningslinjer, foretager selskabets indkøbsafdeling løbende og efter behov opfølgning på selskabets indkøbsområde. Ved gennemgange efterprøver indkøbsafdelingen, om selskabet efterlever retningslinjerne.

Hovedstadens Letbane I/S Forsikringspolitik

INTRODUKTION

Denne forsikringspolitik dækker Hovedstadens Letbane I/S' aktiviteter.

Forsikringspolitikken, der alene dækker skadesforsikringer indenfor områderne

- Hovedstadens Letbanes administrationsforsikringer
- Hovedstadens Letbanes projektforsikringer (igangværende og fremtidige projekter),

skal årligt præsenteres for og godkendes af bestyrelsen for virksomheden.

Hertil kommer, at forsikringspolitikken skal ændres, hvis eller når ledelsen finder det nødvendigt.

FORMÅL

Formålet med forsikringspolitikken er at beskrive:

- Generelle retningslinjer herunder ansvar, kompetence og risikofilosofi
- Organisering af forsikringsområdet
- Generelle principper for etablering af forsikringer herunder at præsentere de generelle forsikringer, der er tegnet af koncernen. Endvidere kort beskrivelse af væsentlige uforsikrede risici.

GENERELLE RETNINGSLINJER

Ansvar

Direktionen er ansvarlig for at sikre, at politikken stemmer overens med virksomhedens nuværende og fremtidige risikoprofil.

Virksomhedens ledelse er ansvarlig for, at de principper og betingelser, der beskrives i forsikringspolitikken, bliver implementeret i virksomheden. Ledelsen udpeger en daglig forsikringsansvarlig, som har kontakt til forsikringsselskaberne direkte eller via den af virksomhedens udpegede forsikringsmægler.

Den forsikringsansvarlige skal sikre – i samarbejde med ledelsen – at data, der ligger til grund for forsikringerne, løbende bliver opdateret.

I forbindelse med anskaffelse, opsigelse eller materielle ændringer i forretningsaktiviteter og -risiko er den forsikringsansvarlige forpligtet til, at nødvendig risikoinformation bliver videregivet til ledelsen. Den forsikringsansvarlige er endvidere forpligtet til, at ændringer i risikoprofil medtages i forsikringsdækningen samt at justere forsikringspolitikken i overensstemmelse hermed. Hvis det ikke er muligt at etablere forsikringsdækning – eller kun på begrænsede vilkår, skal direktionen informeres.

Virksomheden kontraherer med en ekstern forsikringsmægler, for at udføre de opgaver eksekveringen af denne forsikringspolitik kræver.

Risikofilosofi

Det er Hovedstadens Letbane I/S' målsætning, i det omfang det vurderes økonomisk forsvarligt at være forsikret mod alle væsentlige risici. Selskabet undgår således i videst mulige omfang at få større økonomiske tab som følge af skadesbegivenheder.

Begrebet risiko defineres bredt som enhver uønsket hændelse med en skadelig effekt på virksomhedens aktiver og/eller nuværende eller fremtidige indtægt(er). Denne definition ekskluderer dog rene kommercielle risici, der er relateret til virksomhedens forretningsområder.

Virksomhedens totale risikoomkostninger skal løbende vurderes baseret på de følgende omkostningsparametre:

- Omkostninger i forbindelse med køb/oprettelse af forsikring (præmie)
- Omkostninger i forbindelse med uforsikrede risici
- Omkostninger i forbindelse med selvrisiko
- Omkostninger i forbindelse med forebyggende tiltag
- Omkostninger i forbindelse med administration af forsikringer.

ORGANISERING AF FORSIKRINGSOMRÅDET

Virksomhedens forsikringsmedarbejder er i samarbejde med den valgte eksterne forsikringsmægler ansvarlig for at implementere forsikringspolitikken i virksomheden.

Forsikringsmedarbejderen er ansvarlig for følgende:

- Vedligeholdelse af forsikringspolitikken og at fremkomme med nødvendige opdateringer til brug for en altid aktuel forsikringspolitik
- Aktivere nye, forny og opsige forsikringspolicer og håndtere al administration, der relaterer til området
- Gennemføre forsikringsudbud med passende interval (hvert 3-5 år) efter gældende regler.
- Registrere og håndtere tab/skader samt at assistere i forbindelse med risikovurderinger for de respektive forretningsområder herunder ved indgåelse af kontrakter
- Initiere risikoanalyser på udvalgte fokusområder
- Tilvejebringe forsikringskontrakter i henhold til gældende udbudslovgivning og til konkurrencedygtige kommercielle vilkår.

GENERELLE PRINCIPPER FOR FORSIKRING

Det er vigtigt at vurdere og evaluere mulige hændelser, der kan ramme virksomheden for at opretholde den bedst mulige forsikringsdækning. Sådanne hændelser kan klassificeres i forhold til sandsynlighed, økonomisk indflydelse og deres generelle indflydelse på forretningsdriften.

Økonomisk indflydelse	Høj	Disse skader skal forsikres, pga. deres væsentlige økonomiske belastning. Som resultat af sandsynlighedsniveauet, kan selvrisikoen forhøjes	Disse skader skal forsikres, pga. deres væsentlige økonomiske belastning. Som resultat af sandsynlighedsniveauet skal selvrisikoen være lav.
	Lav	Disse skader falder ind under en acceptabel økonomisk belastning. Som følge heraf, skal der ikke tegnes forsikring.	Disse skader falder ind under en acceptabel økonomisk belastning. Som følge heraf, skal der ikke tegnes forsikring.
		Lav	Høj
Sandsynlighed			

De 4 punkter som ovenstående figur omhandler, er følgende:

1. Forsikringsegnede risici
2. Selvforsikring/selvrisiko
3. Accept af risiko
4. Ikke eksisterende.

Den forsikringsegnede risiko er eksponeringer, hvor skader vil have stor økonomisk konsekvens for virksomheden umiddelbart og også på længere sigt eventuelt ved driftsstop.

Selvrisikoens størrelse har betydning for virksomhedens økonomi og skal afbalanceres således at virksomhedens økonomi ikke belastes unødigt i en skadesituation.

Accept af risiko skal forstås som de situationer, hvor virksomheden vælger ikke at gøre noget aktivt for at forhindre skaden enten ud fra et økonomisk aspekt eller ud fra en sandsynlighedsvurdering.

Den sidste gruppe vedrører ikke eksisterende risici. Det vil sige de situationer, hvor risiko for skade er usandsynlige - for eksempel jordskælv.

Markedsvilkår og -betingelser, udvidede services fra forsikringsselskaberne og virksomhedens egen risikovurdering er faktorer, der kan få betydning for 'sag til sag' afvigelser fra forsikrings-principperne beskrevet ovenfor.

Afvigelser fra de ovennævnte principper kan være nødvendige som følge af kommercielle overvejelser og/eller lovgivning. Udvidelse af en forsikringsdækning og etablering af nye forsikringer skal godkendes af ledelsen.

Alle væsentlige ændringer af forsikringsdækning skal godkendes af bestyrelsen.

Forsikringer må tegnes for en periode på mellem 1- 3 år, med mulighed for frivillig forlængelse med op til 2 år, hvis det er forsvarligt efter markedets betingelser eller andre relevante faktorer.

Klimapåvirkning fra letbanen

Indstilling

Det indstilles, at interessenterne tager orienteringen om udvikling af klimaaftryksmodel for letbane til efterretning.

Baggrund

Letbanen i Ring 3 er besluttet ud fra et ønske om at skabe by- og erhvervsudvikling og reducere trængsel langs strækningen. Klimapåvirkningen fra anlægsprojektet indgik i Miljøvurderingen, som var en del af beslutningsgrundlaget. I de senere år har der været en større offentlig interesse for klimapåvirkningen fra store anlægs- og infrastrukturprojekter.

På den baggrund har Hovedstadens Letbane analyseret letbanens klimaaftryk yderligere med henblik på:

- At få klarhed over hvordan CO₂-udledningen fordeler sig over forskellige faser i letbanens samlede levetid.
- At sammenligne klimapåvirkningen fra letbanen med andre eldrevne transportformer.

Notatet her opsummerer konklusionerne fra de to analyser og foreslår på den baggrund en række fokusområder for den fremtidige klimindsats i Hovedstadens Letbane.

Udvikling af klimaaftryksmodel for letbane

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane har med hjælp fra COWI udviklet en klimaaftryksmodel, som kan bruges til at vurdere den samlede klimapåvirkning fra letbane og metro over banernes samlede levetid. Værktøjet er udviklet til brug i screeningen og udvikling af nye linjeføringer, så det er muligt at sammenligne klimapåvirkning fra forskellige typer af anlægsdesign, men også at fokusere på mulighederne for at nedbringe udledninger fra CO₂.

Modellen anvender et livscyklusperspektiv, som tager højde for klimapåvirkningen fra de materialer og processer, som indgår i at etablere letbanen samt i den efterfølgende drift og vedligehold. Klimaaftryksmodellen kan på et summarisk niveau vise de væsentligste kilder til klimapåvirkning fra Hovedstadens Letbanes aktiviteter over hele banens levetid.

Opbygning og afgrænsning

Modellen er baseret på en analyse af en række standard anlægselementer (en banestrækning på ballasterede spor, en banestrækning af typen rilleskinnespor, en standard station mv.). Anlægselementer er brudt ned i de materialer og processer, som der indgår i at etablere dem. Herfra beregnes klimapåvirkning ved hjælp af standardiserede emissionsfaktorer for det enkelte byggemateriale eller – proces, som indgår i anlægselementet.

Vurderingen af mængderne er baseret på det foreløbige design af Letbanen i Ring 3, som var til rådighed, da modellen blev udarbejdet. Herudover er der brugt data fra letbanerne i Odense og Århus, samt antagelser om materialernes levetid baseret på designlevetider og ekspertestimer.

Klimapåvirkningen fra driftsfasen er baseret på en foreløbig forventning til energiforbruget på baggrund af togproducentens specifikationer. Det vil blive opdateret, når det faktiske forbrug foreligger.

Livscyklusmetoden, som klimaaftryksmodellen tager afsæt i, er følsom overfor kvaliteten af de bagvedliggende datakilder om CO₂-udledningen fra processer og materialer.

Resultater fra klimaaftryksmodellen

Klimaaftryksmodellen er altså foreløbig, og lever ikke op til alle krav til en formel livscyklusanalyse, men kan betragtes som retningsgivende for omfanget af de totale klimapåvirkninger og hvordan den fordeler sig mellem faser.

Klimapåvirkningen på letbanen over en levetid på 100 år er opgjort til:

- 160.000-165.000 ton CO₂ fra anlægsfasen. Til sammenligning blev det opgjort til 182.700 ton i Miljøvurderingen i 2015.
- 26.000 ton CO₂ fra driftsfasen (med fremskrevne emissionsfaktorer for hele levetiden)
- 130.000-250.000 ton for reinvesteringer over en 100-årig periode.

Klimabelastningen i anlægsfasen svarer til den årlige globale CO₂-udledning fra godt 9.500 danskere.

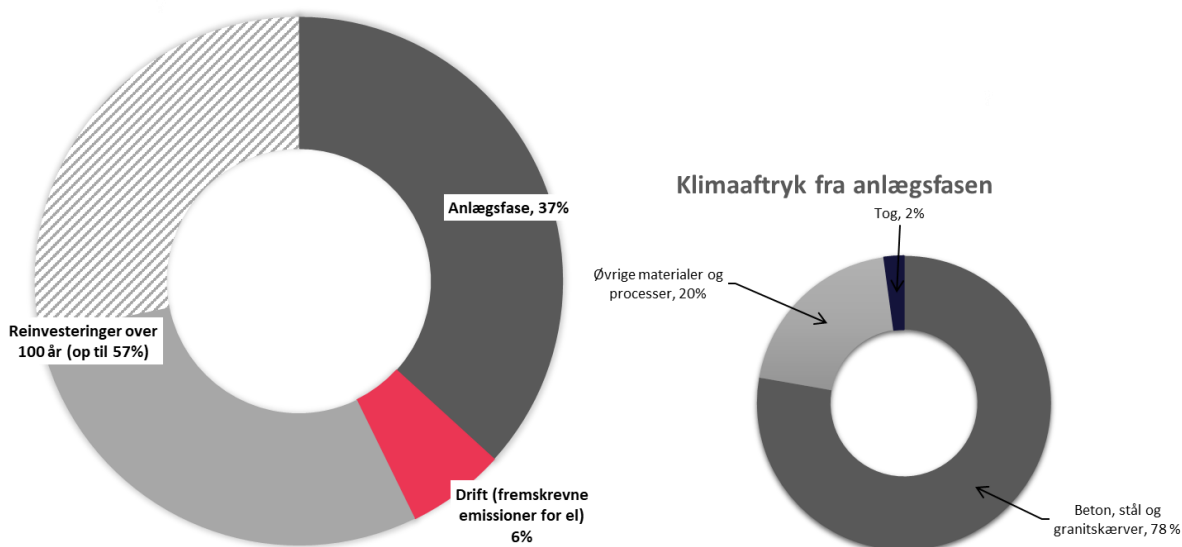
Figuren herunder viser, hvordan CO₂-aftrykket fra hhv. den samlede levetid og anlægsfasen er fordelt på processer og materialer.

Figur 1. CO2-aftryk fra anlæg, reinvesteringer og drift af letbane

LETBANENS CO2-AFTRYK PR. FASE

Den største usikkerhed er på reinvesteringernes klimabelastning.¹

Reinvesteringernes aftryk er beregnet uden at tage højde for, at det i fremtiden vil være muligt at stille krav til indholdet af indlejret CO₂ i de materialer som anvendes, samt at teknologi og praksis over 100 år vil udvikle sig.

Livscyklusanalysen viser således, at de væsentligste påvirkninger fra letbanen over hele anlæggets levetid kommer fra anlægsfasen og reinvesteringsfasen. Reinvesteringer udgør en betydelig del, uanset om der vælges mere eller mindre konservative forudsætninger angående levetider, og om der kan udelades CO₂ i materialer i fremtiden.

Sammenligning af klimapåvirkning fra eldrevne transportformer

Opgørelsen af klimapåvirkningen i Hovedstadens Letbanens model omfatter transportsystemet gennem 100 års levetid: Etablering af infrastruktur, drift og reinvesteringer. For at sammenligne med andre transportformer, som biler og busser, vil det være nødvendigt at opgøre anlæg og vedligehold af vejbaner, produktion af køretøjer samt behovet for reinvesteringer. Herudover er det relevant at tage højde for, hvordan transportformen udnyttes (hvor mange passagerkm. der produceres i den samlede levetid).

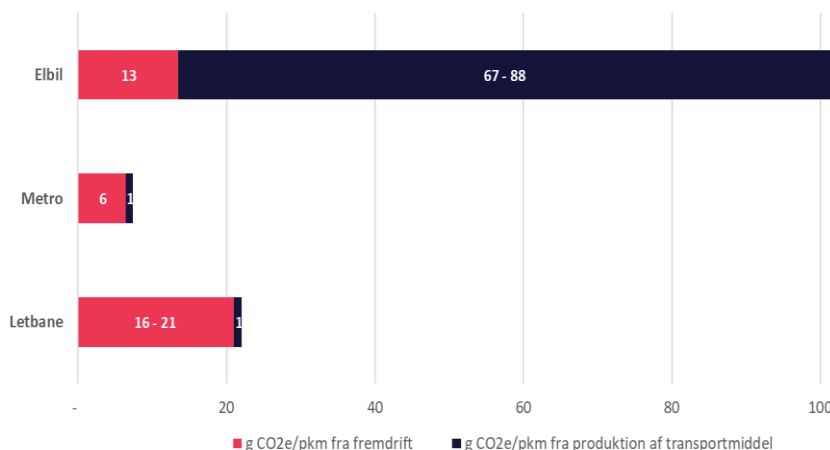
Sammenligning til andre transportsystemer vanskeliggøres af, at der er begrænset data om biler og busser, og at der mangler principper for allokering af vejnettets klimapåvirkning pr. passagerkm kørt i biler og busser i Danmark.

¹ Klimabelastningen afhænger af hvilke levetider det forudsættes, at komponenterne i systemet har Aftrykket beregnes som en komplet udskiftning (af f.eks. spor, skinner, tog, kabler osv.). I praksis vil der foregå løbende reparationer og udskiftning af delkomponenter. Der er derfor betydelig usikkerhed om, hvorvidt det beregnede CO₂-aftryk fra reinvesteringerne er retvisende for, hvad den reelle klimapåvirkning fra at vedligeholde letbanen vil blive.

På den baggrund er klimapåvirkningen pr. personkm. fra fremdrift og produktion af transportmidler alene gennemført for hhv. elbil, metro og letbane opgjort i figur 1². Beregningen er baseret på de personkm transportmidlerne producerer og forventede levetider for biler og tog.

Figur 2. Klimapåvirkningen pr. personkm. fra fremdrift og produktion af elektriske transportmidler

Data gør det således muligt at sammenligne letbane og metro med elbil for så vidt angår produktionen af køretøjet og driften af dette. Driften er opgjort med CO2-emissionerne for produktionen af el i 2021, over tid vil emissionerne fra el falde i takt med at produktionen omlægges til vedvarende energi. Til sammenligning opgør Movia, at alene fremdriften af en konventionel bus udleder omkring 125 g CO2 per passagerkm. Der er ikke data som muliggør sammenligning med drift og produktion af en eldrevet bus.

Af figur 3 fremgår det, hvordan klimapåvirkningerne fra de tre transportformer er per personkm., inkl. etablering af infrastruktur og reinvesteringer for hhv. metro og letbane.

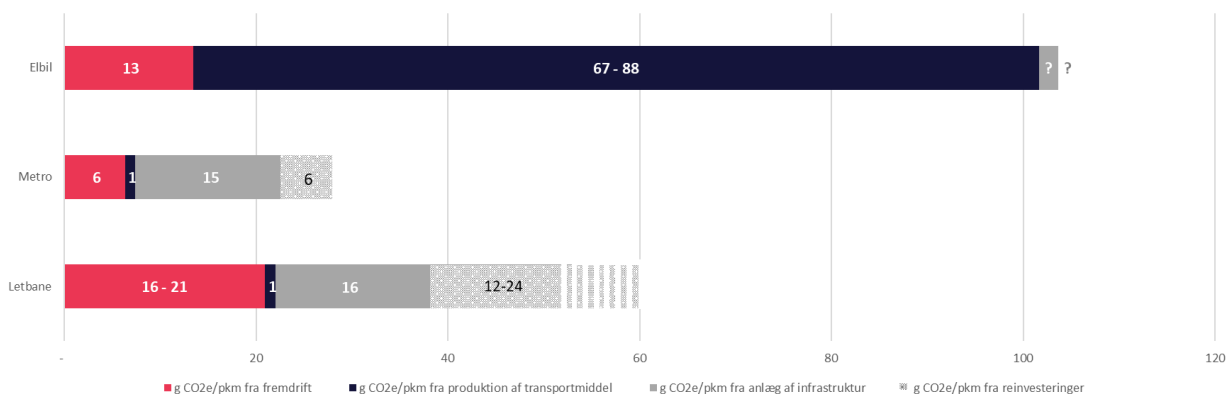
² Det tilstræbes at anvende offentlig tilgængeligt og nyere europæisk data, da produktion af elektriske transportmidler er i udvikling og varierer ift. produktionsland. For biler er anvendt den gennemsnitlige belægningsgrad fra DTUs transportvaneundersøgelse. For letbane og metro er anvendt passagerprognoser.

Datakilder:

- Metro-togproduktion er fra repræsentative tog fra Tyskland og Italien. Anlæg er beregnet for M1M2M3M4. Fremdrift repræsenterer M1M2 i 2019.
- Letbanetog er fremstillet af Siemens i Tyskland. Anlæg er beregnet for en letbane tilsvarende Letbanen i Ring 3. Fremdrift er baseret på 2032-prognose for Letbanen i Ring 3.
- Produktion af elbil repræsenterer det europæiske marked og udgør biler og batterier produceret globalt (ICCT, 2021). Fremdrift er baseret på oplysninger elbilproducenter (16 elbiler). Brug er baseret på DTU (2019) for Storkøbenhavn for almindelige biler.

Figur 3. Klimapåvirkningen pr. personkm. fra elektriske transportmidler for hhv. fremdrift, produktion af transportmidler, anlæg af infrastruktur og reinvesteringer

På trods af at Letbanens CO₂-aftryk fra anlægsfasen tages med i sammenligningen, så har letbanen et fornuftigt klimaaftryk, når der tages højde for det transportarbejde, letbanen leverer. Generelt har letbanen en høj udnyttelsesgrad og materiellet har en lang levetid. Andre kollektive transportformer som busser og S-tog har ligeledes en høj udnyttelsesgrad. Udnyttelsesgraden hænger blandt andet sammen med det lokale passagergrundlag – jo flere boliger og arbejdspladser nær stationerne, jo flere potentielle passagerer, og transportmidlets attraktivitet i form af rejsehastighed og regularitet. Hvis antallet af passagerkm. bliver 10 pct. højere end det forventes i prognosen, vil den relative klimapåvirkning falde 1-2 gram fra hhv. anlægsfasen og reinvesteringerne.

Den største del af klimaaftrykket fra el-biler skyldes produktionen af køretøjet. Det skyldes, at køretøjerne udnyttes ret ekstensivt og har forholdsvis kort levetid.

Selskabet har i 2020 med hjælp fra COWI gennemført et review af videnskabelige artikler og andre valide data om klimabelastningen fra elbusser. Da området er i hastig udvikling, vil selskabet løbende afsøge om der er kommet ny data til rådighed med henblik på at sammenligne klimaprofilen på letbane og elbus, herunder vil selskabet genoptage dialogen med Movia mhp. at følge deres arbejde med at udvikle livscyklusanalyser for elbusser.

Fokus for klimaindsats i hovedstandes letbane

Opgørelserne viser, at klimapåvirkningen fra reinvesteringerne i letbanen er væsentlig for, hvordan letbanen er i sammenligning med elbiler. Derfor vil Hovedstadens Letbane frem mod åbningen af letbanen fokusere på:

- **Udvikling af CO₂-krav i udbud af fremtidige reinvesteringer**
Der er i de senere år kommet beton på markedet, som har et lavere niveau af indlejret af CO₂ end det, der er forudsat i beregningen af letbanens klimapåvirkning. Der er også jern til armering på markedet, som har en lavere klimapåvirkning end i modellen. Det kan undersøges, om egenskaberne i disse materialer egner sig til at blive brugt i vedligehold af letbanen.

Flere bygherrer og infrastrukturforvaltere gør sig erfaringer med at gennemføre udbud med krav om lavere niveauer af CO2 i beton og stål, herunder Metroselskabet. Disse erfaringer kan bruges til at nedbringe klimapåvirkningen fra reinvesteringer i letbanen. F.eks. vurderes CO2-fangst og lagring at kunne nedbringe emissionerne fra produktion af beton og stål med op til 60 pct.³.

- **Afdække muligheder for levetidsforlængende vedligehold og reinvesteringer**

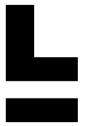
Det undersøges nærmere, hvilke muligheder der er for at arbejde med levetidsforlængende vedligehold og reinvesteringer, når letbanen går i drift. Her kan trækkes på erfaringer fra metro om bl.a. levetidsforlængende vedligehold af tog og udviklingen af et nyt asset-management system. Det undersøges endvidere nærmere, hvilke muligheder der er for at kombinere et asset management system med data om klimapåvirkning.

- **Videreudvikle klimaaftryksmodellen**

Selskabet vil indarbejde erfaringer fra anlæg af letbanen i klimaaftryksmodellen, så den kan bruges til at optimere CO2-aftrykket i planlægning og design af mulige nye letbanestrækninger.

---

³ Kilde: "Anbefalinger til Strategi for CO2-fangst, anvendelse og lagring" Advisory board for PTX/CCU og CCS til Klima-, energi og forsyningsudvalget 2020-21

Indstilling – Fremdrift for anlæg af letbanen

Indstilling

Det indstilles, at interessenterne tager statusrapport for letbanen for februar 2022 til efterretning.

Status Letbane

- ./ Vedlagt er Status Letbane for februar 2022.
- ./ Vedlagt er Kommune- og Regionsorienteringen for februar 2022 er vedlagt til
- ./ interessenternes orientering.

Budgettet for både anlægsomkostninger og de driftsrelaterede anlægsinvesteringer til og med februar 2022 udviser afvigelser som opstår under entreprisekontrakterne og ledningsomlægningsarbejderne.

Risikorapport for 1. kvartal 2022

Den samlede økonomiske risiko for anlægsprojektet (Anlæg-A) er i 1. kvartal 2022 opgjort til ca. 505 mio. kr. Svarende til ca. 10,2 pct. af basisoverslaget på 4.956 mio. kr. Korrektionsreserven for anlægsprojektet udgør 914 mio. kr. Den samlede økonomiske risiko for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter (Anlæg-D) er vurderet til ca. 76 mio. kr., svarende til ca. 5,0 pct. af de driftsrelaterede anlægsinvesteringer på 1.541 mio. kr.

Den samlede risiko for projektet er således opgjort til 581 mio. kr. Den opgjorte risiko kan således holdes indenfor de samlede reserver på 961 mio. kr. bestående af 914 mio. kr. afsat i korrektionsreserve til anlægsbudgettet, samt 47 mio. kr. afsat i generel finansieringsreserve.

Særlige fokusområder

Sikkerhedsindsatsen på letbaneprojektet er blevet intensiveret

- Der skete for mange ulykker på letbaneprojektet i 2021. Derfor har selskabet arbejdet på at iværksætte tiltag for at styrke den ulykkesforebyggende indsats. Det omfatter dels en intensivering af selskabets egen tilsynsindsats og dels initiativer som er identificeret i samarbejde med entreprenørerne Per Aarsleff
- ./ og CG Jensen. Vedlagte notat præsenterer i hovedtræk de aftalte og iværksatte tiltag.

Forhandlinger med CG Jensen

Der pågår i øjeblikket afklaring og forhandling med CG Jensen med henblik på fastlæggelsen af den bedst mulige koordinerede fremdrift og dermed en opdateret tidsplan. Der har bl.a. været afholdt møde mellem CG Jensens administrerende direktør og bestyrelsesformand og Hovedstadens Letbanes ditto.

Forhandlinger med Per Aarsleff

Siden sidste kvartalsmøde i december 2021 er der indgået en betinget delaftale med Per Aarsleff om lukning af et antal claims, tidsplaner og håndtering af buebroen i Lyngby.

Der pågår i øjeblikket forhandlinger med Per Aarsleff om resterende tidsplaner og om et antal claims. Det har højeste prioritering at finde tidsplansmæssige løsninger for de delstrækninger, der ligger over "functional section", men der arbejdes fortsat mod en samlet løsning. Det er afgørende for projektet, at nås til enighed, så der stiles mod en afklaring indenfor den næste seks til otte uger.

STATUS LETBANE

Afrapportering

Februar 2022

Indhold

1	Sammenfatning	3
1.1	Generelt.....	3
1.2	Økonomi.....	3
1.3	Tid.....	3
1.4	Myndighedsforhold.....	3
1.5	Risiko.....	3
1.6	Øvrige informationer.....	3
2	Økonomi	4
2.1	Samlet økonomisk fremdrift - Anlægsomkostninger.....	4
2.2	Samlet økonomisk fremdrift - Driftsrelaterede Anlægsinvesteringer.....	5
3	Tid	7
3.1	Fremdrift på det samlede anlægsprojekt.....	7
3.2	Fremdrift på transportsystem.....	9
3.3	Kritisk vej.....	9
4	Myndighedsforhold	11
4.1	Generelt.....	11
4.2	Myndighedsgodkendelser af design.....	11
4.3	Vejmyndigheder og gravetilladelser.....	11
4.4	Miljømyndigheder og -tilladelser.....	12
5	Risiko	12
5.1	Det nuværende risikobillede.....	12
6	Øvrige informationer	14
6.1	Ledningsomlægninger.....	14
6.2	Arbejds miljø.....	16
6.3	Kommunikation, dialog og samarbejde med omgivelserne.....	20
6.4	Trafikafvikling.....	22
6.5	Ekspropriationer.....	23
6.6	Retssager.....	24
6.7	Lærlinge.....	25
6.8	Signalanlæg.....	26

1 Sammenfatning

1.1 Generelt

Denne rapport dækker perioden frem til ultimo januar 2022. Skæringsdatoer er afhængige af, hvornår data er tilgængeligt for selskabet.

1.2 Økonomi

Budgettet for både anlægsomkostninger og de driftsrelaterede anlægsinvesteringer er opdateret iht. godkendt budget 2022. Budgettet for anlægsomkostninger udviser afvigelser, som opstår under entreprisekontrakterne og ledningsomlægningsarbejderne. Budgettet for de driftsrelaterede anlægsinvesteringer forløber i overensstemmelse med den planlagte fremdrift. De budgetterede anlægsudgifter frem til slut januar 2022 er 3.026 mio. kr. med forbrug på 2.561 mio. kr., dvs. et mindre forbrug på ca. 16 pct. ift. det planlagte. De budgetterede driftsrelaterede anlægsudgifter til slut januar 2022 er 580 mio. kr. med forbrug på 580 mio. kr.

1.3 Tid

Letbaneprojektet oplever forsinkelser på en række delstrækninger. Det skyldes bl.a. forsinkede ledningsomlægninger, manglende forberedende arbejder, uafklarede myndighedsforhold samt anlægsentreprenørernes manglende fremdrift for egne arbejder. Anlægsentreprenørernes manglende fremdrift har siden sidste rapportering primært været drevet af manglende ressourceallokering samt tvivl om rettidig afklaring af design- og myndighedsspørgsmål. Pt. er de største udfordringer CG Jensens arbejder i Herlev og Gladsaxe Kommuner samt CG Jensens arbejder i Vejdirektoratets myndighedsområde (arbejder ved motorveje). Projektet oplever også forsinkelser på flere delstrækninger på Per Aarsleff kontrakterne i Vallensbæk, Brøndby, Glostrup (VBG), samt i Lyngby-Taarbæk (L).

Selskabet arbejder fortsat tæt sammen med entreprenørerne, CG Jensen og Per Aarsleff i form af re-planlægning af udførelsessekvens. Dette med henblik på at opnå færdiggørelse af alle arbejder til de aftalte terminer/milepæle med afsæt i de forskellige udfordringer kendt pr. udgangen af 2021. På baggrund af det med CG Jensen gennemførte tidsplanarbejde i Q4/2021 var målet oprindeligt at indgå aftale med CG Jensen umiddelbart efter. Dette har ikke været muligt at indfri, men det forventes nu, at selskabet primo februar 2022 vil modtage CG Jensens oplæg til en ny tidsplan for begge kontrakterne Rødovre/Herlev og Gladsaxe.

Det tætte samarbejde om re-planlægning med Per Aarsleff har resulteret i, at der nu er indgået en aftale for Lyngby kontrakten om en revideret tidsplan. Der er desuden indgået aftale om ny tidsplan for området omkring hovedvejskrydset i Glostrup.

1.4 Myndighedsforhold

Uafklarede myndighedsforhold udgør stadig en risiko for letbaneprojektets fremdrift. På CG Jensens kontrakter gælder det nu primært i forhold til Herlev Kommune og især Vejdirektoratet. Selskabet har særligt fokus på at få afsluttet design- og godkendelsesprocessen, hvilket er nært forestående på alle protokoller i Gladsaxe. Per Aarsleffs protokoller er blevet myndighedsgodkendt med forbehold af de respektive kommuner.

M. J. Eriksson har netop genoptaget arbejdet på Ishøj strækningen. Her udestår den endelige myndighedsgodkendelse også, men der er tale om enkelte mindre forhold der skal afklares, hvilket ikke påvirker arbejdets fremdrift.

1.5 Risiko

Den samlede økonomiske risiko for anlægsprojektet (Anlæg-A) er i 4. kvartal 2021 opgjort til ca. 505 mio. kr. Svarende til ca. 10,2 pct. af basisoverslaget på 4.956 mio. kr. Korrektionsreserven for anlægsprojektet udgør 914 mio. kr. Den samlede økonomiske risiko for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter (Anlæg-D) er vurderet til ca. 76 mio. kr., svarende til ca. 5,0 pct. af de driftsrelaterede anlægsinvesteringer på 1.541 mio. kr. Den samlede risiko for projektet er således opgjort til 581 mio. kr. Den opgjorte risiko kan således holdes indenfor de samlede reserver på 961 mio. kr. bestående af 914 mio. kr. afsat i korrektionsreserve til anlægsbudgettet, samt 47 mio. kr. afsat i generel finansieringsreserve.

1.6 Øvrige informationer

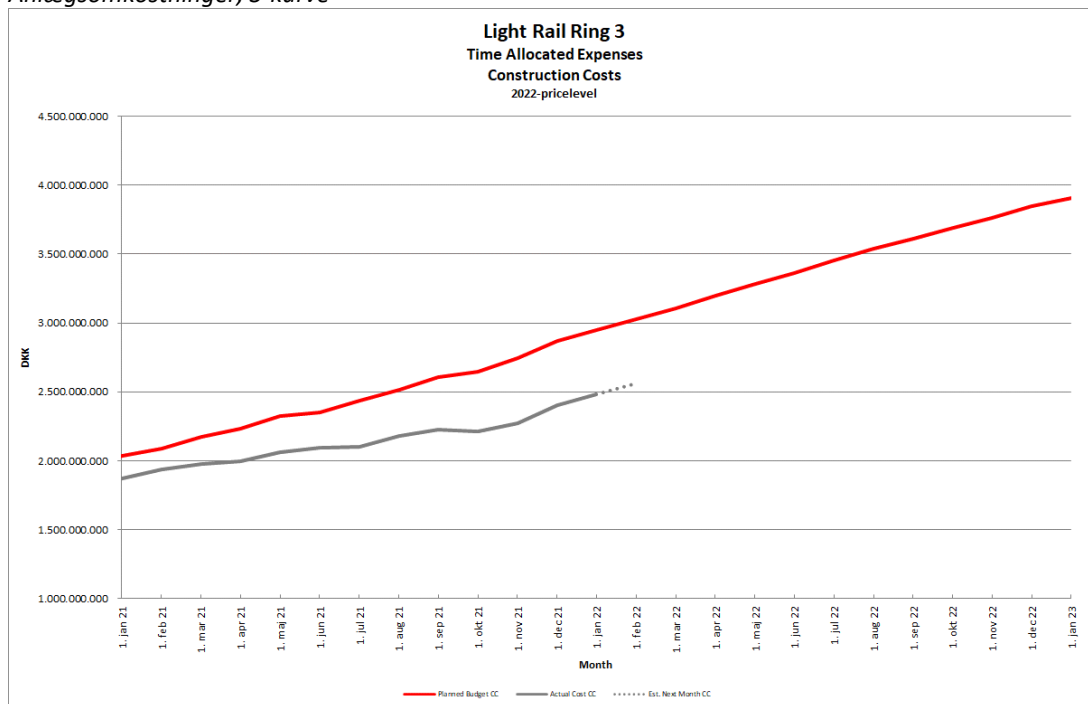
- Der har i perioden november 2021 til og med januar 2022 været en ulykke med fravær.
- Fra november 2021 til januar 2022 har selskabet modtaget i alt 155 klager fordelt med 48 i november, 40 i december og 67 i januar. Samlet set fik selskabet 550 klager i løbet af 2021. Det svarer til ca. 11 klager pr. uge. I perioden for denne rapport, november 2021 til januar 2022, er det tilsvarende tal ca. 13 klager pr. uge, mens det for sidste periode fra august til oktober 2021 var ca. 11 klager pr. uge.

2 Økonomi

2.1 Samlet økonomisk fremdrift - Anlægsomkostninger

Budgettet for anlægsomkostninger er opdateret iht. godkendt budget 2022 og er i nedenstående S-kurve fordelt tidsmæssigt i forhold til det godkendte budget. Figuren belyser anlægsomkostninger for letbanen til og med januar 2022.

Anlægsomkostninger, S-kurve

Kurven viser de afholdte udgifter (grå linje) sammenholdt med de forventede udgifter (rød linje). De forventede faktiske udgifter er tilmed angivet (grå stiplede linje).

Nedenfor vises den samlede økonomiske fremdrift på anlæg af letbanen. Såfremt der forekommer en afvigelse mellem det planlagte forbrug (sort progressionslinje) og det aktuelle forbrug (grøn progressionslinje) vil denne fremgå til højre i figurene, hvor også det samlede budget pr. hovedaktivitet fremgår.

Fremdriften er opgjort på baggrund af forbrug. De budgetterede anlægsudgifter til slut januar 2022 er 3.026 mio. kr. De afholdte udgifter frem til og med december 2021 samt estimerede udgifter for januar 2022 er 2.561 mio. kr.

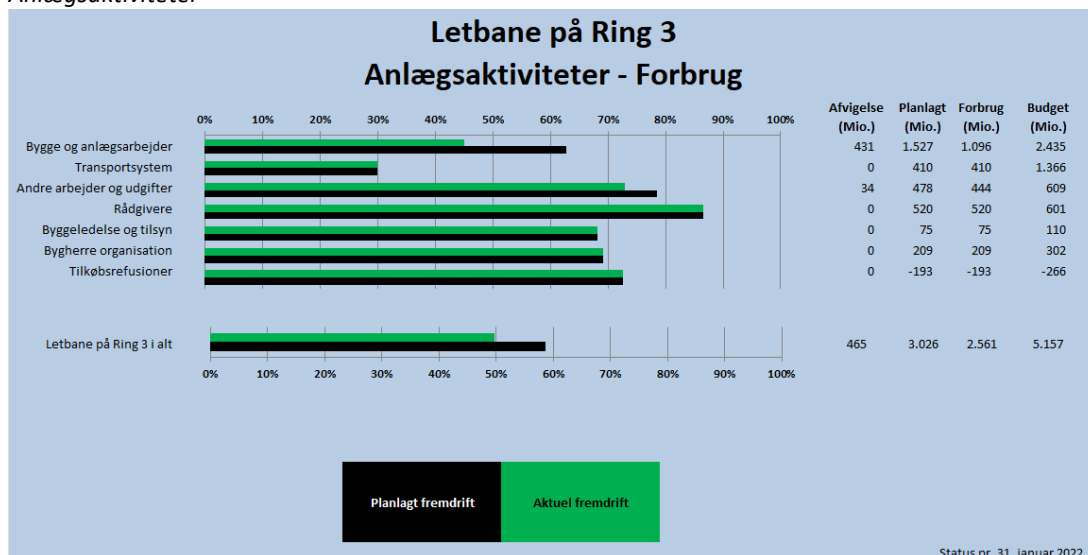
Den samlede afvigelse på projektet viser et underforbrug på 465 mio. kr. i forhold til budgettet. Afvigelsen opstår primært under posten Bygge og anlægsarbejder, herunder på CW-kontrakterne CW-VBG (Vallensbæk, Brøndby, Glostrup), CW-RH (Rødovre og Herlev) og CW-G (Gladsaxe). Afvigelsen skyldes hovedsageligt en reduceret fremdrift baseret på forsinkelser i ledningsomlægningsarbejdet, hvis afvigelse fremgår af posten "Andre arbejder". Ledningsomlægningsarbejderne er blevet forsinket ift. den planlagte fremdrift under arbejdets tidligere faser, hvorfor produktionsværdien af de efterfølgende CW-arbejder er reduceret i forhold til det oprindeligt budgetterede. Entreprenørerne Per Aarsleff og CG Jensen har samtidig været længe om at færdiggøre deres designs samt opnå diverse myndighedsgodkendelser. Dog er fremdriften nu stigende i takt med færdiggørelsen af ledningsomlægningerne og designs samt tilvejebringelse af de nødvendige myndighedstilladelser.

Selskabet arbejder vedvarende med entreprenørerne på at få udnyttet mulighederne for igangsættelse af arbejder i nye tilgængelige områder i videst mulige omfang.

Den manglende fremdrift på design for CW-kontrakterne påvirker tillige designafklaringen på RTSS-kontrakten (Road Traffic Signal Systems) for eksempel i forhold til placeringen af master. RTSS-kontrakten er samtidig også udfordret med baggrund i tilpasninger generet af koordinering med andre entreprenører.

De planlagte omkostninger som fremgår af "Anlægsomkostninger, S-kurve" og figuren "Anlægsaktiviteter" er baseret på tidligere gældende tidsplan for CW-L kontrakten. Det er aftalt, at denne ved næste rapportering vil blive erstattet af en revideret tidsplan, hvorfor der pr. 1. kvartal 2022 ikke vil være afvigelser mellem de planlagte- og aktuelle omkostninger for CW-L kontrakten. Dette vil også blive afspejlet i S-kurven og figuren for anlægsaktiviteter, når HL har modtaget entreprenørens reviderede omkostningsfordeling i forhold til den nye tidsplan.

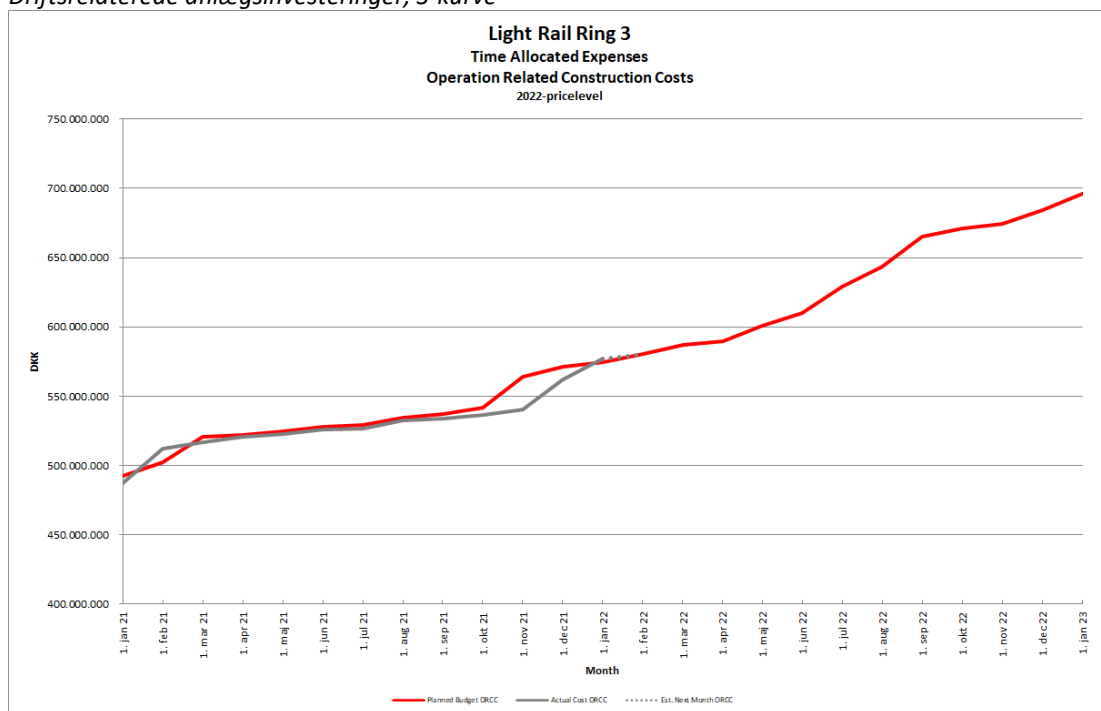
Anlægsaktiviteter

2.2 Samlet økonomisk fremdrift - Driftsrelaterede Anlægsinvesteringer

Budgettet for driftsrelaterede anlægsinvesteringer er opdateret iht. godkendt buget 2022 og er i nedenstående S-kurve fordelt tidsmæssigt i forhold til det godkendte budget. Figuren belyser de driftsrelaterede anlægsinvesteringer for letbanen til og med januar 2022.

Driftsrelaterede anlægsinvesteringer, S-kurve

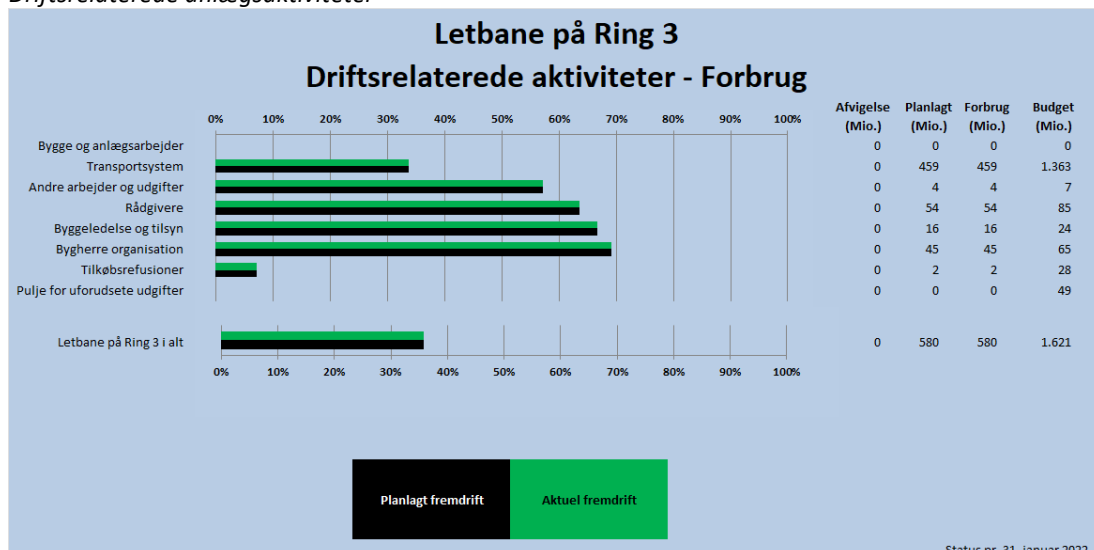
Kurven viser de afholdte udgifter (grå linje) sammenholdt med de forventede udgifter (rød linje). De forventede faktiske udgifter er tilmed angivet (grå stiplede linje).

Nedenfor vises den samlede økonomiske fremdrift på driftsrelaterede anlægsinvesteringer. Forekommer en afvigelse mellem det planlagte forbrug (sort progressionslinje) og det aktuelle forbrug (grøn progressionslinje) vil denne fremgå til højre i figurerne, hvor også det samlede budget pr. hovedaktivitet fremgår.

Fremdriften er opgjort på baggrund af forbrug. De budgetterede driftsrelaterede anlægsinvesteringer til slut januar 2022 er 580 mio. kr. De afholdte udgifter frem til og med december 2021 samt estimerede udgifter for januar 2022 er 580 mio. kr.

De driftsrelaterede anlægsinvesteringer forløber i overensstemmelse med den planlagte fremdrift, der er derfor ingen afvigelser her.

Driftsrelaterede anlægsaktiviteter

3 Tid

3.1 Fremdrift på det samlede anlægsprojekt

Som nedenstående figur viser, er den planlagte fremdrift på projektet udfordret på de to CW-kontrakter med entreprenørerne CG Jensen og Per Aarsleff. I forhold til begge entreprenører pågår der i øjeblikket afklaring og forhandling med henblik på fastlæggelsen af den bedst mulige koordinerede fremdrift for alle de af kontrakterne omfattede strækninger og kryds. Siemens Aarsleff Rail planlagde at starte deres arbejde udenfor drift- og vedligeholdscenteret (sporarbejde) i august 2021. Arbejdet startede kun langsomt, forårsaget af flere uventede hindringer, herunder for eksempel komprimering af ballast. Forsinkelserne fra den sene start af arbejderne er med god fremdrift i slutningen af 2021 løbende blevet reduceret således at arbejderne fremdrift nu svarer til det planlagte. Arbejdet indeni selve bygningen blev igangsat ultimo 2021.

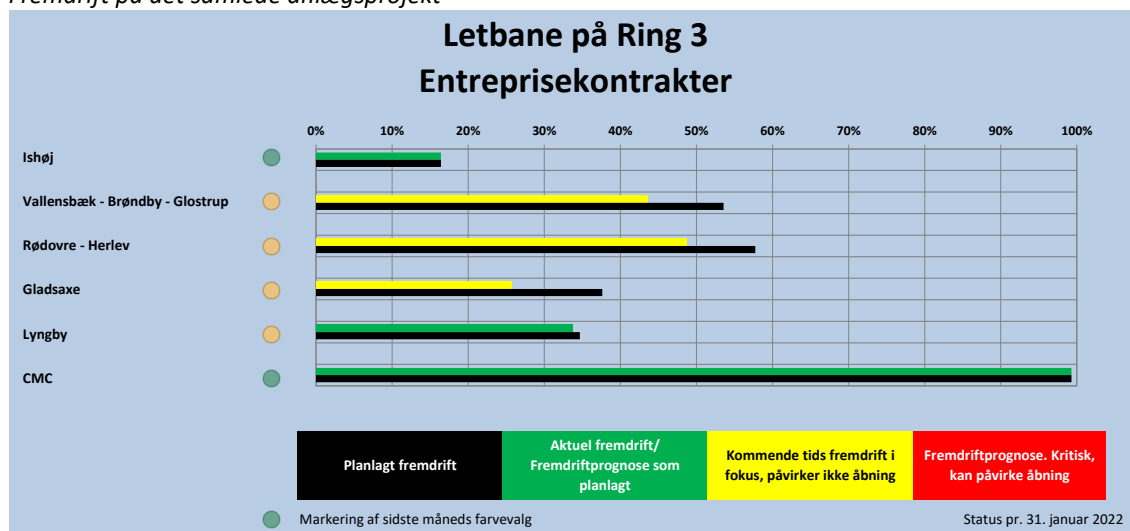
Projektet er for alle områder desuden udfordret af stor logistisk kompleksitet i forbindelse med trafikafviklingen, der yderligere udfordres af forsinkelser/afklaring af design – og myndighedsaccept hvilket påvirker fremdriften, da planlagte arbejder må udskydes og arbejdssekvenser re-planlægges. Endelig er der enslydende meldinger fra entreprenørerne om mangel på kvalificeret arbejdskraft, hvilket besværliggør og forsinker den nødvendige supplering af ressourcer.

I nedenstående figur refererer ”planlagt” til de p.t. gældende tidsplaner. Med en aftale om en revideret tidsplan, der viser opnåelse af anlægsentreprenørens milepæle for de enkelte kontrakter, vil den forsinkelse, der ses p.t. blive erstattet af en tidsplan, der viser flere parallelle arbejder i samme områder/strækninger, hvor det ikke hidtil har været planen. Som konsekvens af denne intensiverede produktion, vil der være øgede risici forbundet med mulige påvirkninger fra f.eks. designgodkendelse, 3. parts forhold, ressource tilgængelighed osv. Dette er derfor et særligt fokusområde for selskabet.

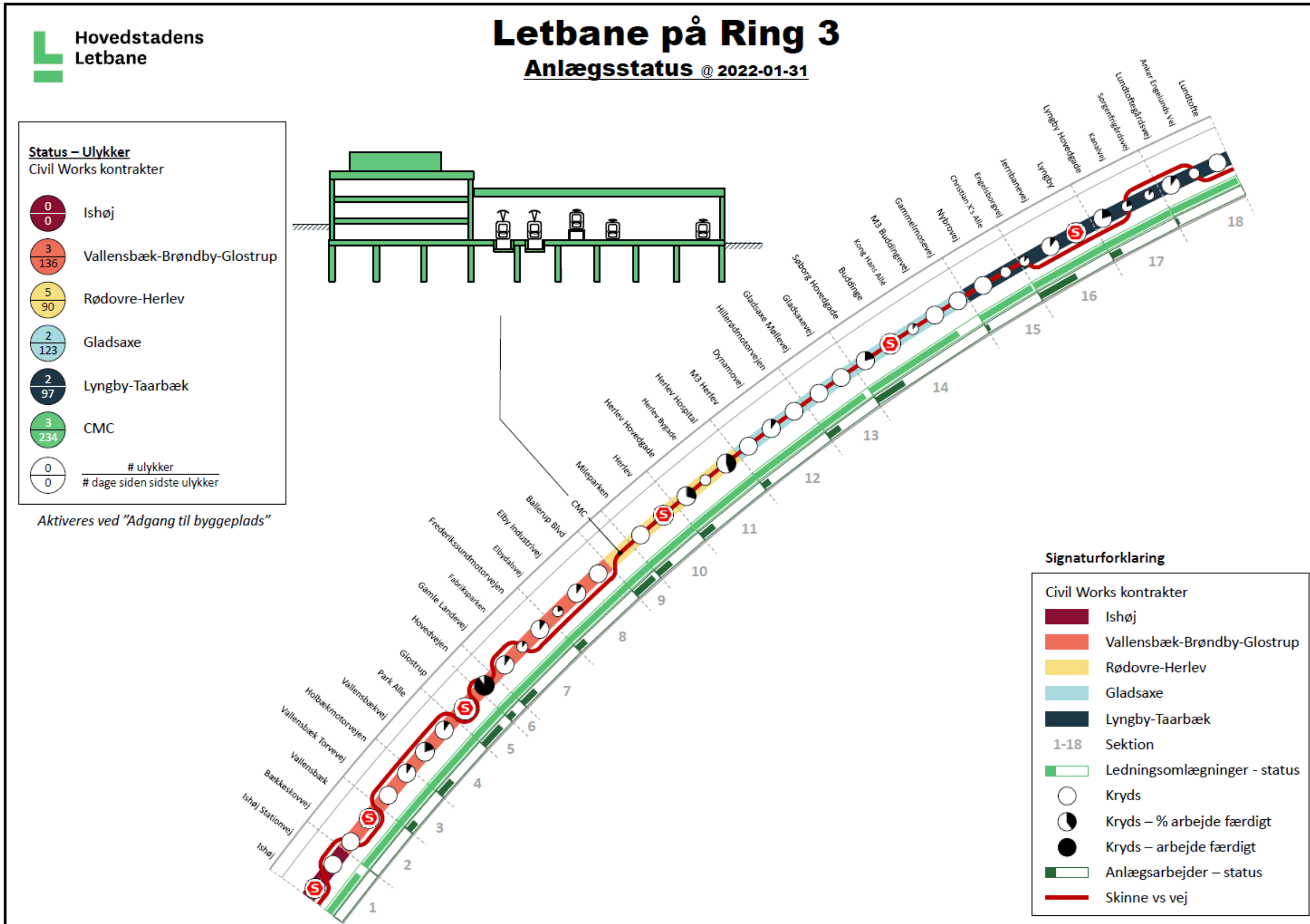
I nedenstående figur er Lyngby opdateret i relation til den nye aftale, hvilket betyder at den tidligere forskel mellem aktuel og planlagt fremdrift er nulstillet pr. ultimo december 2021. Den lille afvigelse, der ses skyldes at fremdriften i januar 2022 ikke helt har svaret til det planlagte.

For en nærmere beskrivelse af områder, hvor der i øjeblikket er letbanerelaterede anlægsarbejder, se figuren over anlægsstatus på side 10.

Fremdrift på det samlede anlægsprojekt

Anlægsstatus

Ledningsomlægninger:
Arbejder pågår på næsten alle sektioner.
Ledningsomlægningsarbejder pågår på en håndfuld protokoller. Resten er fuldført.

CMC:
Skinnelægning med ballast pågår.

Anlægsarbejder:
Anlægsarbejder foregår i langt de fleste af de 18 sektioner.

Herunder fremgår nogle af områderne, hvor anlægsarbejder pågår:

- Rampe til Glostrup Station
- Glostrup Hospital
- Herlev station herunder udvidelse af bro over S-banen
- Strækningen mellem Gladsaxe Møllevej og Tobaksvej
- Buddingevej i Gladsaxe.
- Lyngby Station, fra Klampenborgvej til Lundtoftegårdsvej
- Frederikssundmotorvejen (M12)
- Strækningen mellem Park Alle og Glostrup Station
- Nordre Ringvej ved Ejby industrivej

3.2 Fremdrift på transportsystem

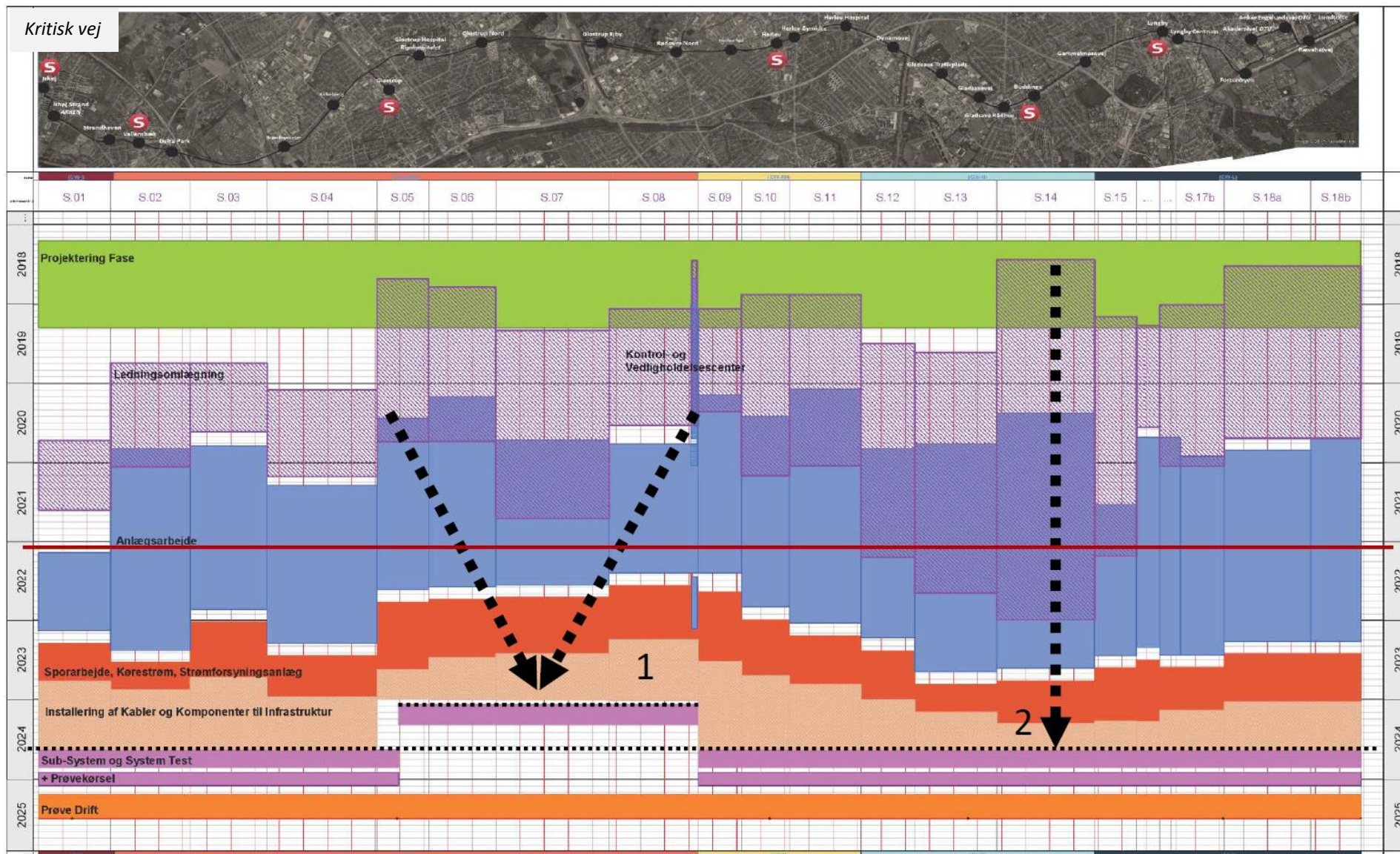
Stationsdesignet er afsluttet med sidste tilretning af lys på stationsprototypen i Ejby. Fremstilling af materialer og udstyr til Siemens Aarsleffs tekniske systemer pågår. På CMC-området er Siemens Aarsleff i gang med at lægge skærver for opstart af sporarbejde i henhold til tidsplanen. I protokol 9 der støder op til CMC, er arbejdet fortsat, men i mindre grad, påvirket af CG Jensens forsinkelse. Siemens Aarsleff har påbegyndt deres arbejde i CMC-bygningen.

3.3 Kritisk vej

Den kritiske vej viser de anlægsforløb/strækninger, hvor en given forsinkelse risikerer at påvirke den samlede tidsplan negativt. Med andre ord vil en forsinkelse på den kritiske vej kunne medføre en forsinkelse af åbningen af letbanen. Den kritiske vej kan i løbet af letbaneprojektet variere afhængig af, hvorledes projektet forløber.

Den kritiske vej angivet med nr. 1 omfatter færdiggørelse af Kontrol- og vedligeholdelsescenteret sammen med den første teststrækning frem til Glostrup. Denne kritiske vej omfatter protokol 5-8. Resultaterne fra denne teststrækning vil give mulighed for at justere systemer og udstyr og dermed optimere test og prøvedrift på den fulde strækning. Der er pt. forsinkelser på anlægsarbejderne indenfor dette område, hvilket giver en risiko for at milepæle for disse arbejder ikke kan opnås. De igangværende drøftelser og forhandlinger om nye tidsplaner forventes at håndtere denne udfordring.

Den kritiske vej angivet med nr. 2 omfatter hele letbaneprojektets rettidige færdiggørelse. Den nuværende kritiske vejstrækning er mellem rundkørslen ved Buddingevej og afkørslen til Motorring 3, den såkaldte protokol 14, hvorfor denne strækning for nuværende har et særligt fokus. Denne strækning er specielt i fokus, da anlægsarbejderne er planlagt senere afsluttet end de øvrige strækninger, hvilket efterlader mindre tid og fleksibilitet for skinnelægning, kørestrøm, komponenter og tekniske systemer. Endvidere er det på denne strækning det ses at anlægsarbejder og ledningsomlægninger i stor udstrækning skal foregå parallelt, hvilket ligeledes kan udfordre den planlagte fremdrift. Der er for nuværende forsinkelser på anlægsarbejderne indenfor dette område, hvilket indebærer en risiko for at milepæle i dette område ikke kan opnås. De igangværende drøftelser og forhandlinger om nye tidsplaner forventes at håndtere denne udfordring.

4 Myndighedsforhold

4.1 Generelt

Der er stadig udfordringer i håndteringen af forskellige myndighedsforhold, hvilket udgør en risiko for projektets fremdrift, særligt i Herlev og Gladsaxe og i forhold til Vejdirektoratet.

4.2 Myndighedsgodkendelser af design

Kommenteringsprocessen er nu primært udestående på P10 i Herlev kommune. På alle øvrige protokoller er kommenteringen gennemført, der udestår blot de afsluttende formelle besvarelser af kommentarerne, samt en opdatering af projektmaterielet fra entreprenørernes side, før kommenteringen kan lukkes endeligt.

Der er stadig et behov for at myndighederne delgodkender anlægsarbejder til udførelse lokalt, indenfor sektioner hvor myndighedsgodkendelse mangler. Både Herlev og Gladsaxe udviser fortsat her den fornødne fleksibilitet, og selskabet holder i disse tilfælde et særligt fokus på at sikre at det udførte svarer overens til det, der er aftalt med kommunen, indtil der foreligger endeligt opdaterede projekttegninger.

Vejdirektoratet er fortsat også fleksible, i forhold til at delkommentere og delgodkende projektmateriale, både på Per Aarsleffs såvel som på CG Jensens strækninger. Men det er den største risiko for projektet, især på CG Jensens kontrakter, at designet fortsat ikke er endeligt afsluttet godkendt. HL har stadig stor fokus på at løse disse udfordringer.

Alle Per Aarsleffs protokoller er blevet myndighedsgodkendt af de respektive kommunale myndigheder langs letbanestrækningen, det vil sige Vallensbæk, Brøndby, Glostrup og Lyngby Kommuner, dog med en række forbehold, som Hovedstadens Letbane løbende følger op på og håndterer. Næste opfølgning er ultimo februar 2022.

Forberedelserne til M. J. Erikssons opstart i P1 Ishøj er ligeledes begyndt. Her udestår myndighedsgodkendelsen også, men Hovedstadens Letbane ser ingen forsinkende problematikker, i forhold til at opnå den inden opstart på arbejderne. Det skyldes at entreprenørens design stort set er færdigt, og der er få mindre uafklarede forhold over for myndighederne, der forventes lukket inden for de kommende måneder.

4.3 Vejmyndigheder og gravetilladelser

Det gode samarbejde med kommunerne lokalt omkring tilvejebringelse af de nødvendige gravetilladelser fortsætter.

Hovedstadens Letbane arbejder fortsat sammen med Per Aarsleff, CG Jensen og relevante myndigheder på at løse situationer, hvor forudsatte trafikale restriktioner udfordres.

I Herlev gør selskabet fortsat en ekstra indsats sammen med entreprenøren i forsøg på at sikre en bedre planlægning af de kommende gravetilladelser. Denne indsats har båret frugt og samarbejdet er bedret.

Letbaneprojektet bruger fortsat flere ressourcer på koordinering end forventet for at understøtte entreprenørens indhentning af myndighedsgodkendelser, som følge af mangelfuldt design og afklaring af grænseflader med 3. part.

4.4 Miljømyndigheder og -tilladelser

På miljøområdet har selskabet fortsat et godt samarbejde med myndighederne om at sikre løbende håndtering af jord og støj. Derudover er der begyndende fokus på behovet for afklaring af myndighedsforhold til TS-fasen og til driftssituationen. Selskabet deponerer overskudsjord i Albertslund på de vilkår, som er givet ved Jordmodtagefacilitetens, Hyldager Bakkers, miljøgodkendelse. En del af den overskudsjord, som var tiltænkt Hyldager Bakker, må dog som følge af modtagekravene sendes til andre jordmodtagere. Selskabet afsøger fortsat nye muligheder for at øge jordmængderne til HBJord i Albertslund. Markedet for jord er generelt udfordret.

Den endelige krydsningstilladelse for Store Vejleå blev udstedt i januar og er ikke blevet påklaget.

HL har i samarbejde med PAA og relevante myndigheder fået løst en række af de afvandingsudfordringer, som letbaneprojektet stod over for. Der er stadig en række afvandingsproblemtikker, der gør sig gældende, men disse vurderes pt. at kunne håndteres uden større påvirkning af letbaneprojektets fremdrift.

5 Risiko

5.1 Det nuværende risikobillede

Afsnittet i denne rapport er opdateret på grundlag af risikorapporten. Risikobilledet er opdateret i 1. kvartal 2022.

Den økonomiske risiko for anlægsprojektet (Anlæg-A) er vurderet til ca. 373 mio. kr. Den samlede tidsmæssige risiko er vurderet til ca. 365 dage. Denne tidsmæssige risiko omregnes til en økonomisk effekt på ca. 132 mio. kr. Således er den samlede økonomiske risiko opgjort til ca. 505 mio. kr., svarende til 10,2 pct. af basisoverslaget på 4.956 mio. kr. Dette svarer til en nedjustering af risikoniveauet med ca. 58 mio. kr. siden 4.kvartal 2021. Ændringen af risikoniveauet skyldes, at der er foretaget en række nedjusteringer efter indgåelse af aftaler med entreprenører om lukning af nogle af de rejste ekstrakrav. Derudover er der fremdrift i projektet, hvor bl.a. de potentielle risikoområder for ekspropriationer er ved at være gennemgået.

Hovedstadens Letbane har fortsat en styrket aktiv rolle i forhold til håndtering af en række grænseflader, som oprindeligt var placeret hos entreprenøren, hvormed selskabet også overtager de risici som tidligere lå hos entreprenøren. Disse opgaver inkluderer bl.a. overtagelse af koordinering og styring ift. ledningsejere. I forhold til designprocessen har Hovedstadens Letbane indtaget en mere aktiv rolle ift. de tekniske løsninger, hvormed selskabet også påtager sig mere ansvar.

Hovedstadens Letbanes mere aktive rolle medfører behov for udvidelse af projektorganisationen. Yderligere har projektet det seneste kvartal været påvirket af smittetigningen i COVID-19 i Hovedstadsområdet og den delvise nedlukning af samfundet. Det har medført en periodevis reduceret fremdrift. Projektets tidsmæssige forsinkelser giver behov for, at entreprenørerne arbejder parallelt på anlægget og ikke sekventielt. Dette medfører et øget behov for flere tilsyn, større involvering ift. kontraktopfølgning samt generel opfølgning med entreprenørerne og myndighederne.

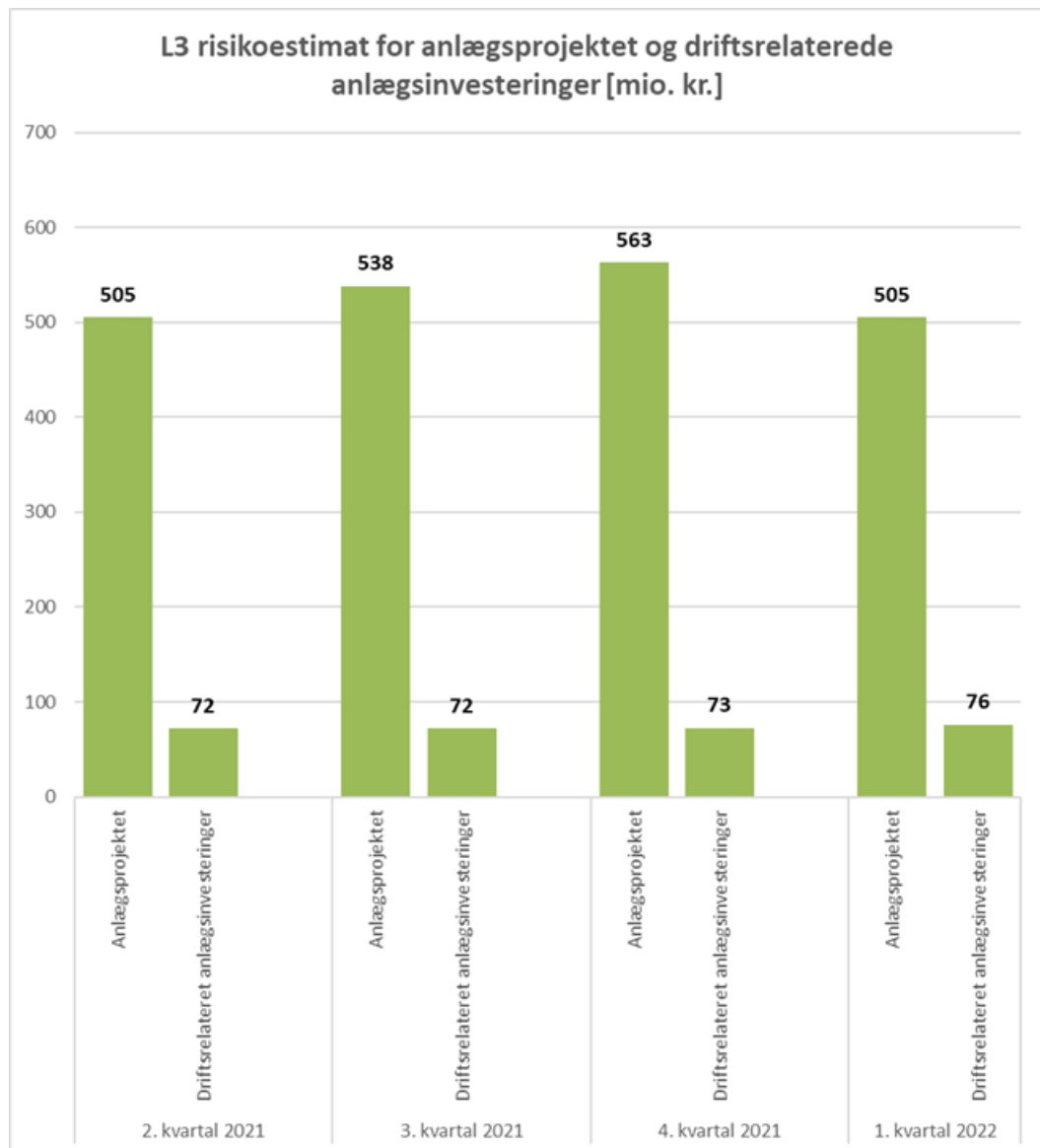
Den økonomiske risiko for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter (Anlæg-D) er vurderet til ca. 56 mio. kr., og den samlede tidsmæssige risiko er vurderet til ca. 55 dage. Den tidsmæssige risiko omregnes til en økonomisk effekt på ca. 20 mio. kr.

Således er den samlede økonomiske risiko opgjort til ca. 76 mio. kr., hvilket svarer til ca. 5,0 pct. af de driftsrelaterede anlægsinvesteringer på 1.541 mio. kr. Risikobilledet for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter er således opskrevet med ca. 3 mio. kr. siden sidste rapportering i 4. kvartal 2021.

Ændringen af risikoniveauet skyldes primært en u hensigtsmæssighed i den oprindelige tidsplan, som kan påvirke driftsoperatørens opstart af testkørsel. Der er igangsat et arbejde for at mitigere risikoen, så der sikres en korrekt rækkefølge i overdragelse af dokumentation og igangsættelse af testkørsel.

For projektet samlet er den samlede risiko (økonomi og tidsmæssige) således opgjort til 581 mio. kr., hvilket kan holdes indenfor de samlede reserver på 961 mio. kr. bestående af 914 mio. kr. afsat i korrektionsreserve til anlægsbudgettet, samt 47 mio. kr. afsat i generel finansieringsreserve. På nedenstående figur er udviklingen af risikoniveauet for anlægsprojektet samt for de driftsrelaterede anlægsaktiviteter for de sidste fire kvartaler vist.

Risikoestimat

6 Øvrige informationer

6.1 Ledningsomlægninger

Ledningsomlægningerne er stadig i gang i enkelte protokoller, hvor de i de resterende protokoller er stort set afsluttet.

Generelt har der været udfordringer med at opnå den planlagte fremdrift i arbejdet omkring ledningsomlægninger, men der er løbende fokus på dette og årsagerne forsøges løbende afdækket og håndteret. Dog har det i den seneste tid vist sig nødvendigt at genomlægge kabler og ledninger med baggrund i utilstrækkeligt jorddække i første omlægning. Dette forhold udgør en væsentlig risiko for forsinkelser i den fremtidige forcerede fremdrift, hvorfor der planlægges forudgående prøvegravninger og evt. nødvendige genomlægninger i forsøget på at minimere effekten fra denne supplerende arbejdsoperation.

Kompleksiteten varierer i høj grad fra protokol til protokol. I protokol 15 har Lyngby Taarbæk forsyning mitigeret en stor del af den forsinkelse, de tidligere varslede. Lyngby Taarbæk forsyning frigiver løbende etaper, som derefter løbende overdrages til Per Aarsleff.

I protokol 14 er HL i dialog med Novafos om at skabe en mere robust tidsplan, som også har til formål at give CG Jensen mere tid til at nå RAS-milepælen – CG Jensen modtager arbejdsområderne umiddelbart efter Novafos har afsluttet arbejdet på en delstrækning.

I protokol 9 har det været nødvendigt at lave en række ledningsomlægninger for at skabe plads til CG Jensens afvandingsprojekt. Tidligere var opfattelsen at CG Jensen kunne tilpasse afvandingsprojektet og således gøre omlægninger unødvendige – hvilket viste sig ikke at være muligt. Disse ledningsomlægninger påvirker TS-entreprenørens muligheder for at arbejde frit i området foran CMC. Konflikten er løst, og CG Jensen har overdraget det område TS har krav på.

Sektion / Protokol	Status apr.	Status jul.	Status okt.	Status ultimo jan.	Bemærkninger
1 – Ishøj	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttes d. 27. feb. Aftale på plads med MJE. Ingen konsekvens for opstart d. 17. feb.
2 – Vallensbæk	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Næsten afsluttet. TDC udfører en styret underboring inden for de næste uger. Arbejdet er ikke i konflikt med PAAs arbejder.
3 – Brøndby syd	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
4 – Brøndby nord	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
5 – Glostrup st.	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
6 - Glostrup Hospital	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
7 - Nordre Ringvej Syd	Grøn	Gul	Grøn	Grøn	Afsluttet
8 - Nordre Ringvej Nord	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
9 - CMC/Rødovre	Grøn	Gul	Gul	Grøn	Afsluttet
10 - Herlev Syd	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
11 - Herlev Nord	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Næsten afsluttet. En tele-omlægning afventer forberedende arbejde.
12 - Gladsaxe ved Dynamovej	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Næsten afsluttet. Udestående evt. omlægning under Hillerød motorvejens bro. Mangler design fra CGJ.
13 - Gladsaxe Ringvej	Gul	Gul	Gul	Grøn	Sidste sektion afsluttes ultimo marts.
14 – Kong Hans Allé til M3	Gul	Gul	Gul	Gul	Trafik i rundkørslen koordineres mellem LE og CGJ. NF afslutter i sektioner i løbet af 22 og primo 23 for de allersidste omlægninger.

					Tidsplan for Novafos færdiggørelse er presset, hvilket efterlader et lille tidsrum til CGJs færdiggørelse inden RAS-milepæl.
15 - Lyngby Buddingevej	Rød	Rød	Gul	Grøn	LTF bliver færdige med alle arbejder senest 7. feb. PAA tager områderne i brug umiddelbart efter.
16 - Lyngby St.	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Afsluttet
17 - Lyngby City Klampenborg vej	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Nexel udfører pt. omlægning ved rampen til P-kælderen på Klampenborgvej ud for Kulturhuset. Dette arbejde kunne ikke udføres forud for PAA's arbejder, og er koordineret med PAA. Arbejdet varer til ca. midt feb. 2022. Derefter er der ikke flere omlægninger i P17.
18 - Lyngby Lundtoftegårdsvej	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Ikke flere omlægninger der er i konflikt med Letbanen. LTF-vand har andre arbejder i området med de koordineres uden om PAA's arbejder.

Status for ledningsarbejdernes effekt på fremdrift af anlægsarbejder.

Der er vurderet i tre kategorier, som er:

- **Grøn:** Følger planen
- **Gul:** Mindre forsinkelse, risiko for effekt på anlægsarbejdernes fremdrift.
- **Rød:** Forsinkelse af ledningsomlægning er indtrådt, effekt på anlægsarbejdernes fremdrift.

At en protokol er Rød, er ikke ensbetydende med at åbningsdatoen er påvirket.

6.2 Arbejdsmiljø

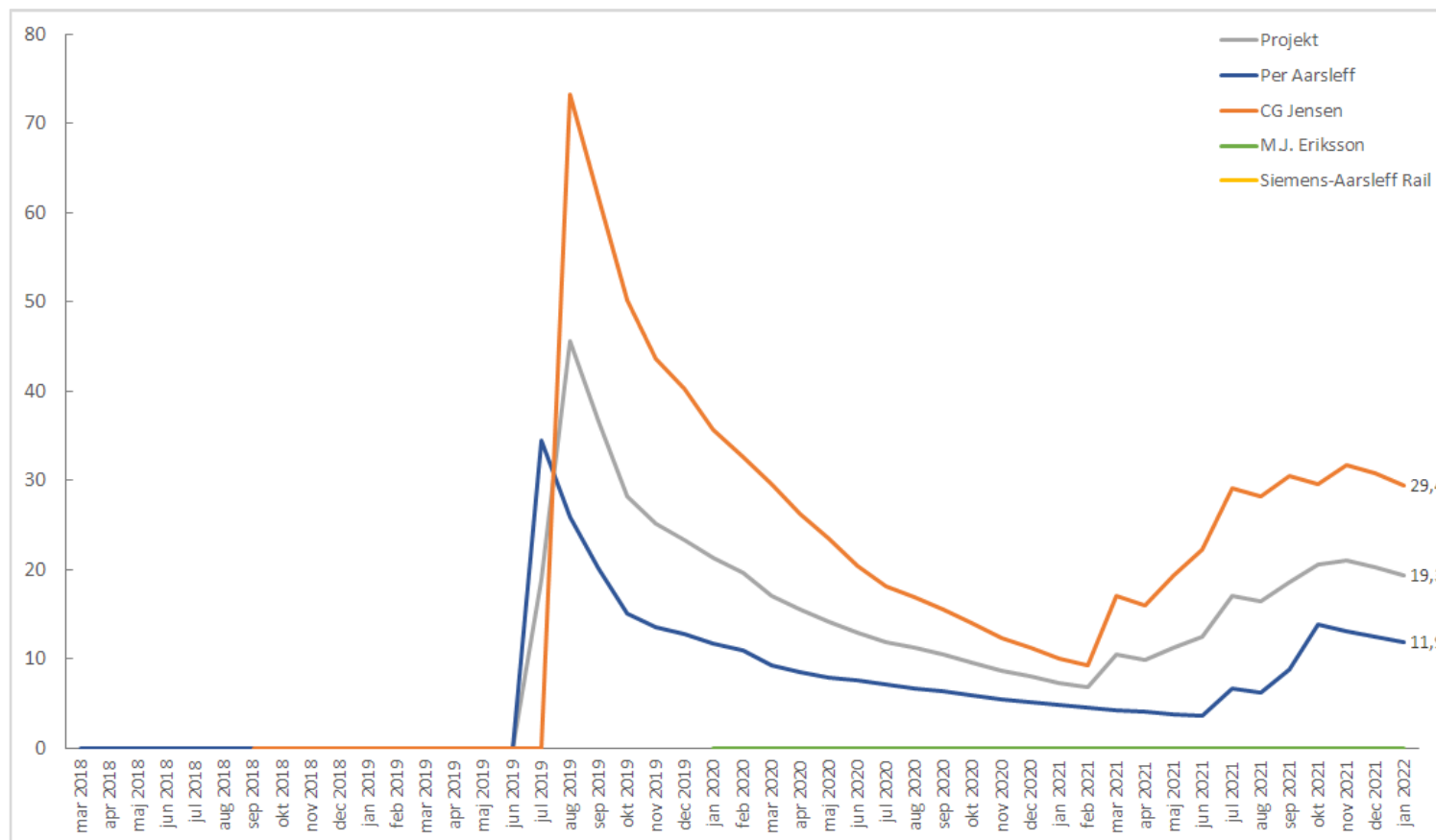
Der er i perioden november 2021 til og med januar 2022 afholdt fem Safety Orientation kurser med deltagelse fra 34 medarbejdere fra entreprenørerne på Letbanen. Akkumuleret har 651 medarbejdere fra entreprenørerne på Letbanen deltaget på kurset.

Ulykker med fravær

Der har i perioden november 2021 til og med januar 2022 været én ulykke med fravær på Letbanen hvor en medarbejder i Herlev vred om på sin fod, da vedkommende gik ned ad trappen fra en skurvogn.

- ./.
- Det er som følge af det høje antal ulykker med fravær i 2021 besluttet at iværksætte en række skærpede arbejdsmiljøtiltag, som skal styrke den ulykkesforebyggende indsats. Disse tiltag er nærmere beskrevet i det vedlagte bilag.

Akkumuleret ulykkesfrekvens. Ulykkesfrekvensen angiver raten af ulykker pr. million arbejdstimer. Grafen viser ulykkesfrekvensen for arbejdere fra begyndelsen af Letbaneprojektet til og med januar 2022.

Arbejds miljø Key Performance Indicators

For at følge entreprenørernes sikkerhedsarbejde tættere og mere proaktivt, end antallet af ulykker giver mulighed for, er der etableret et sæt KPI'er. Nedenstående skema angiver, hvilken procentsats entreprenøren har opnået på de tre KPI'er frem til og med januar 2021.

KPI'erne dækker over tre områder af sikkerhedsarbejdet.

- KPI 1 er fokuseret på inspektioner og pladssikkerhed. KPI'en angiver, hvor stor en andel af de observationer, der skematisk bruges til at vurdere byggepladsen ved ugentlige inspektioner, som er grønne eller med andre ord – ikke udgør en risiko. Det giver en indikation af, hvor mange forhold på byggepladsen der løbende observeres som usikre og udgør dermed et pejlemærke til at vurdere sikkerhedsniveauet på byggepladsen.
- KPI 2 fokuserer på topledelsens engagement i sikkerhed på projektet. KPI'en angiver hvor stor en andel af inspektionerne som entreprenørens eller underentreprenørens topledelse har deltaget i. Det giver både den øverste ledelse værdifuld viden om sikkerhedsniveauet på projektet, og sender et vigtigt signal om topledelsens prioritering af sikkerhed på projektet.
- KPI 3 fokuserer på Arbejdstilsynets vurdering af sikkerheden på byggepladsen i forhold til lovgivningen. KPI'en angiver hvor mange besøg den enkelte byggeplads på projektet har haft uden anledning til påbud, og giver dermed en indikation af om byggepladsen lever op til lovgivningen.

For KPI 1 og KPI 3 tegner sig generelt et positivt billede om forholdene på byggepladserne.

For KPI 2 tegner sig et billede af øget engagement fra ledelsen hos CG Jensen i deltagelse i sikkerhedsinspektioner.

KPI'er for arbejdsmiljø

Key Performance Indicator		2021									2022			Entreprenør / Kontrakt	
		Q2			Q3			Q4			Q1				
		apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar		
KPI 1 Inspections and workplace safety	Total number of green/satisfying markings (Mønsterarbejdsplads) from weekly inspections at all Site Areas, in percentage of total number of observations listed.	78	70	87	92	88	92	92	93	94	91			CG Jensen/CW Rødovre-Herlev+Gladsaxe	
		87	86	81	81	76	77	75	73	70	89			Aarsleff/CW Lyngby + Vallensbæk, Brøndby, Glostrup	
															MJ Eriksson/CW Ishøj
		%	%	%	%										CG Jensen/CW CMC
															Siemens + Aarsleff Rail/TS-SUP
KPI 2 Commitment of management	Number of inspections with attendance from Contractor/Sub-contractor's Project or Deputy Project Manager in percentage of number of all inspections. Note: As there is a contractual requirement that senior management shall attend a safety inspection at least quarterly, the KPI is noted as the total number of inspections per quarter.	0			0			5			1*			CG Jensen/CW Rødovre-Herlev+Gladsaxe	
		0			0			0			0*			Aarsleff/CW Lyngby + Vallensbæk, Brøndby, Glostrup	
														MJ Eriksson/CW Ishøj	
		0			x									CG Jensen/CW CMC	
														Siemens + Aarsleff Rail/TS-SUP	
KPI 3 Compliance with WEA regulation	WEA visits with no request for corrective actions, in percentage of total number of WEA-visits.	x	100	100	100	0	33	100	x	x	x			CG Jensen/CW Rødovre-Herlev+Gladsaxe	
		100	100	100	100	100	x	100	100	x	100			Aarsleff/CW Lyngby + Vallensbæk, Brøndby, Glostrup	
															MJ Eriksson/CW Ishøj
		x	100	x	x										CG Jensen/CW CMC
									x	x	x				Siemens + Aarsleff Rail/TS-SUP

* Antallet af inspektioner med deltagelse fra Entreprenør/Underentreprenørs Project og Deputy Project Manager er registreret kvartalsvist. Tallet er derfor først endeligt ved kvartalets afslutning.
Bemærkninger til skemaet:

- De måneder/kontrakter, der endnu ikke har haft anlægsarbejde, er skraverede.
- Tomme felter i måneder med rapportering betyder, at der ikke er leveret data til KPI'en for den pågældende måned.
- De måneder/kontrakter, hvor der ikke har været besøg fra arbejdstilsynet er markeret med x.
- De måneder/kontrakter, hvor der ikke har været gennemført inspektioner er markeret med %.

6.3 **Kommunikation, dialog og samarbejde med omgivelserne**

Selskabet bestræber sig på at levere relevant og rettidig kommunikation, samt indgå i konstruktivt samarbejde med pressen og øvrige medier.

Kommunikation til omgivelserne

Kommunikation om anlægsaktiviteter

En række anlægsaktiviteter er i gang langs store dele af strækningen. Selskabet kommunikerer løbende om disse aktiviteter via selskabets hjemmeside samt de kommuneopdelte nyhedsbreve, kaldet Infoservice. Kommunikation om anlægsaktiviteterne koordineres med de enkelte kommuner i overensstemmelse med den enkelte kommunes ønske, ligesom selskabet løbende er i dialog med ejerkredsen om kommunikation om projektet generelt.

Kaffevogn i Lyngby

I starten af december 2021 afholdt selskabet et ekstraordinært kaffevogns-arrangement efter ønske fra Lyngby-Taarbæk Kommune – denne gang i området ved Christian X's Alle på Buddingevej, hvor både selskabet eget anlægsarbejde og Lyngby-Taarbæk Forsynings forberedende arbejder var i gang. Fremmødet til dette arrangement var dog beskedent, da ca. 25 borgere besøgte arrangementet i løbet af de 2,5 time, som arrangementet varede.

Visionsskilte langs strækningen

Selskabet har produceret og opsat en række visionsskilte, som fortæller om fordelene ved letbanen og dens betydning for området langs Ring 3. Skiltene har blandt andet til formål at balancere kommunikationen om projektet, som – naturligt nok – i disse år er præget af meget anlægsarbejde og information herom. To skilte er indtil videre opsat i centrum af Lyngby, mens yderligere otte skilte er på vej andre steder på letbanestrækningen.

Kommunikation gennem egne kanaler

Hjemmeside, sociale medier og nyhedsbrev

Projektets hjemmeside, dinletbane.dk, bliver løbende opdateret med information om projektet. Blandt andet findes en side for hver kommune, hvor anlægsaktiviteter i den pågældende kommune er samlet. Ligeledes indeholder hjemmesiden information om processen, historien og dokumenter om selskabet.

Selskabet arbejder fortsat målrettet med at nå ud til så mange relevante brugere på sociale medier som muligt med opslag, der dels fortæller de positive historier om letbanen, og dels informerer om de gener, som anlægsarbejdet medfører, så berørte borgere og andre kan indrette deres hverdag efter det. I november, december og januar nåede selskabets opslag på sociale medier ca. 180.000 personer. Selskabet arbejder ligeledes med at skabe forståelse for anlægsarbejdets gener ved løbende at dele billeder og videoer fra de igangværende og kommende arbejder, så interesserede borgere kan følge med bag byggepladshegnene.

Via selskabets kommuneopdelte nyhedsbrev, Infoservice, udsendes løbende konkret information om anlægsarbejdet i den enkelte kommune samt milepæls- og visionshistorier om projektet og dets fremdrift.

I nedenstående tabel findes en oversigt over antallet af sidevisninger på dinletbane.dk samt antal tilmeldte til Letbanens Infoservice ved periodens udgang.

Oversigt over antallet af sidevisninger samt tilmeldte til Infoservice

	2018	2019	2020	2021	Januar 2022
Antal sidevisninger ^{1) 2)}	277.019	340.018	200.450	195.457	17.522
Antal tilmeldte til Infoservice	n/a	2.518	3.711	4.109	4.192

¹⁾ Sidevisninger er det samlede antal sider, der er vist. Gentagne visninger af den samme side tælles med.

²⁾ Ny hjemmeside havde premiere 7. oktober 2019 med opdateret cookie-politik, som betyder, at de besøgende kan fravælge at tælle med i statistikkerne. Dette kan påvirke det registrerede antal sidevisninger.

Henvendelser fra offentligheden

Hovedstadens Letbane modtager løbende henvendelser fra offentligheden, der har spørgsmål til letbanebyggeriet og den færdige letbane.

Hvis en nabo er utilfreds eller retter kritik af et forhold, registreres denne henvendelse som en klage. I opgørelsen af henvendelser og klager sondres ikke mellem om klagen er berettiget eller uberettiget – eksempelvis om der var tale om tilladt støjende arbejde – eller om klagen skyldes en anden entreprenørs arbejde.

Fra november 2021 til januar 2022 har selskabet modtaget i alt 155 klager fordelt med 48 i november, 40 i december og 67 i januar.

Samlet set fik selskabet 550 klager i løbet af 2021. Det svarer til ca. 11 klager pr. uge. I perioden for denne rapport, november 2021 til januar 2022, er det tilsvarende tal ca. 13 klager pr. uge, mens det for sidste periode fra august til oktober 2021 var ca. 11 klager pr. uge.

Flere store arbejder er i gang langs strækningen i øjeblikket. I Herlev ombygges blandt andet et trafikeret område ved stationen og Herlev Hovedgade. I Glostrup er entreprenøren gået i gang med ombygning af vej og kryds nord for Rigshospitalet Glostrup, og dette arbejde påvirker trafikafviklingen i området. Derudover er entreprenøren fortsat i gang med færdiggørelsen af Ringvejskrydset i Glostrup.

I Gladsaxe er der fortsat også en lang række aktiviteter i gang fordelt på hele strækningen, og disse aktiviteter tæller både en række ledningsomlægninger samt selskabets eget anlægsarbejde.

Endvidere er en række arbejder i gang i det centrale Lyngby, hvor både selskabets anlægsarbejde og ledningsomlægningerne er i gang. Lyngby-Taarbæk Forsyning er blandt andet fortsat i gang med en række støjende og vibrerende spuns-arbejder, som også påvirker trafikafviklingen i den sydlige del af kommunen. I forbindelse hermed tilbyder selskabet en aflastningsordning til naboer tættest på forsyningens arbejde, og henvendelser herom indgår ligeledes i klagestatistikken. Derudover er selskabets arbejde i gang både på Buddingevej, ved Lyngby Station, Lyngby Torv, Klampenborgvej i centrum samt ud af byen mod DTU og endestationen i Lundtofte.

Endelig har stormen Malik i slutningen af januar medført væltede afspærringer, hvilket ligeledes har bidraget til klagetallene for januar.

Klagebilledet for de seneste tre måneder ligger relativt stabilt og er således et udtryk for, at rigtig mange aktiviteter er i gang langs store dele af strækningen i øjeblikket.

Nedenstående tabel viser antallet af hhv. henvendelser og klager i perioden fra 2015 og til og med januar 2022.

Oversigt over antallet af henvendelser og klager til Hovedstadens Letbane fra 2015 til januar 2022.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Januar 2022
Henvendelser ¹⁾	318	174	321	422	841	628	637	52
Klager ^{2) 3)}	n/a	n/a	n/a	n/a	119	320	550	67
Total	318	174	321	422	960	948	1.187	119

¹⁾ Oversigten viser alene antallet af henvendelser indkommet via mailen info@dinletbane.dk eller via nabotelefon på 7242 4500. Selskabet oplever også at modtage henvendelser mundtligt ved borgermøder og lignende.

²⁾ Opgørelsen af klager er påbegyndt den 25. marts 2019.

³⁾ Fra 1. oktober 2020 opgøres henvendelser om bygningskader som 'Klager' i stedet for 'Henvendelser'.

6.4 Trafikafvikling

Rejsetidsmålinger for 4. kvartal er suppleret med rejsetidsmålinger fra GPS-data, hvor der i Bluetooth rejsetiderne er "huller" i data pga. offline sensorer. Der er indgået aftale med COWI om at skifte datakilde for rejsetidsmålingerne til fremadrettet at baseres på GPS-data, samt at forlænge indsamlingen af rejsetidsdata frem til og med 2024. Rejsetidsdata vil således fra næste kvartal være baseret på GPS-data.

Rejsetiden i 4. kvartal ligger generelt omkring 15-20 pct. over normalrejsetiden for hele strækningen, med en jævn fordeling mellem morgenmyldertid, eftermiddagsmyldertid og øvrig tid.

Lavest er rejsetidsforlængelsen i morgenmyldertiden i december med 12 pct. og højest er øvrig tid ligeledes i december med 22 pct. Sammenlignet med 3. kvartal 2021, er rejsetiden for hele strækningen en anelse højere med ca. 5 pct.

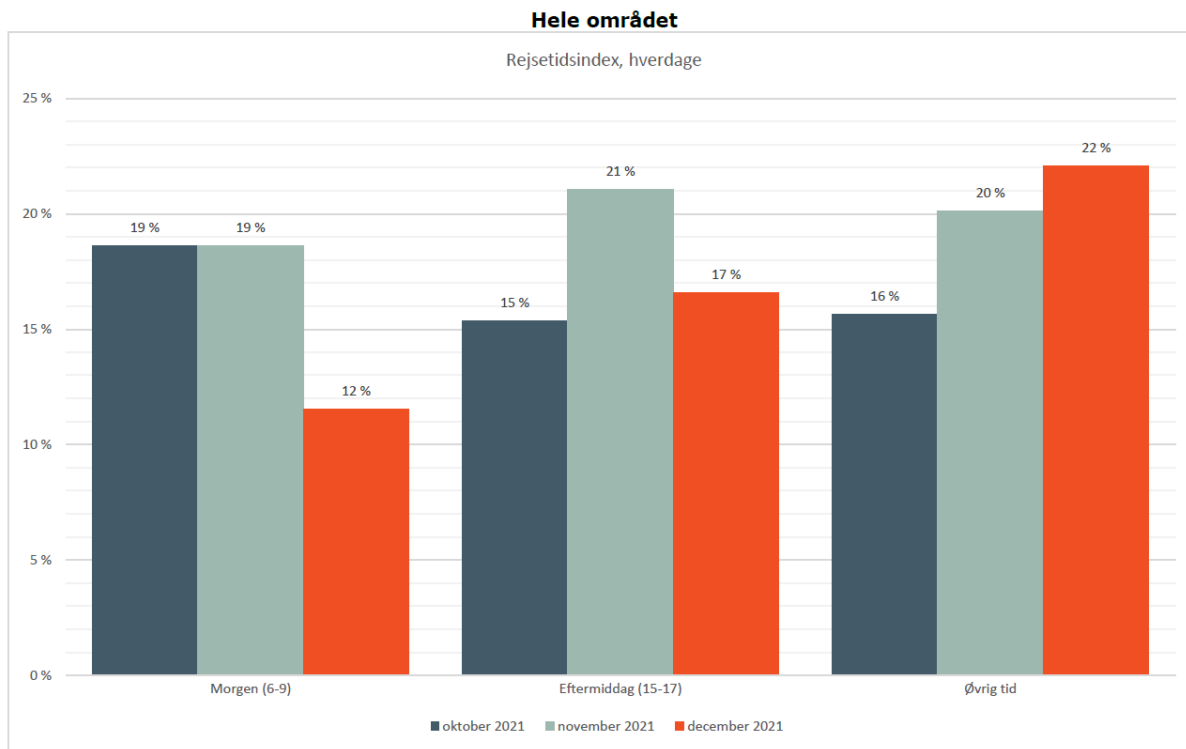
Omfanget af arbejder, samt trafikomlægninger over stort set hele strækningen er ganske betydeligt. Stort set alle kommuner langs Ring 3 oplever større rejsetidsforlængelser, hvor særligt Brøndby, Herlev og Glostrup Kommune har de største rejsetidsforsinkelser.

I Brøndby Kommune skyldes de øgede rejsetider arbejder på største delen af strækningen, med færre antal kørsler i begge retninger samt nedsat hastighed. Dertil er der inddraget mere areal til anlægsarbejderne på dele af strækningen.

De øgede rejsetider i Glostrup Kommune, skyldes arbejder på strækningerne op til Hovedvejskrydset, samt afsluttende arbejder i selve krydset. Svingrestriktionerne i krydset er ophævet og kombineret med arbejderne i relation til krydset giver det store rejsetidsforlængelser. Det gælder særligt den krydsende trafik på tværs af O3 der har ca. 300 pct. rejsetidsforøgelse i oktober, i forbindelse med afvikling af trafik gennem krydset.

I Lyngby er Buddingevej lukket for trafik mellem Engelsborgvej og Christian X's Alle pga. forsyningsarbejder. Dette betyder en omkørselsrute for trafikken og dermed øget rejsetid. I Gladsaxe er der ligeledes massive arbejder på store dele af strækningen, men rejsetiderne ligger lavere end hos de øvrige kommuner, med maksimalt 25 pct. rejsetidsforlængelse i morgenmyldertiden for den sydgående trafik. De lavere rejsetidsmålinger i Gladsaxe vurderes at skyldes at det er muligt at få lange strækninger, med de samme trafikale omlægninger og hvor der for det meste er langt mellem de større kryds, hvilket giver et godt flow i trafikafviklingen. Det vurderes at trafikken kører langsommere, men også tættere, hvilket gør at kapaciteten ikke reduceres så meget som på strækningerne i de andre kommuner.

Nedenstående figur viser den gennemsnitlige rejsetid for 4. kvartal 2021 holdt op mod normalrejsetiden, ("baseline" defineret som perioden 3.-4. kvartal 2017 og 1.-2. kvartal 2018). Indekset omfatter delstrækninger dækket af City Sense – dvs. både trafikstrømme på langs og på tværs af Ring 3 såvel som svingende trafik.

Rejsetidsindeks for hele området, hverdage

6.5 Ekspropriationer

Den manglende udnyttelse af midlertidige ekspropriationer udgør stadig en potentiel risiko for letbaneprojektets fremdrift, hvorfor Hovedstadens Letbane fastholder et målrettet fokus på at sikre nødvendige rettigheder ved aftaleindgåelse direkte med private parter.

Selskabet har i perioden indgået aftale med omkring fem private lodsejere om fortsat adgang til brug af arealer efter udløb af midlertidig ekspropriation. Aftaler og ekspropriationer vil blive indgået i fornødent omfang med lodsejere, så rettigheder til arealer og fremdrift af entreprenørernes anlægsarbejder sikres.

Selskabet har fortsat et stort fokus på at kvalitetssikre entreprenørens dokumentation for arbejdernes nødvendighed, så eventuelle designændringer eller terrænforskydninger sikres arealrettighedsmæssigt uden påvirkninger af anlægsarbejder.

Der er blevet afholdt overdragelser og tilbageleveringer Ishøj og Herlev Kommuner. Det forventes at der gennemføres tilsvarende i den kommende periode i Brøndby, Herlev, Ishøj, Vallensbæk og Lyngby kommuner.

Der har i perioden 31. oktober 2021 til 31. januar 2022 været afholdt ekspropriationsforretninger i Brøndby og Glostrup kommuner.

Der har ikke været afholdt taksationsforretninger i perioden 31. oktober 2021 til 31. januar 2022.

Lyngby Taarbæk Forsynings omfattende ledningsarbejder på Buddingevej har ikke længere karakter af særligt støjende arbejder udenfor almindelig arbejdstid. Den ændrede karakter af arbejderne medfører at der ikke tilbydes aflastningsordning til naboer, da støjkriterier ikke berettiger til tilbud om hotelophold.

Ejendomme

Der er indtil 31. januar 2022 udbetalt erstatninger via kommissarius i forbindelse med overtagelse af boliger, arealer samt ulemper og lign. på ca. 290 mio. kr., hvilket ligger indenfor det afsatte budget.

6.6

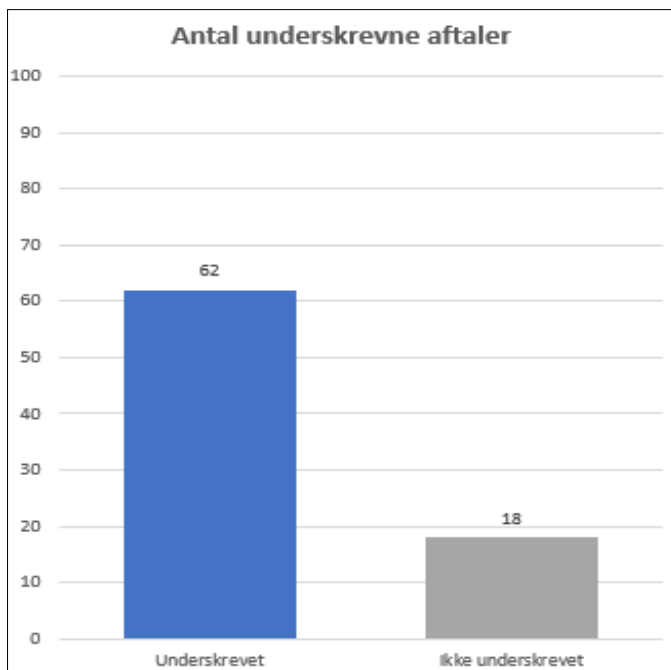
Retssager

Sager ved domstolene

Sagsøger	Sagsøgte	Indhold	Domstol	Status
Privat borger, Nordre Ringvej Glostrup	Hovedstadens Letbane	Erstatningsstørrelse	Retten i Glostrup	Kendelse 1. juli 2021. HL frifundet.
Privat borger, Glostrup	Hovedstadens Letbane	Grundlag for ekspropriation og erstatning	Østre Landsret (forgreninger til Højesteret og Retten i Glostrup).	HL frifundet i Østre Landsret. Sagsøger har anket til Højesteret.
Privat borger, Brøndby	Hovedstadens Letbane	Erstatning	Københavns Byret	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Herlev	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Herlev	Princip om fradrag for fordele	Retten i Odense	ikke berammet pt.
Privat borger, Søborg	Hovedstadens Letbane	Erstatningsstørrelse samt princip om fradrag for fordele	Retten i Helsingør	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søndre Ringvej 41A, Brøndby	Princip om fradrag for fordele	Retten i Glostrup	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søndre Ringvej 49A, Brøndby	Princip om fradrag for fordele	Retten i Glostrup	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Søborg	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Erhverv, Kongens Lyngby	Princip om fradrag for fordele	Københavns Byret	ikke berammet pt.
Hovedstadens Letbane	Uddannelse, Frederiksberg	Princip om fradrag for fordele	Retten på Frederiksberg	ikke berammet pt.

Aftaleindgåelser

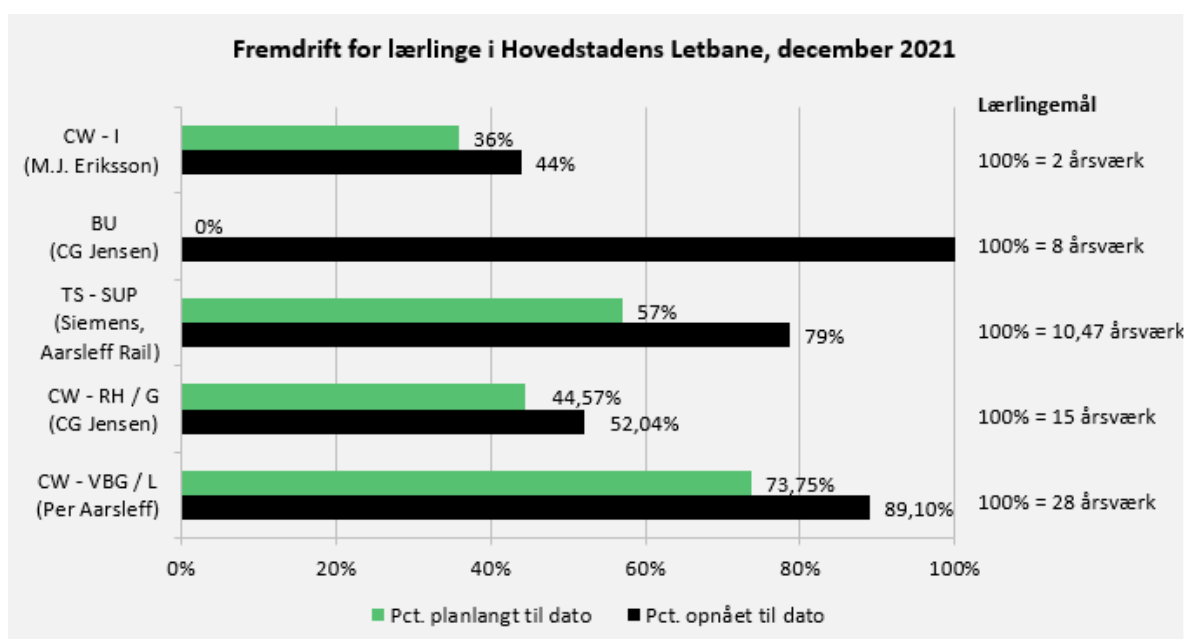
Selskabet er i tæt dialog med diverse aftaleparter om sikring af aftalemæssige udeståender for tilkøbsaftaler, samarbejdsaftaler, tekniske aftaler og grænsefladeaftaler. Der vil løbende være behov for at indgå nye aftaler i takt med projektets fremdrift, så rettigheder nedfældes i fornødent omfang. Nedenstående tabeller belyser status på aftaleindgåelser pr. 01.02.2022 for antallet af underskrevne aftaler. Som det fremgår hovedbestanddelen af aftaler indgået og underskrevet.

6.7 Lærlinge

Entrepenørerne på letbanen har samlet set haft 55,52 årsværk under uddannelse indtil dato. Som det fremgår af figuren, er alle entrepenører foran deres plan for beskæftigelse af lærlinge.

Selskabet har, i lighed med tidligere år, fremsendt en årsopgørelse til entrepenørerne, hvori de indberettede lærlingetal afstemmes med de planer de arbejder efter. Selskabet har således kunne tilkendegive over for entrepenørerne, at de lever op til deres planer. Derudover blev entrepenørerne orienteret om at Hovedstadens Letbane i 2022 fortsætter dets CSR arbejde med at bruge Letbanen som eksempel for unge der skal vælge uddannelse. Entrepenørerne bliver således også i 2022 inviteret til at deltage i samarbejdet med henblik på at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. I 2022 vil der også være særligt fokus på kvinder i byggebranchen.

Det skal bemærkes, at transportsystemsentrepreneur, Siemens – Aarsleff Rail, i deres lærlingeplan, forventer beskæftigelse af i alt 10,47 årsværk i kontraktperioden. De forventer lærlinge inden for det merkantile område, bl.a. kontor og IT. Kravet fra selskabets side er fem årsværk. Siemens – Aarsleff Rail kontrakten har haft lærlinge svarende til 8,24 årsværk og har således opnået det kontraktuelle krav. I figuren måles der op imod entreprenørens forventede lærlingemål. Justerer entreprenøren på dette mål vil selskab sikre det fremgår af rapporteringen.

6.8 Signalanlæg

Leverandøren ITS Teknik A/S er i gang med installation af kabler i Glostrup Hovedgade krydset samtidig med at Per Aarsleff A/S monterer masterne. ITS Teknicks tidsplan er behæftet med stor usikkerhed pga. mangelfuld koordinering af tidsplaner hos CG Jensen og Per Aarsleff. Hovedstadens Letbane har fortsat fokus på at understøtte koordineringsmøder mellem ITS Teknik, Per Aarsleff og CG Jensen. Anlægsentrepreneurerne koordinerer pt. deres "90 days look ahead"-tidsplaner med ITS, men resterende tidsplaner frem til 2023 udestår fortsat. Selskabet fastholder fokus på parternes koordineringsforpligtelse og bistår i videst muligt omfang processen, så fremdrift og udveksling af tidsplaner forbedres.

Forsinkelser i anlægsentrepreneurernes anlægsarbejder, påvirker ITS's arbejder. ITS skulle kontraktuelt have været færdig med over 30 signalanlæg. Hovedvejskrydset i Glostrup er færdiggjort og afventer endelig SAT godkendelse efter CW-anlægsarbejder. Det forventes at ca. fem signalanlæg er færdigetableret i 1. kvartal 2022. En del flere signalanlæg forventes færdige 2. kvartal.2022.

Programmeringen af signalerne, som udføres af COWI for Hovedstadens Letbane, skrider fremad. Programmeringen er gennemført for over 3/4 af krydsene, som nu er undervejs igennem kommentering fra vejmyndighederne forud for endelig tilretning og godkendelse.

Der er i den seneste tid fokuseret på at tilrette programmering efter myndigheders og trafikikkerhedsrevisors kommenteringer med henblik på at færdiggøre programmerne for fremsendelse til endelig myndighedsgodkendelse og leverance til signalleverandøren.

Denne leverance er tidskritisk ift. ITS Teknicks udførelse af de første tre til fem kryds i 1. kvartal 2022, og der følges tæt op mellem Hovedstadens Letbane, COWI og ITS Teknik ift. disse første kryds.

Koordinering mellem ITS Teknik A/S og Cowi vedr. detaljeret teknisk grænseflade mellem hardware og software er ved at være afsluttet, og ITS Teknik har med succes udført et FAT testet af signalprogrammer på et test-styreapparat forud for den endelig FAT tests af styreapparater i kryds. Dog er der fortaget en delvis FAT test for Hovedvejskrydset i Glostrup i januar 2022. En endelig FAT test vil blive udført efter færdiggørelsen af CW-anlægsarbejder, som færdiggøres i løbet af 1. kvartal.

ITS Teknik har klargjort deres IT-plattform for signalanlæggenes SRO-system (SCADA) og ventes at præsentere den for HL inden ibrugtagning og overgang til drift af første kryds og tildeling af adgang til systemet for de første vejmyndigheder.

KOMMUNE- OG REGIONSORIENTERING

Supplement til Status Letbane

Februar 2022

Indhold

1.	Indledning	3
1.1.	Formål	3
1.2.	Opbygning og indhold	3
1.3.	Forbehold	3
2.	Sammenfatning	4
2.1.	Rydning af beplantning	4
3.	Oversigt over kommende og igangværende projektaktiviteter	5
4.	Kommunevis uddybning af projektaktiviteter	8
4.1.	Ishøj Kommune	8
4.2.	Vallensbæk Kommune	9
4.3.	Brøndby Kommune	10
4.4.	Glostrup Kommune	11
4.5.	Rødovre Kommune	15
4.6.	Herlev Kommune	16
4.7.	Gladsaxe Kommune	17
4.8.	Lyngby-Taarbæk Kommune	18

1. Indledning

1.1. Formål

Kommune- og Regionsorienteringen er et supplement til Status Letbane, der er den kvartalsvise afrapportering om letbaneprojektet til bestyrelsen i og ejerne af Hovedstadens Letbane samt til staten som tilskudsmyndighed.

Kommune- og Regionsorienteringen er udarbejdet med henblik at give letbanekommunerne og regionen et billede af, hvordan letbaneprojektet kommer til at påvirke deres omgivelser i den nærmeste fremtid.

1.2. Opbygning og indhold

Kommune- og Regionsorienteringen er bygget op på følgende måde. Først præsenteres en samlet oversigt over de projektaktiviteter, der forventeligt finder sted i løbet af det næste halve år i letbanekommunerne. Oversigten forsøger i videst muligt omfang at belyse alle projektaktiviteter, der finder sted i løbet af de næste seks måneder. Det kunne fx være ledningsomlægninger, forberedende arbejder eller anlægsarbejder. I oversigten vil man ydermere kunne se, i hvilken letbanekommune projektaktiviteten finder sted, samt hvor lang tid projektaktiviteten forventes at vare. Slutteligt vil man i oversigten over projektaktiviteter kunne se, hvorvidt den pågældende aktivitet er beskrevet yderligere i det efterfølgende kapitel. Hovedstadens Letbane kommunikerer om de aktiviteter, som selskabet er bygherre på.

Efter oversigten over projektaktiviteter vil der være et afsnit for hver letbanekommune. Her kan man læse uddybende om de udvalgte projektaktiviteter i de kommende tre måneder, som forventes at have en væsentlig påvirkning på letbanekommunernes omgivelser. Dermed også sagt, at ikke alle projektaktiviteter i oversigten vil blive uddybet.

Af de 11 ejerkommuner vil der igennem letbaneprojektet være anlægsaktiviteter i otte. Oversigter og beskrivelser i denne rapport er opdelt efter aktiviteternes beliggenhedskommuner. Ved aktiviteter som grænser op til nabokommuner vil naboerne i alle kommuner, som grænser op til en given aktivitet, modtage information om arbejdet. Kommune- og Regionsorienteringen belyser som udgangspunkt kun projektaktiviteter, der er direkte relateret til letbaneprojektet. Således vil Kommune- og Regionsorienteringen fx ikke belyse busrelaterede emner og lignende.

1.3. Forbehold

Kommune- og Regionsorienteringen skal ses som et bedste bud på, hvordan letbaneprojektet vil forløbe. Letbaneprojektet er et komplekst projekt med en relativ lang tidshorizont, hvor mange aktører er afhængige af hinanden. Der er således en vis usikkerhed forbundet med de beskrevne projektaktiviteter, bl.a. ift. disses tidsplan, omfang og konsekvenser for omgivelserne. En tommelfingerregel er, at jo længere ude i fremtiden projektaktiviteten er, jo mere usikker er beskrivelsen af den. Af samme grund skal man betragte Kommune- og Regionsorienteringen som et dynamisk dokument, der opdateres kvartalsvis, og ikke en facitliste. Hovedstadens Letbane vil løbende evaluere Kommune- og Regionsorienteringen med henblik på at gøre beskrivelserne af projektaktiviteterne så retvisende som muligt.

2. Sammenfatning

Kommune- og Regionsorienteringen for februar 2022 afdækker projektaktiviteter, som allerede er i gang eller forventes igangsat i perioden til og med august 2022.

I den periode forventes projektaktiviteter i alle otte kommuner, som letbanen kører igennem. Projektaktiviteterne vil både være ledningsomlægninger og rydning af arealer, men også projektets egne anlægsaktiviteter, herunder fx større konstruktionsarbejder samt kryds- og strækkningsarbejder.

Nogle af projektaktiviteterne vil medføre gener for omgivelserne i form af trafikale påvirkninger samt støjgener.

2.1. Rydning af beplantning

Hovedstadens Letbane vurderer, at ca. 90-95 pct. af rydningerne i anlægsfasen nu er gennemført. De gennemførte rydninger er sket som beskrevet i VVM-redegørelsen 'Letbane på Ring 3' fra maj 2015.

I perioden frem til august 2022 forventes blot mindre rydninger af beplantede arealer.

Næste Kommune- og Regionsorientering bliver fremsendt til ejerne medio maj 2022.

3. Oversigt over kommende og igangværende projektaktiviteter

Projektet er fortsat under detailplanlægning og -projektering, og aktivitetsplanen kan derfor ændres i de kommende måneder.

Ledningsejerne kommunikerer selv om ledningsomlægningerne ud fra de standardskabeloner, som Hovedstadens Letbane har stillet til rådighed for dem.

Oversigt over kommende og igangværende projektaktiviteter, sorteret efter kommune og forventet starttidspunkt.

Kommune	Aktivitet	Forventet start	Forventet slut	Uddybende beskrivelse nedenfor
Ishøj	TDC m.fl. omlægger ledninger ved Ishøj Station, Vejlebrovej og Ishøj Strandvej	Primo august 2021	Medio februar 2022	Nej
Ishøj	MJ Eriksson bygger letbanens linjeføring i Ishøj	Primo januar 2022	Medio juli 2023	Ja
Ishøj	Radius omlægger ledninger ved Ishøj Stationsvej og Ishøj Strandvej	Primo februar 2022	Ultimo marts 2022	Nej
Vallensbæk	Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Vallensbæk Strandvej og Vallensbæk Station samt krydset ved Bækkeskovvej	Ultimo oktober 2021	Primo januar 2023	Ja
Vallensbæk	Per Aarsleff A/S tilpasser gang- og cykelbro over Søndre Ringvej ved Vejlegårdsparken	Primo marts 2022	Ultimo august 2022	Ja
Vallensbæk	Per Aarsleff A/S bygger støttemur ved Køge Bugt Motorvejen i vestlig side af Søndre Ringvej	Primo marts 2022	Ultimo marts 2023	Ja
Brøndby	Per Aarsleff A/S etablerer cykelbro og to broer til letbanen over Holbækmotorvejen	Medio oktober 2020	Ultimo august 2022	Nej
Brøndby	Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Vallensbækvej og Park Allé samt gangtunnel ved Knudslundvej	Medio april 2021	Medio april 2023	Ja
Brøndby	Per Aarsleff A/S ombygger den vestlige side af Søndre Ringvej mellem Køge Bugt Motorvejen og Holbækmotorvejen samt krydset ved Holbækmotorvejen	Ultimo september 2021	Primo marts 2023	Nej
Brøndby	Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Park Allé og Bromarksvej samt gangtunnel ved ILVA	Primo januar 2022	Ultimo september 2023	Ja
Brøndby	Per Aarsleff A/S bygger støttemur ved København-Ringstedbanen	Primo juni 2022	Ultimo september 2022	Nej
Glostrup	Aarsleff Rail og Siemens bygger letbanens transportsystem ved Kontrol-og Vedligeholdelsescentret	Primo juli 2019	Ultimo december 2023	Ja
Glostrup	Per Aarsleff A/S ombygger Hovedvejskrydset og strækningen mellem Engtoftevej og Gamle Landevej	Primo marts 2020	Medio juli 2022	Ja
Glostrup	Per Aarsleff A/S bygger letbanens linjeføring mellem Bromarksvej og Engtoftevej inkl. rampe til Glostrup Station	Primo maj 2020	Ultimo august 2022	Ja

Kommune	Aktivitet	Forventet start	Forventet slut	Uddybende beskrivelse nedenfor
Glostrup	Per Aarsleff A/S etablerer cykelbro og to stålbroer til letbanen ved Frederikssundmotorvejen (M12)	Medio september 2020	Ultimo februar 2022	Ja
Glostrup	Per Aarsleff A/S ombygger Nordre Ringvej mellem Gamle Landevej og Frederikssundmotorvejen samt Hestebroen	Primo oktober 2020	Ultimo august 2022	Ja
Glostrup	Per Aarsleff A/S ombygger Nordre Ringvej mellem Frederikssundmotorvejen og Slotsherrensvej samt krydset ved Ejby Industrivej	Medio marts 2021	Ultimo maj 2022	Ja
Rødovre	CG Jensen udfører anlægsarbejde på vestlig side gennem Rødovre	Primo juni 2021	Ultimo maj 2022	Ja
Herlev	CG Jensen bygger to stibroer ved Herlev St. samt etablerer afskærmninger	Medio maj 2020	Ultimo juli 2022	Nej
Herlev	CG Jensen udfører anlægsarbejde på strækningen mellem Hjortespringvej og krydset ved Borgmester Ib Juuls Vej/Tornerosevej	Primo december 2020	Ultimo februar 2022	Nej
Herlev	CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Mileparken og Herlev Hovedgade	Medio juni 2021	Ultimo juni 2022	Ja
Herlev	HOFOR etablerer krydsning ved den blå bro/Hjortespringsvej	Primo oktober 2021	Primo februar 2022	Nej
Herlev	CG Jensen ombygger krydset ved Herlev Hovedgade/Herlev Ringvej	Ultimo oktober 2021	Ultimo juni 2023	Ja
Herlev	CG Jensen udfører spunsarbejde langs Herlev Ringvej i højre side på strækningen mellem Mileparken og Herlev Hovedgade	Medio januar 2022	Medio februar 2022	Nej
Herlev	HOFOR udfører renoveringsarbejder på Kantatevej	Medio januar 2022	Primo februar 2022	Nej
Herlev	CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Herlev Hovedgade og Hjortespringvej	Medio februar 2022	Medio september 2023	Ja
Herlev	CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Lyskær og Mileparken	Primo marts 2022	Primo oktober 2022	Ja
Gladsaxe	CG Jensen anlægger fortov, cykelsti og vejbaner mellem Gladsaxe Møllevej og Tobaksvejen / Gladsaxevej	Primo september 2021	Ultimo april 2022	Ja
Gladsaxe	Novafos omlægger vand- og spildevandsledninger i østlig side mellem rundkørslen og Motorring 3	Primo oktober 2021	Medio februar 2023	Nej
Gladsaxe	CG Jensen anlægger fortov og cykelsti mellem Dynamovej og Motorring 3	Primo november 2021	Ultimo juni 2022	Nej
Gladsaxe	CG Jensen anlægger fortov og cykelsti mellem Kong Hans Alle og Valdemars Alle	Primo december 2021	Primo april 2022	Nej
Gladsaxe	Novafos omlægger vand og afløb fra Gammellosevej til Fort Allé - østlig side	Primo december 2021	Medio maj 2022	Nej

Kommune	Aktivitet	Forventet start	Forventet slut	Uddybende beskrivelse nedenfor
Gladsaxe	Radius og TDC omlægger ledninger i begge sider fra Tobaksvejen og frem til rundkørslen	Primo januar 2022	Ultimo marts 2022	Nej
Gladsaxe	CG Jensen ombygger krydset mellem Gladsaxe Ringvej, Buddinge Hovedgade og Søborg Hovedgade (rundkørslen)	Primo januar 2022	Ultimo juni 2023	Ja
Gladsaxe	Fibia og Nianet omlægger langs Gladsaxe Møllevej	Ultimo januar 2022	Ultimo marts 2022	Nej
Gladsaxe	Andel-Lumen omlægger belysning langs Motorring 3 fra Gammelmoosevej til Fort Alle	Primo februar 2022	Ultimo marts 2022	Nej
Gladsaxe	TDC og Radius lægger ledninger i østlig side fra Buddinge Rundkørsel til Kildebakken	Primo maj 2022	Medio juni 2022	Nej
Gladsaxe	CG Jensen ombygger østlig side af Buddingevej mellem rundkørslen og M3	Primo august 2022	Ultimo juli 2023	Nej
Lyngby-Taarbæk	Per Aarsleff A/S bygger tunneler og ombygger Buddingevej fra Engelsborgvej til Lyngby Station	Primo februar 2019	Ultimo december 2022	Ja
Lyngby-Taarbæk	Lyngby-Taarbæk Forsyning omlægger spildevandsledninger på Buddingevej mellem Christian X's Alle og kommunegrænsen i syd	Medio marts 2020	Primo februar 2022	Nej
Lyngby-Taarbæk	Per Aarsleff A/S ombygger Lyngby Torv og Klampenborgvej langs letbanens linjeføring	Primo december 2020	Ultimo juni 2022	Ja
Lyngby-Taarbæk	Per Aarsleff A/S ombygger Klampenborgvej fra Kanalvej til Lundtoftegårdsvej	Primo marts 2021	Ultimo december 2022	Ja
Lyngby-Taarbæk	Per Aarsleff A/S ombygger Lundtoftegårdsvej fra Klampenborgvej til Lundtofte	Primo august 2021	Ultimo november 2023	Ja
Lyngby-Taarbæk	Per Aarsleff A/S ombygger Buddingevej fra Fort Alle til Engelsborgvej	Primo oktober 2021	Ultimo juli 2022	Ja
Lyngby-Taarbæk	Radius omlægger elkabler på Klampenborgvej fra Lyngby Hovedgade til Kanalvej	Primo januar 2022	Primo marts 2022	Nej

4. Kommunevis uddybning af projektaktiviteter

I dette afsnit uddybes udvalgte projektaktiviteter, der forventes at have en væsentlig påvirkning på letbanekommunernes omgivelser. Med væsentlig påvirkning menes, at større grupper af naboer (borgere og/eller virksomheder) forventes at opleve eksempelvis markante støj- eller støvgener, eller at trafikanter langs Ring 3 forventes at opleve markant forlænget rejsetid. Dermed også sagt, at mindre grupper af borgere og/eller virksomheder godt kan opleve gener, der ikke nødvendigvis er uddybet i Kommune- og Regionsorienteringen.

Uddybningen er opdelt efter arbejdets beliggenhedskommune.

Tilladt arbejdstid for støjende arbejde er defineret som kl. 7-18 på hverdage og kl. 7-14 om lørdagen i Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe og Herlev Kommuner, 7-22 på hverdage og 8-18 om lørdagen i Glostrup Kommune, 7-18 på hverdage og 8-16 om lørdagen i Rødovre, Brøndby og Ishøj Kommuner. I Vallensbæk Kommune planlægges arbejdstiderne løbende for de enkelte delarbejder.

Der er etableret en kommuneopdelt 'Infoservice' på e-mail, som alle naboer, borgere, virksomheder og andre kan tilmelde sig. Hovedstadens Letbane informerer løbende om alle selskabets anlægsaktiviteter via dinletbane.dk, Infoservice mv. Eventuelt støjende arbejde varsles af entreprenøren via skabeloner, som er udarbejdet af Hovedstadens Letbane. Disse opslag opsættes på opgangsdøre i etageejendomme og med omdeling i postkasser i parcelhuse.

4.1. Ishøj Kommune

MJ Eriksson bygger letbanens linjeføring i Ishøj	Forventet start/slut
<p>Aktivitet MJ Eriksson bygger letbanens linjeføring langs Vejlebrovej, Ishøj Stationsvej og Ishøj Strandvej. I første omgang etableres en hovedarbejdsplads på en del af parkeringsarealet ved Vejlebrovej overfor Ishøj Station. Arbejdspladsen skal under byggeriet fungere som materiale- og kontorplads for MJ Eriksson frem til foråret 2023. Sideløbende med etableringen af arbejdspladsen ombygges en mindre del af Vejledalen frem til foråret. Vejledalen ombygges for sidenhen at kunne udvide Ishøj Strandvej, hvor letbanen vil køre parallelt med Vejledalen. Hen over det kommende halve år igangsættes anlægsarbejdet på alle dele af letbanestrækningen i Ishøj.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj fra entreprenørmaskiner og arbejdskøretøjer. Arbejdet udføres primært inden for almindelig arbejdstid i hverdagene, og arbejdet varsles løbende til naboerne med en oversigt over planlagte arbejdstider. Oversigten over forventede arbejdsperioder er ligeledes tilgængelig via dinletbane.dk/ishoej, hvor man samtidig kan læse mere om det samlede anlægsarbejde frem til sommeren 2023. Ishøj Kommune</p>	<p>Primo januar 2022 – medio juli 2023</p>

orienteres løbende om de enkelte kommunikationsindsatser.

4.2. Vallensbæk Kommune

Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Vallensbæk Strandvej og Vallensbæk Station samt krydset ved Bækkeskovvej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S gik i efteråret 2021 i gang med anlægsarbejdet på Søndre Ringvej mellem kommunegrænsen mod Ishøj og frem til Vallensbæk Station. På strækningen mellem Vallensbæk Strandvej og Bækkeskovvej skal entreprenøren flytte kloak og ombygge fortov, cykelsti og vejbaner for at få plads til letbanen, som skal løbe i den vestlige side frem til krydset Bækkeskovvej/Vejlegårdsvej.</p> <p>I januar 2022 gik entreprenøren i gang med anlægsarbejde mellem Bækkeskovvej og Vallensbæk Station, hvor entreprenøren på nuværende tidspunkt udfører afvanding i den østlige side af Søndre Ringvej forventeligt frem til og med forår 2022.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Arbejdet vil fortsat være støjende som ved almindeligt vejarbejde, særligt i forbindelse med opbrydning af den eksisterende belægning og brug af maskiner. Arbejdet udføres i tidsrummet kl. 7-18 på hverdage og kl. 8-18 på lørdage.</p> <p>Under anlægsarbejdet vil trafikken på Søndre Ringvej i perioder være påvirket af reducerede vejbaner og nedsat hastighed i begge retninger. På nuværende tidspunkt er der således dobbeltrettet trafik for biler, cyklister og gående på den vestlige side af Søndre Ringvej mellem Bækkeskovvej og Vallensbæk Station.</p>	<p>Ultimo oktober 2021 – primo januar 2023</p>
Per Aarsleff A/S tilpasser gang- og cykelbro over Søndre Ringvej ved Vejlegårdsparken	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S forventer i foråret 2022 at gå i gang med anlægsarbejde omkring gang- og cykelbroen, der løber mellem Vejlegårdsparken og Vallensbæk Nærcenter lige syd for krydset ved Vallensbæk Torvevej. Broen skal tilpasses og fundamentet skal forstærkes, så den bliver klar til, at letbanen kan passere i vestlig side under den.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Arbejdet forventes primært at påvirke omgivelserne med støj. I forbindelse med anlægsarbejdet ved broen skal entreprenøren udføre aktiviteter i form af spuns og boring af pæle, som vil medføre støj i</p>	<p>Primo marts 2022 – ultimo august 2022</p>

perioder. Arbejdet er fortsat under planlægning.	
Per Aarsleff A/S bygger støttemur ved Køge Bugt Motorvejen i vestlig side af Søndre Ringvej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S forventer i foråret 2022 at gå i gang med at bygge en støttemur i vestlig side af Søndre Ringvej under Køge Bugt Motorvejen (M10). Det forventes, at entreprenøren starter med at stabilisere den eksisterende skråning under motorvejsbroerne. Derefter graves skråningen væk i mindre sektioner ad gangen. Til sidst støbes der ny støttemur.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Under arbejdet vil der være støj fra maskiner, der arbejder i området, samt arbejdskøretøjer, der kører til og fra området. Arbejdet er fortsat under planlægning.</p>	Primo marts 2022 – ultimo marts 2023

4.3. Brøndby Kommune

Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Vallensbækvej og Park Allé samt gangtunnel ved Knudslundvej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S udfører anlægsarbejde på strækningen mellem Vallensbækvej og Park Allé. Arbejdet på strækningen sker i flere faser.</p> <p>Frem til marts 2022 udfører entreprenøren vejarbejde på den østlige side af vejen, hvor entreprenøren ombygger den eksisterende vej. Når vejarbejdet i den østlige side er udført, flytter arbejdet til den vestlige side af vejen.</p> <p>Entreprenøren er på denne strækning også gået i gang med at ombygge en gangtunnel, som løber tværs under Søndre Ringvej mellem Kirkebjerg Allé og Folemarksvej. Gangtunnelen er spærret i forbindelse med anlægsarbejdet, som forventes at fortsætte frem til forår 2022.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Anlægsarbejdet vil periodevis støje, særligt når entreprenøren skærer og fjerner den eksisterende belægning samt når der bliver komprimeret jord og asfalt med en tromle. Derudover vil der være støj fra arbejdskøretøjer, der kører til og fra området. Arbejdet bliver som udgangspunkt udført i tidsrummet kl. 7-18 på hverdage.</p> <p>Under anlægsarbejdet på den østlige side af vejen er trafikken omlagt, så der er dobbeltrettet biltrafik i den vestlige side. Under spærringen af gangtunnelen er der etableret en midlertidig lysreguleret</p>	Medio april 2021 – medio april 2023

fodgængerovergang på Søndre Ringvej lige nord for tunnelen.	
Per Aarsleff A/S ombygger Søndre Ringvej mellem Park Allé og Bromarksvej samt gangtunnel ved ILVA	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S udfører anlægsarbejde på strækningen mellem Park Allé og Bromarksvej. Arbejdet på strækningen sker i flere faser.</p> <p>Arbejdet på vejstrækningen gik i gang i januar 2022, hvor entreprenøren nu er i gang med at udvide og ombygge den østlige side af Søndre Ringvej.</p> <p>På samme strækning er entreprenøren i gang med at ombygge gangtunnelen, der løber under Søndre Ringvej mellem Hedegårds Alle og Ilva. Tunnelen skal ombygges, da entreprenøren udvider vejen i retning mod ILVA, så der bliver plads til letbanen på modsatte side af Søndre Ringvej.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Anlægsarbejdet ved gangtunnelen påvirker omgivelserne med støj og ændrede adgangsveje, da tunnelen vil være spærret frem til foråret 2022, mens tunnelen ombygges.</p> <p>Under ombygningen af den østlige side af Søndre Ringvej er trafikken omlagt, så der er dobbeltrettet biltrafik i den vestlige vejside. Ligeledes bliver cyklister og gående ledt over på modsatte side af vejen.</p> <p>Anlægsarbejde vil periodevis støje, særligt når entreprenøren skærer og fjerner den eksisterende belægning samt når der bliver komprimeret jord og asfalt med en tromle. Derudover vil der være støj fra arbejdskøretøjer, der kører til og fra området. Arbejdet bliver som udgangspunkt udført i tidsrummet kl. 7-18 på hverdage.</p>	Primo januar 2022 – ultimo september 2023

4.4. Glostrup Kommune

Aarsleff Rail og Siemens bygger letbanens transportsystem ved Kontrol- og Vedligeholdelsescentret	Forventet start/slut
<p>Aktivitet Aarsleff Rail og Siemens er ved at lægge skinner, udlægge ballast og etablere sporskifte. I overgangen mellem den offentlige vej og kontrol- og vedligeholdelsescentret er entreprenøren ved at forberede støbearbejdet af den betonplade, som skal fungere som fundament for de vitale sporskifter, der sikrer den fremtidige ind- og udkørsel fra området. Inde i bygningen er entreprenøren i gang med at forberede værkstedet til montage af hjuldrejebænken, som skal bruges til vedligehold af toghjulene. Adgangskontrolsystem er ved at blive installeret i bygningen.</p>	Primo juli 2019 – ultimo december 2023

<p>I den kommende tid forventer entreprenøren at opstarte arbejdet med at svejse skinneemnerne sammen og samtidig slibe skinnerne, så de servicekøretøjer, som skal komprimere ballasten omkring svellerne kan anvende skinnerne inde på området. De sidste fundamenter til køreledningsanlægget skal desuden støbes. Entreprenøren forventer også, at transformerstationen bliver bygget færdig og klargjort til indbygning af den fremtidige strømforsyning.</p> <p>Hele området med skinner, elektronik mv. ventes færdig ved udgangen af 2023.</p> <p>Påvirkning af omgivelser</p> <p>I forbindelse med byggeriet af kontrol- og vedligeholdelsescentret forventes støj fra gravemaskiner og kraner som ved normalt byggearbejde. Der vil fortsat være arbejdskøretøjer, der kører til og fra området.</p>	
<p>Per Aarsleff A/S ombygger Hovedvejskrydset og strækningen mellem Engtoftevej og Gamle Landevej</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet</p> <p>Per Aarsleff A/S er i gang med at ombygge Hovedvejskrydset samt udføre anlægsarbejde på vejstrækningen mellem Engtoftevej og Rigshospitalet Glostrup. I Hovedvejskrydset er der nu etableret nye lyssignaler og entreprenøren har lagt asfalt i den nordlige side af krydset, hvor der er åbnet for fodgængerovergangen. Entreprenøren forventer at kunne afslutte ombygningen af Hovedvejskrydset i marts 2022, hvor det forventes, at det meste afspærring vil være fjernet i krydset, så der kan åbnes mere for trafikken. Efterfølgende fortsætter arbejdet med etablering af letbanens linjeføring nord og syd for krydset.</p> <p>Entreprenøren er ligeledes i gang med anlægsarbejdet langs hospitalet frem til Gamle Landevej. På strækningen anlægger entreprenøren nyt fortov samt cykelsti ind mod hospitalet og forbereder området, hvor letbanens spor og den kommende letbanestation senere skal etableres. Derudover anlægger entreprenøren et nyt kryds ved Valdemar Hansens Vej, som bliver den nye adgangsvej til hospitalet, der senere skal erstatte den nuværende adgangsvej via Kindebjergvej. Entreprenøren forventer at være færdig med det nye kryds i forår 2022.</p> <p>Påvirkning af omgivelser</p> <p>Byggeriet i området påvirker fortsat omgivelserne med støj og ændrede trafikforhold, da trafikken fortsat er indsnævret på Ringvejen i begge retninger.</p> <p>Mens entreprenøren ombygger området langs Psykiatrisk Center Glostrup, er den normale adgangsvej til området via Nordstjernevej</p>	<p>Primo marts 2020 – medio juli 2022</p>

<p>spærret. Entreprenøren har etableret en midlertidig adgangsvej til Nordstjernevej ca. 40 meter længere mod nord. Derudover er cykler og gående henvist til den østlige side af Nordre Ringvej, mens entreprenøren ombygger cykelsti og fortov langs hospitalet. Arbejdet bliver udført på hverdage kl. 7-22 samt i weekenden kl. 8-18.</p>	
<p>Per Aarsleff A/S bygger letbanens linjeføring mellem Bromarksvej og Engtoftevej inkl. rampe til Glostrup Station</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S er fortsat i gang med etableringen af rampen til letbanen, som løber mellem broen på Søndre Ringvej og Glostrup Station. Entreprenøren fortsætter med at opbygge letbanens linjeføring og lægge skærver på rampen frem til slutningen af marts 2022.</p> <p>For enden af rampen ved Glostrup Station er entreprenøren i gang med at bygge fundamenterne til de kommende letbaneperroner. Vi forventer, at arbejdet ved Glostrup Station fortsætter frem til slutningen af maj 2022. Ombygningen af hele strækningen mellem Bromarksvej og Engtoftevej forventes at fortsætte frem til slutningen af august 2022.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Der vil fortsat være støj fra byggeriet i perioder samt arbejdskørsel til og fra området. Arbejdet bliver udført på hverdage kl. 7-22 samt i weekenden kl. 8-18.</p>	<p>Primo maj 2020 – ultimo august 2022</p>
<p>Per Aarsleff A/S etablerer cykelbro og to stålbroer til letbanen ved Frederikssundmotorvejen (M12)</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S har siden efterår 2020 udført anlægsarbejde ved broen over Frederikssundmotorvejen i Glostrup. Her skal der opføres to nye letbanebroer af stål samt en ny cykelbro i østlig side af Nordre Ringvej. Broerne forventes at blive løftet på plads og monteret i weekenden den 18-21. februar 2022. Når broerne er på plads og monteret, fortsætter arbejdet i området med mindre betonstøbninger ved broerne og diverse afsluttende arbejde. Derudover fortsætter arbejdet med at forberede letbanens linjeføring i området.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Under løft og montering af broerne vil der være aktivitet i området omkring broen i de sene aften- og nattetimer i perioden fra fredag aften d. 18. februar kl. 18.00, hvor broerne bliver transporteret til området, og frem til mandag morgen d. 21. februar kl. 6.00, hvor den sidste bro forventeligt er på plads.</p> <p>Aften- og natarbejdet vil bestå af at opstille og nedtage mobilkraner,</p>	<p>Medio september 2020 – ultimo februar 2022</p>

<p>transportere broelementer til arbejdsstedet samt løfte og montere broerne. Arbejdet med transport og løft af broerne vil medføre ændringer for trafikken på motorvejen, som i perioder vil være spærret i øst- og vestgående retning.</p>	
<p>Per Aarsleff A/S ombygger Nordre Ringvej mellem Gamle Landevej og Frederikssundmotorvejen samt Hestebroen</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S gik i januar 2022 i gang med at ombygge krydset ved Mellemtoftevej samt strækningen mellem krydset og Sofielundsvej. I første omgang ombygges den østlige side af krydset ved Mellemtoftevej. Derefter fortsætter krydsombygningen på modsatte side ved Gamle Landevej.</p> <p>På strækningen mellem Fabriksparken og Frederikssundmotorvejen er Per Aarsleff A/S fortsat i gang med anlægsarbejdet, hvor arbejdet med cykelsti, belysning, grøfter og forberedelser til letbanens linjeføring snart kan afsluttes. Syd for Fabriksparken er fundamentene til den kommende letbanestation Glostrup Nord ligeledes snart færdige.</p> <p>Entreprenøren gik i efteråret 2021 i gang med at ombygget gang- og cykelbroen – ”Hestebroen” - der løber tværs over Ringvejen lige syd for Frederikssundmotorvejen. Broen ombygges, så der bliver plads til, at letbanen kan passere under den.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Byggeriet i området påvirker omgivelserne med støj og ændrede trafikforhold, særligt i forbindelse med krydsombygningen. Under ombygning af krydset er Mellemtoftevej spærret mod Nordre Ringvej forventeligt indtil april 2022. Der er etableret byggeplads langs de ejendomme, der ligger ud til Nordre Ringvej nord for krydset. Beboerne her skal benytte en alternativ adgangsvej gennem arbejdsområdet via Mellemtoftevej, når de skal til og fra deres ejendom. Arbejdet i området støjer som ved normalt vejarbejde og bliver udført på hverdage kl. 7-22 samt i weekenden kl. 8-18.</p> <p>Ombygningen af Hestebroen betyder, at broen er spærret forventeligt frem til ultimo marts 2022. Der henvises til Bystiens bro syd for Fabriksparken.</p>	<p>Primo oktober 2020 – ultimo august 2022</p>
<p>Per Aarsleff A/S ombygger Nordre Ringvej mellem Frederikssundmotorvejen og Slotsherrensvej samt krydset ved Ejby Industrivej</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S er i gang med at ombygge krydset Ejby Industrivej/Nordre Ringvej. Krydset skal ombygges, så det bliver klar til letbanen, som skal køre i østlig side af Nordre Ringvej forbi Ejby</p>	<p>Medio marts 2021 – Ultimo maj 2022</p>

Industrivej. Arbejdet består af at grave ud til en ny afvandingsledning, lave nyt trafiksignal og udføre vejudvidelse.

Det øvrige arbejde i området består af at færdiggøre forberedelserne til letbanens linjeføring mellem Jyllingevej og Ejby Industrivej. Entreprenøren forventer i den kommende tid at montere nyt autoværn på strækningen, så man efterfølgende kan afslutte arbejdet og åbne mere for trafikken i området.

Påvirkning af omgivelser

Byggeriet i området påvirker fortsat omgivelserne med støj og ændrede trafikforhold, herunder indsnævring af trafikken på Nordre Ringvej.

I forbindelse med krydsombygningen har entreprenøren etableret arbejdsområde i den østlige side af Nordre Ringvej lige nord for krydset og på det første stykke af Ejby Industrivej. Under ombygningen vil der være dobbeltrettet trafik for biler, cykler og gående i den vestlige side af Nordre Ringvej. Det er fortsat muligt at køre både til og fra Ejby Industrivej, men der er spærret for venstresving fra Ejby Industrivej ud mod Nordre Ringvej.

Anlægsarbejde vil periodevis støje, særligt når entreprenøren skærer og fjerner den eksisterende belægning samt når der bliver komprimeret jord og asfalt med en tromle. Derudover vil der være støj fra arbejds køretøjer, der kører til og fra området. Arbejdet i området bliver udført på hverdage kl. 7-22 samt i weekenden kl. 8-18.

4.5. Rødovre Kommune

CG Jensen udfører anlægsarbejde på vestlige side gennem Rødovre	Forventet start/slut
<p>Aktivitet CG Jensen er i gang med anlægsarbejdet på Nordre Ringvej mellem Slotsherrensvej og Lyskær. Entreprenøren skal lave vejudvidelser i begge sider af vejen.</p> <p>Entreprenøren har etableret cykelsti, fortov og asfaltbelægning på ca. halvdelen af vejstykket, som er stort set færdigt. Entreprenøren vil i den kommende periode arbejde på den anden halvdel af vejstykket, hvor jorden skal klargøres og forberedes til det kommende sporarbejde. Det indebærer blandt andet jordudskiftning og afvanding af området.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Den nordlige til- og frakørselsrampe til Slotsherrensvej vil være spærret frem til maj 2022. Den sydlige rampe er åben for trafik i begge retninger. Der vil være omlægninger af trafikken, længere rejsetid og</p>	<p>Primo juni 2021 – ultimo maj 2022</p>

dobbeltrættet cykelsti i en periode. Derudover vil arbejdet være støjende som ved almindeligt vejarbejde.

4.6. Herlev Kommune

CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Mileparken og Herlev Hovedgade	Forventet start/slut
<p>Aktivitet I midten af juni 2021 gik CG Jensen i gang med anlægsarbejdet på Herlev Ringvej mellem Mileparken og Herlev Hovedgade. Entreprenøren arbejder på spurs i østlig side af vejen og når entreprenøren er færdig med det, skal der etableres afvanding, cykelsti, fortov, indbygning af vejkasse, brolægning samt asfaltarbejde. Til sidst sætter entreprenøren støjskærme op igen, hvor de har været taget ned. Entreprenøren er ved at forberede opsætning af støjskærm i vestlig side af vejen ved Gåseholmvej.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Arbejdet forventes at foregå bag den eksisterende afspærring og vil derfor ikke påvirke trafikken yderligere på Herlev Ringvej. Vejbanerne er indsnævret til en vejbane i hver retning og der er indført hastighedsbegrænsning på 40 km/t.</p>	<p>Medio juni 2021 – ultimo juni 2022</p>
CG Jensen ombygger krydset ved Herlev Hovedgade/Herlev Ringvej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet I slutningen af oktober 2021 gik CG Jensen i gang med anlægsarbejdet i krydset ved Herlev Hovedgade og Herlev Ringvej. Krydset skal bygges om for at gøre plads til letbanen. Entreprenøren er startet i det sydvestlige hjørne, hvor entreprenøren skal udvide vejen og tilpasse vejanlæg samt etablere afvanding og lægge kabelrør. Arbejdet i dette hjørne forventes afsluttet i løbet af februar.</p> <p>Arbejdet i krydset vil foregå i forskellige etaper og entreprenøren vil arbejde mod uret rundt i krydset, så arbejdet afsluttes ved Herlev Bymidte. Vi forventer, at hele krydset er færdigombygget i 2023.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Trafikken i krydset vil blive omlagt i forskellige faser, så der tages hensyn til trafikken. Det nuværende arbejde betyder, at trafikken fra Ballerup mod København og Glostrup vil være påvirket, da antallet af vejbaner er reduceret. Der vil være adgang som normalt for cyklister og fodgængere i krydset.</p> <p>På Herlev Ringvej fra Gladsaxe (Herlev Hospital) mod Glostrup, vil køresporerne blive indsnævret til et kørespor før krydset ved Herlev</p>	<p>Ultimo oktober 2021 – ultimo juni 2023</p>

Hovedgade. For trafikanter på Herlev Hovedgade fra København, vil der kun være et venstresvingspor mod Glostrup ad Herlev Ringvej.	
CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Herlev Hovedgade og Hjortespringvej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet I løbet af februar 2022 forventer CG Jensen at gå i gang med anlægsarbejdet på Herlev Ringvej mellem Herlev Hovedgade og Hjortespringvej. Entreprenøren går i gang i vejens østlige side, hvor der blandt andet skal etableres ny afvanding. Sideløbende med det opsætter entreprenøren ny belysning på strækningen. Til sidst skal der laves ny asfaltbelægning samt opsættes støjskærm, hvor den har været taget ned.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Arbejdet vil være støjende som ved almindeligt vejarbejde, særligt i forbindelse med opbrydning af den eksisterende belægning og brug af maskiner. Der vil blive opretholdt to kørespor i vejens østlige side, som er mod Herlev Hospital, mens der opretholdes et kørespor i vestlig side væk fra hospitalet. Der vil være dobbeltrettet cykelsti i vejens vestlige side. Beboerne på Tornerosevej vil opleve ændrede adgangsforhold, da deres direkte adgang til Herlev Ringvej midlertidigt afspærres.</p>	Medio februar 2022 – medio september 2023
CG Jensen udfører anlægsarbejde på Herlev Ringvej mellem Lyskær og Mileparken	Forventet start/slut
<p>Aktivitet I starten af marts 2022 forventer CG Jensen at gå i gang med anlægsarbejdet på Herlev Ringvej mellem Lyskær og Mileparken. Arbejdet er blevet lidt forsinket, da skellinjerne ikke lå som forventet, så der skal opdateres tegninger og materiale. Nærmere udførelsesplan er under udarbejdelse.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Arbejdet vil være støjende som ved almindeligt vejarbejde, særligt i forbindelse med opbrydning af den eksisterende belægning og brug af maskiner. Nærmere trafikplan er under udarbejdelse.</p>	Primo marts 2022 - primo oktober 2022
4.7. Gladsaxe Kommune	
CG Jensen anlægger fortov, cykelsti og vejbaner mellem Gladsaxe Møllevej og Tobaksvejen / Gladsaxevej	Forventet start/slut
<p>Aktivitet CG Jensen anlægger fortov, cykelsti og vejbaner på strækningen mellem Gladsaxe Møllevej og Tobaksvejen / Gladsaxevej.</p>	Primo september 2021 – ultimo april 2022

<p>Påvirkning af omgivelser I anlægsperioden vil trafikken fortsat være omlagt. Det betyder, at der kun vil være et farbart kørespor mellem Tobaksvejen og Gladsaxe Møllevej i retning mod Herlev. Cyklister og fodgængere kan stadig færdes på begge sider af Gladsaxe Ringvej under vejarbejdet.</p>	
<p>CG Jensen ombygger krydset mellem Gladsaxe Ringvej, Buddinge Hovedgade og Søborg Hovedgade (rundkørslen)</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet CG Jensen ombygger Buddinge Rundkørsel til et firbenet, signalreguleret kryds. Der bliver anlagt nyt fortov, cykelsti og vejbaner, ligesom der bliver opsat nyt vejudstyr på strækningen. Fire træer på Søborg Hovedgade bliver fældet.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Anlægsarbejdet vil primært minde om almindeligt vejarbejde hvad angår støj. Der vil være flere trafikomlægninger, og den første sker i uge 6 og 7 i 2022, hvor mange holder vinterferie, for at påvirke trafikken så lidt som muligt. Det nuværende trafiksignal i rundkørslen slukkes fredag den 11. februar og vil være slukket frem mod etableringen af det nye midlertidige signalreguleret kryds, der tændes søndag den 20. februar 2022.</p> <p>I perioden fra den 11. – 19. februar, hvor trafiksignalet er ude af drift, vil reglen om ubetinget vigepligt være gældende. I samme periode vil der være en hastighedsbegrænsning på 30 km/t i rundkørslen.</p>	<p>Primo januar 2022 – ultimo juni 2023</p>

4.8. Lyngby-Taarbæk Kommune

<p>Per Aarsleff A/S bygger tunneler og ombygger Buddingevej fra Engelsborgvej til Lyngby Station</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S ombygger Buddingevej fra krydset ved Engelsborgvej og ned til Lyngby Station. Det samlede arbejde i området består af en række delaktiviteter, som er indbyrdes afhængige. Krydset med Engelsborgvej er ombygget, Buddingevej er udvidet, og der er etableret spurs og pælefundering ved gavlen på højhuset på Lehwaldsvej, ligesom letbanetunnelen er bygget under jorden. Letbanetunnelen skal sidenhen udgraves og færdiggøres med støbning af gulv og vægge. I øjeblikket er byggeriet af linjeføringen fra krydset med Engelsborgvej og ned mod viadukten i gang, blandt andet med udgravning og støbning af bundplade.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj fra entreprenørmaskiner og arbejdskøretøjer. Arbejdet udføres inden for almindelig arbejdstid i hverdage, og arbejdet varsles løbende til</p>	<p>Primo februar 2019 – ultimo december 2022</p>

<p>naboerne med en oversigt over planlagte arbejdstider. Oversigten over forventede arbejdsperioder er ligeledes tilgængelig via dinletbane.dk/lyngby samt kommunens hjemmeside om letbaneprojektet, letbane.ltk.dk. Kommunikationen om arbejdet koordineres i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.</p>	
<p>Per Aarsleff A/S ombygger Lyngby Torv og Klampenborgvej langs letbanens linjeføring</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S ombygger området fra Jernbaneplassen / Lyngby Torv og frem til krydset mellem Klampenborgvej og Kanalvej. Det samlede arbejde i området består af en række delaktiviteter, som gennemføres forskellige steder i området.</p> <p>Arbejdet består primært i ombygning af veje og vejkryds, så vejene i fremtiden kan huse letbanen. Aktuelt er ombygningen af Lyngby Torv nu afsluttet, mens arbejdet fortsat er i gang på Klampenborgvej fra Lyngby Hovedgade til Kanalvej. Her udføres blandt andet jordudskiftning samt bygges fundament til den kommende station, Lyngby Centrum. Derudover er arbejdet i gang på Jernbaneplassen, hvor entreprenøren i første omgang har fjernet et helleanlæg for at gøre plads til trafikafviklingen ved det videre arbejde. Arbejdet fortsætter herefter på rådhusiden af Jernbaneplassen og senere på året flytter arbejdet til stationssiden. Til foråret forventes arbejdet med at ombygge Lyngby Hovedgade-krydset ligeledes at gå i gang.</p> <p>Påvirkning af omgivelser Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj. Hovedparten af arbejdet vil være almindeligt vejarbejde og forventes udført inden for almindelig arbejdstid. Ligeledes betyder arbejdet ændrede ruter igennem Lyngby især for bilister, da Lyngby Torv og Klampenborgvej i centrum nu er lukket permanent for almindelig biltrafik. Arbejdet varsles løbende til naboerne med en oversigt over de planlagte arbejdstider. Oversigten over forventede arbejdsperioder er ligeledes tilgængelig via dinletbane.dk/lyngby samt kommunens hjemmeside om letbaneprojektet, letbane.ltk.dk. Kommunikationen om arbejdet koordineres i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.</p>	<p>Primo december 2020 – ultimo juni 2022</p>
<p>Per Aarsleff A/S ombygger Klampenborgvej fra Kanalvej til Lundtoftegårdsvej</p>	<p>Forventet start/slut</p>
<p>Aktivitet Per Aarsleff A/S ombygger Klampenborgvej på strækningen mellem Kanalvej og Lundtoftegårdsvej. Det samlede arbejde i området består af en række delaktiviteter, som gennemføres forskellige steder i området i forskellige perioder. Arbejdet består primært i ombygning af veje og vejkryds, så Klampenborgvej kan huse letbanen. I forbindelse med ombygningen skal broen ved Nærumbanen endvidere forstærkes</p>	<p>Primo marts 2021 – ultimo december 2022</p>

- dette arbejde er i gang. På strækningen er også byggeriet af Fortunbyen Station i gang, hvor fundamenterne til stationen støbes.

Påvirkning af omgivelser

Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj, men der må ligeledes forventes mindre gener for trafikken i forbindelse med blandt andet arbejdskørsel til og fra området. Arbejdet forventes udført inden for almindelig arbejdstid i hverdagene, og arbejdet varsles løbende til naboerne med en oversigt over de planlagte arbejdstider. Oversigten over de forventede arbejdsperioder vil ligeledes være tilgængelig via dinletbane.dk/lyngby samt kommunens hjemmeside om letbaneprojektet, letbane.ltk.dk. Kommunikationen om arbejdet koordineres i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.

Per Aarsleff A/S ombygger Lundtoftegårdsvej fra Klampenborgvej til Lundtofte

Forventet start/slut

Aktivitet

Per Aarsleff A/S ombygger Lundtoftegårdsvej og området ved DTU frem mod endestationen i Lundtofte. Det samlede arbejde i området består af en række delaktiviteter, som gennemføres forskellige steder i området i forskellige perioder. I øjeblikket ombygges Lundtoftegårdsvej mellem Akademivej og Klampenborgvej, hvor Lundtoftegårdsvej udvides i østlig side, så der bliver plads til letbanen i vestlig side. Derudover bygges letbanens linjeføring i det grønne areal mellem Lundtoftegårdsvej og Helsingørmotorvejen på strækningen fra Anker Engelunds Vej og til endestationen i Lundtofte. Endelig bygges en ny sti-tunnel ved Akademivej, hvor også Akademivej og en del af Asmussens Allé ombygges i den kommende tid.

Primo august 2021 – ultimo november 2023

Påvirkning af omgivelser

Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj. Hovedparten af arbejdet vil være almindeligt vejarbejde og forventes udført inden for almindelig arbejdstid. Arbejdet varsles løbende til naboerne med en oversigt over de planlagte arbejdstider. Oversigten over forventede arbejdsperioder er ligeledes tilgængelig via dinletbane.dk/lyngby samt kommunens hjemmeside om letbaneprojektet, letbane.ltk.dk. Kommunikationen om arbejdet koordineres i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.

Per Aarsleff A/S ombygger Buddingevej fra Fort Alle til Engelsborgvej

Forventet start/slut

Aktivitet

Per Aarsleff A/S ombygger Buddingevej på strækningen fra Fort Alle til Engelsborgvej. Det samlede arbejde i området består af en række delstrækninger, som gennemføres i forskellige perioder i takt med, at Lyngby-Taarbæk Forsyning afslutter de forberedende ledningsomlægninger på strækningen. Den første delstrækning fra

Primo oktober 2021 – ultimo juli 2022

Engelsborgvej til Christian X's Alle er påbegyndt i starten af oktober 2021, hvor vejen ombygges til at huse letbanen, som på denne strækning - som det eneste sted - vil køre i samme spor som den almindelige vejtrafik i sydgående retning. Arbejdet på denne delstrækning forventes afsluttet i sommeren 2022. De nærmere planer for arbejdet mod kommunegrænsen til Gladsaxe er fortsat under udarbejdelse - her forventes arbejdet at kunne påbegyndes i løbet af februar 2022.

Påvirkning af omgivelser

Byggeriet påvirker primært omgivelserne med støj samt forlænget transporttid. På den igangværende delstrækning er Buddingevej spærret for almindelig vejtrafik, herunder også kørende adgang til boligerne. Dog er der i forbindelse med arbejdet etableret et mindre område med parkering for beboerne. Arbejdet udføres inden for almindelig arbejdstid på hverdage mellem kl. 7 og 18, og arbejdet varsles løbende til naboerne med en oversigt over de planlagte arbejdstider. Oversigten over forventede arbejdsperioder er ligeledes tilgængelig via dinletbane.dk/lyngby samt kommunens hjemmeside om letbaneprojektet, letbane.ltk.dk, når arbejdet går i gang. Kommunikationen om arbejdet koordineres i tæt samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune.